

UFO

ZAPRASZA NA NARTY
w Bukowinie Tatrzańskiej
Wierch Olczański 40

WYPOŻYCZALNIA i SERWIS
narty/snowboardy
Telefon: 601 504 288

cafe
Tygodnik Podhalański

TYGODNIK

Podhalański

TEL. ALARMOWY
601 100 300

ROK XXXII NR 51-52/1704
CENA: 5 zł (w tym 8% VAT)
USA \$ 3.00 22 GRUDNIA 2022 r.

Nr indeksu 379417
ISSN 1231-5818

**Zdrowych,
Wesołych Świąt
swoim klientom
życzy:**

UKAZUJE SIĘ NA PODHALU, ORAWIE, SPISZU, W PIENINACH, W CHICAGO I TORONTO

**Wesołych
Świąt**
życzy Redakcja
z zespołem
„Orlynta”
z Bukowiny
Tatrzańskiej

KREMPACHY

Przywitanie z bronią

Nic tak nie cieszy, jak seria z pepeszy. str. 21

POWIAT NOWOTARSKI

Afery ciągnie dalszy

Trzynastu nowych podejrzanych w wielkiej korupcyjnej aferze Powiatowego Zarządu Dróg. str. 5

ZAKOPANE

Zabytek w ogniu

Czy ktoś podpalił zabytkową willę Skaut przy Bulwarach Słowackiego? str. 5

ŁĄPSZANKA

Pątniczka

W wieku 80 lat pierwszy raz wsiadła do samolotu i odwiedziła Ziemię Świętą. Była też w Medjugorje. str. 41

ZAKOPANE

Święta bieda

- Moje dzieci od wielu lat nie wierzą już w Świętego Mikołaja, ale Wigilię trzeba zrobić - mówi matka samotnie wychowująca cztery córki i syna. str. 7

TATRY

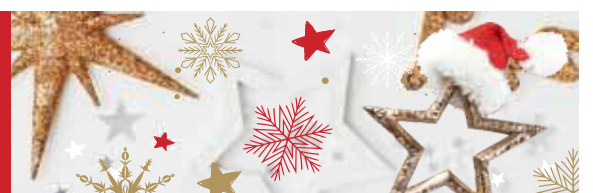
Limity to ostateczność

Co zaskoczyło go w pracy? Jak odpowie na temat planowanej wycinki drzew na Nosalu? Rozmawiamy z dyrektorem TPN. str. 23

GRUPA autoremo

WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA ORAZ SUKCESÓW W NOWYM ROKU!

Felieton

33 lata za nami

Wojciech Mróz, Marek Grocholski, Beata Zalot, Paweł Pełka...

Maciej Krupa, Jolanta Flach, Krzysztof Jędrzejowski, Jurek Jurecki, Andrzej Larkowski, Grażyna Mróz, Janusz Tycner, Anna Zadziorko, Ewa Iwulska, Małgorzata Rybak, Józef Figura, Witold Zadziorko, Andrzej Kudasiak, Andrzej Gąsienica Makowski, Stefan Leśniowski, Wanda Szado-Kudasikowa, Wojciech Kuna, Stanisław Watycha, Teresa Chramiec, Wojciech Chramiec, Andrzej Grzymała, Maria Bachleda, Krystyna Gózdź, Ewa Misiura, Jerzy Pogodziński, Dariusz Kosiński, Andrzej Kudasiak, Andrzej Pitoń, Barbara Skrobot, Bartek Solik, Zofia Sz wajnos, Zygmunt Pytlak, Marek Kalinowski, Aneta Dusik, Ryszard Leśniak, Monika Magiera, Miłosz Sowa, Andrzej Jurecki, Tomasz Krzyżanowski, Helena Chlebek, Jan Głabiński, Beata Denis-Jastrzębska, Jarosław Jastrzębski, Apoloniusz Rajwa, Jakub Brzosko, Krzysztof Trebunia-Tutka, Zuzanna Czajka, Agnieszka Nowelli, Beata Momot, Mirosława Borowicz, Rafał Gratkowski, Katarzyna Starczowska, Piotr Dobosz, Monika Para-Miśkowiec, Łukasz Kosut, Krystyna Waniczek, Adrian Gładeczek, Bartłomiej Jurecki, Jerzy Bobik, Maciej Pałahicki, Maciej Jonnek, Ludmiła Sorokovska, Stefan Tyszkiewicz, Grzegorz Jaszuński, Jacek Kujawa, Edward Zbigniew Mróz, Ewa Matuszewska, Tadeusz Wowkonowicz, Maciej Ryś, Marcin Rząsa, Magdalena Lipkowska, Janusz Kapłon, Józef Galica-Tokorz, Jerzy Świeltlik, Adam Machowski, Szczepan Masny, Bronisław Orawiec, Agata Nowakowska-Wolak, Jan Bułóń, Jan Skupień, Grzegorz Chelmecki, Katarzyna Bizub, Dorota Papiernik, Czesław Fluder, Janusz Świerk, Wanda Czubernatowa, Stanisław A. Hodorowicz, Maciej Pinkwart, Adam Marasek, Bartek Sabela, Wacław Sajdak, Robert Szczachor, Marek St. Fryźlewicz, Anna Zalińska, ks. Marian Zarębczan, Helena Studencka, Dawid Biela, Łucja Łukaszczyk, Małgorzata Wnuk, Zofia Kura-

towska, Urszula Starzyk, Marcin Jarząbek, Krzysztof Pawłowski, Bartłomiej Tracewski, Zofia i Zbigniew Romaszewscy, Monika Szumal, Marek Tomalik, Natalia Maksymowicz, Renata Spychał, Krzysztof Strauchmann, Anna Kosowska, Urszula Starzyk, Józef Słowik, Piotr Rayski-Pawlik, Alina Kluska-Podpłomyk, Grzegorz Jędrzejowski, Łukasz Gąsienica, Magdalena Żegleń, Wincenty Galica, Robert Kidoń, Wojtek Wiltos, Mikulas Argalacs, Dominik Miniewicz, Edward Misztal, Barbara Czuba, Andrzej Tokarz, Jan Antoń, Jadwiga Waluś, Gabrysia Węgrzyniak, Katarzyna Łukaszczyk, Maria Czaja, Dorota Mastalska, Iwona Ciesielska, Aneta Korczak, Gabriel Michalik, Piotr Grzesik, Paweł Wargenau, Małgorzata Miśkowiec, Marek Wargoła, Jan Kanty Jagła, Sabina Palka, Anna Szopińska, Marcin Jagła, Adam Wróbel, Joanna Stypuła, Joanna Mazur, Zbigniew Hoły, Witold Kucharski, Miastowa, Chrzestna, Bojczorka, Kum Zdrojowy - to ci ludzie od początku istnienia gazety, czyli od 24 grudnia 1989 roku, byli, bywali albo są autorami na szpaltach Tygodnika Podhalańskiego. Wszystkim tym, których wymieniliśmy i tym, których przeoczyliśmy, dziękujemy za wspólne 33 lata pracy. Dziękujemy naszym Czytelnikom, którzy byli i są ciągle z nami. Przecież bez Was, nasi drodzy mieszkańcy Podhala, Orawy, Spisza, Tatr, Górców, Pieńin, mieszkańcy Chicago, Toronto, Wiednia, nie byłoby nas. Bez turystów, dla których również pracujemy, by, gdy dotrą pod Giewont, nie zabrakło im przydatnych informacji. Nie stoimy w miejscu. Dla Was rozwijamy się i dziś prócz papierowego wydania Tygodnika Podhalańskiego mamy najsilniejszy w tych stronach portal informacyjny 24tp.pl. W mediach społecznościowych - na Facebooku, Twitterze, Instagramie, YouTube obserwuje nas prawie 300 tys. osób. Każdego dnia przez siedem dni w tygodniu przez 24 godziny na dobę podajemy Wam nowe, najświeższe informacje. I tego nadal będziemy się trzymać.

Redakcja
Tygodnika Podhalańskiego

Czekamy na Wasze felietony i listy.

NASI PRZEDSIĘBIORCY

Krzysztof Gąsior

Szaflarska 72

- To coś więcej niż biznes - przekonuje Krzysztof Gąsior, właściciel sklepu muzycznego w Nowym Targu.

Beata Zalot

Ten adres znają dobrze wszyscy muzycy, nie tylko na Podhalu. Robi tu zakupy Krzysztof Ścierański, czasem wpada Stasiek Mundek. Setki instrumentów kupił dla Małej Armii Janosika Damian Pałasz. Przyjeżdżają stali klienci ze Szwajcarii, Austrii czy Niemiec i okoliczni muzycy - Andrzej „Fis” Jarząbek, Andrzej Kalata, Andrzej Budz „Oscypek” czy Piotrek Majerczyk. Bywa, że zakupy robi już trzecie pokolenie w rodzinach o tradycjach muzycznych, a takich na Podhalu nie brakuje. Przyjeżdżają nie tylko po nowe skrzypce, basy czy nie do dostania gdzie indziej struny z jelit baranich. To miejsce rozmów, porad, minikoncertów i bratania się muzyków, niezależnie od rodzaju wykonywanej muzyki.

Bo muzyka łączy - nie ma wątpliwości Krzysztof Gąsior, który prowadzi sklep od 32 lat. Dziś Firma MEG - GĄSIOR sp. z o.o. to rodzinny biznes tworzony razem z córką Kasią Chrobak, odpowiedzialną za sprzedaż internetową, i z synem Pawłem, który trochę zboczył z wytyczonego przez lata toru - prowadzi treningi ze sportowcami, choć pod tym samym szyldem.

Do branży muzycznej trafił przez przypadek - przyznaje Krzysztof Gąsior. Z wykształcenia jest bowiem inżynierem budownictwa. Muzyka zawsze była jego pasją, skończył muzyczną szkołę podstawową, grał na pianinie, trąbce, a w dorosłym życiu serce skradła mu gitara. - Przed laty działałem z Maćkiem Mensfeldem we Wspólnocie Odnowy w Duchu Świętym i wtedy narodził się wspólny pomysł założenia 4-osobowej spółki, która zajmie się produkcją gitar. Maciek był pasjonatem gitar - opowiada Krzysztof Gąsior. Fabryka w Waksmundzie szybko się rozrastała, zyskiwała coraz większą renomę i klientów na świecie. Maciek Mensfeld wyjechał jednak po kilku latach do USA, fabryka istniała jeszcze cztery lata. - Rynek zaczął zalewać chińszczyzna, nasze podejście solidnej ręcznej roboty nie sprawdziło się, nie wytrzymałyśmy konkurencji - tłumaczy zamknięcie tego biznesu. Jednocześnie prowadzili sklep muzyczny w Nowym Targu, założony w 1990 r. Najpierw należał on do spółki, potem dopiero stał się biznesem rodzinnym. Początkowo działali pod

Fot.: Bartłomiej Jurecki

Krzysztof Gąsior prowadzi sklep muzyczny w Nowym Targu od 32 lat. To miejsce zawsze tętni życiem. Muzycy wpadają nie tylko po zakupy, ale by pochwalić się nową płytą czy po poradę.

adresem Szaflarska 42, ale w 2008 r. w sylwestra wybuchł pożar w budynku. Płomienie nie dotknęły samego sklepu, ale woda podczas gaszenia zalala instrumenty. Od tego czasu wynajmują pomieszczenia przy ul. Szaflarskiej 72. Sklep zaopatruje w instrumenty nie tylko Podhale, Orawę i Spisz. Klientów mają od Myślenic po Łącko, choć specjalnie na zakupy w Nowym Targu przyjeżdżają muzycy zza granicy. Najwięcej sprzedawanych jest tu skrzypiec i basów. - Współpracujemy z lutnikami nowotarskimi, importujemy też instrumenty. W czeskich manufakturach kupujemy skrzypce, altówki i wiolonczele. Z Indii i Hisz-

panii sprowadzamy akcesoria do produkcji instrumentów - opowiada Krzysztof Gąsior. W sklepie jest też cieszący się dużym powodzeniem kącik komisowy. Ceny skrzypiec zaczynają się od 450 zł, a kończą na 12 tys. zł. Są altówki, wiolonczele, basy. Jest duży wybór gitar wszystkich liczących się firm na świecie i oprzyrządowanie - wzmacniacze, miksery, sprzęt nagłaśniający itd. Są m.in. pianina elektryczne, ukulele, harmonijki, instrumenty relaksacyjne.

Podhale jest teraz pod mocnym wpływem muzyki słowackiej i węgierskiej, stąd wielu instrumentalistów stroi basy na tamtą modłę. Dlatego bardzo pożądanym towarem są dziś struny z jelit baranich, które dają charakterystyczne brzmienie, niemożliwe do osiągnięcia na strunach metalowych - tłumaczy Krzysztof Gąsior. Wysyła je swoim klientom we Francji, w Niemczech i USA. Współpracuje z producentami takich strun na Podhalu, a także w Gdańsku. Za każdą struną kryje się życie jednego barana.

panii sprowadzamy akcesoria do produkcji instrumentów - opowiada Krzysztof Gąsior. W sklepie jest też cieszący się dużym powodzeniem kącik komisowy.

Ceny skrzypiec zaczynają się od 450 zł, a kończą na 12 tys. zł. Są altówki, wiolonczele, basy. Jest duży wybór gitar wszystkich liczących się firm na świecie i oprzyrządowanie - wzmacniacze, miksery, sprzęt nagłaśniający itd. Są m.in. pianina elektryczne, ukulele, harmonijki, instrumenty relaksacyjne.

Podhale jest teraz pod mocnym wpływem muzyki słowackiej i węgierskiej, stąd wielu instrumentalistów stroi basy na tamtą modłę. Dlatego bardzo pożądanym towarem są dziś struny z jelit baranich, które dają charakterystyczne brzmienie, niemożliwe do osiągnięcia na strunach metalowych - tłumaczy Krzysztof Gąsior. Wysyła je swoim klientom we Francji, w Niemczech i USA. Współpracuje z producentami takich strun na Podhalu, a także w Gdańsku. Za każdą struną kryje się życie jednego barana.

To miejsce zawsze tętni życiem. Muzycy wpadają, by pochwalić się nową płytą, po poradę, by wymienić się uwagami na temat sprzętu. Czasem można posłuchać całkiem dobrej muzyki na żywo. - Bywa, że klient, który chce sprawdzić instrument przed zakupem, to, jak współbrzmie z innymi w zespole, gra tu nawet kilka godzin, a my z przyjemnością słuchamy - podkreśla Krzysztof Gąsior. Firma projektuje też i wykonuje nagłośnienia dla okolicznych pensjonatów czy hoteli.

Teraz nastały trudne czasy, rynek jest niestabilny, ceny towaru sprowadzanego z zagranicy strasznie skaczą, klienci czasem się denerwują - mówi Krzysztof Gąsior. - A my staramy się nie schodzić poniżej pewnego poziomu, dzięki temu mamy stałych klientów - podkreśla. Pocieszające jest jednak to, że to branża ludzi ciekawych, z pasją, więc tu nigdy nie jest nudno - dodaje.

Liczba tygodnia

200 tys. zł

- na taką kwotę strażacy wycenili straty po pożarze zabytkowej willi Skaut w Zakopanem.

Cytat tygodnia

Burmistrz Zakopanego Leszek Dorula do prezydenta Sopotu Jacka Karnowskiego: - Bardzo serdecznie dziękujemy, że jesteście u nas, nawet częściej niż my u was. Prezydent Sopotu: - Wypominasz nam to? Burmistrz Zakopanego: - Nie wypominam, a bardzo się cieszę.

Oknem reportera

Fot.: Bartłomiej Jurecki

Halo nad Podhalem.

Komentarze z internetu

DO TEKSTU O DOBRZE WYKONAWCÓW NA SYLWESTRA MARZEŃ W ZAKOPANEM.

- Znowu to samo? Nie lepiej włączyć powtórkę sprzed roku? Taniej by wyszło... Naprawdę nie mamy w kraju żadnych innych artystów? **Bożena**
- A ja bym chętnie obejrzał taki sylwestrowy koncert, ale jakby wystąpiły gwiazdy z lat 90., a disco polo to niech sobie słuchają ci, co mają naj-

mniej wygórowane wymagania co do muzyki. **Zbigniew**

- Burmistrzom oraz władzom Zakopanego gratuluję gustu muzycznego, propagowania rodzimej kultury oraz promocji miasta na wysokim poziomie. **Katarzyna**
- Każdy narzeka, a później wszyscy jadą i przednio się bawią przy Martyniuku. **Kasia**

zebrał: pp

Przeklęte żądanie jedności

Żebyśmy, Polak z Polakiem, jedno byli.

Takie życzenia zapewne będą się pojawiać w wielu domach podczas składania sobie wigilijnych życzeń i łamania się opłatkiem. W ostatnich latach słowo „jedność” zrobiło niezasłużoną karierę. Przysłuchając się medialnym przekazom jesteśmy przekonani, że wszystkiemu co złe dookoła, winien jest brak jedności. Marzy nam się wspólnota, dzięki której nie będziemy się spierać i patrzeć na siebie krzywo. Dzięki której będziemy jednomyślni i zgodni co do dalszych losów kraju, miasta, rodziny. Sielanka. Tylko czy to marzenie jest słuszne?

Być jak bóg

Opowieść o wieży Babel ma nie tylko biblijne korzenie. Znajdujemy jej odbicie także w innych kulturach i religiach. Tak, jakby ludzkość od zarania była przekonana co do źródła naszego zróżnicowania. Bo przecież, niby jesteśmy tacy sami, a jednak mamy różny kolor skóry, mówimy różnymi językami, wierzymy w różnych bogów, a nawet (o zgrozo!) niektórzy mają inną niż powszechnie uznana orientację seksualną.

Historia Wieży Babel jest powszechnie znana, więc napiszę w skrócie: kiedyś ludzie byli zjednoczeni. I zgodnie za cel postawili sobie budowę wieży tak wielkiej, by być równi Bogu. W efekcie za karę ten ostatni im pomieszał języki, by już więcej nie mogli się dogadać i na powrót zjednoczyć.

Przekaz niby prosty i oczywisty: podział jest karą. Tak sobie zwykle tłumaczymy. Ale gdyby spojrzeć od innej strony... może jedność i jednomyślność są wręcz przekleństwem ludzkości?

Przykładami może nam to zilustrować nawet bliska historia. Jedność i jednomyślność społeczeństw doprowadzała do powstawania totalitaryzmów. Obojętnie, czy wynikała ona z przymusu, czy przeciwnie - wolności i chęci bycia równymi bogom. Zjednoczeni wokół wodza Niemcy w Trzeciej Rzeszy rozpętali największą wojnę w historii. Nie inaczej było na wschodzie, gdzie komunizm przyjęto za jedyną i wszechobowiązującą religię. Przykładów jedności, by być niczym bogowie, można znaleźć w dziejach ludzkości wiele. Podkreślić trzeba, że jedności rozumianej opacznie - jako powszechnej zgody z jedynie słuszną, bo obowiązującą doktryną.

Jedność i nienawiść

Dlaczego więc wciąż życzymy sobie jedności? Bo chcemy być równi bogom? Bo chcemy gromadzić zwolenników wokół siebie?

Marzenie o jedności jest typowe dla przywódców, którzy są przekonani o słuszności jedynie własnych poglądów. Szafują nim więc często politycy wszelkiej maści. Tu reguła jest prosta - kto nie z nami, ten przeciwko nam. W imię „naszej” jedności okopujemy się i tworzymy zaskieki, by odeprzeć inaczej myślącego wroga. I sami nie spostrzegamy, że w imię jedności - „chrześcijańskiej” bądź nie - zaczynamy nienawidzić. I to w sposób coraz bardziej okrutny, szczercząc zęby i warcząc na jakąkolwiek odmienność zdań.

Dramatem jest, że często próbuje się wpleść w tę wymianę ciósów także religię, budując swoistą Wieżę Babel. Nie brak także przywódców religijnych, którzy już zasiedli okrakami na jej szczytach.

Jedność w różnorodności

Jeśli nie jedność, to co? Święty Paweł, pisząc do Koryntian, wyjaśnia jedność w sposób bardzo obrazowy, wręcz anatomiczny. „Podobnie jak jedno jest ciało, choć składa się z wielu członków, a wszystkie członki ciała, mimo iż są liczne, stanowią jedno ciało, tak też jest i z Chrystusem. Wszyscyśmy bowiem w jednym Duchu zostali ochrzczeni, [aby stanowić] jedno Ciało: czy to Żydzi, czy Grecy, czy to niewolnicy, czy wolni”.

Łączy nas wiara i Chrystus. A my, różniąc się co do pochodzenia, koloru skóry, poglądów, ba, nawet orientacji seksualnej - stanowimy jedno. O ile ta jedność jest efektem naszej różnorodności.

Nie dajmy sobie wmawiać, że mamy być tacy sami, że mamy podobnie myśleć, a każdy, kto myśli inaczej, jest zły do szpiku kości. Wadźmy się, spierajmy, wręcz kłóćmy - nawet przy wigilijnym stole. Tylko pamiętajmy, by widzieć w różnicy szansę, a nie zagrożenie. By w osobie o innych poglądach widzieć brata, a nie wroga. W sporze - możliwość odkrycia prawdy, a nie wojnę na słowa. Bo wszyscyśmy członkami tego samego ciała. I - jak Paweł wykładał Koryntianom - pamiętajmy, by noga nie zazdrościła ręce, a oko uchu. Bo ciało stanowi całość dzięki swej różnorodności.

Zacheusz

Czteroletnia Aga w zespole „Orlynta” jest już połowę swojego życia. Niewiele starsza Gosia świetnie sprawdza się w roli instruktorki tańca. Ale powodem spotkania z małymi tancerzami tym razem były nadchodzące święta.

Boże Narodzenie obchodzimy, bo wtedy narodził się Bóg - nie ma wątpliwości Gabi. Konkretnie Jezus - uzupełnia Bartek. Urodził się w stajence, bo nie było wtedy jeszcze szpitali - podkreśla Krzysztof. - W takiej szopce, jak ma moja babcia. Trzyma w niej krowę i kury - wyjaśnia 5-letni Michał tym, którzy mogą nie wiedzieć. Staś uzupełnia, że Jezusa nikt nie chciał zaprosić do swojego domu, dlatego musiał urodzić się w stajence. Potem przyszli pasterze z owcami, ale nie z Podhala. - Bo to wszystko działo się w Betlejem - tłumaczy Zuzia, która wie też, jak na imię mieli rodzice: Józef i Maryja. A nawet, że przyszli też do stajenki Trzej Królowie. Starszy - 9-letni Michał potrafi nawet wymienić ich imiona. To Baltazar, Kacper i Melchior.

Kiedy to było? Pewne, że bardzo dawno. Jakies tysiąc lat temu. W końcu po długim zastanowieniu ktoś daje drugie tyle i jeszcze 22 lata.

Wszyscy są zgodni, że to najfajniejsze święta. Marysia lubi je ze względu na prezenty, Adaś lubi spędzać ten czas na nartach. Zosia ubierać choinkę. Tylko Bartek się oburza: - Najważniejsze jest to, że spędza się czas z rodziną - poucza innych.

Mali bukowianie mają też imponującą wiedzę na temat samej Wigilii. Szymek wie, że na tej szczególnej kolacji musi być 12 dań bez mięsa. Klaudia podkreśla, że ważne jest dzielenie się opłatkiem i „pomodlenie o szczęście”. Zosia przypomina o jednym wolnym miejscu przy stole, a Zuzia o sianku pod obrusem. Maciuś doda-

Fot.: Bartłomiej Jurecki

„Orlynta” mają na temat Bożego Narodzenia imponującą wiedzę.

je, że wśród dań koniecznie powinna być ryba.

Dzieci wiedzą, że w tym dniu warto być grzecznym, choć teorie dotyczące powodów są różne. Jedni twierdzą, że bez tego nie ma prezentów pod choinką. Inni pamiętają, że to, jakim się jest w tym dniu, rzutuje na cały rok.

Michał (starszy) chwali się, że chodzi na pasterkę. Tym, którzy chcieliby iść za jego przykładem, radzi nastawić głośno dzwonek w telefonie. Zosia go przebiega: była już na pasterce aż cztery razy.

Rozmowa na temat Bożego Narodzenia odbywa się podczas sobotniej próby Dziecięcego Zespołu Góralskiego „Orlynta” im. Anny Koszarek z Bukowiny Tatrzańskiej. To wyjątkowy zespół, bo należą do niego nawet bardzo małe dzieci. Wszystkie świetnie sobie już radzą z krokami w gó-

ralskim tańcu, choć bywa, że niektóre są za małe, by z nimi porozmawiać.

Obecnie najmłodsza „toniecnica” - Aga Litera - ma cztery lata, ale w zespole jest już połowę swojego życia, nie więc dziwnego, że na tegorocznym konkursie gawęd i recytacji w Białce Tatrzańskiej zdobyła 1. miejsce. Najstarsze dzieci mają dziewięć lat, w trzeciej klasie przechodzą do zespołu „Mali Wierchowianie”.

Dziś w zespole kierowanym przez Dorotę Stepel jest ok. 50 dzieci, nie tylko z Bukowiny Tatrzańskiej, ale także z Czarnej Góry, Jurgowa i Rzepisk. Zespół powstał już w 1961 r., założyła go nieżyjąca już Anna Koszarek. Na początku działał przy przedszkolu, dziś jego siedzibą jest Dom Ludowy.

Małuchy chętnie chodzą na próby. - Uwielbiam tań-

czyć po góralsku, czuję się wtedy jak w teatrze - wyjaśnia Gabrysia. Michał (starszy) lubi, kiedy zespół dostaje nagrody, a dla Szymka to sposób na nudę.

Taniec góralski nie jest trudny - przekonują zgodnie. Tylko hajduka trzeba ćwiczyć długo. Dziewczynki radzą, żeby zacząć od kroków po dwa, Małgosia nawet demonstruje najprostszyszy krok. Inne dziewczynki radzą, żeby po prostu zapisać się do zespołu.

Bywa śmiesznie. Franek spadł kiedyś ze sceny, a Bartkowi złała się podczas tańca zbójnickiego ciupaga.

Ci, którzy chcą zobaczyć ich występ, koniecznie powinni się w lutym wybrać do Bukowiny Tatrzańskiej na Góralski Karnawał. „Orlynta” dadzą czadu.

rozmawiała Beata Zalot

Niech nadchodzące Święta Bożego Narodzenia będą czasem pełnym radości spędzonym wspólnie z najbliższymi.

Życzenia zdrowia chyba jeszcze nigdy nie były tak oczywiste jak dziś.

Dołączmy więc do nich jeszcze trochę świątecznej magii i szczęścia w nadchodzącym 2023 roku.

Zespół Tesin Medic Clinic

Od 6 lat usuwamy ząbnięcie w polskiej klinice w Czeskim Cieszynie.
Pełna refundacja, zero kolejek.
+48 690 412 288 | www.tesinmc.pl

Nowy Targ

Fury z płomieniami

33-letni bezdomny mógł podpalić samochody w Nowym Targu, mężczyzna trafił do aresztu.

O sprawie pisaliśmy przed tygodniem. W zeszłą niedzielę późnym wieczorem płomienie pojawiły się na terenie jednego z komisów w centrum Nowego Targu. Zapaliły się dwa samochody. Strażacy opanowali pożar. Straty sięgnęły jednak 8,5 tys. zł.

Już z pierwszych oglę-

dzin miejsca zdarzenia było dla śledczych jasne, że doszło do podpalenia.

W związku ze sprawą policja zatrzymała 33-letniego bezdomnego. Mężczyzna został przesłuchany w prokuraturze, usłyszał zarzuty, a sąd zdecydował, że najbliższe dwa miesiące mężczyzna spędzi w areszcie.

Szybko wyszło też na jaw, że 33-latek już wcześniej popadał w poważne konflikty z prawem. - Kilka dni temu mężczyzna, rzucając niedopałek papierosa na stertę śmieci, spowodował pożar wiaty należącej do spółdzielni mieszkaniowej. Po-

nadto pod koniec listopada bez zgody właścicielki zabrał jej renaulta, którym nietrzeźwy i bez uprawnień, wjechał w ogrodzenie posesji - przypomina podkom. Dorota Garbacz z nowotarskiej policji. - W środę 33-latek usłyszał zarzuty. Odpowiedzią za zniszczenie mienia, krótkotrwałe użycie pojazdu, kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości oraz bez uprawnień. Sąd zdecydował o tymczasowym aresztowaniu zatrzymanego na dwa miesiące. Mężczyźnie grozi od 3 miesięcy do nawet 5 lat więzienia - podsumowuje rzeczniczka policji.

mk

Marszałek sypnął promesami

Symboliczne czekie odebrali samorządowcy z powiatu nowotarskiego, tatrzańskiego, suskiego, wadowickiego i myślenickiego.

5 milionów na edukację to element Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej - pakiet Edukacyjny. Pieniądze pochodzą z wynegocjowanego właśnie z Komisją Europejską Regionalnego Planu Rozwoju. Jak kilkakrotnie podkreślał Witold Kozłowski, marszałek małopolskiego sejmiku - liczba i wysokość przyznanej dotacji dla poszczególnych gmin nie zależy od uznania czy politycznych sympatii, a od liczby i jakości złożonych wniosków. Stąd jedne samorządy odebrały po trzy promesy, inne tylko jedną.

5 grudnia Komisja Europejska zatwierdziła nasz program regionalny, inaczej mówiąc, wydatki na rozwój naszego województwa z kwotą 2,7 mld euro. Wykonaliśmy ogromną pracę z przedstawicielami wszystkich możliwych grup w Małopolsce, a była ona częścią większego planu - strategii rozwoju. Mamy jedyną strategię w kraju, którą sejmik przyjął jednogłośnie. Ona wyznaczyła kierunki do bardzo skomplikowanych negocjacji z przedstawicielami UE - przekonuje marszałek.

Promesy przekazane samorządowcom mają być przeznaczone na wspieranie szkół, szczególnie na zakup nowocze-

Także Zakopane otrzymało edukacyjną promesę - 25 tys. zł.

snego sprzętu informatycznego, ale także zadań edukacyjno-psychologicznych, mających niwelować negatywne skutki pandemii. Jest ona częścią większego pakietu edukacyjnego, wartego ponad 60 mln zł. Już z niego zakupiono 5 tys. nowoczesnego sprzętu edukacyjnego - sprzętu komputerowego i pracowni streamowych. Wyposażono pierwsze 22 szkoły modelowe. Przyznane w piątek 5 mln zł trafiło do 140 szkół z czterech powiatów naszego regionu.

Łączna wysokość przekazanych środków finansowych dla powiatu nowotarskiego sięga prawie 1,1 mln zł. Do powiatu tatrzańskiego trafi nieco ponad 400 tys. zł, suskiego 850 tys. zł, po prawie 1,4 mln trafi do powiatów myślenickiego i wadowickiego.

◆ Pokazowe wręczenie promesy samorządowcom przez marszałka miało na celu - jak sam podkreślał - zobrazowanie, jak wiele środków samorząd wojewódzki przekazuje na edukację. O Unii Europejskiej, która pieniądze dała, Witold Kozłowski wspominał jednak bardziej w kontekście trudnych i zwycięskich dla Małopolski negocjacji niż szans, jakie stworzyła dla rozwoju Małopolski. Obserwując ceremonię, można było odnieść wrażenie, że wszystko to zasługa kolejnej Tarczy Antykryzysowej, sejmiku wojewódzkiego, a nawet rządu, a Unia Europejska jedynie nie przeszkadzała... dając pieniądze.

Tekst i fot.:
Józef Figura

REKLAMA

ASTRUM

Nowy Targ, ul. Długa 21a
Tel. 18 266 66 29,
661 621 937

**TERMINALE
PŁATNICZE
KASY FISKALNE**

Oprogramowania dla:
sklepów, gastronomii,
hotelarski, medycyny, aptek.
Podpis elektroniczny
SERWIS LAPTOPÓW

**USŁUGI
INFORMATYCZNE**

PODZIĘKOWANIE

1 grudnia

pani ELŻBIETA MOLEK

skończyła długoletnią pracę
w Ośrodku Zdrowia w Żębie.

Pani Ela pracowała tu 46 lat jako pielęgniarka.
To Ona szczepiła nas, nasze dzieci i wnuki.

Chcieliśmy tą drogą serdecznie podziękować Jej
za dobre rady oraz za uśmiech.

**Wdzięczni pacjenci
Ośrodka Zdrowia w Żębie**

Nowy Targ

Afery ciąg dalszy

Trzynastu nowych podejrzanych w wielkiej korupcyjnej aferze Powiatowego Zarządu Dróg w Nowym Targu, a wśród nich wysoki urzędnik PZD i były kierownik z GDDKiA.

Jedna z największych afer korupcyjnych na Podhalu zdawała się już przygasać. W ubiegłym roku zapadły pierwsze wyroki i rozpoczął się proces pozostałych 11 oskarżonych w głównym wątku sprawy.

Z tego głównego postępowania zostały wyłączone wątki dotyczące „korupcji urzędników państwowych i samorządowych instytucji funkcjonujących na terenie województwa małopolskiego”.

Jak się okazuje, to właśnie w związku z tym „pobocznym” postępowaniem sprawy korupcyjnej toczy się bardzo intensywne prokuratorskie śledztwo, w którym jest już 13 podejrzanych. Zarzuty usłyszał między innymi Tomasz M., dziś pracownik Powiatowego Zarządu Dróg w Nowym Targu, a wcześniej związany zawodowo z samorządem Szczawnicy. W szczawnickim magistracie mężczyzna pełnił między innymi funkcję inspektora nadzoru w drogowych inwestycjach realizowanych na terenie gminy przez Powiatowy Zarząd Dróg. We wrześniu Tomasz M. został zatrzymany i przesłuchany. - Mężczyzna usłyszał zarzuty w związku z czterema czynami korupcyjnymi popełnionymi w latach 2011-2017. W każdym wypadku chodzi o przyjmowanie korzyści majątkowych - podkreśla Wojciech Mularczyk z Prokuratury Regionalnej w Krakowie, która prowadzi postępowanie.

Jednym z pierwszych podejrzanych, którzy usłyszeli zarzuty już w marcu, jest Paweł P., który jeszcze niedawno pełnił kierowniczą funkcję w Krakowskim Oddziale Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Także on jest podejrzewany o przyjmowanie łapówek.

Łącznie zarzuty usłyszało już 13 osób. Większość z nich pełniła funkcję inspektora nadzoru inwestorskiego. - Bardzo nie lubię określenia, że sprawa jest rozwojowa, więc go nie użyję. Powiem tylko, że liczba podejrzanych nie jest ostateczna - podsumowuje prokurator Wojciech Mularczyk.

Tomasz M. zaznacza, że nie może ujawniać szczegółów postępowania, bo został zobowiązany do zachowania tajemnicy śledztwa. - Jestem zupełnie spokojny i w 100 procentach przekonany o własnej niewinności. Nie mam też wątpliwości, że ta przykra sprawa zakończy się wkrótce pomyślnie dla mnie - zaznacza i apeluje o powściągliwość w formułowaniu ocen. - Proszę o obiektywizm i o to,

żeby mnie nie „skazywać” do czasu, aż zakończy się postępowanie - podkreśla.

Przypomnijmy, pod koniec listopada ubiegłego roku zapadły pierwsze wyroki w sprawie afery korupcyjnej w nowotarskim Powiatowym Zarządzie Dróg. Już na pierwszej rozprawie sąd rozpatrzył wnioski 17 oskarżonych, którzy zgodzili się dobrowolnie poddać karze. W tym gronie znalazł się również jeden z głównych oskarżonych, były szef PZD Robert W., który zawnioskował, by sąd wymierzył mu karę pięciu lat więzienia w zawieszeniu, 10-letni zakaz zajmowania stanowisk w administracji, a także łączne kary finansowe i nawiązki na prawie 750 tysięcy złotych. Sąd przystał na ten wniosek.

Pozostali oskarżeni przystali na kary więzienia w zawieszeniu od roku do nawet 3,5 roku, a także na kary finansowe od kilkudziesięciu do niemal dwustu tysięcy złotych.

Uzasadniając rozstrzygnięcie, sąd tłumaczył, że przystanie na wnioski oskarżonych było podyktowane względami ekonomicznymi, zaoszczędziło też mnóstwo czasu. Poza tym wszyscy oskarżeni nie byli dotąd karani, a przez cały czas trwania śledztwa - ściśle współpracowali z wymiarem sprawiedliwości.

Proces pozostałych 11 oskarżonych w głównym wątku sprawy ruszył w kwietniu tego roku.

Wyjaśnianie afery korupcyjnej zajęło śledczym ponad dwa lata. Zarzuty przyjmowania korzyści majątkowych usłyszeli szef PZD, jego zastępca i inspektor nadzoru budowlanego. Mechanizm korupcyjny był prosty: korzyści majątkowe były gratyfikacją za pomoc w uzyskaniu lukratywnych kontraktów. Łapówki wręczali przedsiębiorcy z branży budowlanej. Jak ustaliła ABW, było ich ponad dwudziestu.

Śledztwo było bardzo żmudne, funkcjonariusze zatrzymali 25 osób, wykonali 150 przeszukań, przeanalizowali gigantyczną dokumentację przetargową PZD w Nowym Targu. Główni podejrzani spędzili w areszcie po kilka miesięcy. Suma poręczeń majątkowych sięgnęła niemal trzech milionów złotych.

W związku z łapówkarską aferą zarzuty w pierwszym śledztwie usłyszało 28 osób. Znakomitą większość stanowili przedsiębiorcy z branży budowlanej, którzy w zamian za łapówki mogli liczyć na przychyłność urzędników PZD przy rozstrzygnięciu przetargów.

mk

Zabytek w ogniu

Czy ktoś podpalił zabytkową willę Skaut przy Bulwarach Słowackiego w Zakopanem? Rozmawiamy z właścicielami budynku.

Po godz. 23 w piątek z gąrażu w drewnianej willi Skaut zaczęły wydobywać się jęzory ognia. Strażacy, którzy natychmiast przyjechali na miejsce, musieli do gaszenia użyć piany, bo paliła się ropopochodna substancja. - Gdyby ten pożar rozpoczął się na przykład o 3 czy 4 w nocy i nikt go szybko nie zauważył, pewnie przyjechałibyśmy w momencie, gdy cały budynek stałby w płomieniach - relacjonuje kpt. Andrzej Król-Łęgowski, rzecznik prasowy zakopiańskiej straży pożarnej. Początkowo strażacy myśleli, że w budynku ktoś jest. Przed domem były zaparkowane dwa samochody. Później okazało się, że mieszkające tu osoby odwiedzały w feralny wieczór rodzinę. Ze środka garażu strażacy wynieśli butle gazowe i kanistry. Gaszenie pożaru zajęło cztery godziny. Część mieszkalna domu w dużej części nie ucierpiała.

Jednym z właścicieli willi Skaut jest Jerzy Woyna-Orlewicz. W dniu, kiedy wybuchł pożar, razem z małżonką opuścili dom przy Bulwarach Słowackiego po godz. 17. - Opiekowaliśmy się wnukami w naszym drugim domu, w którym mieszka nasza córka. Ja o godz. 18 pojechałem grać w tenisa, a małżonka wyszła z domu na Bulwarach godzinę wcześniej. Później zastanawiałem się jeszcze, czy nie wrócić nakarmić kota, którego zresztą później uratowali strażacy. Poszliśmy spać, gdy obudziły nas telefony, że wybuchł pożar w Skaucie - relacjonuje Jerzy Woyna-Orlewicz.

Kanister z paliwem zniknął

Dementuje pojawiające się w niektórych mediach informacje o kilkunastu butlach gazowych, które znajdowały się w części mieszkalnej budynku i garażu. - W całym budynku były 3 butle 11-litrowe, znajdowały się one w każdej z trzech kuchni, a w piwnicy 6 małych, turystycznych. Wszystkie zostały wyniesione przez strażaków, nieuszkodzone. Gdy dojechałem na miejsce pożaru ostrzegłem strażaków o znajdujących się w nim butlach i wskazałem, gdzie się znajdują. Jeśli chodzi o kanistry, to były one stare i puste. Przed samym garażem

Fot.: Maciej Jonek

Przed garażem znajdował się kanister z benzyną, który zniknął - mówi właściciel willi.

zamkniętym na skobel znajdował się natomiast pełny kanister (5-litrowy), którego używaliśmy do napełniania paliwem odsnieżarki. On zniknął. Poinformowałem o tym policję w trakcie wizji - dodaje.

Jerzy Woyna-Orlewicz zaznacza, że nieruchomość nie została jeszcze sprzedana deweloperowi. Transakcja jest w toku, ale nie została sfinalizowana, nadal mieszkaliśmy w Skaucie. Potwierdza, że projekt przewiduje przeniesienie willi, z zachowaniem jej wyglądu, nieco do przodu, a z tyłu miałyby stanąć sześć małych domków. Sprawa pozwolenia na budowę znajduje się teraz w starostwie tatrzańskim.

Remont zabytku jest trudny

Właściciel wskazuje na wielkie niedogodności związane z mieszkaniem w takim dużym zabytkowym domu. - Zostaliśmy tam z małżonką sami, nie mieliśmy jak ogrzewać całego domu. Mimo że mieszkaliśmy w Skaucie od ponad 45 lat to zdecydowaliśmy się na jego sprzedaż i przeprowadzkę. Od 2 lat korespondowaliśmy z konserwatorem zabytków - mówi właściciel. Dodaje, że przeprowadzenie remontów w zabytkowym budynku jest bardzo trudne. Nakładanych jest szereg obostrzeń, których wdrożenie pociąga za sobą wielkie koszty, a nikt z zewnątrz nie da na to pieniędzy. Właściciel takiego domu ma tylko szereg obowiązków.

Na potwierdzenie swoich słów o tym, w jakim stanie był dom, przedstawia ekspertyzę Zbigniewa Moździerz z Muzeum Tatrzańskiego. Napisał on, że stan techniczny budynku oraz

degradacja wartości zabytkowych uzasadniają skreślenie go z gminnej ewidencji zabytków. - Tak naprawdę wartościowymi częściami tego domu były znajdujące się w środku elementy, takie jak kredens czy żyrandol, które teraz, po pożarze, przekazaliśmy Muzeum Tatrzańskiemu. Współpracuję z policją w celu wyjaśnienia tego, jak doszło do pożaru, złożyłem w tej sprawie obszernie wyjaśnienia - dodaje Jerzy Woyna-Orlewicz.

Potrzebny był remont, nie rozbudowa

W ostatnich miesiącach willa Skaut znalazła się w kręgu zainteresowań z jednej strony dewelopera, a z drugiej służb chroniących zabytki. - To bardzo wartościowy budynek. Inwestor chciał go rozebrać i rozbudować ze zmianą funkcji na usługową, powiększając też o jedno piętro. Tymczasem budynek nie wymagał odbudowy, tylko remontu konserwatorskiego. Nowotarski konserwator sprzeciwił się ze względu na dużą wartość historyczną obiektu. Powstał więc nowy projekt, który oprócz rozbudowy willi zakłada dołożenie do całości zabudowy szeregowej - tłumaczy Weronika Frączysta, wiceprezes Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, które także sprzeciwia się tym planom. Dodaje, że budynek powstał w 1910 roku na zamówienie artysty malarza Tymona Niesiołowskiego. Ma bardzo ciekawą formę zewnętrzną, na froncie znajduje się piękne, ograniczone łukiem przeszklenie. Cenne są też wnętrza, m.in. wbudowany we wnętkę kredens, rzeźbiony żyrandol. Dodaje ona, że na remont konserwatorski budynku można otrzymać dofinansowanie.

Te wszystkie informacje potwierdza Paweł Dziuban, kierownik nowotarskiej delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, który w poniedziałek odwiedził nadpaloną willę. - Budynek jest bardzo cenny pod względem architektonicznym i z mojej konserwatorskiej perspektywy nie nadaje się do rozbiórki - tłumaczy. Paweł Dziuban sprzeciwił się już wcześniej rozbiórce i konserwatorskiej odbudowie budynku. - Mimo że obiekt w tej chwili nie znajduje się w rejestrze zabytków, a tylko w gminnej ewidencji zabytków, podlega ścisłej ochronie. Po pożarze składamy zawiadomienie do prokuratury o niszczeniu zabytków przez nieznanego sprawcę - zapowiada konserwator, który będzie występować w sprawie jako pokrzywdzony. Poinformował on właścicieli, aby zabezpieczyli budynek przed wejściem посторонnich osób. Ze względu na unoszący się zapach po pożarze, zalane powierzchnie, jego dalsze zamieszkiwanie będzie trudne.

Opinia biegłego

To na barkach policji i prokuratury spoczywa teraz ciężar ustalenia, jaka była przyczyna powstania pożaru, czy było to podpalenie. Strażacy gaszący pożar nie ustalili przyczyny, a straty oszacowali na 200 tys. zł. - Powołałmy biegłego, który przeprowadził dokładne oględziny na miejscu pożaru. Na razie niczego nie wykluczamy. Od tej opinii będzie zależeć dalszy przebieg postępowania - zaznacza Roman Wieczorek, rzecznik prasowy zakopiańskiej policji.

pp

Góry łączą filmowców

W Zakopanem zakończył się festiwal Moc Gór. Obfitował w ciekawe spotkania z ludźmi gór, a na zakończenie jury przedstawiło nagrodzone filmy. Uhonorowany został też nasz redakcyjny kolega Apoloniusz Rajwa.

W ramach festiwalu, który odbywał się w hotelu Centralnego Ośrodka Sportu w Zakopanem, można było przez trzy dni brać udział w spotkaniach z ciekawymi ludźmi gór. Dobór tematów i występujących gości był znakomity, bo zdarzały się chwile, gdy festiwalowa sala była wypełniona niemal po brzegi.

Uczestnicy festiwalu mogli posłuchać m.in. opowieści włoskiego wspinacza Gilberto Merlante, który mówił o lodowej wspinaczce. Mówił po polsku, bo świetnie zna nasz język, wspinał się z polskimi ludźmi gór, ma zresztą żonę Polkę. Gilberto przedstawił historię zdobywania lodospadów. Mówił o niebezpieczeństwach z tym związanych, ale przede wszystkim o wielkiej pasji do tego

Monika Witkowska, druga Polka na K2 opowiada o zdobyciu tego szczytu.

typu wspinaczki.

Z widzami spotkała się też Monika Witkowska, która w tym roku zdobyła K2 i została drugą Polką w historii, która weszła na ten drugi co do wysokości, ale najtrudniejszy do zdobycia ośmiotysięcznik. Mogliśmy prześledzić całą jej wyprawę od wylotu do Pakistanu po powrót do Warszawy. W czasie pokazu slajdów mówiła także o wpływie ocieplenia klimatu na to, co dzieje się w Karakorum. O pojawieniu się na dużych wysokościach pszczoł czy motyli, wytapianiu lodowców, co wiąże się z niebezpiecznym deszczem spadającym gwałtownie, pod którymi giną śmiałkowicie wspinający się na K2. W czasie zdobywania K2 mijała ciała trzech wspinaczy, którzy na zawsze pozostali na tej górze. Opisała K2 jako bardzo urozmaiconą górę. - Przy zdobywaniu tego szczytu ważne jest oczywiście doświadczenie, kondycja, siła, ale chyba najważniejsza jest głowa, dokładne zaplanowanie zdobywania góry, wyjścia na szczyt - mówiła Witkowska.

Porównała też K2 do Mount Everestu. Ten pierwszy szczyt do wiosny tego roku zdobyło 516 osób, drugi 6400. Współczynnik śmiertelności na K2 to aż 17%, na Mont Everestcie 1,13%. Przez lata K2 było uważane jako górę przeklętą dla kobiet, bo pięć pań, które zdobyły szczyt, zginęło albo na K2, albo w innych górach. Wśród nich była pierwsza Polka na K2, czyli Wanda Rut-

kiewicz. To minione lato zaprzeczyło tej teorii, bo wierzchołek zdobyło kilka kobiet. W niedzielę, w ostatnim dniu festiwalu, poznaliśmy filmowy werdykt jury. Nagrodę schroniska PTTK w Dolinie Roztoki dla najlepszego polskiego filmu otrzymał obraz „Portrety wojenne - kobiety. Helena Maruszewska” w reżyserii Anety Popiel-Machnickiej, a nagrodę dyrektora TPN - „La vallée de l'Illez” w reżyserii Julien Roserens, Yannick Bacher. Festiwalowa Grand Prix - nagroda schroniska PTTK Morskie Oko - przypadła filmowi „Droga” w reżyserii Wojtka Kozakiewicza za wrażliwość obrazową i filmową oraz umiejętne pokazywanie faktu, że droga wspinaczkowa może być częścią drogi życiowej. Nagrodę Specjalną Jury przyznano obrazowi „Zniknięcie Janusza Klarnera” w reżyserii Franciszka Berbeki, a Nagrodę Publiczności zdobył film „Śniła mi się połonina” w reżyserii Roberta Żurakowskiego.

Tytuł Dobroczyńcy Tatrzańskiego Parku Narodowego otrzymał Apoloniusz Rajwa, przewodnik, ratownik górski, geograf, speleolog, dziennikarz - nasz redakcyjny kolega. Statuetkę autorstwa Marcina Rząsy wręczył mu Szymon Ziobrowski, dyrektor TPN.

Szpital bez sklepiu

Z zakopiańskiego szpitala zniknął sklepik i bufet.

To wielka szkoda - mówią jednym głosem pacjenci i cały personel szpitala. Na razie nie ma chętnych na nową dzierżawę.

- Takie czasy, Sebastian dostał nowe warunki finansowe i nie dał rady tego udźwignąć

- słyszę, gdy robię zdjęcie puśtej witryny. Być może łatwiej byłoby utrzymać sklepik i bufet, gdyby był na parterze, a nie - jak dotąd - na poziomie minus jeden. Pacjenci narzekają, że nie ma teraz gdzie kupić nawet wody. Mijamy nadzieję, że te głosy docierają też do dyrekcji. Sklepik i bufet jest w szpitalu bardzo potrzebny. **jj**

Boją się dojsć do domów

Na ul. Kasprowicza w Zakopanem trwa budowa ronda. Mieszkańcy kilku okolicznych domów nie mają jak bezpiecznie dostać się do swoich mieszkań.

To inwestycja Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Budowa ronda potrwa ponad rok. Mieszkańcy okolicznych domów zwracają uwagę, że zostali pozbawieni bezpiecznego dojścia do swoich posesji. Jak twierdzą, aby pokonać ten odcinek, trzeba wykazać się „ekstremalną odwagą”. - Aby dostać się do domu, musimy przejść na drugą stronę ulicy, a nie ma w tym miejscu ani przejścia dla pieszych, ani jakiegokolwiek znaku umożliwiającego to. Z drugiej strony jest nieodśnieżone pobocze drogi, dochodzące też do skrzyżowania, gdzie również nie ma pasów - mówi jedna z mieszkank.

Z pytaniem o sprawę zwróciliśmy się do GDDKiA. - Niestety, każda budowa wiąże się z utrudnieniami zarówno dla pieszych, jak i dla kierowców. Na początku budowy ronda musieliśmy zamknąć dla pieszych prawą stronę ul. Kasprowicza (patrząc w kierunku Nowego Targu). Jest to teren prac związanych z przebudową kanalizacji - tłumaczy Kacper Michna z GDDKiA w Krakowie.

Wprowadzono ograniczenie prędkości do 40 km na godz. i zamontowano znaki „Uwaga piesi”. Firma odpowiedzialna za budowę ronda jest zobowiązana do odśnieżania drogi i pobocza. - Wskazaliśmy wykonawcy, żeby zwrócił szczególną uwagę na odśnieżanie pobocza, którymi poruszają się piesi. Poprosimy również zakopiańską policję o sprawdzenie, czy kierowcy na terenie budowy na ul. Kasprowicza przestrzegają przepisów - dodaje Kacper Michna.

pp

REKLAMA

Zdrowych, pełnych ciepła i radości Świąt Narodzenia Pańskiego!

Niech ten szczególny czas dostarczy Państwu wielu pięknych, pełnych nadziei chwil i wzruszeń oraz przyniesie odpoczynek od codziennych trosk.

Niech każdy dzień Nowego 2023 Roku obdarza Państwa zdrowiem, szczęściem i wieloma sukcesami.

Andrzej Gut-Mostowy
Posel na Sejm RP,
v-ce Minister Sportu i Turystyki

KUPNO - SPRZEDAŻ - WYCENA
Wojciech Stodczyk

DOMSA
NIERUCHOMOŚCI

tel. 608 841 184
biuro@domsa.eu www.domsa.eu
ul. Witkiewicza 14, 34-500 Zakopane

ANTYKI I GALERIA
POD ŚWIĘTĄ MIKOŁAJEM

3 piętro SDH Granit

Ogromna kolekcja antyków

Zapraszamy:
• pon. - piątek od 10.00-18.00
• w sobotę od 10.00-16.00

Zakopane
ul. Kościuszki 3
Tel. +18 20 64 406

Święta bieda

- Moje dzieci od wielu lat nie wierzą już w Świętego Mikołaja, ale Wigilię trzeba zrobić
- mówi Edyta, matka samotnie wychowująca cztery córki i syna.

Ani rozleciał się telefon, trzeba było kupić nowy. To już w ramach świątecznego prezentu pod choinkę. Małgosia ma trzdzik, dostanie specjalny krem. Andrzej chciał nową bluzę, ale zrezygnował. Stwierdził, że jeszcze może chodzić w starej. Ale żeby mu odłożyć pieniądze na wymarzoną grę. Marysia dostanie pantofle, a Zosia słodycze. - Moje dzieci nie są wybredne. Ja też już mam swój prezent pod choinkę, córka dostała voucher i kupiła mi czajnik elektryczny, bo stary sprzęt był całkiem do niczego - mówi Edyta.

Ulica Kamieniec w Zakopanem. Mocno wydeptane kamienne schody w starej kamienicy prowadzą na kolejne piętro. Tu mieszka matka z pięciorgiem dzieci. Ma cztery córki i jednego syna. Żyją dzięki pomocy społecznej. A z nimi trzy koty: psotny Ozi, wygrzewający się przy kaflowym piecu Rudy i rasywy Bongo.

Edyta stale kombinuje, jak związać koniec z końcem. Bo pieniądze nie trzymają się portfela. Zasiłek na niepełnosprawność Zosi, trzy razy po 500+ i alimenty zasądzone od męża.

Kontra rachunki za ogrzewanie, czynsz, wizyty u lekarza specjalisty, leki, no i normalne życie - jedzenie i ubrania dla dzieci. - Mąż nigdy nie pracował. Ja byłam sprzedawczynią. W obuwniczym na Krupówkach, w straganach przy ulicy Kościuszki. Tam, gdzie się dało, to robiłam - mówi Edyta.

Pracowała do 2012 roku, gdy u trzyipółletniej Zosi lekarze zdiagnozowali autyzm. Trzeba było jeździć do specjalistów. Do Nowego Sącza i do Krakowa, bo na Podhalu nie ma psychiatrów dziecięcych. - Cały czas muszę przeliczać. Czy w tym miesiącu mogę kupić farbę, żeby pomalować pokój. Bo ściany są już brudne. Ale jak kupię farbę, to czy mi starczy pieniędzy na dzieci? - mówi o swych dylematach Edyta.

Największy pokój ogrzewa piec kaflowy. Pali w nim węglem i drewnem. Rok temu za 25-kilogramowy worek węgla płacono 44 złote. Dziś to wydatek 80-90 złotych. Worek starcza mniej więcej na pięć dni. Czasem idą dwa w tygodniu, gdy mróz ściśnie. Trzeba też kupić drzewa, bo samym węglem nie da rady palić. Pozostałe pomieszczenia ogrzewane są grzejnikami elektrycznymi. Nic dziwnego, że Edyta w zimie ma wysokie opłaty. Choć grzeją nocą, na taniej taryfie. Latem za prąd i ciepłą wodę płaci około 400 zł z groszami. W zimie od 700 zł do 1000 z groszami miesięcznie. - Teraz mi przyszedł rachunek na 670 zł - mówi Edyta. - Płacę co miesiąc. Na bieżąco. Jak miałam półroczne rozliczenia, to mnie prawie z butów wyrzywało. Bo jak mi przyszło raz wyrównanie na 2 tys. zł, to bym została z niczym. Poszłam do elektrowni, rozłożyli mi to na trzy raty.

Polowanie na okazje

Dlatego zmieniła umowę i woli za prąd płacić na bieżąco. Zakupy w sklepie to polowanie na promocje. Przykładowo, żeby kupić w niższej cenie pierś z kurczaka. Rozdziela się to na kilka porcji i zamraża. Nie raz dzwonią panie z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Że jest jedzenie do wzięcia. Makaron, ryż, kasza, olej, konserwy. Starsze córki dorzucają coś do wspólnego garnuszka. Bo Marysia i Małgosia już pracują i studiują. Jedna fizjoterapeutę, druga dietetykę. Zaocznie.

Nie daj Boże choroba. Leki. Wyjazd do specjalisty to dziś 280 zł za wizytę. Plus koszty za benzynę. - Jeżdżę do Krakowa autem, bo córka ma ataki - mówi Edyta. - Wolałabym autobusem, bo mam zniżkę na chore dziecko i dla mnie jako opiekunki. Ale jak dziecko mi wpadnie w szal, krzyczy niesamowicie. Tak, że aż cały autobus drży. Ludzie bardzo źle reagują - opowiada.

Nieraz słyszy, ile to ma pieniędzy. Ma troje dzieci to ma trzy razy 500+, zasiłek na chore dziecko 2 tys. zł. - Co z tego, że mam 5 tys. zł. Jak popłacę rachunki, to zostaje połowa. A przecież trzeba zjeść, ubrać się - mówi.

Zero oszczędności

Przed świętami trzeba kupić więcej. - Na Wigilię jemy to, co lubimy - podkreśla Edyta. Jest groch z kapustą. Barszczyk z uszkami albo z krokietami. Kasza gryczana z sosem grzybowym - to specjał z rodzinnego Podkarpacia. No i makówki. Dzieci za nimi przepadają. Przysmak ze strony byłego męża, ze Śląska. Mak gotowany na mle-

Fot.: Zofia Szwanos

To będą ciężkie święta dla wielu rodzin na Podhalu.

ku z masłem i cukrem, układany warstwami. Obowiązkowa sałatka jarzynowa. Dla Zosi ciasto czekoladowe. Żadnych innych nie zje. Do tego pierogi z kapustą i grzybami. - Andrzej nienawidzi kapusty, to muszę mu dać ruskie. Tak wygląda nasza Wigilia - podsumowuje Edyta.

Najtrudniejsze dla niej jest to, jak sobie poradzić z tymi pieniędzmi, które dostaje. Ciężko jej, że nie może pracować. Odwozi Zosię do szkoły. Wraca do domu. Trzeba przygotować obiad. Czasem coś załatwić na mieście. - Wcześniej dało się nawet drobne pieniądze odłożyć. O, na komputer uzbierałam na urodziny dla syna. Nie jakieś nie wiadomo co, ale dałam radę. W zeszłym roku udało nam się kupić nowe drzwi i wymienić. Teraz nie odkłada się nic. Wszystkie pieniądze idą na bieżąco - podkreśla.

Walczyć, nie płakać

W Miejskim Ośrodku Po-

mocy Społecznej przyznają, że rokrocznie rzesza ludzi korzysta z zasiłków i pomocy materialnej ośrodka. Przykładowo w 2021 roku z różnej formy świadczeń korzystało 878 osób, pomoc materialną dostało 740 osób, a świadczenia niepieniężne - 251 ludzi. - Zasiłki stale otrzymywało 129 osób, w tym 111 osób samotnie gospodarujących - mówi Włodzimierz Słomczyński, dyrektor MOPS w Zakopanem. - A już w pierwszym półroczu tego roku zasiłki stale otrzymywało 106 osób, w tym 95 samotnie gospodarujących. Pomocą społeczną w pierwszym półroczu 2022 roku, przyznając różne formy świadczeń, objęliśmy 468 mieszkańców, pomoc materialną daliśmy 258 osobom, a świadczenia niepieniężne dla 258 mieszkańców, do tego 419 rodzin wspieraliśmy pracą socjalną - wymienia dyrektor.

Edyta wie, że nie może

usiąść i płakać. Tak by było najprościej. Ale to do niczego nie prowadzi. Nie wolno. Cały czas trzeba walczyć o przetrwanie. Nie. Nie dla siebie. Dla dzieci.

- Na Mikołaja dziecko mi powiedziało, że nie może już patrzeć na moje paznokcie. Z zarobionych pieniędzy dała mi na kosmetyczkę. Ciepło mi się na sercu zrobiło. Mogłam zaszaleć - Edyta pokazuje proste, ładnie pomalowane paznokcie.

- Jest bardzo ciężko. Zdaję sobie sprawę, że będzie jeszcze gorzej, ale staram się o tym nie myśleć. Teraz ponad 17 procent inflacja. Po nowym roku ceny raczej nie spadną. Oby gorzej nie było. Tego sobie i wszystkim życzę. I żebyśmy byli zdrowi - podsumowuje Edyta.

Rafał Gratkowski

PS Imiona dzieci w tekście na prośbę ich mamy zostały zmienione.

ZYCZENIA

*Wesołych, zdrowych,
a przede wszystkim słodkich
Świąt Bożego Narodzenia
i wszelkiej pomyślności
w nadchodzącym 2023 roku
życzę*

Cocktail Gabi Bar

**Cukiernia w Zakopanem
przy ul. Zamoyskiego 10**

*Niech nadchodzące
Święta Bożego Narodzenia
przyniosą Państwu
wiele szczęścia, wiary i nadziei,
a pomyślność nie opuszcza Was
przez każdy dzień
Nowego 2023 Roku.*

TESKO

*Wszystkim klientom
spokojnych, zdrowych i pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności
w Nowym 2023 Roku
życzę*

**Salon optyczny
WIDZE WOS**

Zakopane, ul. Chałubińskiego 1
f WIDZE WOS Salon Optyczny

ZAMÓW TERAZ!

☎ **666 859 552**

**AUTORYZOWANY
DYSTRYBUTOR**

**SKŁAD OPAŁU
GOBO PLUS
ZAKOPANE, BACHLEDY 44**

SOBIANEK

TYGRYS
EKOLOGICZNA
KASZA
BIAŁA

PANTERA
EKOLOGICZNA
KASZA
CZarna

LEW
EKOLOGICZNA
KASZA
Czarna

www.sobianek.pl

**HURTOWNIA
GOBO**

**DROBIU, MROZONEK
I ART. SPOŻYWCZYCH**

**Zakopane, ul. Bachledy 44
tel. 1820 134 88, 1820 135 88**

e-mail: gobo10@wp.pl

*Z okazji
Świąt Bożego Narodzenia
oraz zbliżającego się
Nowego Roku
pragniemy serdecznie
podziękować
za dotychczasową współpracę
oraz złożyć naszym
Klientom i Pracownikom
moc gorących życzeń,
zdrowia, szczęścia
i wszelkiej pomyślności*

■ ZAKOPANE 34-500
ul. Zwierzyniecka 14,
tel. 18 20 00000, 18 20 13000,
fax: 18 20 000 01
mail: tp@24tp.pl

ODDZIAŁY:

■ NOWY TARG, ul. Rynek 11
tel. 18 26 699 34
■ CHICAGO, 6500 S. Archer Ave.
Chicago ILL 60638,
tel. 1 773 458 3934

REDAKTOR NACZELNY

Paweł Pełka p.pełka@24tp.pl

SEKRETARZ REDAKCJI

Beata Zalot b.zalot@24tp.pl

DYREKTOR ARTYSTYCZNY

Andrzej Jurecki aloszajurecki@gmail.com

DZIENNIKARZE

Jolanta Flach j.flach@24tp.pl
Jurek Jurecki j.jurecki@24tp.pl
Józef Figura (Nowy Targ, powiat suski) j.figura@24tp.pl
Marek Kalinowski (Rabka, Orawa) m.kalinowski@24tp.pl
Rafał Gratkowski (Zakopane) r.gratkowski@24tp.pl

KULTURA, PUBLICYSTYKA

Beata Zalot b.zalot@24tp.pl

GÓRY

Apoloniusz Rajwa gory@24tp.pl
Łukasz Kosut

SPORT

Paweł Pełka p.pełka@24tp.pl

ROZMAITOŚCI

Agnieszka Nowelli a.nowelli@24tp.pl

FOTO

Maciej Jonek
Bartek Jurecki
Zofia Szwejnos

DZIAŁ GRAFICZNY

Zofia Szwejnos
Andrzej Larkowski

KOREKTA

Małgorzata Rybak
Mirosława Borowicz

BIURA REKLAM I OGŁOSZEŃ

Zakopane
• ul. Krupówki 54, tel. 18 20 130 23
ogłoszenia@24tp.pl
• ul. Zwierzyniecka 14
tel. 18 20 130 00, fax 18 20 000 01
sekretariat@24tp.pl

Nowy Targ

Rynek 11, tel. 18 26 699 34,
nowytarg@24tp.pl

Czarny Dunajec

Rynek 7, tel. 18 26 57 204

SPECJALIŚCI DS. MARKETINGU

Katarzyna Starczowska
k.starczowska@24tp.pl tel. 508 380 383
Magdalena Lipkowska
magdalena@24tp.pl tel. 608 377 217

SEKRETARIAT

Beata Momot (Zakopane)
sekretariat@24tp.pl

WYDAWCA

Zakopiańskie
Towarzystwo Gospodarcze Sp. z o.o.

DRUK

Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Sosnowcu
ul. Baczyńskiego 25a, 41-203 Sosnowiec-Milowice

Wydanie internetowe:

www.24tp.pl

Materiały do informatora kulturalnego można wysłać
pod adres: a.nowelli@24tp.pl

Zdjęcia noworodków: dzieci@24tp.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych.

Telefon interwencyjny
18 2000000
606 402 247

PRENUMERATA

krajowa	kwartalna	90 zł
	półroczna	160 zł
zagraniczna (Europa)	roczna	270 zł
	kwartalna	170 zł
	półroczna	340 zł
	roczna	670 zł

WPŁATY NA KONTO

PKO BP ZAKOPANE
33 1020 3466 0000 9502 0033 4839

Prenumerata realizowana
przez RUCH S.A.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i w e-wydania można składać bezpośrednio na stronie www.prenumerata.ruch.com.pl. Eventualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl lub kontaktując się z Telefonicznym Biurem Obsługi Klienta pod numerem: 801 800 803 lub 22 717 59 59 – czynne w godzinach 7.00 – 18.00. Koszt połączenia wg taryfy operatora.

ISSN WYDAWCTW RACH

Fot.: Zofia Szwejnos

Chociaż wypadków było w minionym tygodniu niewiele, to ratownicy mieli wyjątkowo dużo pracy. Głównie prowadzono poszukiwania zaginionych turystów. Do tej pory nie udało się odnaleźć jednego z nich. W pozostałych zdarzeniach okazało się, że ratownicy niepotrzebnie prowadzili akcję, ponieważ poszukiwani nie pogubili się w Tatrach, tylko zawiodła komunikacja między nimi a rodziną.

● **WTOREK 13 grudnia.**

O 14.10 do centrali TOPR zadzwonił mężczyzna informując, że od niedzieli nie ma kontaktu z bratem, który wyjechał do Zakopanego z zamiarem pójścia w Tatry. Dzwoniący nie podał konkretnego rejonu, w który miałby się udać zaginiony. Sprawdzono schroniska - tam nie meldował się poszukiwany. Wieczorem kolejny telefon od brata zaginionego. Uzyskano markę i nr rejestracyjny samochodu turysty. O 21.15 jeden z ratowników natrafił na samochód poszukiwanego zaparkowany przy ul. Bronisława Czecha, co sugerowało, że mężczyzna mógł wyruszyć w rejon Doliny Bystrej. Poproszono ratowników słowackich, by sprawdzili, czy jego telefon nie logował się do ich przemienników. Po północy z centrali w rejon Hali Gąsienicowej wyjechało dwóch ratowników z dronami. Loty wykonywa-

no do godz. 4.25. Nie natrafiono na żaden ślad poszukiwanego.

W czasie tych działań, tuż po północy, do centrali TOPR zadzwonił zaniepokojony ojciec informując, że jego syn wyjechał swoim samochodem do Zakopanego, noc z 11/12 miał spędzić w schronisku na Chochotowskiej i stamtąd przejść do schroniska Ornak na kolejny nocleg. Ale tam się nie pojawił. Jeden z ratowników udał się do Doliny Chochotowskiej i Kościeliskiej, by sprawdzić, czy na którymś z parkingów nie stoi samochód poszukiwanego. Odnalazł go na parkingu na Siwej Polanie. Przed godz. 3 na poszukiwania w rejonie Dolina Chochotowska - lwaniacka Przełęcz - Ornak wyjechało trzech ratowników, a do Doliny Kościeliskiej 2 z dronem. O godz. 6.25 odnaleziono poszukiwanego w schronisku na Ornaku. A wystarczyłby jeden telefon do rodziny, co oszczędziłoby rodzinie nerwów, a ratow-

nikom niepotrzebnych działań

● **ŚRODA 14 grudnia.** Po godz. 9 wystartował śmigłowiec, by sprawdzić Dolinę Bystrej. Po południowej stronie Tatr ratownicy HZS sprawdzali Dolinę Cichą. Ze śmigłowca nie zauważono żadnych śladów poszukiwanego turysty. Z centrali wyjechali w rejon Doliny Gąsienicowej ratownicy z dronami. Przeszukano również rejon Nosala. Sprawdzono grań od Kasprowego w kierunku Świnicy, rejon Zawratu i Koziej Dolinki. Tego dnia poszukiwania po słowackiej i polskiej stronie nie przyniosły rezultatu.

● **CZWARTEK 15 grudnia.**

Tego dnia kontynuowano poszukiwania zaginionego turysty. Jego ojciec zasugerował, że syn mógł pójść na Kasprowy Wierch. Sprawdzono szlak z Kuźnic na Kasprowy, Świnicką Kotlinkę, Świński Kocioł, szlak z Kuźnic na Halę Gąsienicową, Żleb Roja, Dolinę Olczyską, Dolinę Strążyską, północne ściany Gie-

wontu. Do poszukiwań wykorzystano drony. Niestety poszukiwania nie przyniosły rezultatu.

● **PIĄTEK 16 grudnia.** Tego dnia poszukiwania prowadzono w rejonie Kasprowego Wierchu, sprawdzając miejsca, gdzie mógł zabłądzić lub spaść poszukiwany turysta. Nie natrafiono na żaden ślad poszukiwanego.

● **SOBOTA 17 grudnia.**

Do poszukiwań włączono drony. Sprawdzano rejon Nosala, Doliny Goryczkowej, Kondratowej, Giewontu. W jednym z szalasów w Dolinie Gąsienicowej natrafiono na karimat i rękawice. Okazało się jednak, że znalezione rzeczy nie należały do poszukiwanego turysty. I tym razem nie natrafiono na żaden ślad.

● **NIEDZIELA 18 grudnia.**

Przed pierwszą w nocy z 18 na 19 grudnia do centrali TOPR zadzwoniła zaniepokojona matka informując, że nie ma kontaktu z sy-

nem, który wraz z kolegami wybiegał się na Mięguszwiecki Szczyt. W czasie rozmowy z matką okazało się, że syn wysłał jej o godz. 8.29 SMS-a, że są w Roztoce, a po 11, że doszli do Pięciu Stawów. Ponieważ w nocy nie można było sprawdzić, czy poszukiwani meldowali się w tych schroniskach, poczekano do rana - okazało się, że poszukiwany syn nocował w Roztoce.

Pod Tatrąmi święta będą bardziej mokre niż śnieżne. Ze względu na warunki nie należy wychodzić powyżej schronisk. Przed wyruszeniem na szlaki należy zapoznać się z aktualną prognozą pogody i sprawdzić stopień zagrożenia lawinowego. Ponieważ w dzień mają być dodatnie temperatury, a nocą ujemne, nawet w nisko położonych dolinach może dojść do zalodzenia szlaków.

Wszystkim mieszkańcom Podhala, turystom i narciarzom przybyłym pod Tatry ratownicy TOPR, życząc dobrych, spokojnych Świąt Bożego Narodzenia

Adam Marasek

Parkowa zagadkowa

Remont zamiast w tym roku - zakończy się w maju.

Tymczasem kierowcom zostaje rozwikłanie zagadki - jak jechać po nowym rondzie, na którym nie ma znaków? Nie brak tu kierowców, którzy jadą, jak dawniej w lewo w ul. Krótką nie bacząc, że jeśli są na rondzie to jadą pod prąd. Część zaś jedzie w prawo, bo wygląd skrzyżowania sugeruje, że to rondo, choć znaków brak. Niewiele potrzeba, by doszło do stłuczki.

Z pytaniem jak poruszać się po tym oryginalnym rondzie zwróciliśmy się też do odpowiedzialnego za inwestycje wiceburmistrza Waldemara Wojtaszka. On dołącza do grupy zwolenników jazdy w lewo.

- To jest plac budowy, więc obowiązuje tymczasowa organizacja ruchu. Formalnie ronda tu nie ma - przekonuje. Obiecuję nam jednak, że przeanalizuje z urzędnikami sytuację i skontaktuje się z wykonawcą, by ustalić i oznaczyć w jaki sposób kierowcy mają poruszać się po tym rondzie.

Wbrew pozorom, sprawa nie jest krótkotrwała. Miasto przychyliło się do wniosku wykonawcy i przesunęło termin oddania ronda i remontowanego odcinka ul. Parkowej do maja przyszłego roku.

fig

Dama z lamą, czyli święta w Mieście

Świąteczne handlowanie na nowotarskim rynku już dobiega końca - do jutra trwa Jarmark Bożonarodzeniowy.

Wszystko zaczęło się w miniony piątek tradycyjnym odpaleniem iluminacji na świątecznej choince, a potem zwiedzaniem jarmarcznych stoisk. Nie mogło zabraknąć św. Mikołaja, na krok nie odstępowała go wiceburmistrz Joanna Iskrzyńska-Steg. Ale nie sama, bo tym razem spacerowała z prawdziwą lamą na smyczy, wzbudzając uśmiechy i chęć głośkania - oczywiście lamy, a nie Mikołajowej damy.

Z muzyką i śpiewem orszakowi towarzyszyli Mali Śwarni, a po nich na scenie wystąpili młodzi wokaliści ze Studia Piosenki „Septyma”.

A co możemy znaleźć, zaglądając na nowotarski Jarmark Bożonarodzeniowy? Jest stragan wyjątkowy. Nie ma tu bombek, świeczek czy smakołyków. Za to

są produkty, których nigdzie indziej nie znajdziecie, bo żadna fabryka świata ich nie produkuje.

To sklep pod nazwą Magia Teatru. Sprzedają tu lalki wywodzące się ze spektakli rabrzańskiego teatru Chrzyszcz w Trzcinie. Wyszły spod ręki Marty Skrockiej, teatralnej scenografki. - Mamy tu też zestawy piątek, zabawki sensoryczne związane ze spektaklami najnowymi dla najmłodszych naszych widzów. Mamy teatrzyki paluszkowe związane z naszym przedstawieniem Paluszek. Dzieci mogą kupić sobie zestaw takich lalek i odgrywać w takim gotowym teatrzyku - tłumaczy Czarek Skrocki, aktor, a dziś jarmarczny handlarz.

Są też lalki niekoniecznie związane ze spektaklami, ale służą do grania. - Są one świetnym nośnikiem do rozmowy z dzieckiem. Można kupić sobie zestaw „mama i dziecko”, by prowadzić różne domowe rozmowy. Tu dziecko łatwiej się otwiera przez lalkę, a w rzeczywistości przecież różnie z tym otwar-

ciem w rodzinie bywa - tłumaczy aktor.

Pomysł narodził się w pandemii. Jednak na realizację przyszło trochę poczekać. Pierwszy raz swój sklepik zaprezentowali podczas weekendowych tar-

gów świątecznych w Rabce. Teraz przyszła kolej na Nowy Targ.

Swoje stoisko otworzyły także trzy siostry z Ukrainy, mieszkające od ponad roku w Nowym Targu. Ksenia Sorokina jest malarzką. Tu prezentuje swoje obra-

zy - pejzaże z Ukrainy, jej gór czy Morza Czarnego, wspomnienia rodzinnego kraju, z którego wyjechała nie wiedząc, że parę miesięcy później wybuchnie wojna. Przy ich stoisku można też zostać szybko sportretowanym.

Alona bowiem wykonuje szybkie karykatury - wystarczy 20 minut, by wrócić do domu z oryginalną podobizną. To nie wszystko, bo starsza siostra, Marta Kuklenko, która jest w Polsce najdłużej, przygotowała czekoladowe słodkości idealne na świąteczny stół.

Na stoisku obok można jeszcze kupić ozdoby choinkowe: nietypowe, własnoręcznie robione szydełkiem gwiazdki na choinkę, aniołki, łapacze snów czy bombki według własnego wzoru i pomysłu. Szydełkowe „ubranko” na dużą bombkę to blisko trzy godziny pracy, ale koszt kompletu to już 70 zł. - Kocham tę pracę, robię to od dzieciństwa, mama mnie tego nauczyła i nie wyobrażam sobie choinki bez takich ozdób - przekonuje Janina Bogaczyk z Niedzicy, która wystawia swoje prace wraz z córką Magdaleną Żegleń.

Jeśli ktoś wciąż szuka pomysłów na świąteczny prezent, to warto jeszcze dziś zajrzeć na nowotarski rynek. Jarmark trwa tylko do jutra.

Tekst i fot.: Józef Figura

Wiceburmistrz Joanna Iskrzyńska-Steg na jarmarku pokazała się z lamą.

Kolejowa stacja przeładunku śmieci?

- Nic takiego się nie wydarzy - zapewnia burmistrz Grzegorz Watycha.

Pogłoski o zamiarze budowy kolejowej stacji przeładunku śmieci na nowotarskim Borze już krążą po mieście. - Aż trudno sobie wyobrazić smród, jaki by się tu unosił - alarmuje czytelniczka dzwoniąca do naszej redakcji.

Jak w każdej plotce także i tu znajdzie się nieco prawdy. - Są firmy, które próbują „rozebrać teren” - zauważa burmistrz Grzegorz Watycha, zaskoczony naszym pytaniem.

Jak przekonuje, to odprysk tego, co dzieje się w Nowym Sączu. Jak już pisaliśmy, firma Ne-

wag planuje tam budowę spalarni. Wobec protestów, dotyczących także wzmoczonego transportu samochodowego, padła uwaga, że większość śmieci będzie dostarczana drogą kolejową. Czy także z Podhala?

Burmistrz zapewnia, że nie ma takiej możliwości. Jak przypomina, bocznicą kolejową wcześniej była wykorzystywana przez punkt skupu złomu, który tą drogą ekspedował towar do hut. Jednak kolejowe Cargo okazało się za drogie i od lat żelastwo jest wywożone ciężarówkami.

- Budowa jakiegokolwiek instalacji do odbioru odpadów wymaga zmian w planie miejscowym. Myśmy zarezerwowali teren na ten cel tam, gdzie jest sor-

townia, i nie będzie zgody na inne lokalizacje - zapewnia burmistrz.

I jako przykład podaje wniosek jednej z firm, która na terenie byłego kombinatu NZPS chciała przetwarzać tworzywa sztuczne na granulaty. Jednak właśnie z powodu przetwarzania materiałów wtórnych - nie otrzymała zgody.

Punkt przeładunku śmieci rzeczywiście ma powstać w Nowym Targu, ale właśnie przy sortowni prowadzonej przez firmę FCC. Buduje go Empol, który odbiera śmieci między innymi z terenu miasta. Być może będzie mogła ona w przyszłości służyć do wywozu odpadów do Gorlic, gdzie firma ta planuje budowę własnej spalarni.

fig

Kacpra przykładne łopatowanie

17-letni Kacper z Nowego Targu postanowił pomóc innym przy odśnieżaniu i dorobić sobie nieco do kieszonkowego.

Nazywam się Kacper. lat 17, mieszkam w Nowym Targu. Jeśli potrzebujesz pomocy przy odśnieżaniu posesji, chętnie Ci pomogę za niewielką opłatą (...). Takie ogłoszenia pojawiły się w okolicach bloków przy ul. Szaflarskiej. - Jednak to młode pokolenie nie jest takie najgorsze, myślałem, że tylko siedzą z telefonem w ręce i ciągną kieszonkowe od rodziców - mówi Piotr, mieszkaniec jednego z bloków przy ul. Szaflarskiej, który zwrócił nam uwagę na ogłoszenie. Sam nie po-

trzebuje takiej pomocy, ale jest pełen podziwu dla inicjatywy Kacpra. - Jest dużo osób, które takiej pomocy potrzebują, więc chłopak robi dobrą rzecz, a przy okazji zarabia, zamiast zbijać baki - chwali.

Kacper rzeczywiście na odzew nie musiał długo czekać. - Dziś, choć śnieg nie pada, miałem dwa telefony. O pomoc poprosiła mnie jedna starsza pani i właścicielka sklepu, prosząc o odśnieżenie przed wejściem - opowiada uczeń trzeciej klasy technikum zawodowego w nowotarskim Sokole. Zdradza, że na pomysł wpadł

razem z rodzicami. - Wokół są osoby starsze, samotne, które mają problem z odśnieżaniem. Chcę im pomóc i jednocześnie dorobić sobie nieco do kieszonkowego - tłumaczy. O pomoc proszą go ludzie mieszkający nie tylko w okolicach ul. Szaflarskiej, jeździ nawet na Kowaniec. - Nie chcę z nikogo zdierać pieniędzy, w zależności od wielkości posesji biorę od 20 do 50 zł - podkreśla. Mówi, że najczęściej o pomoc proszą go właściciele prywatnych domów.

bz

TYGODNIK Podhalański

OGŁOSZENIA DROBNE I REKLAMY

do Tygodnika Podhalańskiego w Czarnym Dunajcu przyjmuje codziennie

KANTOR „U BOBKA”

Usługi turystyczne

Czarny Dunajec, Rynek 7

SPRZEDAM TANIO

BUDKĘ PARKINGOWĄ

Zakopane
tel. **602 378 614**

Święta Bożego Narodzenia

niosą chwile pełne wiary, nadziei, miłości i rodzinnego ciepła.

Z tej okazji przekazujemy mieszkańcom powiatu nowotarskiego najserdeczniejsze życzenia: zdrowia, wszelkiej pomyślności oraz spełnienia najskrytszych marzeń.

Niech Nowy Rok 2023 będzie czasem pokoju, spełnionych oczekiwań, a życie osobiste i zawodowe wypełnią sukcesy, które przyniosą radość i satysfakcję.

Wicestarosta Nowotarski: *Bogusław Włazmuniński*
Przewodniczący Rady Powiatu Nowotarskiego: *Tadeusz Ratajczak*
Starosta Nowotarski: *Krzysztof Faber*

BEZPOŚREDNI IMPORTER DACHÓWKI TILCOR Z NOWEJ ZELANDII

życzy

Wesołych Świąt

F.H.U. OKNO-DACH S.C.
TILCOR ROOFING SYSTEMS
www.oknodach.com.pl

SZPITAL POWIATOWY
im. dr. Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem

ul. Kamieniec 10, 34-500 Zakopane
tel. (+48 18) 20-120-21, fax (+48 18) 20-153-51
e-mail: zp@szpital-zakopane.pl
<http://www.szpital-zakopane.pl>

OGŁASZA PRZETARG PISEMNY NIEOGRANICZONY

na:

„Dzierżawę pomieszczeń Szpitala Powiatowego w Zakopanem z przeznaczeniem na prowadzenie kiosku wielobranżowego”

1. Przedmiot przetargu: dzierżawa od dnia rozstrzygnięcia postępowania przetargowego i zawarcia umowy do dnia 30 listopada 2025 roku pomieszczenia kiosku wielobranżowego zlokalizowanego na poziomie (-1) w głównym budynku Szpitala Powiatowego im. dr. Tytusa Chałubińskiego przy ulicy Kamieniec 10 o powierzchni 49 m², z przeznaczeniem na prowadzenie działalności dzierżawcy tj. prowadzenie sprzedaży art. wielobranżowych, napojów ciepłych i zimnych oraz dań barowych.
2. Cena wywoławcza dzierżawy pomieszczeń kiosku: wynosi **1.300,00 zł brutto** miesięcznie za 49,00 m² dzierżawionej powierzchni bez opłat za media w tym należytny podatek VAT.
3. Czas i miejsce złożenia oferty: Ofertę należy złożyć w siedzibie Szpitala Powiatowego im. dr. Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem ul. Kamieniec 10, Sekretariat Dyrektora, II piętro w budynku głównym Szpitala w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 23 grudnia 2022 roku do godziny 12:00.**

Warunki dodatkowe przetargu wraz z pełną treścią ogłoszenia o niniejszym postępowaniu przetargowym znajduje się na stronie internetowej Szpitala pod adresem:

https://nowa.szpital-zakopane.pl/zamowienia_publiczne/

W Zakopanem PKL buduje aktualnie swój nowy obiekt gastronomiczny.

Przy dolnej stacji kolei na Gubałówkę powstaje restauracja z własnym browarem!

Jeżeli:

posiadasz doświadczenie w obszarze piwowarstwa, chcesz pracować z najlepszymi specjalistami w branży, jesteś zaangażowany i chcesz uczestniczyć w otwarciu nowego browaru restauracyjnego; szukasz zatrudnienia u renomowanego pracodawcy, dołącz do nas!

Obecnie poszukujemy osoby na stanowisko:

PIWOWAR

Miejsce pracy: Zakopane, Browar Gwaro

Oczekiwania:

- poszukujemy doświadczonego, pełnego pasji piwowara, którego specjalizacją będzie warzenie tradycyjnych i nowofalowych piw
- organizacja pracy browaru w nowo powstającym browarze restauracyjnym
- warzenie wysokiej jakości piwa według ustalonych receptur, a także pomoc we współtworzeniu nowych piw
- zapewnienie powtarzalności i ciągłości wysokiej jakości piwa
- planowanie produkcji piwa
- rozliczanie surowców z produkowanego i wydawanego z browaru piwa
- mycie i dezynfekcja urządzeń według ustalonych procedur
- zamawianie surowców i materiałów pomocniczych do produkcji piwa
- odpowiedzialność za sprawne funkcjonowanie browaru

Wymagania:

- wykształcenie kierunkowe wyższe co najmniej z tytułem inżyniera (technologia żywności, biotechnologia)
- doświadczenie w pracy w browarze, bardzo dobra organizacja pracy własnej i zespołu
- wiedza technicznej o urządzeniach i umiejętności wykonywania czynności konserwacyjnych
- kreatywność, pomysłowość, pasja
- wysoka kultura osobista
- umiejętność pracy pod presją czasu
- umiejętność rozwiązywania bieżących problemów oraz samodzielnego podejmowania decyzji
- dyspozycyjność i zaangażowanie

Oferujemy:

- zatrudnienie: umowa o pracę lub kontrakt B2B
- możliwość zdobywania doświadczenia w rozwijającej się firmie
- ciekawą pracę w pełnym pasji zespole
- atrakcyjne wynagrodzenie
- karty pracownicze uprawniające do zniżek w ośrodkach PKL

Osoby zainteresowane rekrutacją i pracą w PKL Horeca prosimy o przesłanie aplikacji zawierającej CV na adres e-mail: rekrutacja@pkl.pl z dopiskiem „PIWOWAR”.

Więcej informacji o trwającej budowie Browaru Gwaro pod Gubałówką:

<https://media.pkl.pl/164138-gwaro-pod-gubalowka-powstaje-nowa-przestrzen-kulturalna-i-stylizowany-gorska-architektura-resto-browar>

Informujemy, że skontaktujemy się z wybranymi kandydatami.

Prosimy o dopisanie oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Otwarcie z narciarskim poślizgiem

Choć rozpoczyna się tu już trzeci zimowy sezon - dopiero teraz oficjalnie zostało otwarte Centrum Narciarstwa Biegowego Gorce Klikuszowa.

Był wójt, radni, działacze narciarscy i młodzież ze szkół. W piątek o godz. 10 wybrzmiały przemowy, których z powodu koronawirusa nie było przed dwoma laty, gdy stacja rozpoczęła swą działalność.

Centrum Narciarstwa Biegowego Gorce Klikuszowa to obecnie 1200 m oświetlonej i sztucznie naśnieżonej trasy dla biegaczy. Po dalszym naśnieżeniu będzie to w sumie ponad 2 km. To świetne miejsce tak dla początkujących, jak i dbających o codzienny trening profesjonalistów. Wystarczy powiedzieć, że na początku grudnia na tu-tejszej trasie trenowała Justyna Kowalczyk, najwybitniejsza polska biegaczka.

Trasa dostępna jest dla wszystkich amatorów biegówek przez cały tydzień, także po zmroku. Tu także znajdują miejsce do zajęć uczniowie ze szkół całej gminy, gdzie tylko działają sekcje narciarskie. To ponad 200 dzieciaków, które trenują tu w ramach lekcji wychowania fizycznego.

CNBG powstało dzięki dofinansowaniu ze środków unij-

nych. Jego koszt to 11 mln zł, z czego tylko 4 mln to udział własny gminy.

- Centrum to nie tylko atrakcja sportowa, ale także motor rozwoju dla Klikuszowej. Już wiadać, jak powstają obiekty noclegowe, w centrum pracują instruktorzy głównie z terenu gminy, tu także funkcjonują wypożyczalnie - cała otoczką związa-

na z narciarstwem. To także podatki do budżetu gminy - przekazuje wicewójt Marcin Kolasa.

Jak podkreśla wójt Jan Smarduch, ośrodek ma głównie służyć młodzieży, a kształcenie przez sport jest bardzo istotne w rozwoju każdego człowieka.

- Cieszymy się też bardzo, że mogą i korzystają z niego wszyscy, bo to się przyczynia także

do współfinansowania naszego ośrodka - dodał, otwierając oficjalnie trasy centrum narciarstwa biegowego.

Wkrótce potem na trasę ruszyło kilkudziesięciu uczniów z różnych szkół. Jedni stawiali pierwsze kroki na płaskiej małej pętli, inni już profesjonalnym krokiem pomknęli na całą trasę.

Tekst i fot.: Józef Figura

Centrum Narciarstwa Biegowego Gorce Klikuszowa to obecnie 1200 m oświetlonej i sztucznie naśnieżonej trasy dla biegaczy.

REKLAMA

Posiadasz doświadczenie w sprzedaży?
Chcesz pracować z najlepszymi specjalistami w branży?
Jesteś miłośnikiem aktywnego spędzania wolnego czasu, gór i natury?

Poznaj nas:

Polskie Koleje Linowe S.A. są liderem wśród operatorów kolei linowych w Polsce.

Grupa PKL oferuje całoroczny, kompleksowy zakres usług turystyczno-wypoczynkowych oraz posiada własną bazę noclegową i restauracyjną.

Dołącz do nas!

Obecnie poszukujemy osób na stanowisko:

MŁODSZY SPECJALISTA DS. SPRZEDAŻY

Miejsce pracy: Zakopane

Co będzie należeć do Twoich obowiązków?

- Wspieranie i wdrażanie działań sprzedażowych i marketingowych
- Kontakty i współpraca z Klientami biznesowymi
- Administrowanie, sporządzanie regulaminów, umów, instrukcji sprzedażowych
- Kontrolowanie poprawności dokumentacji urządzeń fiskalnych
- Sporządzanie raportów
- Rozliczanie platform sprzedażowych
- Dbanie o najwyższy poziom satysfakcji klientów
- Rozpatrywanie reklamacji

Czego oczekujemy?

- Doświadczenia w obszarze sprzedaży
- Dobrej organizacji pracy
- Praktycznej obsługi komputera, zwłaszcza pakietu MS Office (Word, Excel)
- Znajomości systemów ERP będzie dodatkowym atutem
- Otwartość, kreatywność i chęć uczenia się
- Umiejętności pracy pod presją czasu
- Znajomości języka angielskiego na poziomie komunikatywnym
- Czynnego prawa jazdy kat. B

Co otrzymasz?

- Zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę
- Możliwość zdobywania doświadczenia w dynamicznie rozwijającej się firmie
- Ciekawą i kreatywną pracę
- Atrakcyjne wynagrodzenie
- Odzież identyfikacyjną
- Szeroki pakiet benefitów:
 - ✓ ubezpieczenie na życie finansowane przez pracodawcę
 - ✓ Karty Rodzinne uprawniające do zniżek na produkty i usługi w ośrodkach PKL
 - ✓ dodatkowe świadczenia socjalne

Aplikacje prosimy przysyłać na adres rekrutacja@pkl.pl z dopiskiem: „PKL Młodszy Specjalista ds. Sprzedaży”

Informujemy, że skontaktujemy się z wybranymi kandydatami.

Prosimy o dopisanie oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Kochasz góry?
Możliwe, że mamy pracę dla Ciebie
- blisko miejsca, które lubisz!

Poznaj nas:

Polskie Koleje Linowe S.A. są liderem wśród operatorów kolei linowych w Polsce.

Grupa PKL oferuje całoroczny, kompleksowy zakres usług turystyczno-wypoczynkowych oraz posiada własną bazę noclegową i restauracyjną.

Dołącz do nas!

Obecnie poszukujemy osób na stanowisko:

REFERENT DS. OBSŁUGI KLIENTA

Miejsce pracy: Zakopane

Co będzie należeć do Twoich obowiązków?

- Kompleksowa obsługa klienta PKL S.A.
- Udzielanie informacji dotyczących usług PKL S.A.
- Rozwiązywanie sytuacji nietypowych
- Dbanie o najwyższy poziom satysfakcji klientów PKL S.A.

Czego oczekujemy?

- Pozytywnego nastawienia do pracy i klientów
- Umiejętności pracy z trudnym klientem i pracy w sytuacjach stresowych
- Wysokiego poziomu komunikacji werbalnej i niewerbalnej
- Praktycznej obsługi komputera
- Zainteresowanie górami i sportami górskimi będzie dodatkowym atutem
- Dyspozycyjności także w weekendy

Co otrzymasz?

- Zatrudnienie na podstawie umowy zlecenia
- Możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego
- Atrakcyjne wynagrodzenie
- Przyjazną atmosferę pracy
- Elastyczny grafik

Aplikacje prosimy przysyłać na adres rekrutacja@pkl.pl z dopiskiem: „PKL referent ds. obsługi klienta”

Informujemy, że skontaktujemy się z wybranymi kandydatami.

Prosimy o dopisanie oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Barykada obywatelska

Ulica Za Rabą zablokowana - właściciele drogi nie dogadali się z urzędem miasta i wzniesli barykadę z opon.

Oprzyczynach konfliktu pisaliśmy po raz pierwszy już miesiąc temu. Jeden z mieszkańców zablokował przejazd ulicą Za Rabą. Właśnie tamtędy kierowcy próbują objechać zamkniętą od dwóch miesięcy główną wjazd do uzdrowiska.

Mieszkaniec najpierw przy drodze umieścił znaki zakazujące wjazdu i informujące, że droga przebiega po prywatnej posesji, a następnie zamknął przejazd barykadą z opon. Powołując się na dokumenty i mapy geodezyjne tłumaczył, że droga przebiega na sporym odcinku po jego posesji. Taki stan miał trwać od wielu lat - kiedy to podczas powodzi Raba zniszczyła odcinek drogi publicznej poprowadzonej samym brzegiem. - Nie protestowaliśmy do czasu, gdy drogą jeździli mieszkańcy - nasi sąsiedzi. Ale odkąd osuwisko zniszczyło ulicę Zakopiańską i została zamknięta - ludzie szukają objazdu właśnie tędy. Same samochody z obcymi rejestracjami, a nawet ciężarówki. A przecież nasza ulica ma może dwa metry szerokości - tłumaczył nam wówczas budowniczy barykady.

Teraz już barykada szybko nie zniknie - zapowiadają właściciele drogi.

Przed miesiącem konflikt zdołali załagodzić policjanci. Na prośbę funkcjonariuszy mieszkańcy usunęli szyszanę i usiedli do rozmów z przedstawicielami magistratu. Burmistrz Leszek Świder deklarował, że spełni postulaty właścicieli drogi. A ci domagali się między innymi ograniczenia ruchu ulicą Za Rabą poprzez ustawienie znaków dopuszczających przejazd wyłącznie mieszkańcom. - Urząd miasta cały

czas nas zwodził. Ustawił znaki informujące, że to droga wewnętrzna, ale nadal mógł tu wjechać dosłownie każdy, kogo nawigacja poprowadziła przez naszą posesję. Kilkakrotnie w tym czasie samochody próbujące się wyminąć na wąskim odcinku uszkadzały nam ogrodzenie. A urząd miasta nie reagował. Dlatego po konsultacjach z naszym prawnikiem postanowiliśmy zamknąć przejazd. Pewnie teraz sprawa trafi do sądu. Ale my się nie obawiamy. Mamy dokumenty potwierdzające, że

droga przebiega po prywatnym gruncie - podkreśla właściciel zamkniętej drogi.

We wtorek po południu, gdy po raz kolejny na drodze stanęła barykada, zniecierpliwi kierowcy dwukrotnie wzywali patrol policji. Jednak blokada nie zniknęła. Właściciel posesji twierdzi, że drogi nie odblokuje. - Był czas, kiedy to my inicjowaliśmy rozmowy. Teraz pięćdziesiątka jest po stronie władz miasta - zaznacza.

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

Tragedia na Luboniu

Turyści natrafili na zamrożniętą zwłoki kobiety.

Tragiczne zgłoszenie dotarło do Stacji Centralnej GOPR w Rabce wczoraj około 20. - Przy jednej z leśnych dróg w południowej części masywu Lubonia Wielkiego turyści natknęli się na zwłoki kobiety - informuje Grupa Podhalańska GOPR. - Natychmiast na miejsce wyjechał zespół ratunkowy z Rabki, który po 15 minutach wraz z załogą karetki pogotowia dotarł na miejsce.

Ratownicy potwierdzili, że kobieta nie żyje. Na miejsce tragedii dotarli też policjanci. - Oględziny miejsca i czynności prokuratorskie trwały do późnych godzin nocnych. Ratownikom pozostał smutny obowiązek zwiezenia zwłok w doliny - informuje GP GOPR.

Z ustaleń policjantów wynika, że do tragedii nie przyczyniły się osoby postronne. Zmarła, upadając, uderzyła się w głowę. To była główna przyczyna śmierci.

mk

Jabłonka

W kradzionym nie uciekniesz

Kradzionym samochodem uciekał przed policją, w dodatku był pijany - 52-latkowi grozi nawet pięcioletnia odsiadka.

Sceny niczym z gangsterskiego filmu rozegrały się w ubiegłą środę, około godz. 9, w Jabłonce. Policjanci nowotarskiej grupy speed skontrolowali prędkość poruszającego się dość szybko renaulta. Okazało się, że kierowca o 26 km/h przekroczył dozwolony limit.

Policjanci postanowili zatrzymać pojazd. Jednak kierowca zignorował polecenie policji i zaczął uciekać. Mundurowi natychmiast rozpoczęli pościg. - Mężczyzna kierujący renault jechał z dużą prędkością, wyprzedzał na skrzyżowaniu i nie stosował się do

podwójnej linii ciągłej. Pirat drogowy po pościgu został zatrzymany w miejscowości Chyżne - informuje podkom. Dorota Garbacz z nowotarskiej policji. - Za kierownicą siedział 52-letni mieszkaniec gminy Czarny Dunajec. Po sprawdzeniu w policyjnym systemie okazało się, że nie posiadał uprawnień do kierowania. Ponadto prowadził pojazd pod wpływem alkoholu - badanie wykazało 0,6 promila. Renault mężczyzna zabrał wcześniej bez zgody właściciela - dodaje.

Mężczyznę czeka proces sądowy. Za ucieczkę przed policją, „krótkotrwałe użycie” pojazdu, a także prowadzenie po pijaku 52-latkowi zagraża zakaz prowadzenia pojazdów, wysoka grzywna, a nawet kara 5 lat więzienia.

mk

Jabłonka

Procent od samorządności

Wyższe podatki w Jabłonce, po Nowym Roku mieszkańcy gminy będą musieli głębiej sięgnąć do kieszeni.

Podczas ostatniej sesji radni gminy Jabłonka ustalili stawki podatków

miejscowych, które będą obowiązywać w przyszłym roku. Spektakularnych podwyżek nie było, jednak średnio stawki podatków miejscowych wzrosły o mniej więcej 15 procent.

mk

REKLAMA

ORLICA
Schronisko
Szczawnica
www.orlica.com

Zapraszamy w Pieniny

TRZY KORONY
Sromowce
www.trzykorony.pl

Schronisko PTTK „Trzy Korony”
ul. Sobczarska 91, Sromowce N.
tel. (+48) 18 26 29 823
e-mail: trzykorony@trzykorony.pl

Rabczańskie wodociągi... produkują prąd

Zakład Wodociągów i Kanalizacji zbudował kolejną potężną instalację fotowoltaiczną.

Zakończyliśmy realizację kolejnej instalacji fotowoltaicznej. Łącznie wybudowaliśmy już elektrownie fotowoltaiczne o mocy 100

kWp - podkreśla Bartosz Leksa, szef rabczańskiej spółki. Pierwsza z instalacji powstała na początku roku w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków w Zarzynie. Kolejna - na dachu hali filtrów przy stacji uzdatniania wody przy ulicy Do Poczestnej Wody.

- Zakładamy całkowite wykorzystanie wyprodukowanej

energii na nasze potrzeby - zaznacza prezes ZWiK, dodaje, że wraz z podwyżką cen energii znacząco wzrosła również rentowność całego przedsięwzięcia. - Instalacje PV są dopełnieniem tegorocznego pakietu inwestycji optymalizujących procesy oczyszczania ścieków i uzdatniania wody - dodaje.

mk

Droga na dobrej drodze

Rabka stara się o pieniądze na odbudowę zniszczonego przez osuwisko wjazdu do uzdrowiska, jednak wciąż nie wiadomo, jaki jest zakres robót i koszty.

Burmistrz Leszek Świder poinformował w mediach społecznościowych o spotkaniu powołanego przez wojewodę Zespołu Osuwiskowego. Gremium poparło starania magistratu. - To pozwoliło złożyć do wojewody wniosek o przyznanie nam środków finansowych na odbudowę ul. Zako-

piańskiej. W środę wniosek został przekazany do MSWiA - informuje burmistrz Leszek Świder. - W tej sprawie wysłałem też pismo do wszystkich posłów i senatora z naszego okręgu wyborczego oraz do ministra Adamczyka. Liczę, że znajdziemy zrozumienie i pozyskamy środki na odbudowę drogi tak ważnej dla komunikacji w naszej gminie - podsumowuje rabczański wójt.

Przypomnijmy, przed dwoma miesiącami Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Nowym Targu nakazał natychmiastowe zamknięcie odcin-

ka ulicy Zakopiańskiej na granicy Rabki i Chabówki. Trakt stanowił główny wjazd do Rabki. Inspektorów zaniepokoiły powiększające się pęknięcia nawierzchni drogi. Nie było wątpliwości, że doszło do osunięcia. Pierwsza hipoteza, która się nasunęła, wiązała osunięcie z pracami na sąsiadującym z drogą torowisku.

Powiatowy inspektor nadzoru budowlanego na podstawie tych samych wstępnych wyników wydał zalecenie, by gmina opracowała dodatkową ekspertyzę budowlaną, która wyjaśniłaby powody osunięcia drogi, a tak-

że wskaże sposób jej naprawy. W postanowieniu PINB został nakreślony termin na przygotowanie dokumentu - do końca roku.

Magistrat zlecił przygotowanie dokumentu niezwłocznie. Opracowanie ma oszacować rozmiar uszkodzeń i zakres prac niezbędnych do ustabilizowania osuwiska. Jednak już ze wstępnych wypowiedzi specjalistów wynika, że zasięg ruchów osuwiskowych może być dużo szerszy niż tylko pas drogowy i sięgać sąsiadujących z drogą terenów zabudowanych.

mk

POLSKIE
KOLEJE
LINOWE

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy wszystkim najserdeczniejsze życzenia.

Niech zbliżające się święta będą czasem sentymentalnych
podróży i przyniosą wiele niezapomnianych chwil.
Życzymy Wam realizacji planów oraz spełnienia wszystkich marzeń,
a także zawsze wyratrakowanych i bezpiecznych tras.
Zdrowych i radosnych świąt oraz wszelkiej pomyślności
w Nowym 2023 Roku!

ŻYCZY ZARZĄD I PRACOWNICY GRUPY PKL

Awanturnicza powieść o góralach

Największym sukcesem tej książki będą rezerwacje na sylwestra na booking.com we wsi Cwoberg.

Zakopiańska powieść kryminalna to cykl pięciu książek Mariusza Koperskiego. W kawiarni Kmicic w Zakopanem odbyło się spotkanie promujące szóstą pozycję poczytnego autora z Kościeliska. Tym razem jednak jest to powieść awanturnicza o góralach pt. „Pasja Mateusza”. Spotkanie prowadził Maciej Krupa.

Pierwsze zdanie najważniejsze

Nie jest łatwo opowiadać o książce tak, aby nie zdradzić jej fabuły, a jednak zachęcić słuchaczy do jej przeczytania. Trzeba przyznać, że na piątkowym spotkaniu doskonale się to udało. - „Wieczorem tego dnia, kiedy Mateusz Grandys zabił swojego kompana i przyjaciela, matka zrobiła mu znak krzyża na czole i czule go pożegnała przeczuwając, że nigdy nie ujrzy swego jedynego syna” - pierwsze zdanie tej powieści jest wspaniałe. Wprowadza w sedno całej intrygi. Mamy pięknie zarysowaną sytuację fabularną, wiemy, co się stało, wiemy, co się będzie działo. To bardzo eleganckie pierwsze zdanie - gratulował autorowi prowadzący spotkanie. Maciej Krupa zauważył również, że fabuła książki jest osadzona w realiach wydarzeń historycznych mających miejsce w drugiej połowie XIX w. i na początku XX w. Nie brakuje rzeczywistych odnośników do wymyślonego przez autora miejsca, co urealnia fikcję

literacką. Jak choćby życie mieszkańców w małej wiosce w górach. Co ważne, obok niej leży jeszcze mniejsza wioska Zakopane, ale to właśnie mieszkańcy Cwobergu nadają ton całej okolicy, przynajmniej na początku powieści. - Chciałem stworzyć miejsce uniwersalne. To nie mogło być Zakopane, które jest już opisane wzdłuż i wszerz. Zresztą stworzenie głębokiej fikcji o Zakopanem nie byłoby przekonujące. Wolność pisarza polega na tym, że może tworzyć, co chce. Stworzyłem Cwoberg i on istnieje naprawdę w mojej wyobraźni - opowiadał o kulisach powstania powieści, którą zaczął pisać 12 lat temu, Mariusz Koperski.

Górale - najbardziej ekstremalna wersja Polaków

„Pasja Mateusza” opowiada o wielu różnych pasjach, a zdaniem Macieja Krupy wręcz obsesjach. Główny bohater zabija swojego przyjaciela Leona i musi uciekać, bo wie, że czterej bracia zamordowanego będą się chcieli zemścić. Bracia rzeczywiście ruszają w świat w pogoni za Mateuszem. Sam Mateusz ma obsesję na punkcie pewnej czarnoookiej, a jego syn, zresztą również Mateusz, obsesję na punkcie „Pasji” serii dzieł sztuki.

Ta książka to rodzaj niewielkiej sagi góralskiej, bo przedstawia losy zaledwie trzech pokoleń dwóch rodzin Grandysów i Chramów. Żyją w niewielkiej góralskiej społeczności w zagubionej

wśród gór wiosce. - W usta Mateusza Grandysa, który zresztą posiada kartę Goralenvolk, wkładasz opis wszystkich cech, jakie mają mieszkańcy Cwobergu, ale to są cechy uniwersalne dla całej góralskiej społeczności - zauważył Maciej Krupa. „Goralenvolk, aryjska rasa - śmiechu warte. Co to za pomysł, żeby udowodnić, że tatrzańscy górale to zablakany nordycki lud, który trzeba by dla jego i Rzeszy dobra zgermanizować? Był tak niedorzeczny, że gdy pierwszy raz o tym usłyszał, pomyślał, że to żart. Dla każdego, kto choć trochę znał ten naród, było oczywiste iż to Słowianie z krwi i kości. Najbardziej ekstremalne wydanie Polaków, jakie można sobie wyobrazić, tylko jeszcze bardziej uparci, bardziej religijni, bardziej chciwi, bardziej szaleni, bardziej nieobliczalni. Byli większymi bohaterami i większymi pijakami. Mocniej kochali i mocniej dawali po mordzie, i biadolili też jeszcze bardziej niż Polacy spoza Podhala. Rozpieęła ich duma i wiara w swoją wyjątkowość i mieli ogromne kompleksy wobec tych, którzy do nich przyjeżdżali i zgrywali panów. To właśnie ta mieszanina dumy, przerażenia i niedowartościowania pchnęła ich w stronę nazistów” - zacytował fragment powieści prowadzący spotkanie. Zauważył, że to bardzo aktualna diagnoza stanu psychicznego tutejszych mieszkańców.

Być może taki obraz mógł zarysować tylko ktoś z zewnątrz. Właśnie ktoś taki jak autor „Pasji Mateusza”, kto urodził się daleko

stąd, ale mieszka tu i wnikliwie już od ponad trzech dekad obserwuje i analizuje. - Wydaje mi się, że jeżeli jakaś grupa etniczna czy naród czuje się wyjątkowy, to musi zapłacić za to pewną cenę. Trudno w tej sytuacji nie przekraczać cienkiej granicy między dumą a pychą. Jeśli reflektor jest skierowany na taką grupę, to oświetla nie tylko te pozytywne cechy - tłumaczył Koperski. Sam pochodzi z Piotrkowa Trybunalskiego. Dla przykładu porównał społeczność swojego rodzinnego miasta - mieszka tam porównywalna liczba ludzi. Czy wy coś o nich wiecie? Jaka tam panuje mentalność? Co oni robią? Co dla nich jest ważne? - zadawał retoryczne pytania zebranej w Kmicicu publiczności. - O takich miejscach mówi się, że są zwyczajne, szare, ale gdyby piotrkowianom wpadło nagle do głowy żeby wszem i wobec opowiadać, że są fantastyczni i wyjątkowi - zresztą mają powody, bo tam się również różne rzeczy w historii działy - to prawdopodobnie ktoś przysiadłby przy księgach historycznych i powyciągałby takie rzeczy, o których nawet sami piotrkowianie nie pamiętają - przekonywał Koperski.

Moje własne Macondo

W „Pasji Mateusza” można znaleźć wiele literackich odniesień. - Sam je ciągle odkrywam, czytając powieść ponownie. Myślę, że wiele z nich jest podświadomych - mówił Koperski i zdradził, że nie wszystko w niej zostało wymyślone. Klasztor w Mariastein, gdzie Mateusz przebywa

W gościnym Kmicicu odbyła się promocja książki pt. „Pasja Mateusza”.

przez jakiś czas, naprawdę istnieje. Jest położony niedaleko Bazyliki. - Zresztą można go sobie wygooglować. Bywałem tam wielokrotnie. Gdyby zsumować wszystkie pobyty, wyszedłby z tego niezły nowicjat - śmiał się Koperski. Życie w klasztorze nieco przypomina świat z Imienia Róży Umberto Eco, ale imiona mnichów są autentyczne. Książka jest im zresztą dedykowana.

Inspiracją do pewnego quasi-mistycznego wydarzenia, które miało wpływ na życie Cwobergu, okazało się realne wydarzenie z życia autora. - Kiedy wraz z moim kolegą mieliśmy po kilkanaście lat, znaleźliśmy na przedmieściach Piotrkowa metalowy krzyż. Przybliżyliśmy go dla huty na drzewie. Zawsze, kiedy przyjeżdżam do Piotrkowa, idę tam i z zaskoczeniem widzę, choć przecież minęło już tyle lat, że leżą pod nim kwiaty i nawet wybudowano mały płot, który otacza to drzewo - opowiadał Mariusz Koperski.

Na stworzenie autorskiego świata osadzonego w realiach Podhala i zamieszkanego przez dwa góralskie rody miała wpływ powieść doskonałego autora, Ga-

briela Garcii Marqueza pt. „Sto lat samotności”. - Kiedy przeczytałem po raz kolejny „Sto lat samotności”, to Macondo tak mnie urzekło - zresztą nie tylko mnie. Ktoś kiedyś powiedział, że każdy pisarz chce mieć swoje Macondo - i pomyślałem, że trzeba stworzyć takie właśnie miejsce, w którym nawet Zakopane - jeśli będzie, to będzie się tylko odbijać. Skorzystałem z wolności, jaką ma pisarz. I co tu dużo mówić, nikt nie wie więcej o tej wsi niż ja. Jestem specjalistą od Cwobergu - żartował autor. Maciej Krupa przypomniał, że dobrze wykreowany świat np. w powieści Jalu Kurka pt. „Księga Tatr” może zwać się nawet wytrawnym badaczem. Podobno Janusz Degler, badacz życia i twórczości Stanisława Witkiewicza, powoływał się w przypisach do listów „Witkacego” na postać z tej powieści. - Myślę, że największym sukcesem tej książki będzie, jeśli ktoś po jej przeczytaniu, może niezbyt uważnym jej pochłonięciu, spróbuje zarezerwować sylwestrowy pobyt w Cwobergu na booking.com - zakończył spotkanie Maciej Krupa.

Tekst i fot.:
Beata Denis-Jastrzębska

Na nadchodzący czas świąt, życzę Nam wszystkim odkrycia na nowo niepojętej chwili cudu Narodzenia Pańskiego. Niech te świąteczne dni będą dla Nas czasem spokoju i wytchnienia oraz prawdziwie rodzinnej radości z bycia razem. Błogosławionych Świąt Bożego Narodzenia!

europska

ZAKOPANE

SYLWESTER 2022

SZALEŃSTWO SYLWESTROWEJ NOCY

IŁOŚĆ MIEJSC
OGRANICZONA!

CENA: OD 100 zł / OSOBA
START: 20:00 | MUZYKA: DJ

europska@bachleda.pl
ZADZWOŃ: +48 18 26 372 00
KRUPÓWKI 37, ZAKOPANE

Jak się myje zęby w stanie nieważkości?

Nie tylko na to pytanie znają odpowiedź uczniowie ze szkoły w Pyzówce. A wszystko za sprawą realizowanego od października projektu „Przy ciasteczku o Wszechświecie”.

Od września do naszej szkoły uczęszczają dzieci pani Kamili Kabo-Bah, doktor Nauk o Ziemi, która zajmuje się badaniem wiatru słonecznego i jego wpływem na atmosferę ziemską oraz życie na naszej planecie. Wykorzystuje do tego dane satelitarne. Rodzina przeniosła się do nas z Ghany. Podczas luźnej rozmowy z nią narodził się pomysł realizacji projektu, który przybliży naszym uczniom wiedzę o Wszechświecie, pracy na stacji kosmicznej – opowiada Anna Szostek, dyrektor Szkoły Podstawowej w Pyzówce. - Projekt „Przy ciasteczku o Wszechświecie” ma uzmąskować, że jesteśmy małą częścią w ogromnym Kosmosie, a włączenie uczniów szkoły do programu NASA GLOBE podniesie poziom ich wiedzy na temat glo-

Wiele frajdy przyniosło uczniom tworzenie map.

balnych zagadnień środowiskowych i podniesie umiejętności badawcze uczniów w zakresie fizyki, chemii, biologii, geografii i matematyki – dodaje. I tak bez dodatkowych funduszy, projektów, papierologii w szkole zaczęły się dziać rzeczy, o których nawet szkoły w wielkich aglomeracjach mogą sobie jedynie pomarzyć.

Zaczął się od krótkiej prelekcji Kamili Kabo-Bah na temat sposobów i narzędzi do badania Kosmosu. Uczniowie

obejrżeli też film o życiu na stacji kosmicznej, z którego dowiedzieli się na przykład, jak się myje zęby w stanie nieważkości czy uprawia sport – ćwiczy mięśnie.

W kolejnym etapie dzieci mogły przekonać się, na czym polega holografia. Każda klasa wykonywała swój hologram, by potem wspólnie stworzyć hologram, czyli trójwymiarowy zapis obrazu obiektu – wielobarwnej animacji, którą można oglądać w powietrzu. Do powsta-

nia holograficznego przedstawienia przedmiotu niezbędne są jeszcze wiązki światła, które – odpowiednio ustawione – umożliwiają przestrzenne wyświetlanie zarejestrowanego obrazu.

Wiele przygotowań i emocji towarzyszyło telekonferencji z astronautą Brianem Campbellem, liderem zespołu obserwacyjnego NASA GLOBE EARTH SCIENCE DIVISION w USA. Było to możliwe dzięki prywatnym kontaktom

dr Kamili Kabo-Bah. Uczniowie z pomocą nauczycieli fizyki, biologii, chemii i geografii przygotowali zestaw pytań, które po przetłumaczeniu na język angielski mogli osobiście zadać podczas spotkania video.

Pytali m.in., czy NASA bada skutki globalnego ocieplenia. Czy z poziomu stacji kosmicznej widać na Ziemi miejsca o dużym stopniu zanieczyszczenia? W jaki sposób NASA bada ewolucję ciał niebieskich? Czy na stacji kosmicznej się choruje? Jak na stacji wytwarza się tlen?

Astronauta wyjaśnił, czym jest NASA GLOBE PROGRAM, w jaki sposób uczniowie mogą uczestniczyć w globalnej sieci badawczej, utworzonej przez uczniów z całego świata.

Szkoła w Pyzówce jest na etapie przygotowań do rejestracji w tym programie. Chętni uczniowie, za pomocą specjalnej aplikacji w telefonie, będą prowadzić pomiary wskaźników klimatycznych, hydrologicznych i glebowych, a także obserwacje pokrycia terenu i jego zmian, na przykład wykorzystując zdjęcia satelitarne.

Uzyskane wyniki badań są raportowane do bazy danych Programu i wizualizowane na interaktywnych wykresach oraz w aplikacji mapowej.

16 listopada 2022 r. szko-

ła obchodziła Międzynarodowe Święto Informatyki Geograficznej GIS DAY. Uczniowie nie tylko dowiedzieli się, jak najnowsze rozwiązania technologiczne pomagają w wykonywaniu map. Korzystając z platformy Esri, która pozwala analizować lokalizacje przestrzenne i organizować warstwy informacyjne przy wizualizacji map, uczniowie, pod opieką wychowawców i nauczycieli, samodzielnie tworzyli mapy. Najmłodszy stworzył mapę Polski na arkuszu szarego papieru za pomocą farb i kredek. Klasa czwarta miała nieco trudniejsze zadanie – na stworzonej przez siebie mapie Pyskowi zaznaczali obiekty naturalne, czyli łąki, lasy, pola, pastwiska itp.

Klasa V na mapie swojej wsi zaznaczała obiekty antropogeniczne, czyli budynki prywatne, budynki użyteczności publicznej itp. Najtrudniejsze zadanie mieli ośmioklasiści, którzy tworzyli kartogram.

To jeszcze nie koniec. W czasie ferii uczniów z Pyskowi czekają Kosmiczne Warsztaty z naukowcami z Centrum Łukasiewicz, poświęcone m.in. globalnemu ociepleniu. Na to wydarzenie będą nam potrzebne pieniądze, ale mam nadzieję, że znajdziemy sponsorów – liczy dyr. Anna Szostek.

Beata Zalot

MATERIAŁ INFORMACYJNY

Ruch zastąpi prawie każdy lek, podczas gdy żaden lek nie zastąpi ruchu

dr Wojciech Oczko – nadworny lekarz królów polskich: Stefana Batorego i Zygmunta III Wazy

Wśród państw europejskich Polska należy do grupy o podwyższonym ryzyku wystąpienia chorób sercowo-naczyniowych. Dane statystyczne wskazują, że rośnie liczba Polaków z różnymi schorzeniami układu krążenia, które – jeśli nie są leczone – prowadzą do obniżenia jakości życia i skrócenia jego długości. Choroby układu sercowo-naczyniowego stanowią najczęstszą przyczynę umieralności w Polsce.

Oto tylko niektóre liczby, które obrazują powagę problemu:

- ❖ Śmiertelność z powodu chorób układu sercowo-naczyniowego w Polsce jest wyższa o 59% w porównaniu ze średnią wszystkich krajów grupy OECD.

- ❖ W 2019 roku zarejestrowano w Polsce łącznie 86 116 zgonów z powodu chorób układu krążenia, w tym 21 724 zgony z powodu choroby niedokrwiennej serca i 15 903 zgony z powodu choroby naczyń mózgowych (dane GUS).

- ❖ W 2021 roku zarejestrowano 22 248 przypadków ostrego zawału serca, 15 171 – dusznicę bolesną, 9373 – zatoru płucnego, 17 739 – udaru mózgu oraz 4201 – tętniaka i tętniaka rozwarstwiającego aorty (dane ZUS).

Wspólnymi siłami możemy te liczby zmienić!

Rehabilitacja przynosi następujące efekty:

- ❖ modyfikuje czynniki ryzyka choroby niedokrwiennej serca,
- ❖ poprawia funkcje śródbłonna naczyń,
- ❖ hamuje rozwój miażdżycy i przyczynia się do jej regresji,
- ❖ poprawia wydolność układu krążeniowo-oddechowego,
- ❖ poprawia funkcje narządu ruchu i sprawność psychofizyczną,
- ❖ poprawia jakość życia pacjentów i je wydłuża.

Według najnowszych wytycznych Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego z 2022 roku **znaczenie rehabilitacji w leczeniu schorzeń układu sercowo-naczyniowego jest tak samo ważne jak zażywanie leków.**

Podstawą skierowania na rehabilitację w ramach prewencji rentowej ZUS jest orzeczenie o potrzebie rehabilitacji leczniczej. Lekarz orzecznik ZUS może je wydać:

- ❖ na wniosek lekarza leczącego,
- ❖ przy ustalaniu uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego,
- ❖ przy orzekaniu o niezdolności do pracy do celów rentowych,
- ❖ przy kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy oraz wystawiania zaświadczeń lekarskich.

Wniosek o rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS może wystawić każdy lekarz, który prowadzi leczenie pacjenta. Wystarczy poprosić swojego lekarza o taki dokument i złożyć go w najbliższym placówce ZUS. Lekarz może także wystawić wniosek w formie elektronicznej na PUE ZUS.

Dlatego zachęcamy Państwa do skorzystania z bezpłatnego programu rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej w schorzeniach układu krążenia. Udział w 24 dniowym turnusie rehabilitacyjnym daje szansę na utrzymanie bądź przywrócenie zdolności do pracy. Może wpłynąć na wzrost bieżących dochodów, a w przyszłości – na wyższą emeryturę.

Program rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS w schorzeniach układu krążenia jest przeznaczony dla osób, które zmagają się z chorobami serca i naczyń krwionośnych, ale chcą jak najdłużej pozostać aktywne zawodowo.

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Z tej formy rehabilitacji mogą skorzystać osoby:

- ❖ ubezpieczone w ZUS, które są zagrożone całkowitą lub częściową niezdolnością do pracy,
- ❖ uprawnione do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego po ustaniu tytułu do ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego,
- ❖ które pobierają rentę okresową z tytułu niezdolności do pracy.

Kompleksowa rehabilitacja kardiologiczna jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi standardami opracowanymi przez Polskie Towarzystwo Kardiologiczne.

W trakcie turnusów rehabilitacyjnych każdy uczestnik ma indywidualnie ustalony plan usprawniania, dostosowany do swoich możliwości.

Opiekę nad uczestnikami w ośrodkach sprawują doświadczony zespół medyczny, które składają się z lekarzy, fizjoterapeutów i psychologów.

Aktywności ruchowej towarzyszą treningi relaksacyjne oraz prelekcje dotyczące chorób, z którymi zmagają się uczestnicy turnusu. Prowadzący wykłady promują zdrowy styl życia i zdrowe żywienie, a także omawiają zagrożenia środowiskowe.

Serdecznie zapraszamy Państwa do odwiedzenia naszej strony internetowej www.zus.pl/swiadczenia/prewencja-i-rehabilitacja/prewencja-rentowa/, gdzie znajdą Państwo szczegółowe i praktyczne informacje.

Spokojnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślności i sukcesów
w Nowym Roku.

wojas
THE BEST STEP...

www.wojas.pl

Bukowina Tatrzańska

■ Magiczny świat Jaśka z Gorców

Jednych raził agresywnością stylu i bezpruderyjnością formy, innych zachwycał zamasyżowaną, prawie szaloną kreską.

W poniedziałek 12 grudnia w Domu Ludowym w Bukowinie Tatrzańskiej odbyła się promocja albumu „Zakopiańskie malarstwo na szkłe. Jan Fudala” wydanego przez Zakopiańskie Centrum Kultury. - Dziś nadszedł czas na artystę osobnego. Na Jaśka z Gorców. Mniej lub bardziej znanego Jana Fudalę. Człowieka nietuzinkowego, do końca życia związanego z Zakopanem, który nade wszystko ukochał góry - podkreślała, otwierając spotkanie w Bukowińskim Centrum Kultury, autorka koncepcji albumu dr Małgorzata Wonuczka-Wnuk.

Człowiek-orkestra

Bo Jan Fudala, podobnie jak jego twórczość, wymyka się prostej klasyfikacji. Urodził się 12 lipca 1951 r. w jadącym wozie w Dobrzykowicach koło Wrocławia. Jego rodzina pochodziła z Olszówki i tam po kilku latach powojennej tułaczki wróciła. Rodzice dość wcześnie dostrzegli artystyczny potencjał u syna, a wszystko za sprawą pewnego zabawnego wybuchu, efektem którego postaci Matki Bożej i św. Józefa z zakupionego na jarmarku obrazu Świętej Rodziny zyskały rysy ich samych,

a w miejscu tandetnych powłoczystych szat solidny góralski przyodziewek. - Mały Jasiek dostał wtedy solidne manto, ale kilka lat później zapisano go do Liceum Technik Plastycznych im. A. Kenara w Zakopanem - podsumowała ten fakt w prezentowanym publicznym albumie badaczka życiorysu Jana Fudali, dr Katarzyna Ceklarz.

Ale malarstwo nie było jedyną miłością Jana Fudali. Pasjami kochał sport, zwłaszcza narciarstwo biegowe, i gdyby nie obustronne zapalenie płuc, którego nabawił się na studiach, zdobyłby w tej dyscyplinie najwyższe laury. Kochał też taniec. Tańczył w Akademickim Zespole Góralskim „Skalni” w Krakowie, a później w Zespole im. Klimka Bachledy w Zakopanem. Był twórcą i współtwórcą zespołów regionalnych „Kropianki” w Rabie Wyżnej, „Harenda” w Zakopanem, „Zagórze” w Kasinie Wielkiej oraz dziecięcego zespołu „Zornica” przy MCK w Zakopanem. Dużo artysty wyrażał również słowem. Był poetą, prozaikiem, humorystą i satyrykiem. Jego charakterystyczna cygańska uroda urzekła także filmowców. Zagrał w kilku produkcjach filmowych, m.in. w „Legendzie Tatr” i „Rodzie Gąsieniców”.

Promocja albumu o malarstwie na szkłe Jana Fudali stała się też okazją do wspomnień o zmarłym przedwcześnie artyście.

Kto się cieszy, ten nie grzeszy

W prezentowanym albumie pt. „Zakopiańskie malarstwo na szkłe. Jan Fudala” znalazły się wyłącznie obrazy z prywatnych kolekcji Weroniki i Edwarda Budnych, Piotra Fudakowskiego, Czesława Jałowieckiego, Elżbiety Chodurskiej i Małgorzaty Wonuczki-Wnuk, a więc takie, których nie można zobaczyć w żadnym muzeum. - Jasiek był człowiekiem niezwykle szczodrym. Obdarowywał nas swoimi obrazami. Ich żywiołowość, niezwykła energia i kontrastowo dobrane kolory były swoistego rodzaju antidotum na szarżynę i miałość PRL-u - podkreślała

przyjaźniąca się z artystą Małgorzata Wonuczka-Wnuk. Bo Jasiek z Gorców, jak nikt przed nim, zrewolucjonizował malarstwo na szkłe i nie bał się eksperymentować. Tworzył dzieła kontrowersyjne, np. kobiece akty w przydrożnych kapliczkach, w których wybujałe kobiece postaci występowały w charakterze świętych. Malował też scenki rodzajowe - zbójników w karczmach, na polanie, przy ognisku oraz w objęciach dorodnych frajerek. Osobną serię poświęcił także koniom i narciarstwu. Surrealne, bo błękitne i różowe, wręcz neonowe zwierzęta przedstawiał w sytuacji zwózki drzewa czy wiozące młodych do ślubu, a kreślił dynamiczną

kreską narciarze nadspodziewanie często przypominali jego samego. - Zwróćcie uwagę na fałowane, długie włosy i zamasyżowane, czarne wąsy Jaśkowych zbójników i harnasi - podkreślała ten fakt Małgorzata Wonuczka-Wnuk. - Jasiek wyraźnie się z nimi utożsamiał. Pod koniec życia zmieniła się kolorystyka Jaśkowych obrazów. Malował już delikatniej. Używał kolorów bardziej subtelnych, miękkich i pastelowych. Poświęcił też cykl Janowi Pawłowi II. Tyle że nie malował Ojca Świętego wprost, ale niejako mimochodem, umieszczając jego twarz w tarczy słońca lub księżycu nad górami. Za działalność w krzewieniu kultury góralskiej w styczniu 2008 r.

Album „Zakopiańskie malarstwo na szkłe. Jan Fudala” wydano dzięki dofinansowaniu ministra kultury i dziedzictwa narodowego z Funduszu Promocji Kultury.

odznaczono go Medalem Zasłużony dla Kultury „Gloria Artis”.

Jaśkowe psoty

Promocja albumu w Bukowińskim Centrum Kultury nie obyła się też bez osobistych wspomnień o zmarłym tragicznie w styczniu 2008 r. artyście i o szczególnej energii, jaką krążyła po jego śmierci. - W godzinie śmierci zatrzymał się zegarek Jaśka Fudali, komuś pękło szkło w namalowanym przez niego obrazie, nie lubianemu dziennikarzowi spalił się komputer, a żona Jaśka zgłaszała, że stukało i pukało w całym domu - wyliczała Małgorzata Wonuczka-Wnuk. O swojej znajomości z artystą opowiedział także przybyłym grającym w kapeli Andrzej Pietras, który przyznał, że zdarzało im się z Fudalą nieźle pobaciaryczyć, a dyrektor Domu Ludowego Bartłomiej Koszarek przypomniał sobie, że obrazy Jana Fudali prezentowane były także w Bukowińskim Centrum Kultury.

Tekst i fot.: Krystyna Waniczek

Ratusz

■ Czym różni się się kontrabas od skrzypiec?

Dłużej się pali.

Taki żart można było usłyszeć podczas otwarcia wystawy w nowotarskim ratuszu „Od leśnej puszczy do filharmonii”, która pokazuje drogę od drzewa w głąs do powstania dźwięku.

- Czy kiedyś, słuchając koncertu smyczkowego, zastanawialiście się, jak powstaje dźwięk? - pytał Jan Bobak, nowotarski lutnik, podczas otwarcia ekspozycji w czwartek w Muzeum Podhalańskim im. Czesława Pajerskiego w Nowym Targu. Bobak jest pomysłodawcą wystawy w Ratuszu, użyczył też na nią eksponatów.

Ekspozycja zabiera w podróż, która zaczyna się właśnie w lesie. Tam trzeba znaleźć odpowiednie drzewo rezonansowe - w Alpach to świerk, w bośniackiej głąs - jawor. Potem już wszystko jest w rękach lutników, a jak przekonywał Jan Bobak - to zawód, który przyciąga wariatów.

Na wystawie można oglądać przyrządy, z pomocą których można kawałek drewna zamienić w instrument. Można podziwiać

- Ciągłe ten świat jest piękny, mimo że są ludzie, którzy starają się go podzielić. Życzę, by tych podziałów - na lepszy i gorszy sort nie było i żebyśmy wszyscy zdrowi byli - Jan Bobak miał na koniec życzenia ciepłe jak on sam.

wnętrznosci skrzypiec czy wiolonczeli, półfabrykaty. A wszystko po to, by lepiej zrozumieć tajemnicę 50-centymetrowego pudełka, którego możliwości w rękach utalentowanego muzyka potrafią tak zaskakiwać.

Nie mogło zabraknąć podczas tego wieczoru przyjemności posłuchania muzyki, a to stało się możliwe za sprawą zespołu New Market Jazz Band. Przyjemność była tym większa, że tym razem panowie mieli wsparcie kobiece - Liliany Mamczur, nauczycielki z nowotarskiej szkoły muzycznej, i utalentowanych młodych wokalistek - Izy Hechararra oraz Malwiny i Mai Łas. A w re-

pertuarze pojawiły się światowe szlagiery świąteczne.

- Ciągłe ten świat jest piękny, mimo że są ludzie, którzy starają się go podzielić. Życzę, by tych podziałów - na lepszy i gorszy sort nie było i żebyśmy wszyscy zdrowi byli - życzył na koniec wszystkim lutnikom z ul. Ogrodowej.

Tekst i fot.: Beata Zalot

JAN BOBAK

- rocznik 1951. Od dzieciństwa związany z Nowym Targiem. Z zawodu i zamiłowania artysta lutnik, z wykształcenia ekonomista, a z konieczności muzyk. Założyciel firmy Bobak Violino, uznanej i rozpoznawalnej pracowni o ponad 30-letniej tradycji. Na jego instrumentach grają muzycy w filharmoniach na całym świecie. Laureat I nagrody na międzynarodowym konkursie lutniczym im. H. Wieniawskiego w Poznaniu. Wokalista znanego nowotarskiego zespołu New Market Jazz Band, w którym gra również na banjo. Jest autorem dwóch książek: „Paweł Kluś. Mój olcański dziadek” i „Wiolonowe klucze”. Jego pasjami poza muzyką są: narciarstwo, żeglarstwo, a także podróże po świecie.

Wernisaż

■ Pocztówka z Polski trochę kąśliwa

Zakopane to jeden ogromny korek, Bałtyk - miejsce, gdzie ciągle pada deszcz, a Nowy Targ - miasto przy drodze z Krakowa w Tatry.

Wszystko zaczęło się od luźnej rozmowy z koleżanką na temat kondycji polskiej pocztówki - zaczęła swoją opowieść podczas piątkowego wernisażu Sylwia Szyrszeń, artystka prezentująca w EmiHomeDesign w Nowym Targu swoje plakaty z cyklu „Pocztówki z Polski”. - Żartowałyśmy, żeby zrobić takie prawdziwe pocztówki, pokazujące to, z czym nam się kojarzą poszczególne miejsca odwiedzone podczas wakacji - opowiadała. Potem narodziły się pierwsze plakaty - Zakopane, Kraków, Warszawa, Bieszczady. Z czasem teczka zaczęła puchnąć.

- Zasadniczo są to moje doświadczenia zdobywane podczas

Zakopane wszystkim kojarzy się głównie ze stanem w korkach.

podróży. Moje odczucia, wspomnienia - podkreślała. - Gdy byliśmy z mężem i dziećmi w Roztoczu, była straszliwa inwazja owadów, myśleliśmy, że nas zje-

Cykl „Pocztówki z Polski” to rodzaj artystycznego pamiętnika. Na zdjęciu po lewej autorka prac - Sylwia Szyrszeń.

dzą - tłumaczy genezę pomysłu na kolejny plakat.

Wernisaż był okazją, by dowiedzieć się też czegoś o technice. - Rysuję na tablecie, ale to także wycinanie, robienie skanów papierów, zestawiania ich - artystka zdradzała tajemnice powstawania plakatów.

Prace nowotarskiej artystki trącą czasem złośliwością, mogą być dla mieszkańców niektórych miejsc gorzką do przełknięcia pigułką, czasem to tylko niewinny żart czy skojarzenie. Za każdym razem przywołują dobrą szkołę polskiego plakatu, dają przyjemność obcowania po prostu z dobrą, inteligentną sztuką. Korzystają ze skrótu myślowego. Wystawę można oglądać w EmiHomeDesign przy ul. Katarzyny 1 do 19 stycznia przyszłego roku.

Tekst i fot.: Beata Zalot

SYLWIA SZYRSZEŃ

- ukończyła grafikę na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Zajmuje się ilustracją literatury dziecięcej, projektuje okładki do książek, plakaty teatralne i operowe. Ostatnio fascynuje się także ceramiką. Mieszka w Nowym Targu.

■ ROZMOWA Z LEKARZEM – RADIOLOG DR N. MED. P. BRANDYS

Im częściej się badasz, tym większe masz szanse.

Rak piersi to najczęściej występujący nowotwór złośliwy u kobiet, zwłaszcza w grupie powyżej 65. roku życia. Roczna liczba zachorowań w Polsce to około 10 tysięcy przypadków, z czego znaczna część kończy się śmiercią. Jakie są przyczyny występowania raka piersi u kobiet, a także od czego zależą szanse na wyleczenie mówi nam onkolog doktor Piotr Brandys.

- Panie doktorze, co to jest rak piersi?

Dr. Piotr Brandys: Rak to nowotwór złośliwy wywodzący się z konkretnej tkanki nabłonkowej. Nowotwory złośliwe mogą naciekać na sąsiednie tkanki i narządy oraz drogą krwionośną i limfatyczną przemieszczać się do odległych narządów, dając tak zwane przerzuty.

Nie każdy nowotwór jest rakiem i jest złośliwy. Nowotwory niezłośliwe (łagodne) mogą rosnąć, nie są natomiast inwazyjne, nie naciekają i nie dają przerzutów.

- Czy znamy dokładnie proces powstawania i rozwijania się nowotworów?

PB: Budowa i funkcjonowanie organizmu to nieustający, a przy tym dynamiczny, proces. Komórki nieustannie obumierają, dzielą się, a stare zastępowane są nowymi. W prawidłowym cyklu, obumarła komórka jest zastępowana komórką tego samego rodzaju, dzięki czemu zachowana jest ciągłość wykonywanych przez nią funkcji. Nieograniczony podział komórek, który nie podlega kontroli, powoduje powstanie masy

tkankowej - nowotworu.

W zależności od tego, jak zachowują się komórki z których zbudowany jest nowotwór, może on być złośliwy lub łagodny. Proces ten jest skomplikowany i rozciągnięty w czasie.

- Jakie są czynniki wpływające na możliwość wystąpienia nowotworu?

PB: Szacuje się, że aż 80% przypadków zachorowań na raka spowodowanych jest działaniem czynników zewnętrznych, takich jak: promieniowanie, zakażenie określonym wirusem, czy na przykład rakotwórcze substancje chemiczne. Do całego procesu mogą również predisponować pewne skłonności genetyczne.

Częstsze występowanie raka piersi można również tłumaczyć zmianą stylu życia polskich kobiet.

- Jak wyglądają polskie statystyki w zakresie raka piersi?

PB: Rak piersi jest najczęściej występującym nowotworem złośliwym u kobiet i pierwszą przyczyną zgonu kobiet w wieku powyżej 65 lat. Liczbę zachorowań na raka piersi w Polsce ocenia się

na ponad 10 tysięcy rocznie. Statystycznie, co szesnasta Polka zachoruje na raka piersi – co nie napawa optymizmem.

Najbardziej niepokojące jest jednak to, że notujemy bardzo wysokie tempo wzrostu zachorowalności na nowotwory złośliwe piersi u kobiet w Polsce i proporcjonalne do wzrostu zachorowalności dane o umieralności kobiet z powodu tej choroby.

- Od czego zależą szanse na całkowite wyleczenie?

PB: Przede wszystkim od wcześniej i trafnej diagnozy. Trzeba dążyć do tego, aby nowotwory złośliwe piersi wykrywalne były na wczesnych etapach. W uproszczeniu można powiedzieć, że rak wcześniej wykryty jest uleczalny. Zbyt późna diagnoza na ogół kończy się zgonem pacjentki. Stąd tak ważna jest rola regularnych badań profilaktycznych.

- Co zrobić, aby uniknąć wystąpienia raka piersi?

PB: Jedyne co możemy zrobić to zminimalizować ryzyko zachorowania na raka piersi, dlatego też w profilaktyce ważna jest znajomość czynników ryzyka. Często

niewielka zmiana w naszym stylu życia, może dać znakomite efekty i znacznie zwiększyć szanse na długie i zdrowe życie.

- A jakie są czynniki ryzyka?

PB: Wiek, płeć, otyłość, brak aktywności fizycznej, alkohol, używki. Poza tym należy uwzględnić budowę piersi, inne nowotwory złośliwe u pacjentki, przebyte w przeszłości choroby. U dużej grupy kobiet ryzyko to warunkują również względy genetyczne.

- Czy rak piersi to choroba starszych kobiet?

PB: Zdecydowanie nie. Coraz częściej diagnozujemy również nowotwory piersi u bardzo młodych kobiet, przed 30. rokiem życia.

- To kiedy kobiety powinny zacząć dbać o własne piersi?

PB: Praktycznie już od momentu rozpoczęcia dojrzewania, do około 24. roku życia, kiedy czynniki związane ze stylem życia najbardziej oddziałują na gruczoł piersiowy. Zaniedbania wczesnych lat życia mogą w przyszłości spowodować po-

wstanie raka piersi. Niestety wiedza o nowotworach piersi u bardzo młodych kobiet jest wyjątkowo niska.

- Jakie działania kobiety mogą podejmować, aby zminimalizować ryzyko wystąpienia raka piersi?

PB: Przede wszystkim trzeba prowadzić zdrowy styl życia. To bardzo szerokie pojęcie i obejmuje ono nie tylko aktywność fizyczną, ale również dietę, minimalizowanie stresu, a nawet kwestie związane ze snem.

Druga sprawa to kontrolowanie swojego ciała. U młodszych kobiet (do 40. roku życia) może to być samobadanie i badanie piersi przez lekarza w okresach dwu- lub trzyletnich. Po 40. ce pa-

nie powinny dołożyć do tego badania obrazowe, takie jak mammografia, wykonywane co rok lub 2 lata.

- Panie doktorze podsumowując naszą rozmowę, trzeba stwierdzić, że najważniejszy w profilaktyce raka piersi jest czas?

PB: Zdecydowanie tak. Pamiętajcie drogie panie: wcześniej wykryty rak piersi, to ogromne szanse na całkowite wyleczenie. Im później nowotwór będzie zdiagnozowany, tym ryzyko śmierci wyższe. Jeśli tylko w czasie samobadania wyczuicie jakiegokolwiek zmiany, zgrubienia w piersiach, natychmiast skonsultujcie to z lekarzem.

Rozmawiała: Anna Borak

■ KIEDY MAMMOGRAFIA, A KIEDY USG?

Mammografia zalecana jest dla kobiet o tłuszczowej i tłuszczowo-gruczołowej budowie piersi (tłuszcz jest wysoce przezierny dla promieni RTG).

USG zalecane jest dla kobiet o budowie piersi gruczołowej i gruczołowo-tłuszczowej (tkanka gruczołowa jest nieprzezierna dla promieni RTG i zmiany ogniskowe mogą być maskowane).

Po 40. roku życia mammografia jest konieczna, ale kobiety z dużą ilością tkanki gruczołowej muszą również wykonywać USG, jako badanie uzupełniające.

Ultrasonografia (USG) to pomocnicza metoda względem MMG i stosuje się ją w celu określenia charakteru zmiany wykrytej w MMG lub weryfikacji piersi o gęstym utkanie gruczołowym. To metoda podstawowa u pacjentek przed 40. r.ż.

W badaniu ultrasonograficznym sonda emituje obojętne dla organizmu fale ultradźwiękowe, które przechodzą przez tkanki i tworzą ich obraz na monitorze.

Chrześcijaństwo to nie religia

- przekonuje w swojej książce Robert Boryczka, pastor Kościoła Chrześcijan Baptystów w Rabce, z którym rozmawia Józef Figura.

- Jeśli nie religią, to czym jest chrześcijaństwo? To jakieś przekłamanie czy prowokacja w tytule?

- Miałem komentarze z dwóch stron, gdy wcześniej fragmenty książki publikowałem na Facebooku. Ci religijni oburzali się na takie stwierdzenie, ale i ateści też mieli uwagi. Tym bardziej że w jednym z rozdziałów napisałem, że ateizm też jest religią, bo spełnia takie funkcje jak religia.

- A może chodzi tylko o grę słów, a w sumie mówimy o tym samym?

- Obecnie, patrząc na chrześcijaństwo, rzeczywiście widzimy religię. Socjologicznie rzecz biorąc, odpowiada ono wszelkim definicjom religii. Jest pewne sacrum, ale i cała otoczka różnych zachowań, rytuałów, przepisów - jak powinno się sprawować kult. I to jest religia.

- Przecież pojęcie „religia” nie ma dla nas negatywnych konotacji.

- Jak czytamy Ewangelię, to widzimy, że największe problemy Pan Jezus miał z ludźmi religijnymi - faryzeuszami i uczonymi w piśmie. Oni Mu ciągle zarzucali, że nie zachowywać się tak, jak powinien w tym religijnym środowisku judaizmu. Tam był cały wachlarz czynności, zachowań i rytuałów, których oni rygorystycznie starali się przestrzegać. Gdy czytam Ewangelię, to widzę, że Jezus wyraźnie zwraca uwagę na to, by wiara była więzią z Nim samym, pójściem za Nim, naśladowaniem Go. Wzywał do rodzinnej relacji z Nim, a nie do przestrzegania religijnych przepisów. Chyba najjaskrawiej widzimy to w przypowieści o marnotrawnym synu, gdzie starszy syn reprezentuje religijnych „sprawiedliwych” ludzi, a młodszy - ten marnotrawny - człowieka świadomego grzeszności, przychodzącego z pokorą, aby otrzymać łaskawe przyjęcie Ojca.

- Ale ludzie religii powiedzą, że te zachowania, rytuały są właśnie po to, by umożliwić relację z Bogiem. Kościół jest tylko przekątnikiem i „autostradą do nieba”.

- Tak, istnieją sposoby wyrażania tej więzi z Bogiem. Jednak chrześcijaństwo stało się tak

wyrażnie religią, gdy te sposoby zostały po raz pierwszy skodyfikowane za panowania cesarza Konstantyna. Konstantyn jako Pontifex Maksimus potrzebował takiego religijnego skodyfikowania, aby chrześcijaństwo mogło zostać oficjalnie uznane za religię w Rzymie. Do tego czasu nie było czegoś takiego jak kapłani chrześcijańscy czy świątynie chrześcijańskie. Byli pastarze, przełożeni wspólnot, nie było tak feudalno-hierarchicznej struktury.

- Z jednej strony powiemy, że religijność to skutek dekretu cesarskiego, a może odwrotnie - to efekt naturalnej potrzeby człowieka, żeby wszystko usystematyzować. Czy chrześcijaństwo bez tej struktury istniałoby dalej, czy rozeszłoby się i każdy czciłby swojego Boga czy bożka na swój sposób.

- Ciekawe pytanie. Myślę, że przynajmniej jak się czyta Dzieje Apostolskie, czyli historię pierwszych lat istnienia Kościoła, to widzimy, że wspólnoty miały pewne credo - było nim nauczanie apostołów, to oczywiście. To, czego apostołowie nauczali, starano się zachowywać i przekazywać. Ale każdy z tych kościołów miał inną formę pobożności. Inaczej to wyglądało w środowisku greckim, żydowskim czy rzymskim. Ale też w listach Pawła apostoła, Piotra czy Jana możemy dostrzec, że te wspólnoty miały różną specyfikę i sposób funkcjonowania. Narzucane struktury religijne niszczyły tę różnorodność i ograniczały działanie Ducha Bożego... Jedność miała być duchowa, nie organizacyjna.

- Ale już pierwszy Sobór Jerozolimski pokazywał, że były konieczne instrumenty utrzymania jakiegś dyscypliny.

- Ale to właśnie Sobór Jerozolimski dotyczył odrzucenia religijności. To tam podnoszone było pytanie, czy przedstawiciele narodów przyjmujący chrześcijaństwo mają przyjąć zasady judaizmu, jak choćby obżęzanie, i w związku z tym całe Prawo Mojżeszowe. I tam rozstrzygnięto, że nie!

- Wracając do Konstantyna - wszystko zmieniło się w momencie, gdy chrześcijaństwo przestało być religią uciskaną.

- A z czasem, za cesarza Teodozjusza, stało się też uciśkającą. Gdy chrześcijaństwo stało się oficjalnie religią, i to popieraną przez władze, to wiele osób przychodziło do kościoła, bo było to wygodne, ułatwiało karierę. Trzeba było więc narzucić jakiś system zachowania niewierzącym tłumom. Dla tego chrześcijaństwo ujmowano w coraz ściślejsze religijne ramy. A widać w Nowym Testamencie, że nie było to w zamysle od początku, w zamysle Pana Jezusa. I teraz nawet w Polsce jest ruch Kościołów domowych, szczególnie wśród młodych ludzi, którzy się spotykają w małych grupach, czytają Pismo Święte, Pan Bóg ich dotyka, sprawują Pamiątkę, chrzczą, nie potrzebują całego bagażu „kościelnicstwa”.

- Czy możliwa jest wiara bez religii? Nawet w tych małych grupach, przez to, że się gromadzą, po pewnym czasie pojawiają się struktury i rytuały. Człowiek wewnętrznie potrzebuje jakichś reguł, ram prawno-doktrynalnych!

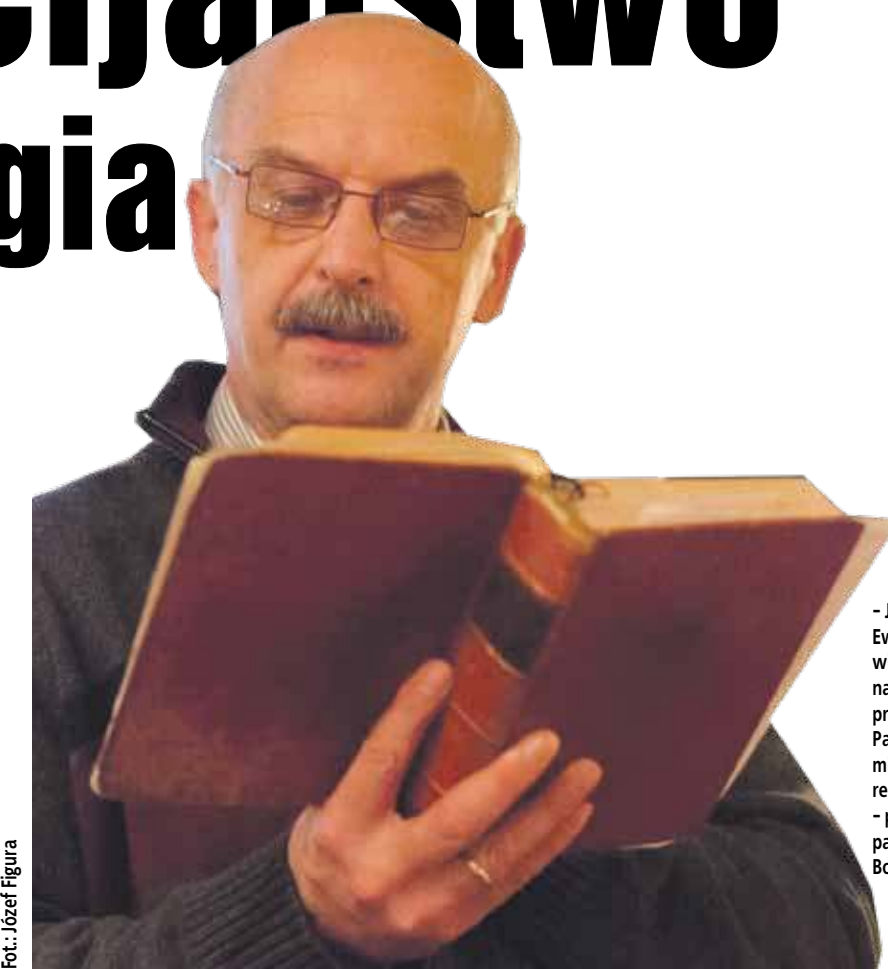
- Na pewno jest taka potrzeba, ale myślę, że w pewnym momencie zaczyna to przeszkadzać w wewnętrznej relacji z Bogiem. Nie pomaga, a przeszkadza. Te rytuały stają się nie tylko puste, ale zasłaniają relację z Bogiem.

- Gdzie więc jest ten moment, gdy kościół, jakkolwiek weźmiemy pod uwagę, przestaje być mostem, a staje się barierą?

- Jednym z objawów wewnętrznych w kościele jest to, że wydaje swoje rozporządzenia, przepisy, liturgia jest sztywno skodyfikowana. Pojawiają się szczególne, „wybrane” osoby - „pośrednicy” do Boga.

- Rozmawiamy w rabczańskiej kaplicy baptystów. Jest tu ambona, organy, mogą przypuszczać, że jakaś liturgia ze swoimi regułami też obowiązuje! Jakoś to jest poustawiane.

- Tak, są pewne regulacje, chociaż uczestniczący według chęci czy jakiegoś wewnętrznego prowadzenia nadają kształt nabożeństwu. Nie mamy skodyfikowanej liturgii. Dowolny człowiek może wyjść i opowiedzieć o swoim przeżyciu z Bo-

Fot.: Józef Figura

- Jak czytamy Ewangelię, to widzimy, że największe problemy Pan Jezus miał z ludźmi religijnymi - przekonuje pastor Robert Boryczka.

giem, przeczytać fragment z Pisma Świętego, pomodlić się na głos, może zaproponować: zaśpiewajmy jakąś pieśń...

- Ale kazania nie powie, bo mógłby herezję głosić.

- Tak, kazania nie powie, ale może powiedzieć swoje świadectwo. Bez pewnych struktur i ustaleń nie da się funkcjonować, i tak było także w pierwszych wiekach.

- Jeśli chrześcijaństwo to nie religia, to pójdźmy dalej, za Hararim, który przekonuje, że wierzenia powstały nie dlatego, że Bóg jest, ale przez to, że człowiek ma w sobie głęboko ukryte poczucie sensu istnienia i jakiegoś boga sam sobie stwarza - bez względu na kulturę czy szerokość geograficzną.

- Jak czytam autorów biblijnych, szczególnie Pawła, to widzę, że oni nie zadają sobie pytania o istnienie Boga. Dla nich to oczywiste, że Bóg istnieje. To się nazywa ogólnym objawieniem - no bo patrząc na wielkość, złożoność i piękno świata, ci ludzie byli przekonani, że za tym musiał stać Stwórca. A kolejnym krokiem jest szczegółowe objawienie, czyli osoba Jezusa Chrystusa, co dało możliwość każdemu osobistej relacji z Jezusem Chrystusem - Bogiem.

- Prawdziwym przekleństwem każdego kościoła na przestrzeni wieków był moment, gdy jednoczył się z władzą.

- To było okropne i zawsze przynosiło złe skutki. To było i jest niszczenie chrześcijaństwa.

Współcześnie najbardziej jaskrawym i tragicznym przykładem złego skutku łączności kościoła z polityką jest to, co teraz dzieje się w Rosji i otwarte poparcie moskiewskiego patriarchy Cyryla dla wojny w Ukrainie.

- Największe zbrodnie w dziejach ludzkości dokonywane były w imię boże...

- Niestety, także Reformacja nie zmieniła tego... Kościoły protestanckie, podobnie jak Kościół katolicki, nawoływały do mordowania innowierców czy heretyków w imię boże... Dla ilustracji problemu - przypomina mi się tutaj opowieść z Braci Karamazow. Rzecz dzieje się w Hiszpanii w okresie szalejącej Inkwizycji. Jezus znów przyszedł na ziemię, nauczał, czynił cuda i oczywiście został aresztowany. W nocy przychodzi do niego Wielki Inkwizytor i mówi Mu mniej więcej te słowa: ludzie chcieli, żebyś był władcą, a Ty wymyśliłeś sobie, że dasz im wolność i miłość. Na szczęście przyszedłszy i naprawiliśmy to, co Ty zepsułeś...

- W Kościele katolickim obchodzimy święto Chrystusa Króla, znajdziemy obrazy Chrystusa ze złotym berłem i koroną... To idealna ilustracja do wykładu Wielkiego Inkwizytora. Czynimy sobie Boga na obraz i podobieństwo swoje.

- Tak, Pan Jezus zawsze pragnął i pragnie być Królem, ale ludzkich serc. Religia ma zawsze tendencję uczynić Go królem w sensie polityki... Mam wrażenie, że więcej jest ludzi wierzących w Jezusa Chrystusa w Korei Północnej czy Ira-

nie niż u nas, w Polsce. Mamy wolność, ale religijność, obrzędowość, połączenie z polityką - według mnie - zasłoniły Jezusa. Ta książka właśnie przeciw temu zaciemnieniu została napisana. By nie myśleć, że chrześcijaństwo ma być jeszcze jedną religią z ceremoniałem, liturgią, świętymi dniami, procesjami, kapłanami, duchownymi, świętymi miejscami.

- Czy jest możliwa wiara bez religii?

- Mam nadzieję, że tak. Zawsze będą jednak istniały jakieś struktury i schematy, bo to jest ludzkie. Jeśli mamy żywą relację z Jezusem, to on będzie to burzył. Boga nie da się zamknąć w żadnym systemie „świętych” rytuałów i obrzędów.

- Czy przy wigilijnym stole będziemy bardziej szukać siłki pod obrusem i prezentów pod choinką, czy Boga?

- Zachęcam, by przy wigilijnym stole przeczytać historię narodzin Pana Jezusa z Ewangelii według Łukasza i zastanowić się, co się tak naprawdę wtedy stało. Jeśli świętujemy, że to Bóg Stwórca wówczas przyszedł na ziemię w ciele ludzkim, to myślę, że powinno do nas dotrzeć, jak było to niezwykle i przełomowe wydarzenie w dziejach ludzkości. Zachęcam, by zastanowić się choć chwilę - jaki to ma wpływ teraz na moje/nasze życie. Właśnie „poszukać” Boga. A jeżeli to dla kogoś tylko jakaś daleka historia, to jaki jest sens w ogóle świętować? To tylko oszukiwanie siebie i religijność, która nic nie wnosi do życia.

Serdeczne życzenia wielu radosnych doznań z okazji
Świąt Bożego Narodzenia,
 wszystkiego co najlepsze
 w każdym dniu nadchodzącego 2023 Nowego Roku
 życzy...

KIA
WADOWSKI

Zapraszamy do salonu w Nowym Targu, ul. Szaflarska 135

Świąt prawdziwie świątecznych,
 ciepłych w sercu, zimowych na zewnątrz,
 jaśniejących pierwszą gwiazdką.
 Niech z nut świątecznych zapachów
 powstanie najpiękniejsza kolęda
 i czarem swej melodii spełni Wasze marzenia.

BIELA **BIELA** **BIELA**
 — MARKET — — STACJA DIAGNOSTYCZNA — SERWIS —

UBOJNIA	MARKET	SALA WESELNA	STACJA DIAGNOSTYCZNA SERWIS • TRANSPORT MIĘDZYNAR.
- Ubójnia - Rozbiór - Transport Międzynarodowy - Skup Żywca - tel. 509 032 742, 18 26 47 141	- Market - Centrum Mięсне - Sala weselna - Restauracja pod Skalką - Pizzeria - tel. 18 26 45 027, 727 400 390	- Imprezy regionalne - tel. 502 308 266	- Stacja Diagnostyczna - Sprzedaż Części samochodowych - Serwis Tachografów - tel. 18 26 55 900

Przywitanie z bronią

Nic tak
nie cieszy,
jak seria
z pepeszy.

Ciemna strona medalu: gnat, klamka, giera - straszny, złowrogi termin. Kojarzy się z przestępczością, bo tylko zbójce latają po mieście z gnatami. Policjanci... rzadziej i prawie tylko na filmach. Porządny człowiek się od pistoletu trzyma z daleka. Przecież broń zabija - ten fakt nie podlega żadnej dyskusji. No, może w czasie wojny to się warto oswoić z karabinem. Bronić się przecież czymś trzeba.

Jaśniejsza strona medalu: zaraza, zaraz, przeciętny pistolet to zaledwie kilkadziesiąt ruchomych części. Jeśli ktoś to rozbił, na pewno był zdziwiony, jakie to proste narzędzie. Robot kuchenny jest sto razy bardziej skomplikowany. W pistolecie nie ma żadnego chipa, żadnej sztucznej inteligencji. Coś takiego z własnej inicjatywy nie może zabijać. A wystarczy sięgnąć pamięcią do młodości... Człowiek ciągle oglądał „Czterech pancernych” i „Stawkę większą niż życie”. Co by wtedy dał, żeby sobie raz strzelić z Jankowego Mausera C-96 albo z p-38 Hansa Klossa. Albo z „parabelki”. Kiedyś każdy dzieciak na podwórku wiedział co to „luger”...

Jak jest z tą bronią naprawdę, najlepiej przekonać się samemu - na strzelnicy. Stoisz jakieś 20 metrów od tarczy. W rękę nie trzymasz pistoletu Hansa Klossa, tylko lekkiego, plastikowego glocka. Wygląda trochę jak zabawka, ale leży w ręku doskonale. Zupełnie jakby jakiś protekt dopasował rękojeść specjalnie do twojej dłoni. Ładowanie naboju do magazynka - jak religijny rytuał. I ten chrząst zamka naciągającego bijnik i wprowadzającego nabój do komory... Stres przed pierwszym strzałem... No jest. Przecież to „dziewiątko”. Niby z butów nie wyrzywa, ale wiadomo, że szarpnie nadgarstkami. Pada strzał, trochę dymu, trochę huk, gorąca huska przelatuje przed nosem. Ten zapach prochu... od którego można się uzależnić...

Podsumowanie pierwszego dnia ostrego strzelania - nie oczekiwane. Na bok polityka, na bok obiegowe obawy, zbiorowe neurozy i pierwsze objawy hoplofobii. Chcę mieć broń. Nie dlatego, żeby chodzić z koltem za paskiem i budzić respekt w „Biedronce” i nie dlatego, że

To może zszokować: w Polsce broń może mieć prawie każdy.

czują się zagrożony. Nie dlatego, że u sąsiadów toczy się wojna. Chcę mieć broń, bo strzelanie... jest zabójcze.

Krótkie przeszukiwania for internetowych i wszystko jasne. Niektóre ze strzeleckich portali dosłownie prowadzą człowieka za rękę. Każdy etap starań o broń „rozkrminiony” w najdrobniejszych szczegółach. Gotowe wzory podań, wniosków i oświadczeń. Tylko uzupełnić dane i podpisać. Najważniejsze info, a jednocześnie największy szok. Broń w Polsce może mieć prawie każdy... Naprawdę. Jednak na początku starań trzeba podjąć pewne decyzje. Przede wszystkim - przemyśleć, co chcesz z bronią robić: kolekcjonować, bawić się w rekonstrukcje historyczne, polować czy też z namaszczeniem dziurawić tarcze, kontuzjować popery i rozstrzeliwać „blachy”. Ta ostatnia opcja brzmi najbardziej kusząco.

Na internetowych forach można przeczytać, że uzyskanie pozwolenia na broń jest równie kosztowne co uzyskanie prawa jazdy. Sporo w tym prawdy.

Pierwsze kroki należy skierować do klubu sportowego. Wbrew pozorom nie trzeba chodzić daleko. Klub Strzelecki „Szarotka” w Nowym Targu to najbardziej oczywisty wybór. Pierwszy kontakt ze strzelckim środowiskiem też całkiem obiecujący. Z członkostwem nie ma żadnego problemu. Sekretarz Robert działa jak błyskawica. Pomoże wypełnić papierki, pozałatwia formalności i portfela przy tym nie zdreneje. Na początek trzeba uścić wpisów-

we i składki członkowskie. Parę stówek... do przeżycia. Kolejne trzy miesiące to klubowy staż, który warto wykorzystać, żeby choć trochę nauczyć się strzelać. Bo egzamin na patent to całkiem poważne przedsięwzięcie. Część teoretyczna też nie w kij dmuchał. „Ubojkę”, czyli Ustawę o broni i amunicji, rozporządzenie w sprawie zasad przechowywania broni, przepisy Polskiego

Strzelnica w Krempachach ma klimat...

Związku Strzelectwa Sportowego, podstawy budowy i działania broni, regulamin strzelnicy trzeba mieć w jednym paluszku...

Przygotowania do teoretycznej części egzaminu to dla odmiany czysta przyjemność. Strzelnica w Krempachach to królestwo Piotra. Kiedyś pracowaliśmy w jednej branży, później, jak Piotra wciągnęło strzelanie, to skończył jako sędzia-instruktor. Pierwsze zajęcia, Piotrek twierdzi, że kursant rokuje. Opinia brzmi nawet przekonująco. Przygotowanie do egzaminu na patent strzelecki to głównie strzelanie z „bocznego zapłonu”. Bardzo przyjemne, niemal bezgłośnie, bez obijania ramienia i nadrywania nadgarstków. Strzelanie z pompki - śrutów-

ki w słusznym kalibrze „dwanaście” - też przednia zabawa, choć pompka potrafi sponiewierać ramię.

Trzy miesiące mijają, jak z bicia strzelił. Instruktor Piotrek pociesza, że kursant przygotowany i może jechać na egzamin. Ale jednocześnie uczula. - Ważniejsze od wyniku na tar-

czy jest zachowanie na strzelni- się potwierdzają. Zapisy na egzamin odbywają się online. Natychmiast też trzeba uścić opłatę egzaminacyjną. Lista zapełnia się dosłownie w parę minut. Za pierwszym razem w tych właśnie paru minutach mój bank postanowił sobie zrobić przerwę techniczną i to kosztowało dwutygodniową zwłokę... Kolejny termin nie był już tak oblegany. Nawet kwadrans po otwarciu listy egzaminacyjnej można się było jeszcze zapisać. Jedyny minus: na egzamin trzeba jechać do Tarnowa. Z portfela ubyło kolejnych kilka stówek, ale wydatek znów był rozłożony w czasie, więc aż tak nie bolał.

Pytania na części teoretycznej nie zaskoczyły - wynik: 10 na 10 - tak trzeba żyć. Praktyka też poszła, ale na „strzelbie” zrobiło się nerwowo. Jeden z stałowych celów postanowił się kulom nie kłaniać. Na szczęście tylko ten jeden...

Kolejne kilka tygodni było nacechowane oczekiwaniem. Polski Związek Strzelectwa Sportowego - instytucja szacowana, nadobna. W jej wypadku pośpiech byłby po prostu w złym tonie. Dlatego PZSS potrzebuje kilku tygodni, żeby wystawić zawodnikowi patent, a później licencję. Dopiero patentowany i licencjonowany strzelec może rozpocząć starania o własną broń. W tym momencie kończą się też żarty i beztroška strzeleckiego młokosa. Tak dokładnie to na progu gabinetu psychologa i psychiatry się kończą. Wiadomo, człowiek niby spokojny, normalny, ale jakby tak dokładnie zbadać... cholera wie,

czy gdzieś tam w zakamarkach duszy nie czai się jakieś mroczne alter ego...

- Panie, coś pan błady jesteś, mogą zajrzeć w spojówkę - doktor odchyła dolną powiekę. - A nie, nie, spoko - uspokaja bardziej sam siebie. - Ciśnienie trochę podwyższone - podsumowuje. Chwilę studiuje orzeczenie psychiatryczne i psychologiczne, a także elaborat wypisany przez okulistę i już ogląda się za właściwym drucikiem. Nie jest łatwo zlokalizować formularz przeznaczony dla strzelców. - Jest pan szósty w tym roku - podkreśla gość w kitlu, przybijając wielką pieczęć stwierdzającą ostatecznie, że delikwent kwalifikuje się do posiadania broni palnej.

Wszystko, co zależało od strzelca, zostało dopełnione - reszta już tylko w rękach Opatrzności i Wydziału Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie. To właśnie sądecka delegatura WPA zajmuje się rozpatrywaniem wniosków o pozwolenie na broń. Tam należy zawieźć wszystkie uzyskane z takim trudem dokumenty: strzelecki patent, opinie i orzeczenia oraz załączyc dowód wpłaty opiewający na... kolejne parę stówek. Na internetowych forach można przeczytać relacje przedstawiające wizytę na komendzie jak jakiś horror. Okazuje się, że sądecy funkcjonariusze WPA nie mają wampirycznych cech, choć nie ukrywają, że ostatnio im roboty nie brakuje. - Wy mnie normalnie zamęczycie - pan Adam trochę tak „z urzędu” narzeka na strzelecką brać, prowadząc długimi korytarzami komendy na trzecie piętro. Polaków pędu do broni, korelującego ściśle z wydarzeniami w Ukrainie - w WPA się akurat przeoczyło nie dało. Policjanci uprzedzają, że wniosków do rozpatrzenia jest tyle, że się mogą nie wyrobić w ustawowym miesiącu. Na razie sprawdzają papierki i polecają czekać na wizytę dzielnicowego. Ten przyjdzie zrobić wywiad środowiskowy i sprawdzić warunki przechowywania broni.

Od wizyty w sądeckiej komendzie pozostaje już tylko czekać na list polecony z decyzją wojewody małopolskiego w sprawie pozwolenia na broń. Gdy już przyjdzie - papier musi się jeszcze przez dwa tygodnie uprawomocnić. Później wystarczy pobrać promesę - czyli zaświadczenie uprawniające do zakupu broni. Z tym świstkiem po drodze do Biedronki lub Lidla można wpaść do sklepu z bronią i kupić sobie pistolet albo dwa i do tego wiadro amunicji. W sklepie przy nowotarskiej strzelnicy mają nawet pistolet Hansa Klossa...

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

**W małym Świątym Dziecku
Bóg daje nam Zbawienie.
Niech Gwiazda Betlejemską
zwiastuje nam w sercu na nowo
tę Dobrą Nowinę,
niech się rozraduje serce
i uwierzy Jezusowi,
niech się umocni nadzieją
na cały Nowy 2023 Rok.**

Zapraszamy na przedświąteczne zakupy

Podhalańskie Centrum Dystrybucji „SALAMI” sp. z o.o.
NOWY TARG, ul. Kolejowa 172
tel. 18 26 14 400 www.pcd-salami.pl

Zapraszamy:

poniedziałek - piątek 7.00 - 16.00
sobota 7.00 - 14.00

RABKA-ZDRÓJ, ul. Orkana 19 b, tel. 18 26 70 902

Zapraszamy:

Market spożywczy:

poniedziałek - sobota 6.30 - 21.00

Pasaż handlowy:

pon. - sob. 8.45 - 18.00

Limity to ostateczność, stawiajcie na edukację

- Już 20 lat pracujesz w Tatrzańskim Parku Narodowym. Od ośmiu jesteś jego dyrektorem. Czy było coś, co w ciągu tego dyrektorskiego okresu cię zaskoczyło?

- Rzeczywiście, zanim zostałem dyrektorem, 12 lat pracowałem w parku. Już poprzedni dyrektor Paweł Skawiński wprowadzał mnie w wiele aspektów swojej pracy. Na przykład, gdy w 2006 roku kolejka na Kasprowy była przebudowywana, uczestniczyłem w związanych z tym spotkaniach. Jestem z wykształcenia prawnikiem i z pewnością ta wiedza już wtedy się przydawała. Wydaje mi się, że w zarządzaniu każdą instytucją najtrudniejszą kwestią jest poukładanie sobie relacji z pracownikami. Zaskoczeniem było to, że trzech lub czterech pracowników musiałem zwolnić za nieprawidłowości związane z pozyskiwaniem i sprzedażą drewna. To pewnie przestrzeń bardzo wrażliwa na nieprawidłowości, ale razem z moim zastępcą Filipem Ziębą staramy się ufać ludziom. Jeżeli ktoś to zaufanie zawiedzie, to nie ma szans na żadną współpracę. Ludzie popełniają błędy, które można wybaczyć, to jednak były przykre i zaskakujące sytuacje. Dziwiło mnie, że znajdują się ludzie, którzy mając stabilną pracę w świetnym miejscu, są dobrze wyposażeni, mają stałą pensję, decydują się na takie wybory.

- Jakie są najważniejsze osiągnięcia tych ośmiu lat?

- To na pewno wyremontowanie wielu szlaków. W sumie udało się zmodernizować kilkadziesiąt kilometrów szlaków w Tatrach. Skończyliśmy też budowę centrum edukacji przy ul. Chałubińskiej. Mam nadzieję, że skończymy kolejne wielkie przedsięwzięcie - budowę Centrum Edukacji Przyrodniczej w Kirach. Budowa powinna zakończyć się w przyszłym roku. Chcemy tam w prosty, łatwy i nowoczesny sposób pokazać geologiczne aspekty powstania Tatr. To trudny temat, ale temat, który wyróżnia Tatry spośród innych gór. Zrobiliśmy też nowe punkty wejściowe w Tatry w Dolinie Strążyskiej, Małej Łące. Budowany jest podobny na Palenicy Białczańskiej. Podjęliśmy chyba dobrą decyzję o wprowadzeniu sprzedaży internetowej miejsc na parkingach przed Morskim Okiem, którą kopią teraz inne parki. Likwidujemy na szlakach toi toje i budujemy stacyjne toalety z kanalizacją. Chcemy zresztą wspólnie z PTTK do kanalizacji podłączyć wszystkie obiekty w Tatrach. Ostatnia sprawa to jest program zerowa emisyjność. Mimo kryzysu energetycznego mamy zamiar w ciągu pięciu lat do zera ograniczyć emisję zanieczyszczeń w naszych budynkach. Montujemy więc pompy ciepła. W przyszłym roku zakupimy sześć elektrycznych samochodów. To wszystko powiodło się dzięki temu, że nasi pracownicy są otwarci na nowe projekty. Staramy się wprowadzać wiele zmian. Nie byłoby też tego bez faktu, że Tatry odwiedza tyłu turystów, co dzięki biletom wstępu daje nam 80% naszego budżetu. Można powiedzieć, że wprowadzając te projekty, oddajemy pieniądze z biletów ludziom.

- Liczba turystów odwiedzających Tatry sprawia, że często pojawiają się głosy domagające się wprowadzania ograniczeń. Czy można wskazać graniczną liczbę turystów, powyżej której takie limity trzeba będzie wprowadzić?

Co zaskoczyło go w pracy dyrektora? Jak odpowie na pretensje o planowaną wycinkę drzew na Nosalu? Kiedy w Tatrach będzie zbyt wielu turystów? Czy w domu ma sztuczną, czy prawdziwą choinkę?

Z Szymonem Ziobrowskim, dyrektorem TPN, rozmawia Paweł Pełka.

- Nie da się wprost podać, jaka jest to granica. Jeden powie, że na szlaki może wejść tyłu turystów, ilu się zmieści. Warto jednak zadać pytanie, jakie wskaźniki powinniśmy zastosować, aby decydować, czy turystów jest już w parku za dużo, czy nie. Może to ma być na przykład liczba w Tatrach kozic, świstaków i niedźwiedzi, która przecież wcale się nie zmniejsza, a nawet rośnie. Z tego punktu widzenia nie zapala nam się jeszcze czerwona lampka, która świadczyłaby o tym, że turystów jest zbyt wielu. Nadal, nawet w wakacje, można wyjść w Tatry o godz. 5 rano i prawie nikogo nie spotkać. Pamiętam podejście do tego zagadnienia jednego z naukowców ze Stanów, które mi się podoba. Powiedział on jasno: „limity to ostateczność, stawiajcie na edukację”. Jeżeli turyści będą się odpowiednio zachowywać, nie będą śmiecić, dokarmiać zwierząt, załatwiać swoich potrzeb fizjologicznych, to tak naprawdę ograniczenia nie będą potrzebne. Pamiętajmy, że w wielu parkach na świecie można chodzić, gdzie się chce, a w Tatrach poruszamy się tylko po szlakach, dając poza nimi przestrzeń do życia zwierzętom. Dlatego konsekwentnie odmawiamy otwierania nowych szlaków.

- Mówiłeś o remontach szlaków. Widać je na każdym niemal kroku. Czasem pojawiają się jednak głosy, że TPN idzie za daleko, że buduje autostrady dla turystów, chociażby na Hali Kondratowej czy Kopieńcu.

- Pamiętajmy, że wszystkie szlaki zaraz po remoncie mogą wyglądać źle. Nowy kamień jest błyszczący, jaśniejszy, ale po roku pokrywa się patyną i wtedy trudno powiedzieć, kiedy remont miał miejsce. Doszliśmy do wniosku, że niektóre szlaki powinny być dostępne dla rodzin z dziećmi i osób niepełnosprawnych. To akceptuje wiele osób. Wyobraźmy sobie, że przyjeżdża rodzina z małym dzieckiem na wózek. Oni też chcą pójść w Tatry. Myślimy o tych ludziach, a także o osobach przyjmujących tych turystów. Dzięki temu ta rodzina przyjedzie na Pod-

hale, pójdzie w góry, na przykład na Rusińską Polanę z Wierchu Porońca, co było pierwszym takim projektem. Teraz mamy wyremontowaną w ten sposób Drogę pod Regłami czy szlak w Małej Łące.

- Remontowane są nie tylko szlaki, ale na przykład Jaskinia Mroźna w Dolinie Kościeliskiej. Kiedy będzie otwarta dla turystów i co się w niej zmieni?

- Jaskinia Mroźna będzie otwarta w zupełnie nowej formule. Planujemy to otwarcie na wakacje przyszłego roku. Nie chcę zdradzać szczegółów, ale będzie ona na przykład oświetlona w zupełnie nowy sposób, cokolwiek to znaczy. Oczywiście nie będzie tam elektroniki.

- W polskiej części Tatr udało się uniknąć spotykanych po słowackiej stronie ataków niedźwiedzi na ludzi. Tam oczywiście tych niedźwiedzi jest więcej, ale po naszej stronie wprowadziliście specjalny program, który przyniósł efekty.

- Zdecydowały o tym dwie rzeczy - pasja i edukacja. Wicedyrektor Filip Zięba i jego zespół to grupa prawdziwych pasjonatów, która uczyła się od najlepszych na świecie. Te doświadczenia zaczęli wdrażać z powodzeniem w Tatrach. Nie ma u nas więc problemów z niedźwiedziami, chociaż tych problemowych niedźwiedzi mamy sporo. Chodzi o te schodzące do miasta. Nakładamy na nie obroże z GPS-em, obserwujemy i gdy pojawiają się na ulicach, w pobliżu domów, dostają gumowego klapsa. Mało kto zdaje sobie sprawę, że od września do listopada nasze służby są w pracy całą dobę, niezależnie od pogody. Bardzo wiele zależy od mieszkańców. Apelujemy o niepozostawianie odpadków przy domach, bo dla tych niedźwiedzi wyrobienie nawyków, że schodzą do miasta w poszukiwaniu pożywienia, może oznaczać wyrok śmierci. Działamy dla bezpieczeństwa mieszkańców i niedźwiedzi.

- Niebawem ma ruszyć modernizacja stoku na Nosalu. Powstanie nowy wyciąg, ale trzeba będzie też w parku narodowym wyciąć las. Ktoś może

zapytać: jak to? Dostają karę, gdy zejdą ze szlaku i zerwą jagody, a TPN legalnie będzie wycinał drzewa?

- To złożony temat, ale moja odpowiedź jest w miarę prosta. Ochrona przyrody to wartość. Z drugiej strony sport i aktywność fizyczna to też wartość. To dwa obszary o podobnej randze. Narciarstwo to sport zachęcający do zdrowego trybu życia. Przypomnijmy też, co skończyli dla Podhala, jak wypromowały nasz region. Tymczasem narciarstwo alpejskie bez infrastruktury znajduje się daleko w tyle. Nosal jest jednym z zaledwie kilku stoków w Europie, który znajduje się praktycznie w mieście i jest jeszcze stokiem północnym. Nie tworzymy tam nowej trasy slalomowej. Oczywiście musimy wyleśić ponad hektar lasu. Zabezpieczeniem będzie to, że inwestycję przeprowadzi TPN. Sporo osób jest temu przychylnych, są i negatywnie nastawione, ale to normalne. Szanuję takie głosy, ale po długich dyskusjach, chociażby z Filipem Ziębą, ale również wieloma innymi ekspertami, skłoniliśmy się do tego, aby dać narciarzom zielone światło. Jaka jest alternatywa? Zalesienie nieczynnego obecnie stoku?

- Na jakim etapie jest teraz ta inwestycja?

- Złożyliśmy dokumenty potrzebne do wydania decyzji środowiskowej przez burmistrza. Poproszono nas o ich uzupełnienie. Uwagi przedstawiła Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Teraz na nie odpowiemy i będziemy czekać na decyzję. Samą budowę wyciągu i infrastruktury, razem ze zbiornikiem na wodę do sztucznego śnieżenia, można zamknąć w ciągu roku. Wiele zależy też od kapryśnej u nas pogody.

- Jeśli jesteśmy przy narciarstwie zjazdowym, to co z modernizacją ponad 50-letniego wyciągu na Goryczkowej?

- W tym wypadku zgodziliśmy się na zwiększenie przepustowości. Przebudowany wyciąg w starym śladzie będzie

miał czteroosobową kanapę, ale obędzie się bez sztucznego naśnieżania. To ważne, że udało się z Polskimi Kolejami Linowymi osiągnąć kompromis. Dobrze nam się teraz współpracuje, co PKL udowodnił chociażby na początku roku, gdy zamknęto nartostradę, kiedy pokazał się tam mały niedźwiedź. Regularnie spotykam się z obecnym prezesem PKL i dobrze się dogadujemy.

- Do naszej redakcji często docierają sygnały od turystów, którzy spacerują po szlakach w rejonie Doliny Chochołowskiej. Wysyłają zdjęcia wycinki drzew, ciężkiego sprzętu i dziwią się, jak to możliwe w parku narodowym. To jednak teren, którego właścicielem jest Wspólnota 8 Wsi z siedzibą w Witowie. Czy prowadząc wycinkę na swoich gruntach jej przedstawiciele muszą ją uzgadniać z TPN-em.

- Plany wycinki znajdują się w planach urzędzenia lasu, które zatwierdza starostwo. My uczestniczymy w tym procesie i opiniowaniu planu. Mamy leśniczego, który nadzoruje prywatne lasy w parku i wycinki. Wiadomo, że gdy pojawia się tam turysta, który widzi wycinkę, może to budzić jego zdumienie, ale trzeba pamiętać, że to prywatny teren. Prawo własności u nas przecież obowiązuje. To pewien dar wspólnoty, że ten teren udostępnia, bo teoretycznie mogliby postawić szlaban. Współpracujemy ze Wspólnotą Witowską i prawdopodobnie w przyszłym roku wyremontujemy wspólnie drogę w Dolinie Chochołowskiej od Hucisk do schroniska. Będzie to podobny standard jak na Drodze pod Regłami, tak aby była łatwo dostępna chociażby dla rodzin z dziećmi na wózkach.

- Wiele przemyśleń, dotyczących pracy w TPN, Tatr, ochrony przyrody, znalazło się w wydanej niedawno książce, której jesteś autorem razem z Maciejem Kozłowskim.

- Pomysł na książkę pojawił się, gdy Maciej Kozłowski zadzwonił do mnie przy okazji pisania o Bieszczadach. Dobrze nam się wtedy rozmawiało. W tym czasie dostałem propozycję napisania przewodnika. Zadzwoniłem do Maćka, czy nie stworzyłby tego przewodnika ze mną i tak powstała książka „Projekt Tatry”. Jest ona pokłosiem trwających kilka dni rozmów. Chcieliśmy pokazać Tatry z wielu perspektyw. Przedstawić też naszą pracę. Kiedyś zapytałem znajomego, z czym kojarzy mu się TPN. Odpowiedział, że z drogowiskiem w Tatrach. Tymczasem nasza praca jest bardzo różnorodna. Pamiętam, gdy do pracy w TPN-ie przyszła księgowa z dużej firmy i po jakimś czasie stwierdziła, że nie spodziewała się, że prowadzimy tak wielostronną działalność. Na to wszystko nałożyło się duże zwiększenie ruchu turystycznego, a z drugiej strony 12 lat temu nie było przysłowiowego iPhone'a, który zmienił całą perspektywę patrzenia na rzeczywistość, a co za tym idzie również na Tatry.

- Rozmawiamy niedługo przed świętami. U dyrektora TPN będzie sztuczna czy prawdziwa choinka?

- Mam zawsze naturalną choinkę. Oczywiście nie pochodzi ona z Tatr. Same święta staram się spędzać, jak pewnie większość z nas, czyli rodzinnie.

Spokojnych Świąt Bożego Narodzenia

wypełnionych zapachem choinki i dźwiękami kolęd,
spędzonych w ciepłej, rodzinnej atmosferze.

Pomyślności i sukcesów
na każdy dzień Nowego Roku.

życzy BUKOVINA Resort

RENAULT CAPTUR E-TECH FULL HYBRID

już od
829 zł /mies.
(RRSO 8,5%)
zapisz się na 24-godzinną jazdę testową

nowoczesne i oszczędne napędy – od hybrydy po fabryczną instalację LPG

RRSO dla Kredytu Renault Easy Box wynosi 8,50% dla następującego reprezentatywnego przykładu: cena auta 120 800 zł, okres 25 miesięcy, wpłata własna 24 800,24 zł, oprocentowanie stałe nominalne w skali roku 4,69%, finansowane: prowizja bankowa 3839,99 zł i ubezpieczenie kredytobiorcy 2996,19 zł. Miesięczna rata kredytowa 829,27 zł. Ostatnia rata 92 103,96 zł. Całkowita kwota kredytu: 95 999,76 zł. Całkowita kwota do zapłaty: 112 006,39 zł. Stan na dzień 1.12.2022 r. Kredyt oferowany jest przez RCI Banque S.A. Oddział w Polsce i dostępny u pośredników kredytowych wykonujących czynności faktyczne związane z zawieraniem umów kredytowych na podstawie umowy z RCI Banque S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w Warszawie. Wartości zużycia paliwa dla modelu Renault Captur E-tech full hybrid w zależności od wariantu i wersji wynoszą w cyklu mieszanym od 4,3 do 4,6 l/100 km, a emisja CO₂ – od 96 do 101 g/km (dane na podstawie świadectw homologacji typu). Zużycie i emisja CO₂ zostały określone zgodnie z procedurą WLTP. Podane wartości mogą się różnić od rzeczywistych, na które wpływają m.in. styl i warunki jazdy, dodatkowe wyposażenie samochodu zainstalowane po rejestracji pojazdu, jego stan techniczny. Sprawdź szczegóły u Autoryzowanych Partnerów Renault lub na stronie wltpl.renault.pl. Informacje dotyczące odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji na stronie www.renault.pl.

Renault zaleca Castrol

renault.pl

ANNDORA SP. Z O.O.

ul. Szaflarska 170, Nowy Targ, tel. 18 26 41 480
al. 29 Listopada 149, Kraków, tel. 12 34 53 820
www.anndora.pl

anndora
GRUPA AUTOREMO

Precyzyjna operacja doktora Rokickiego

Siadam naprzeciw. Wiem, że przeciwnik nie widzi. Ale wie.

Gdy Stanisław Rokicki zasiada za planszą, wydaje się odmieniony. To już nie ten sam starszy, niedowidzący doktor, którego rano spotkałem w centrum krwiodawstwa. Twarz mu się wygładza, rysy wyostają. Jakby miał znów zaczynać operację. Tyle że zamiast skalpela operuje pionami. W głowie wyobraża sobie całą kampanię na stupolowej planszy. I jak kilkanaście lat temu bez okularów zdaje się zszywać naczynia nicią cieńszą od włosa.

Zaczynam białymi. Pierwszy raz w życiu na stupolowej warcabnicy. Wiem, że nie wygram, choć w odróżnieniu od przeciwnika widzę doskonale, co się dzieje. Ale nie o to w tej grze chodzi.

Tak się nie zaczyna

- Ale ciekawe, zobaczmy, jak to dalej pójdzie - komentuje, gdy ruszam do przodu skrajnym pionem. Już wiem, że idea jest zdobywanie środka.

Marzył o weterynarii. Jako rodzony zakopiańczyk nie widział dla siebie innej szkoły jak popularne technikum weterynaryjne w Nowym Targu. Jednak, gdy wydaje się, że kolejność jest odwrotna - on wylądował na medycynie. Nie dostał się na studia weterynaryjne. Za dużą konkurencją była. Pomyślał więc o studiach, które będą podobne. Okazało się, że łatwiej było dostać się do Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Przyjęli. Studia łatwe nie były, bo wszystko odbywało się w wojskowym reżimie. Pierwsze dwa lata w polowym mundurze, bez cywilnych ciuchów i w rygorze, jakiego było poddawane „młode wojsko”. Prócz nauki anatomii i medycznych terminów służba wartownicza czy poligony. Daje radę.

- Miało to i dobre strony, bo w tamtych czasach najnowocześniejszy sprzęt był w wojsku, łatwiej było specjalizację zrobić - zauważa. - Ale trudno było mi zaakceptować wojskowy styl życia. Miałem już 23 lata, nie mogłem się z pewnymi rzeczami pogodzić, jak choćby z metodą kija i marchewki. Gdy raz się wściekłem i powiedziałem, że jestem już na to za stary, to na przysługującą przepustkę już nie pojechałem.

Denerwowało go, że w wojsku jedyną motywacją było nie podpaść przełożonym. Po studiach ze stopniem podporucznika musiał powalczyć, by nie trafić do jednostki zakopanej gdzieś w środku lasu. Staż zrobił w Ełku, Warszawie i Zakopanem, gdzie trafił na położnictwo i pediatrię. Liczył, że przeniosą go do ośrodka dla biathlonistów do Kir. Był 1991 rok. Okazało się, że kolega miał większe plecy i on się dostał na Podhalę, a Stanisław Rokicki - na Mazury, w okolicach Pisz.

- Fajna jednostka była, nad jeziorami, w dawnej, głównej siedzibie Goeringa. Bunkry ogrodzone kolczastym drutem - wspomina.

Jak to w wojsku - działo się. Ktoś się pobił, coś wybuchło i porozrywało ścięgna w rękach. Jako chirurg na nudę nie narzekał. Podobało mu się, bo lubił wędkować, kochał las i jeziora. Żonie już mniej to pasowało - sprowadziła się po półtora roku. Z płaczem.

To jest błąd

- i to bardzo dużym, bo jak ruszę tu, to musi pan bić - tłumaczy, zabierając mi w jednym ruchu trzy piony, tracąc przy tym tylko jeden.

W wojsku służył do 1996 roku. Odszedł z powodu złego stanu zdrowia i chęci powrotu w rodzinne strony. Jednak przed tym trafił do Krynicy, gdzie był ordynatorem oddziału urologicznego w wojskowym szpitalu uzdrowiskowym. Jak się śmieje - jego głównym zadaniem była gra w szachy z kuracjuszami. Nie bardzo mu to się podo-

bało. Chciał operować. Choć robił specjalizację w szpitalu cywilnym, to i tak co chwilę wydzwaniał za nim - oczywiście chodziło o kolejną partyjkę.

W końcu udało mu się wziąć rozbrat z mundurem, kiedy był w stopniu kapitana. Majora miał dostać już wkrótce, ale nie chciał czekać, bał się, że zwiąże go to z wojskiem na dłużej. Jednak zamiast na Podhalę wrócił do szpitala w Pisz. Tam spędził pięć lat, pracując w cywilnym szpitalu. Skończył drugi stopień specjalizacji, wybudował dom, zaczął normalne życie.

Życie cywila w Pisz wspomina jako dobry czas. W szpitalu dużo się nauczył, w sumie w niewielkim zespole bardzo dużo operowali. - Ale zaczęły się kłopoty w rodzinie. Rozchorowała się teściowa, teść, moja mama. Zdecydowaliśmy się wrócić, dom sprzedaliśmy. I nastąpił taki chichot losu - zauważa. - Myśm wrócili, a oni wszyscy pomierali...

Najpierw trafił do szpitala w Rabce. Po roku ówczesny dyrektor zaproponował mu miejsce w nowotarskim szpitalu, gdzie został zastępcą ordynatora. Pracował do 2009 roku, aż zdrowie odmówiło posłuszeństwa.

Trzeba się zastanowić, co robi przeciwnik

- bo ruch dla samego ruszania skazuje nas z góry na przegraną. Warto poddać bicie, żeby zbić więcej - zauważa z triumfem w ledwie widzącym oku.

Zaczęły się powikłania cukrzycy, a właściwie zbieg różnych chorób. Jeszcze na studiach cierpiał na chorobę na Gravesa-Basedowa. Przeciwciała tarczyicy zaatakowały trzustkę. - Poza tym moje nerwy

funkcjonują jak przewody elektryczne bez izolacji - wyjaśnia.

Największym ciosem okazała się utrata wzroku. Nagle, w ciągu dwóch dni. - W jeden dzień wstałem, papieroska zapaliłem, kawkę wypilem. Miałem jakieś zamglone oczy, przetarłem, przeszło. Na drugi dzień to samo - przetarłem oczy, ale już wzrok nie wrócił - dodaje cicho, jakby spoglądając w niewidoczną dal.

Ciężko było się z tym pogodzić. - Przez pięć lat co noc śniło mi się, że operuję pacjentów albo siebie. Praca była moim życiem. Byłem człowiekiem szczepiowym, bo robiłem to, co mnie bardzo kręciło. Nie chodziłem do pracy „na pańszczyznę”. I nagle wszystko się skończyło - mówi, a w głosie czuć jakby już dawno zapomniany żal do świata.

Gdy się zastanawia, przyznaje, że były wcześniejsze objawy mogące sugerować, co się stanie, ale pozostawała kwestia kiedy i jakie powikłania ta choroba przyniesie. Ale objawów, które sugerowałyby, że coś tak dramatycznego go spotka, nie zauważał. Przecież, gdy operował nicmi cieńszymi od włosa, nie używał okularów, a młodszy koledzy operowali przez lupę.

A potem przyszło - jak sam określa - pasmo Golgoty. Diagnostyka, jeden szpital, drugi. Dia-

lizy. Z perspektywy czasu widać, że była szansa, ale wówczas był inny stan wiedzy. - A ja byłem zbyt głupi, by wpaść na tego typu rzeczy - tłumaczy się. - Trochę przyklapnięty zdałem się na wiedzę kolegów. A ona na tamte czasy taka była, a nie inna. Starając się zapobiec postępowi niedowidzenia, zastosowano laseroterapię, usuwając fragmenty wybulających naczyń w siatkówce, przy okazji wypalając receptory samej siatkówki.

Dziś wie, że nie powinien decydować się na leczenie zachowawcze, tylko od razu przeszczep trzustki. Ten wraz z przeszczepem nerek zrobił dopiero po trzech latach.

Trzeba się zastanowić

- by zablokować atak przeciwnika - zauważa mimochodem, widząc moje tyły na warcabnicy.

- To był trudny okres - potwierdza. - Przetawic się zdrowemu człowiekowi na drugą stronę jest bardzo ciężko. Nie mogę narzekać, cała rodzina mnie wspierała. Może dzięki temu - dramatycznie powiem - żyję. Miałem taki moment, że chciałem zakończyć swoje życie. Ale nie miałem szans nawet dopełnić do łódki. W związku z chorobami mięśni nie byłem w stanie siedzieć, wstać z łóżka. Jak spadłem, to leżałem na podłodze i czekałem, aż ktoś przyjdzie.

W końcu się zbuntował. Sam zaczął modyfikować leczenie. Dzwonił do specjalistów, którzy mogliby coś doradzić. Przecież nie mógł szukać rozwiązania w książkach, bo nie mógł czytać, a gdy ktoś mu czytał, to nie potrafił się wystarczająco skupić. Poradził się kilku

specjalistów włącznie z krajowym konsultantem do spraw nefrologii. - Zapytałem go, czy to ja mam rację, czy może jest to historyczne podejście do tematu zdesperowanego człowieka. Powiedział: doktorze, ale to doktor ma rację. I postawiłem na swoim, doprowadziłem do przeszczepu. I - przyznaje - potem świat się zmienił.

Z wyjątkiem wzroku, bo tego, co zostało zniszczone, nie udało się już zregenerować. Być może, gdyby przeszczep zrobić wcześniej, wszystko potoczyłoby się inaczej. Pozostaje mu jednak przyznać, że taki był wówczas stan wiedzy lekarzy. I tego już nie cofnie.

Trzeba się wystrzegać wymiany

- gdy już mamy przewagę - zauważa, kończąc dzieło pogromu na planszy.

Gdy stanął trochę na nogi, wybrał się do podwarszawskich Lasek na szkolenie przystosowawcze do życia. Pomyślał, że zobaczy, jak to inni robią, może da się jakoś żyć. Spotkał niemal cały przekrój społeczeństwa, ludzi - w wieku od 18 do 65 lat. W większości młodych. Zobaczył, że radzą sobie w życiu. Były wykłady psychologów, nauka obsługi komputera, pomoce, dzięki którym można funkcjonować - od różnych czytań po kamery i lupy. Zaprzyjaźnili się i mimo że minęło niemal dziesięć lat, wciąż utrzymują kontakt i nawzajem sobie pomagają.

Gdy już obracał się w tym środowisku, poznawał kolejnych niezwykle ludzi. Między innymi Krzyska. Właśnie to on zaraził go grą w warcaby stupolowe. - Wybitny warcabista, młody chłopak, ale życie go przytłoczyło. Już nie żyje - uciną cicho.

Zaczął pisać artykuły na temat zdrowia do czasopisma dla niewidomych. Po pewnym czasie zaproponowano mu wygłaszanie weekendowych wykładów w ramach warsztatów zdrowotnych w Laskach. Zgodził się chętnie. Po dwóch latach dostał propozycję objęcia funkcji kierownika działu rehabilitacyjno-leczniczego. Po roku wrócił do domu. I tu dostał propozycję pracy lekarza w centrum krwiodawstwa. Bada ciśnienie, osłuchuje płuca, robi cały niezbędny wywiad. A na koniec odsyła do wampirzyc, jak określa pielęgniarki w pomieszczeniu obok.

Mieszka na Kokoszkowie, w uroczym domu z bali, który zbudował w miejsce tego, w którym niegdyś mieszkali teściowie. Dom, o jakim marzył od dzieciństwa.

Nasza partia powoli dobiega końca. Przegrywam z kretelem. Zostają mi jakieś niedobitki pionów, a doktor Rokicki dochodzi do damki. Na koniec ostatnia nauka. Podkłada swój atut do bicia. Jestem zdziwiony. Traci damę! Z miną triumfu biję. I w następnym ruchu doktor jednym posunięciem bije moje ostatnie trzy piony.

Wydaje się, że bez wzroku nie ma życia. A jednak utrata atutu nie musi oznaczać przegranej.

Tekst i fot.: Józef Figura

Stanisław Rokicki, chirurg ze specjalizacją II stopnia, niemal całkowicie stracił wzrok. I wówczas jego pasją stały się warcaby stupolowe.

Paryżanka i góralka

Barbara Caillot swoje miejsce na ziemi znalazła w Kościelisku. Chłonie tatrzańskie pejzaże i dobrą energię pozostawioną tu przez jej dziadków - Adama i Jadwigę Czartoryskich.

Barbara ze swoimi ukochanymi dziadkami - Jadwigą i Adamem Czartoryskimi.

Kiedy jeszcze mieszkała we Francji, przyjeżdżała na Podhale w każde wakacje. - Pokonywaliśmy samochodem z rodzicami i siostrami 1700 kilometrów i przenosiłam się w inny, cudowny świat. Uwielbiałam Tatry, górali, tutejsze tradycje, kulturę. Dziadkowie zabierali mnie na wycieczki w góry, bawiłam się z miejscowymi dziećmi. Pasałam z nimi krowy, pomagałam przy sianie. Nawet mówiłam gwarą - wspomina Barbara Caillot, która najpierw została Paryż dla Warszawy, a potem swoje miejsce na ziemi znalazła w Kościelisku. - Już w dzieciństwie znałam tu każdy potok, chodziłam na grzyby. Moim ulubionym miejscem była Mała Łąka. Kiedy wracałam do Paryża, przez cały rok tęskniłam za dziadkami, ich domem, Tatrami. Nigdy nie czułam się tu obco, to zawsze był mój dom - podkreśla.

Na Giewont się patrzy

W Paryżu studiowała dziennikarstwo. Przez lata zajmowała się wychowaniem czwórki swoich dzieci. Dużo czasu spędzała też w podróży. Nadal lubi poznawać obce kultury, egzotyczne miejsca. Omija szerokim łukiem pięciogwiazdkowe hotele, woli wędrować z plecakiem i być bliżej rdzennych mieszkańców. Z tą pasją wiąże się kolejna - fotografia. Efekty mogli poznać także Podhalanie, Barbara Caillot ilustrowała bowiem imponującą pozycję wydaną przez Tatrzański Park Narodowy - „Czary góralskie”. Artystyczne fotografie z książki były pokazywane także kilka razy na wystawach w różnych miejscach Polski.

Na Podhalu jest znana przede wszystkim jako współautorka książki „Na Giewont się patrzy” (razem z Aleksandrą Karkowską). Obydwie panie swoim ciepłem i urokiem skradły serca górali, którzy opowiedzieli im swo-

je historie. Tak powstały także kolejne książki „Marsz, marsz, Batory” czy „Foto z misiem” autorstwa tego samego duetu. Razem prowadzą Oficynę Wydawniczą Oryginały.

Od trzech lat Barbara mieszka w domu w Kościelisku, pełnym śladów po ukochanych dziadkach. Z dzikim ogrodem i roztaczającą się wokół dobrą energią. Granicę ogrodu wyznacza potok Małolęcki. Kosodrzewina i jarzębina zagląda do okien, jesienią wystarczy przekroczyć próg, by znaleźć rydza do jajecznicy. Codziennie syci oczy widokiem Giewontu. Lubi tu pracować i odpoczywać. Tu rodzą się pomysły na kolejne książki.

Jak dziadkowie stali się „góralami”

Ten dom w Kościelisku to było spełnienie marzeń jej dziadków. Wybudowali go w latach 70. ubiegłego wieku, dopiero, kiedy przeszli na emeryturę. Mowa o Adamie i Jadwidze Czartoryskich, którzy przeprowadzili się tu z Poznania. - Nie było drogi, telefonu. W nocy, trzeba było wstać, żeby napalić w piecu - opowiada Barbara. - Ale moi dziadkowie nigdy nie narzekali, byli tu szczęśliwi - podkreśla. Szybko żyli się z góralskimi sąsiadami, polubili. Nawzajem sobie pomagali. - Babunia, która oprócz studiów ekonomicznych skończyła szkołę pielęgniarstwa, dawała zastrzyki miejscowym ludziom. Dziadunio godzinami rozmawiał z góralami.

Ród jej dziadka Adama Czartoryskiego wywodzi się od wielkiego księcia litewskiego Giedymina, dziada Władysława Jagiełły. „Babunia” Jadwiga była córką hrabiego Adama Stadnickiego, który miał m.in. majątki w Szczawnicy i Nawojowej, a także zamek w czeskich Morawach.

- Moi dziadkowie i rodzice wpajali mi skromność, nie wolno było nikomu wynosić się nad in-

Dom w Kościelisku to było spełnienie marzeń Jadwigi i Adama Czartoryskich. Wybudowali go w latach 70. ubiegłego wieku, dopiero, kiedy przeszli na emeryturę.

nych - podkreśla Barbara. Trzeba było długo ją namawiać, by opowiedziała o swoich arystokratycznych korzeniach. - Jesteśmy normalnymi ludźmi z krwi i kości, nie staramy się wyróżniać. Od dawna nie używamy tytułów - mówi. - Komuna zabrała nam majątki, nasze wielodzietne rodziny zostały bez niczego, a do tego przez lata arystokratyczne nazwisko blokowało drogę do jakiegokolwiek kariery - przypomina.

Ojciec Barbary był francuskim dyplomatą, który pracował w Warszawie. Jej mama - córka Jadwigi i Adama Czartoryskich - znała dobrze francuski. W czasie studiów jako tłumaczka dorabiała na Targach Poznańskich i tam właśnie poznała przyszłego męża, z którym wyjechała z Polski. W Paryżu urodziły się ich trzy córki.

Nie mieć, ale być

Dziadkowie - Adam i Jadwiga Czartoryscy - byli bardzo ważni w życiu Barbary. Zdążyła ich dobrze poznać, bo żyli ponad 90 lat. Spędzała z nimi każde wakacje. By zachować pamięć o nich, ich wspomnienia - poświęciła im wzruszającą książkę, bogato ilustrowaną rodzinnymi fotografiami, pełną szczegółów z ich codziennego życia. Stworzyła obraz ludzi, dla których ważny był patriotyzm, pomaganie innym,

uczciwość, prawdomówność, religijność.

- Po każdym pobycie u dziadków wydawało mi się, że jestem lepszym człowiekiem - mówi Barbara Caillot. - Stracili majątki, resztki kosztowności musieli sprzedać, żeby przetrwać. Praktycznie nie mieli nic. Nie mam żadnych pamiątek po nich, prócz fotografii. Dostałam jednak coś więcej niż rzeczy materialne - podkreśla. - Od dziadków nauczyłam się, że można mieć dużo, a potem nie mieć nic. Jestem z tym pogodzona - podkreśla. O wiele ważniejsze są wartości wyniesione z domu, ich nikt nie odbierze.

Kwaterunek z milicjantem

Gdy Jadwiga i Adam Czartoryscy w 1937 r. wzięli ślub, dostali majątek w Głuszynie pod Poznaniem. Trzy folwarki i las. 1200 hektarów ornej ziemi i 1500 hektarów lasu. Ich szczęście nie trwało jednak długo. Rok 1939 zaczął się wprawdzie od narodzin pierwszego dziecka, ale potem nastąpiła wojenna rzeczywistość - tułaczka, konspiracja. Do majątku w Głuszynie nigdy już nie wrócili. Wszystko zabrała im komuna.

W czasie okupacji działali w Armii Krajowej. Mieszkała wtedy w Szczawnicy. Pomagali też miejscowym. Po 1945 r. znaleźli mieszkanie w Poznaniu.

- Jesteśmy normalnymi ludźmi z krwi i kości, nie staramy się wyróżniać. Od dawna nie używamy tytułów - mówi Barbara Caillot, którą długo trzeba było namawiać, by opowiedziała o swoich arystokratycznych korzeniach.

tv
dodatek

Wybuchowa para

23 - 29 grudnia 2022

Piątek

00:25 Witamy na Hawajach
TVP1
komedia romantyczna, USA, 2015
Amerykański specjalista w dziedzinie uzbrojenia, Brian Gilcrest, nadzoruje przygotowania do wysłania w kosmos najnowszego modelu satelity szpiegowskiego. Kosztowna inwestycja jest finansowana przez multimilionera Carsona Welcha, któremu zależy na jak najszybszym wprowadzeniu jej w życie. Brian przybywa do bazy wojskowej na Hawajach, aby w imieniu bogacza uczestniczyć w negocjacjach z miejscową ludnością i dopilnować finalizacji drogiego projektu. Wojskowy próbuje nie tylko wypełnić zadanie, które zlecił mu Welch...

Sobota

21:00 Świąteczne przeznaczenie
TVP2
film obyczajowy, USA, 2018
Zbliża się Boże Narodzenie. Paula (Kimberley Sustad) nie jest pewna uczuć do swojego narzeczonego, Daniela (Giles Panton), jednak decyduje się przyjąć jego oświadczenia. W tym czasie ciotka (Kathie Lee Gifford) zaprasza ją na święta do swojego domu na wsi. Podczas jednej z wycieczek Paula poznaje Gery'ego (Paul Campbell), przystojnego właściciela niewielkiego pensjonatu. Gdy pogoda się psuje, kobieta jest zmuszona pozostać w gospodzie na dłużej. Razem z nowym znajomym obchodzi święta, a z czasem zakochuje się w nim z wzajemnością.

Niedziela

22:15 Miss agent II: Uzbrojona i uroczą
TVN
komedia sensacyjna, USA, 2005
Pracująca w FBI Gracie Hart (Sandra Bullock) zdobyła sławę dzięki profesjonalnie przeprowadzonej akcji podczas wyborów Miss USA. Przyniosło jej to więcej szkód niż korzyści. Jako tajna agentka nie ma raczej szans na kolejną sukcesy, ponieważ jest wszędzie rozpoznawalna. Musi wybrać między wykonywaniem typowej pracy biurowej a przyjęciem roli osoby promującej pozytywny wizerunek FBI, czym może przynieść jakieś korzyści ze względu na swoją niesłabnącą popularność. Gracie wybiera tę drugą opcję. Na pewien czas musi zapomnieć o tym, kim była.

Poniedziałek

20:00 Exodus: Bogowie i królowie
POLSAT
dramat przygodowy, Hiszpania, Wielka Brytania, USA, 2014
Egipt, XIII wiek p.n.e. Mojżesz i Ramzes dorastali razem niczym rodzeni bracia - synowie faraona Setiego. Przed bitwą z Hetytami wieszczka przepowiada, że wojownik, który na polu walki wykaże się męstwem, dokona w przyszłości wielkich rzeczy. Podczas zaciętego starcia Mojżesz ratuje życie przybranego brata, czym ściąga na siebie jego zawiść. Gdy faraon Seti umiera, tron dziedziczy Ramzes. Pewnego dnia Mojżesz, jako doradca władcy, odwiedza miasto Pithom zamieszkałe przez zniewolonych Hebrajczyków. Członkowie starszyny zdradzają mu prawdę.

Wtorek

21:35 Dary anioła: Miasto kości
TVN
dramat przygodowy, Kanada, Niemcy, USA, 2013
Nowy Jork, czasy współczesne. Nastoletnia Clary Fray odkrywa, że należy do tajnej kasty Nocnych Łowców, pół aniołów, pół ludzi, toczących odwieczną walkę z siłami zła. Gdy w niejasnych okolicznościach znika matka dziewczyny, Jocelyn (Lena Headey), zrozpaczona Clary próbuje ją odnaleźć. Dołącza do grupy Nocnych Łowców, gdzie trafia pod opiekę doświadczonego Hodge'a Starkweathera (Jared Harris), który zajmuje się także edukacją Jace'a (Jamie Campbell Bower), Aleca i Isabelle (Jemima West). Dziewczyna i jej towarzysze przenoszą się do alternatywnej rzeczywistości.

Środa

20:00 New York Taxi
POLSAT
komedia sensacyjna, Francja, USA, 2004
Belle Williams (Queen Latifah) uwielbia szybką jazdę i sportowe samochody. Marzy o tym, aby zostać kierowcą rajdowym. Tymczasem właśnie udało jej się uzyskać licencję na prowadzenie taksówki i zamierza wyjechać na ulice Nowego Jorku swoim mocno podrasowanym i wypieszczonym samochodem. Los chce, że jedną z pierwszych osób, która wsiada do jej taksówki jest policjant Andy Washburn (Jimmy Fallon). Mężczyzna jest życiowym nieudacznikiem. Niedawno zaważył poważne zadanie, za co został zdegradowany.

Czwartek

22:40 Całe szczęście
TVN
komedia romantyczna, Polska, 2019
Wdowiec Robert Turski, muzyk grający na trójkacie w orkiestrze symfonicznej, prowadzi spokojne życie w nadmorskiej miejscowości na Kaszubach. Po śmierci żony poświęca się pracy i samotnemu wychowywaniu dziesięcioletniego syna Filipa, a w wolnym czasie remontuje stary kuter. Pewnego dnia stateczny mężczyzna poznaje gwiazdę mediów społecznościowych i portali plotkarskich Martę Potocką. Celebrytka wydaje się jego zupełnym przeciwieństwem. Przebojowa oraz pełna energii kobieta jest znaną miłośniczką fitness i ekspertką z zakresu coachingu.

piątek 23 grudnia

TVP 1

05:15 Przysięga - serial
06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Agape - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Ranczo - serial
09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:25 Kasta - serial paradokumentalny
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Opowieści o kołedach
14:00 Wspaniałe stulecie
15:00 Wiadomości
15:20 Alarm! - magazyn

TVP 2

04:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Zaczynaj od zdrowia - magazyn
11:45 Sylwester Marzeń z Dwójką - kulisy
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:10 Sylwester Marzeń Dwójką - kulisy
13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany

TVN

05:50 Uwaga! - magazyn
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:40 Doradca smaku
11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości
14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:10 Święta z Gesslerami
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - magazyn
20:00 Listy do M. - film komedia, Polska, 2011, reż. Miłty Okorn, wyk. Maciej Stuhr, Roma Gąsiorowska, Tomasz Karolak

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Małanowski i Partnerzy - serial obyczajowy prod. Polska
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy prod. Polska
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda

TVP Kultura

07:05 Informacje kulturalne - informator kulturalny
07:35 Co dalej? - program publicystyczny
08:10 Kulig - program rozrywkowy
08:55 U Pana Boga za miedzą - komedia, reż. Jacek Bromski, wyk. Andrzej Zaborski, Krzysztof Dziurka, Agnieszka Kotłarska, Grzegorz Heromiński, Emilian Kamiński, Wojciech Solarz, Ryszard Dolinski
11:00 Janosik - serial
12:15 Podróż sentymentalna - film dokumentalny
13:15 Informacje kulturalne
13:45 Franciszek, kuglarz boży - dramat
15:20 Biblioteka - film dokumentalny, prod. Niemcy, 2016, reż. Katharina Waisburd
16:35 Sanditon - serial
17:35 Res Poloniae

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska
10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
20:00 Rocky
22:35 Kod 211
00:15 Iluzja 2

TVN 7

04:50 Szkoła
06:45 40 kontra 20
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Tajemnice miłości
11:50 Rozwód. Walka o wszystko
12:50 Szpital - program obyczajowy
13:55 Rozwód. Walka o wszystko
14:55 Opowieści małżeńskie
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Zagadki losu
17:55 Niebezpieczne związki
18:30 Młodość na zamówienie - program rozrywkowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska
20:00 40 kontra 20

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu
08:00 Nasz Nowy Dom
09:00 Pierwsza miłość
09:50 Kocham. Przepraszam. Dziękuję
10:50 Hardkorowy lombard
11:55 Galileo
13:55 STOP Drogówka
16:00 Policjantki i Policjanci
17:00 Lowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Gwiazdy Kabaretu
22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:05 Agent i pół - USA, 2016, reż. Thurber Rawson Marshall, wyk. Bateman Jason, Dwayne Johnson, Hansen Ryan, Hart Kevin, Nicolet Danielle, Paul Aaron, Ryan Amy
Gwiazda komedii Kevin Hart („Ride Along”) w roli Calvina, łagodnego księgowego, który czasami licealnej świetności ma już dawno za sobą.

TELETURNIJE

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Przysięga - serial obyczajowy
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela
18:20 Korona królów - telenowela historyczna
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:15 Alarm! - magazyn
20:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
21:25 Kulisy serialu Na sygnale - felieton
21:40 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:15 Miś - komedia
00:25 Witamy na Hawajach - komedia

SERIAL KRYMINALNY

15:10 Wydział kryminalny - serial kryminalny
15:50 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Zranione ptaki - serial
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:00 Przepis dnia
20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:50 Program rozrywkowy
00:10 Kino relaks - Podróż na sto stop - komedia
02:25 Empire State: Ryzykowna gra - film akcja, prod. USA, 2013
04:10 Rozstanie po włosku - film obyczajowy
05:45 Zakończenie

FILM PRZYGODOWY

22:30 Everest - film przygodowy, Islandia, USA, Wielka Brytania, 2015, reż. Baltasar Kormákur, wyk. Jason Clarke, Josh Brolin, Jake Gyllenhaal, John Hawkes, Robin Wright, Emily Watson, Keira Knightley, Sam Worthington
01:00 W doborowym towarzystwie - film komedia, USA, 2004, reż. Paul Weitz, wyk. Tophér Grace, Scarlett Johansson, Marg Helgenberger, David Paymer, Clark Gregg, Philip Baker Hall, Selma Blair, Malcolm McDowell, Dennis Quaid
03:20 Kuba Wojewódzki
04:25 Uwaga! - magazyn
04:45 Zamieszkać na plaży

FILM AKCJI

20:00 Wkręcenie 2
Bohaterowie znani z pierwszej części filmu - z Szyją i Fikolem na czele - ruszą na podbój stolicy i polskiego show biznesu. Po ostatnich przygodach na prowincji przyjaciele rozstali się i rozjechali po świecie. W rodzinnym mieście pozostał jedynie Szyja, czyli Tomek Zarówny - jak zawsze posłuszny swojej ukochanej żonie. I to właśnie on wpada tym razem w kłopoty.
22:05 Han Solo: Gwiezdne wojny - historie
01:05 Witajcie w dżungli
03:35 Świat według Klepskich
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

FILM OBYCZAJOWY

18:10 Był sobie pies - film obyczajowy, prod. USA, 2017, reż. Lasse Hallström
20:00 Wieczór kinomana - Wstęp do filmu
20:05 Wieczór kinomana - Kafarnaum - dramat
22:20 Informacje kulturalne
22:45 Hiszpańskie lata Aya Gardner - film dokumentalny, prod. Francja, 2017, reż. Sergio G. Mondelo
23:50 Teraz animacje! - Drzewo - film
00:05 Teraz animacje! - Siostra - film animowany
00:20 Czwartkowy klub filmowy - Samurai i kowboje - western
02:30 Informacje kulturalne
02:55 Mali bohaterowie - film dokumentalny

SERIAL OBYCZAJOWY

02:55 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
Prowadzenie lombardu to zajęcia ciekawe, momentami ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy oraz klienci, którzy pojawiają się w lombardzie z powodu różnych życiowych zawirowań
03:50 Menu na miarę - program kulinarny
04:30 Z archiwum policji - serial dokumentalny
04:55 Dyżur - serial dokumentalny

MUSICAL

21:00 Mamma mia - film musical, USA, Niemcy, Wielka Brytania, 2008, reż. Phyllida Lloyd
Christine Baranski, wyk. Meryl Streep, Pierce Brosnan, Colin Firth, Stellan Skarsgård, Julie Walters, Dominic Cooper, Amanda Seyfried
23:25 47 roniów - film przygodowy, Wielka Brytania, USA, Węgry, Japonia, 2013, reż. Carl Rinsch, wyk. Keanu Reeves, Hiroyuki Sanada, Tadanobu Asano
01:50 Kamerdyner - film obyczajowy, Polska, 2018, reż. Filip Bajon, wyk. Janusz Gajos, Anna Radwan, Sebastian Fabijański, Marianna Zydek

TV Trwam

12:20 Ziemia obiecana
13:00 Filmowe zyciorysy
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 100 cudownych miejsc na świecie
14:30 Zrozumieć Antycywilizację
14:55 Adwent na serio
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronka do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy Sakrament
16:35 Muzyczne chwile
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Z Zaczyna na Syberię
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte
18:55 Drzewo Jessego z Oficzkami
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Brat Franciszek
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysiak Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski

sobota

24 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej 07:35 Z pamięci - felieton 07:45 Wielkie kołędowanie 12:00 Wigilia z Lubiczami 12:35 Wielkie kołędowanie 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:35 Chwała na wysokości, a pokój na ziemi 18:55 Wiadomości 19:20 Słowo bpa Andrzeja Czał na Boże Narodzenie 19:30 Uroczysta pasterka z Watykanu z udziałem papieża Franciszka „Gdy śliczna Panna syna kochała...” - koncert kołęd z Bazyliki Archikatedralnej we Fromborku 23:10 Gwiazdy kołędują w Zakopanem - koncert 23:55 Pasterka z kościoła	06:20 Pomocnik Świętego Mikołaja i magiczne płatki śniegu - film fabularny 07:55 Pytanie na śniadanie 12:15 Rodzinny ekspres - Boże Narodzenie, 2022 12:55 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Kolo fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole, 2023 - widowisko muzyczne 16:20 Święta pachnące miłością - film obyczajowy, prod. Wielka Brytania, 2019, reż. Ryan Alexander Dewar, wyk. Dan Jeanotte 17:50 Dla niesłyszących - Słowo na niedzielę - Zbawienie - Boży projekt dla Ciebie 18:00 Panorama	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial, Polska 13:10 Kung Fu Panda: Święta, święta i Po - film komedia, USA, 2010, reż. Tim Johnson, wyk. Jack Black, Dustin Hoffman 13:45 Jack Frost - film rodzinny, USA, 1998, reż. Troy Miller, wyk. Michael Keaton, Kelly Preston, Joseph Cross, Mark Addy 15:50 Tarzan: Legenda - film przygodowy, Kanada, Wielka Brytania 18:00 Święta z Gesslerami 19:00 Fakty 19:45 Uwaga! - magazyn	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:40 The Christmas Letter 08:20 Pierwsza gwiazdka 10:10 Ewa gotuje 10:40 Święteczna gorączka 12:40 Góralskie kołędowanie z Polsatem 13:40 Wielkie Kołędowanie z Polsatem 15:40 Golec uOrkiestra Kołędowanie z Janem Pawłem II w Milówce 16:50 Wielkie Kołędowanie z Polsatem 2022 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i Premierzy	07:00 Kulig - program rozrywkowy, reż. Stanisław Kokesz, wyk. Bogumił Kobiel 07:35 Kołęda wigilijna - film muzyczny, reż. Robert Gliniński, wyk. Władysław Kowalski, Jan Peszek, Daria Trafankowska, Piotr Kozłowski, Krzysztof Stroiński, Jan Janga-Tomaszewski, Jan Kociński, Krzysztof Gosztyła, Jan Prochyma, Elżbieta Kępińska 08:50 Wydarzenie aktualne 09:15 Był sobie pies - film obyczajowy, prod. USA, 2017, reż. Lasse Hallström, wyk. Josh Gad, Dennis Quaid, Peggy Lipton 11:05 Serialowa nostalgia - Przegląd seriali 11:45 Przygody psa Cywila - serial	06:00 Castle 07:00 Taki jest świat - program informacyjny 07:45 Najpiękniejsze baśnie: Dziadek do orzechów 08:55 Święteczna zagadka 10:40 Miasteczko Christmas 12:30 Krzysiu, gdzie jesteś? Dziewczynka z zapalkami 15:50 Królowa Śnieżka 17:55 Kopciuszek 20:00 Asterix i Obelix: Misja Kleopatra 22:15 Księż w Nowym Jorku 00:50 Gliniarz z Beverly Hills 03:00 Na jedwabnym szlaku 03:45 Taki jest świat - program informacyjny 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyzur - serial dokumentalny 05:40 Prawdziwe motywy - serial kryminalny	05:05 Szkoła 06:05 Wiza na miłość 07:10 Tom i Jerry Show - animacja animowana 08:05 Beethoven II - film rodzinny, USA, 1993, reż. Rod Daniel, wyk. Charles Grodin, Bonnie Hunt, Nicholle Tom, Christopher Castile, Sarah Rose Karr, Debi Mazar, Chris Penn 09:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:55 Domek na Święta - film rodzinny, Kanada, 2019, reż. Jennifer Gibson, wyk. Erica Durance, Robin Dunne, Elva Mai Hoover, Jennifer Gibson 13:45 Grinch - film komedia, USA, 2018, reż. Yarrow Cheney, Scott Mosier, wyk. Benedict Cumberbatch, Cameron Seely, Rashida Jones, Pharrell Williams	06:00 Galileo 11:05 Święteczna podróż 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne 15:00 Był sobie książka 16:50 Smerfy: Opowieść wigilijna - USA, 2012, reż. Quane Troy Do wiosk Smerfów zawiła Gwiazdka, która ma przynieść radość wszystkim... oprócz Smerfa Marudy oczywiście. Gdy Maruda mówi, że nie wierzy w ducha Święta, Papa Smerf musi wkroczyć do akcji. Tylko jego magiczna mikstura i trzy zaczarowane Smerfy mogą przywrócić porządek. Czy Smerfy Minionów, 17:20 Jas Fasola 17:55 Jas Fasola - sto lat! 19:00 Robin Hood światowymi sił. Niezależnie 21:55 Warcraft: Początek 00:35 Kickboxer 02:40 Śmierć na 1000 sposobów 03:00 Ucho Prezesa 03:25 Top 10 - Lista Przebojów
KOMEDIA	FILM OBYCZAJOWY	KOMEDIA	KOMEDIA	WESTERN	SERIAL KRYMINALNY	FILM PRZYGODOWY	TV Trwam
01:50 Kogel - Mogel - komedia, reż. Roman Zaluski 03:45 Noc Świętego Mikołaja - film TVP, reż. Janusz Kondratiuk, wyk. Zbigniew Buczkowski 04:50 Z pamięci - felieton prod. Polska 04:55 Zakończenie	18:30 Kiedy zakwitną gwiazdy - film obyczajowy, prod. Kanada, 2018, reż. Christie Will Wolf, wyk. Bethany Joy Lenz, Marcus Rosner, Lauren London 20:00 M jak miłość - Wigilia u Mostowiaków - serial obyczajowy TVP, reż. Marcin Krzyształowicz, wyk. Małgorzata Rożniatowska, Krzysztof Tyniec 21:00 Święteczne przeznaczenie - film obyczajowy, prod. USA, 2018 22:40 Hotel pod szczęśliwą gwiazdą - film 00:20 Wymarzone święta - film obyczajowy 02:00 Radosne święta - komedia, prod. Kanada	20:00 Pada Shrek - film komedia, USA, 2007, reż. Gary Trousdale, wyk. Mike Myers, Eddie Murphy, Cameron Diaz, Antonio Banderas 20:25 Listy do M. II - film komedia, Polska, 2015, reż. Maciej Dejczer, wyk. Maciej Stuhr, Roma Gąsiorowska, Tomasz Karolak, Agnieszka Dygant, Piotr Adamczyk, Maciej Zakościelny, Marta Żmuda-Trzebiatowska, Magdalena Lamparska, Agnieszka Wagner, Wojciech Malajkat 22:35 Miss agent - film komedia, USA, 2000 00:55 Przemysł - film sensacyjny 03:15 MasterChef	20:00 Kevin sam w domu - Rodzina McAllisterów zamierza spędzić Święta Bożego Narodzenia we Francji. Niestety w dzień wyjazdu o mało nie spóźniła się na samolot. W wyniku zamieszania w drodze na lotnisko, zapominają o jednej sprawie. 22:15 Dlaczego on? - Ned, nadopiekuńczy lech kochający ojciec, przyjeżdża wraz z żoną do córki, która studiuje w college'u. 00:50 Han Solo: Gwiezdne wojny - historie 03:35 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	12:30 Retro kino - Ostatnia walka Apacza - western 14:05 Wydarzenie aktualne 14:35 Marc - Antoine Charpentier - A la venue de Noel 15:30 Dialog o Narodzeniu, reż. Wawrzyniec Kosztowski 16:20 Miłość po południu - komedia romantyczna 18:40 Kołędy z Mazowszem - koncert, reż. Tomasz Knittel 19:30 Wydarzenie aktualne 20:00 Lalka - film fabularny 22:40 Kabaret Starszego Pana wieczór smyczkowy - Skrzypek z kwartetu im. Czastuszkiewicza - program kabaretowy 23:40 Parasolki z Cherbouga - film fabularny	06:40 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 07:35 Mój książę z bajki 09:40 Ella zaklęta 11:35 Dziadek do orzechów i cztery królestwa 13:35 Kopciuszek 15:40 Zakonnica w przebraniu 17:45 Asterix i Obelix: Misja Kleopatra 20:00 Ko wiecie o swoich dziadkach? 22:05 Teraz albo nigdy 00:05 Gliniarz z Beverly Hills 2 02:35 Taki jest świat - program informacyjny 04:00 Szalone fabryki polskiej muzyki! 04:30 Zakonnicza w przebraniu 2	15:25 Chiński zodiak - film przygodowy, Hong Kong, Chiny, 2012, reż. Jackie Chan, wyk. Jackie Chan, Sang-Woo Kwon, Kingtong Yao, Laura Weissbecker, Oliver Platt 17:40 Listy do M. - film komedia, Polska, 2011, reż. Miłty Okorn, wyk. Maciej Stuhr, Roma Gąsiorowska, Tomasz Karolak, Agnieszka Dygant, Piotr Adamczyk, Wojciech Malajkat 20:00 Mamma Mia: Here We Go Again! - film komedia 22:20 Fokus - film sensacyjny, USA, 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa 00:25 Szczęki Część III - film sensacyjny 02:25 Zbrodnia w sąsiedztwie	12:20 Warto zauważyć... 12:50 Skłómy Sakrament 13:15 Święty na każdy dzień 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza Święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela” 14:35 Natura Obiektownie 15:00 Regal 15:30 Wierze w Boga 15:50 Warkocz królowej Wisły 16:00 Informacje dnia 16:10 Wierze w Wigilijną u Państwa Pietrasik 16:55 Kołędy i pastorałki 17:00 „Abi Bóg narodził się w tobie.” 17:25 Cudowne Dzieciństwo Koletan- skie 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Kołędowanie w Skawie 19:10 Drzewo Jessego z Oficjariem 19:20 Zyczenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce 19:30 Msza Święta Pasterska 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

niedziela

25 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:05 „Gdy śliczna Panna syna kochała...” - koncert kołęd z Bazyliki Archikatedralnej we Fromborku 06:50 Słowo na niedzielę - Zbawienie 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 08:00 Tydzień 08:30 Wielkie kołędowanie w Chicago cz. 1 - koncert 10:30 Moje Betlejem. Skaldowie i przyjaciele 11:15 Między ziemią a niebem 11:55 Urbi et Orbi - transmisja błogosławieństwa papieskiego z Watykanu 12:40 Z pamięci - felieton 12:50 Chwała na wysokości, a pokój na ziemi 14:20 Gwiazdy kołędują w Zakopanem	06:05 Słowo bpa Andrzeja Czał na Boże Narodzenie 06:20 Święteczne przeznaczenie - film obyczajowy, prod. USA, 2018, reż. Michael Robison, wyk. Kimberley Sustad, Paul Campbell, Kathie Lee Gifford 08:05 Maria z Nazaretu - serial 10:00 Był sobie pies - film obyczajowy, prod. USA, 2017, reż. Lasse Hallström, wyk. Josh Gad, Dennis Quaid, Peggy Lipton 11:55 Trzej muszkieterowie - film fabularny 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Kolo fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Odcinek Święteczny 16:15 Tak to leciało! - specjalny - teleturniej muzyczny 17:10 Dzień dziś wesoly... 18:00 Panorama	05:50 Uwaga! - magazyn 06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kopciuszek: W rytmie miłości - film komedia, USA, 2011, reż. Damon Santostefano, wyk. Lucy Hale, Freddie Stroma, Megan Park, Missi Pyle, Seth Meyers 08:30 Podróż do wnętrza Ziemi - film przygodowy, USA, 2008, reż. Eric Brevig, wyk. Brendan Fraser, Josh Hutcherson, Anita Briem, Seth Meyers 10:25 Święta z Gesslerami 11:15 Grinch: Święt nie będzie - film rodzinny, USA, 2000, reż. Ron Howard, wyk. Jim Carrey, Taylor Momsen, Jeffrey Tambor, Christine Baranski, Billirwin, Molly Shannon 13:20 Fred Claus, brat Świętego Mikołaja - film komedia, USA, 2007	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Epoka lodowcowa 09:50 Madagaskar 2 Grupa uciekinierów z nowojorskiego Zoo - lew Alex, zebra Marty, żyrafa Melman i hipopotamica Gloria - wciąż przebywa na Madagaskarze. Nadarza się szansa na opuszczenie wyspy, kiedy rozlutne pingwiny naprawiają spoczywający w dżungli, rozbity samolot. Zwierzęta wyruszają na podróż powrotną do cywilizacji, jednak ich lot nie trwa wystarczająco długo. 11:50 Święty Mikołaj z 34 Ulicy 14:15 Wkręcenie 2 16:30 Kevin sam w domu 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport, Pogoda 19:30 Państwo w Państwie	07:05 Rozrywka Retro - Koledy Retro - widowisko rozrywkowe 08:00 Nabożeństwo ewangeliczne w Żyrardowie 09:05 Od ucha do ucha - Słynny najazd niedźwiedzi na Sycylię - film animowany, prod. Włochy, Francja, 2019, reż. Lorenzo Mattotti 10:30 Od ucha do ucha - Misja Lolka Skarpetzaka - spektakl teatralny, reż. Anna Wleczur, wyk. Marta Chodorowska, Filip Bobek, Michał Bożek, Mateusz Bożek, Alicja Czerniewicz, Michał Barczak, Maksymilian Rogacki 11:30 Angielskie śniadanie - Robin z Sherwood - serial 12:35 Lalka - film fabularny, reż. Wojciech Has 15:20 Wędrownicy Polski 15:55 Wydarzenie aktualne	05:35 Kobra - oddział specjalny Serial o niemieckich policjantach, którzy patrolują autostradę wiodącą ze wschodu na zachód Europy. W swojej pracy spotykają przemytników, handlarzy narkotyków i wiele innych podejrzanych osób. Często muszą dokonywać szaleńcych pościgów za uciekającymi przestępcami. Strzegąc porządku na autostradzie, codziennie pokonują wiele niebezpieczeństw, stawiając czoła groźnym bandytom. 07:35 Krzysiu, gdzie jesteś? 09:40 Dzieciak do orzechów i cztery królestwa 11:40 Zakonnicza w przebraniu 13:45 Zakonnicza w przebraniu 2	05:05 Skoła 06:05 Wiza na miłość 07:05 Tom i Jerry Show - animacja animowana 08:05 Szkoła moich kosmarów - film rodzinny, USA, 2016, reż. Steve Carr, wyk. Griffin Gluck, Lauren Graham, Alexa Nisenson 09:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:55 Kopciuszek: Roztańczona historia - film komedia, USA, Kanada, 2008, reż. Damon Santostefano, wyk. Selena Gomez, Drew Seeley, Jane Lynch, Katherine Isabelle, Emily Perkins 12:50 Rodzinne rewolucje - film komedia, USA, 2014, reż. Frank Coraci, wyk. Adam Sandler, Drew Barrymore, Kevin Nealon, Terry Crews, Wendi McLendon-Covey	07:35 Wyspa piratów 10:20 Wesołych Świąt 12:05 Królewskie święta - USA, 2014 Książka Leopolda, następcą tronu Cordinii, pragnie poślubić skromną filadelfijską krawcową, Emily. Jednak matka Leopolda, królowa Isadora, ma wobec niego inne plany. Chce, by jej syn ożenił się z podstępą, piękną księżniczką Natasa. 14:00 Święta Last Minute - USA, 2004, reż. Joe Roth 16:00 Szybcy i wściekli 8 - Chiny, USA, Japonia, 2017 18:55 Jas Fasola - sto lat! - Wielka Brytania 20:00 Jason Bourne - USA, Chiny, 2016, reż. Greengrass Paul, wyk. Ahmed Riz, Cassel Vincent, Damon Matt, Jones Tommy Lee, Stiles Julia 22:40 Agent i pół - USA, 2016, reż. Thurber Rawson Marshall
KOMEDIA	FILM FABULARNY	FILM PRZYGODOWY	FILM PRZYGODOWY	KOMEDIA	FILM OBYCZAJOWY	WESTERN	TV Trwam
15:05 Kogel - Mogel - komedia 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:30 „Gdy się Chrystus rodzi...” kołedy na Jasnej Górze - koncert 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Rolnik szuka żony 21:25 Zupa Nic - komedia obyczajowa, reż. Kinga Dębka, wyk. Kinga Preis 23:05 To właśnie miłość - komedia 01:30 Galimatias czyli Kogel - Mogel II - komedia 03:15 Jaka to melodia? 04:05 Z pamięci - felieton	18:25 Zapisane w gwiazdach - film fabularny 20:00 Wybuchowa para - komedia sensacyjna, prod. USA, 2010, reż. James Mangold, wyk. Tom Cruise, Cameron Diaz, Peter Sarsgaard 22:00 Regula milczenia - dramat, prod. USA, 2012, reż. Robert Redford 00:10 Święta jak marzenie - film obyczajowy, prod. USA, 2017, reż. Terry Cunningham, wyk. Alexa Penavega 01:50 Kiedy zakwitną gwiazdy - obyczajowy 03:30 K - 9: Pies, który uratował święta 05:05 Niespokojnie spokojny człowiek - film	15:45 Charlie i fabryka czekolady - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2005, reż. Tim Burton 18:00 Totalne remonty Szelągowskiej 19:00 Fakty 19:45 Uwaga! - magazyn 20:00 Listy do M. III - film komedia, Polska, 2017, reż. Tomasz Konecki, wyk. Tomasz Karolak, Agnieszka Dygant, Piotr Adamczyk, Magdalena Różczka 22:15 Miss agent II: Uzbrojona i uroczna - film komedia, USA, 2005 00:40 Everest - film 03:00 MasterChef - program 04:25 Zabójcza broń - serial 05:15 Jak to jest zrobione? - serial dokumentalny	20:00 O Yeti! - Kiedy nastolatka Yi spotyka młodego Yeti na dachu apartamentowca, w którym mieszka, ona i jej posłni przyjaciele - Jin i Peng - nadają mu imię i organizują niezwykłą wyprawę, aby magiczne stworzenie wróciło do swej rodziny, mieszkającej w najwyższym punkcie Ziemi. 22:15 Rodzinny dom wariatów 00:25 Szybki i wściekły: Hobbs i Shaw 03:40 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy 05:25 Telezakupy TV Okazje	16:25 Napad na bank - komedia, prod. Francja, 1963, reż. Jean Girault, wyk. Louis de Funès, Anne Doat, Jean Pierre Marielle, Yvonne Clech 18:05 Trzej muszkieterowie - film fabularny, prod. USA, Wielka Brytania, 1973, reż. Richard Lester, wyk. Michael York, Rufus, Yolande Moreau, Mathieu Kassovitz 22:15 Scena muzyczna - Adam Strug - Guślarz 23:15 Maxi i ferajna - komedia 01:20 Wędrownicy Polski 02:00 Teraz animacje!	15:55 Teraz albo nigdy Pracownica supermarketu wymyśla historię swojego życia, by udowodnić, że w dużej korporacji przy Madison Avenue dadzą sobie radę również osoby bez wykształcenia. 17:55 Co wiecie o swoich dziadkach? 20:00 Mechanik: Konfrontacja 22:00 Ucieczka z piekła 00:00 Taki jest świat - program informacyjny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 04:00 Menu na miarę - program kulinarny	15:15 Maverick - film western, USA, 1994, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson, Jodie Foster, James Garner, Graham Greene, James Coburn, Alfred Molina, Danny Glover 17:45 Listy do M. II - film komedia, Polska, 2015 20:00 Siódmy syn - film przygodowy 22:10 Na krawędzi - film sensacyjny, USA, 1993, reż. Renny Harlin, wyk. Sylvester Stallone 00:30 Styluski międzyimperialne - film komedia, USA, 2010, reż. Nanette Burstein 02:35 Zbrodnia w sąsiedztwie - talk show 03:35 Druga strona medalu - talk show	10:35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela” 10:40 Proba wiary 11:35 Bożonarodzeniowe zwyczaje Podhala 12:00 Błogosławieństwo „Urbi et Orbi” 12:25 Papież Polak do Rodaków 13:05 Święta Noc 14:10 Opowieść wigilijna 14:40 Drzwi do lasu 15:00 Kołędowanie w Skawie 15:55 Koledy i pastorałki 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:45 Zyczenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce 16:55 Święty na każdy dzień 17:00 Ażeby ogrzać Dzieciństwo 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Pierwsza Gwiazdka nad Trzebiną 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Zyczenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

poniedziałek

26 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:05 Koledzy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 08:00 Gwiazdy koledują w Zakopanem - koncert 08:55 Rodzinne koledowanie na Jasnej Górze - koncert 09:50 Ogniem i mieczem - dramat historyczny 13:00 „Gdy śliczna Panna syna kołysała...” 15:10 Galimatias czyli Kogel - Mogel II - komedia, reż. Roman Zaluski 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:35 Rolnik szuka żony - reality show 19:30 Wiadomości 20:20 Korona królów. Jagielonowie - telenowela historyczna KOMEDIA 21:00 Miłość jest blisko - komedia romantyczna, reż. Radosław Dunaszewski, wyk. Wojciech Solarz 23:00 Na noże - komedia kryminalna, prod. USA, 2019, reż. Rian Johnson, wyk. Daniel Craig, Jamie Lee Curtis, Chris Evans, Ana de Armas, Don Johnson, Michael Shannon 01:15 To właśnie miłość - komedia, prod. Wielka Brytania, USA, 2003, reż. Richard Curtis, wyk. Hugh Grant, Rowan Atkinson, Colin Firth, Emma Thompson, Liam Neeson 03:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 04:30 Zakończenie	06:15 Gnomeo i Julia. Tajemnica zaginionych krasnali - film animowany, prod. USA, 2018, reż. John Stevenson, wyk. Przemysław Stippa, Krzysztof Szczepaniak, Julia Łukowiak, Wojciech Żołądki, Przemysław Błuszczyk, Jarosław Boberek, Olga Omełjaniec, Ewa Wanda Prus, Anna Apostolakis - Gluzińska, Łukasz Lewandowski 07:55 Maria z Nazaretu - serial 09:55 Był sobie pies 2 - komedia, prod. USA, 2019, reż. Gail Mancuso, wyk. Dennis Quaid, Josh Gad, Henry Lau, Kathryn Prescott, Marg Helgenberger 11:55 Cztery muskietierowie - film fabularny, prod. Hiszpania, USA, 1974, reż. Richard Lester, wyk. Michael York, Oliver Reed TELETURNIEJ 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Postaw na milion 16:20 Miłość pod choinkę - film obyczajowy, prod. Kanada, 2022, reż. Laura Mitchell, wyk. Greta Gerwig - Jones, Madison Smith 18:00 Panorama 18:25 Faccia od kuchni - komedia, prod. Francja, 2012 20:00 Rewia Gwiazd: Andrzej Rosiewicz - koncert 22:10 Młoda Wiktoria - film kostiumowy 00:05 Był sobie pies - film obyczajowy, prod. USA 01:50 Zapisane w gwiazdach - film fabularny 03:20 Hotel pod śnieżną gwiazdą	05:45 Uwaga! - magazyn 06:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:45 Legendy siewnicy Ga-Hoole - film przygodowy, USA, Australia, 2010, reż. Zack Snyder, wyk. Emily Barclay, Joel Edgerton, Anthony La Paglia, David Wenham, Hugo Weaving, Sam Neill, Helen Mirren, Geoffrey Rush 08:35 Podróż na tajemniczą wyspę - film przygodowy, USA, 2012, reż. Brad Peyton, wyk. Dwayne Johnson, Michael Caine, Josh Hutcherson, Luis Guzman, Vanessa Hudgens, Kristin Davis 10:20 Elf - film komedia, USA, 2003, reż. Jon Favreau, wyk. Will Ferrell, James Caan, Bob Newhart, Edward Asner KOMEDIA 12:15 Krurowie - film komedia, USA, 2013, reż. Kirk De Micco, Chris Sanders, wyk. Nicolas Cage, Emma Stone, Ryan Reynolds, Catherine Keener, Cloris Leachman 14:15 Vinci - film komedia, Polska, 2004, reż. Juliusz Machulski, wyk. Robert Więckiewicz, Borys Szczygiel 16:30 Miłość jest wszystkim - film komedia, Polska 19:00 Fakty 19:45 Uwaga! - magazyn 20:00 Gladiator - film przygodowy 23:00 Czerwona gorączka - film sensacyjny 01:15 Legendy siewnicy - film komedia 03:30 MasterChef 04:50 Uwaga! - magazyn	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:40 Święty Mikołaj z 34 Ulicy 10:00 Madagaskar 3 Po opuszczeniu Afryki Alex i jego przyjaciele przemierzają Europę, cyrkowym pociągami. Sciga ich okrutna kolekcjonerka trofeów DuBois. Lew Alex, zebra Marty, hipopotamica Gloria i zyrafa Melman próbują wrócić do nowojorskiego Zoo w Central Parku. 12:00 Bruce Wszechmogący Bruce słynie z zabawnych reportażów kręconych dla lokalnej telewizji, które cieszą wszystkich poza nim. Ma także śliczną dziewczynę Grace, która kocha go mimo wszystkich jego wad. KOMEDIA 14:10 Rodzinny dom wariatów Święta Bożego Narodzenia w wielopokoleniowym domu państwa Stone z malowniczej Nowej Anglii. Najstarszy syn przyjeżdża do domu narzeczoną, by przedstawić ją swym rodzicom, braciom i siostrze. 16:30 O YETI! 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 20:00 MEGA HIT - Exodus: Bogowie i królowie 23:20 Prawdziwe kłamstwa 02:25 Jak ugryźć 10 milionów 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	07:55 Trzej muskietierowie - film fabularny, prod. USA, Wielka Brytania, 1973, reż. Richard Lester, wyk. Michael York, Richard Chamberlain, Oliver Reed, Charlton Heston, Faye Dunaway 09:50 James Tissot, portrecista neoklasycyzmu - film dokumentalny, prod. Francja, 2020, reż. Pascale Bouhnic 11:00 Janosik - serial 12:05 Mikołajek - komedia, prod. Francja, 2009, reż. Laurent Tirard, wyk. Maxime Godart, Vincent Claude, Charles Vaillant, Victor Carles, Kad Merat, Valerie Lemercier 13:45 Pavarotti, prod. Wielka Brytania, USA, 2019, reż. Ron Howard, wyk. Luciano Pavarotti 15:50 Opowieści Hoffmana FILM FABULARNY 18:05 Cztery muskietierowie - film fabularny, prod. Hiszpania, USA, 1974, reż. Richard Lester, wyk. Michael York, Oliver Reed, Richard Chamberlain, Geraldine Chaplin, Christopher Lee 20:00 Slumdog. Milioner z ulicy - dramat, prod. Wielka Brytania, 2008, reż. Danny Boyle, wyk. Dev Patel, Freida Pinto, Madhur Mittal 22:10 Trzy dni Kondora - film fabularny 00:20 Koledzy na szlaku Kolberga - koncert 01:25 Amelia - komedia 03:35 Czysta formalność - film fabularny 05:50 Jeszcze więcej kultury	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Wasabi: Hubert zawodowiec FILM SENSACYJNY 22:00 Rocky Historia Rocky'ego Balboa, boksera-amatora, któremu nadarza się okazja stoczenia walki o tytuł mistrza świata wagi ciężkiej. 00:20 Plan lotu Kyle Pratt (Jodie Foster), która jest z zawodu inżynierem przemysłu lotniczego, po śmierci męża w wypadku, leci wraz z córką liniami Aalto Airlines z Berlina do Nowego Jorku. W trakcie lotu, kiedy Kyle spała, jej córka zniknęła, a nikt z pasażerów jej nie widział. 02:20 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy	04:50 Szkoła 06:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:40 Tom i Jerry Show - animacja animowana 08:10 Gorące święta - film rodzinny, USA, 2012, reż. Gregory Poppen, wyk. Tom Arnold, C. Thomas Howell, Brooke Langton, Casey Graf 09:55 Grinch - film komedia, USA, Francja, Japonia, Chiny, 2018, reż. Yarrow Cheney, Scott Mosier, wyk. Benedict Cumberbatch, Cameron Seely, Rashida Jones, Pharrell Williams, Angela Lansbury 11:35 Siódmy syn - film przygodowy, Chiny, Kanada, USA, Wielka Brytania, 2014, reż. Sergej Bodrov, wyk. Jeff Bridges, Ben Barnes, Julianne Moore, Alicia Vikander KOMEDIA 13:40 Showtime - film komedia, USA, 2002 15:40 Podatek od miłości - film komedia, Polska 17:50 Listy do M. III - film komedia, Polska, 2017 20:00 Scigany - film sensacyjny, USA, 1993, reż. Andrew Davis, wyk. Harrison Ford, Tommy Lee Jones, Jeroen Krabbé 22:40 Gniew oceanu - film katastroficzny, USA, 2000, reż. Wolfgang Petersen, wyk. George Clooney, Mark Wahlberg, Diane Lane, Karen Allen, William Fichtner 01:15 Mamma mia - film 03:30 Zbrodnia w sąsiedztwie 04:30 Druga strona medalu - talk show	06:00 Jas Fasola 06:40 Straszny dom 08:35 W 80 dni dookoła świata 11:00 Szczęki - USA, 1975, reż. Spielberg Steven, wyk. Dreyfuss Richard, Scheider Roy, Shaw Robert 13:40 Robin Hood - USA, Wielka Brytania, 2010, reż. Scott Ridley, wyk. Blanchett Cate, Crowe Russell, Hurt William, Huston Danny, Isaac Oscar, Macfadyen Matthew, Strong Mark, Sydow Max von Dwoje laureatów Oscara 16:35 Warcraft: Początek 19:05 Policjanci i Policjanci 20:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:05 Apokalypso - USA, 2006, reż. Gibson Mel, wyk. Birdyellowhead Morris, Brewer Jonathan, Hernandez Dalia 00:00 Jason Bourne - USA, Chiny, 2016, reż. Green-grass Paul, wyk. Ahmed Riz, Cassel Vincent, Damon Matt, Jones Tommy Lee TV Trwam 12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:20 Mojżesz - 10 przykazań 13:20 Boże Narodzenie w Krainie Jezior. Część I 13:45 Koledzy i pastorałki 14:00 Narodzenie Chrystusa - nadzieja ludzkości 14:25 Święty na każdy dzień 14:30 7 Kościołów Apokalipsy 15:00 Bóg się rodzi na Podlasiu 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 16:55 Spotkania z lasem 17:05 Świadek 17:30 Zwycięskie Powstanie Wielkopolskie 17:45 Koledzy i pastorałki 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Koncert Koledzy 19:35 Królestwo pod wodzą 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

Dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

wtorek

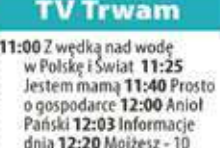
27 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:50 Klan - telenowela 05:15 Przysięga - serial obyczajowy 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Korona królów - telenowela historyczna 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedynce - Zwierzęta budują SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Korona królów - telenowela historyczna TVP 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial 21:00 Nie zmarznięcie niepodległości - widowisko 22:15 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:15 Ocaleni - reality show 00:20 Magazyn śledczy Anity Gargas	05:05 Na sygnale - serial fabularny 05:35 M jak miłość - serial 06:25 100 lat Metodystów w Poznaniu - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Rodzinka.pl - serial komediowy 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:50 Przepis dnia - odc. TELETURNIEJ 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:55 M jak miłość - Wigilia u Mostowiaków - serial 21:55 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy 22:55 Historia bez tajemnic - Kronopicka - film 24:00 Był sobie pies 2 - komedia 02:00 Wybuchowa para	05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dziękuję Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku - program 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:50 Tajemnice miłości - program 13:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:50 Ten moment - program 16:25 Święta z Gesslerami 17:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda MAGAZYN 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Współnej - serial obyczajowy 20:55 Milionerzy 21:35 Dary anioła: Miasto kości - film przygodowy, USA, Niemcy, Kanada, 2013, reż. Harald Zwart, wyk. Lily Collins, Jamie Campbell Bower, Kevin Zegers, Gemma West, Robert Sheehan, Lena Headey 00:05 Kuba Wojewódzki 01:10 Grzesznica - serial, USA 02:05 MasterChef - program 03:30 Uwaga! - magazyn 03:50 Zamieszkać na plaży 04:20 Recepta na stary dom 04:50 Jak to jest zrobione?	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Dzień Niepodległości. Odrodzenie Od ostatniej inwazji obcych na kulę ziemską minęło 20 lat. FILM SENSACYJNY 22:45 Włoska robota Grupa ekskluzywnych złodziei dowodzona przez genialnego stratega Johna planuje ostatni wielki skok w Wenecji, który mógłby ustawić ich do końca życia. Wszystko przebiega zgodnie z planem aż do chwili gdy jeden ze złodziei Steve zdradza i zastawia pułkę na resztę grupy. Ginie John, a pozostali ledwo uchodzą z życiem. 01:10 Exodus: Bogowie i królowie 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy, prod. Polska 05:25 Telezakupy TV Okazje	07:05 Cztery muskietierowie - film fabularny 09:00 Zaginionie Skarby - Autoportret Annibale Carracci - film animowany, reż. Beata Szuszyńska - Sadurska 09:20 Mikołajek - komedia, prod. Francja, 2009, reż. Laurent Tirard, wyk. Maxime Godart, Vincent Claude, Charles Vaillant, Victor Carles, Kad Merat, Valerie Lemercier 11:00 Janosik - serial 12:15 Chaplin na Bali - film dokumentalny, prod. Belgia, 2017, reż. Raphaël Millet 13:20 Napad na bank - komedia, prod. Francja, 1963, reż. Jean Girault, wyk. Louis de Funès, Anne Doat, Jean Pierre Marielle, Yvonne Clech, Michel Tureau, Claude Pieplu DRAMAT 15:00 Opieka domowa - dramat, prod. Słowacja, Czechy, 2015, reż. Slavek Horak 16:45 Sanditon - serial 17:45 Co się dzieje 18:20 Winnetou - serial przygodowy 20:00 Lekkie obyczaje - Dzień świra - komediodramat 21:40 Informacje kulturalne 22:05 Dialog o Narodzeniu, reż. Wawrzyniec Kosztrowski 22:55 Co dalej? - program publicystyczny 23:35 Slumdog. Milioner z ulicy - dramat 01:40 Dziedziczki 03:30 Richard Linklater, spełnienie marzenia - film 05:45 Kultura 2	06:00 Kobra - oddział specjalny Serial o niemieckich policjantach, którzy patrolują autostradę wiodącą ze wschodu na zachód Europy. W swojej pracy spotykają przemytników, handlarzy narkotyków i wiele innych podejrzanych osób. 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy SERIAL KRYMINALNY 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny Serial opowiada o skomplikowanych relacjach między ludzkimi i rodzinnych, przyjacielskich i partnerskich, w których targani emocjami bohaterowie dopuszczają się różnych przestępstw. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Pięty element - serial obyczajowy 03:15 Menu na miarę - program kulinarny 03:40 Taki jest świat - program informacyjny 04:20 Z archiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Rodzinny interes	04:50 Szkoła 06:45 40 kontra 20 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Tajemnice miłości 11:50 Rozwód. Walka o wszystko 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:55 Rozwód. Walka o wszystko 14:55 Opowieści małżeńskie 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Zagadki losu 17:55 Opowieści małżeńskie 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 40 kontra 20 21:00 Na krawędzi - film sensacyjny, USA, 1993, reż. Renny Harlin, wyk. Sylvester Stallone, Michael Rooker, John Lithgow FILM SENSACYJNY 23:25 Fokus Film sensacyjny, USA, 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa, wyk. Will Smith, Margot Robbie, Adrian Martinez, Gerald McRaney, Rodrigo Santoro Profesjonalny oszust uczy fachu młodą dziewczynę. Tworzące się między nimi uczucie komplikuje ich relacje zawodowe. 01:30 Zbrodnia w sąsiedztwie 03:35 Druga strona medalu - talk show, prod. Polska Autorski program Jolanty Piękowskiej, w którym prowadząca zaprasza do rozmowy gwiazdy.	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjanci i Policjanci 17:00 Lowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjanci i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial kryminalny prod. Polska 21:00 Niepamięć 23:40 Lokator - film obyczajowy, USA, 2009, reż. Ondaeje David, wyk. Alfred Molina, Davis Hope, Donald Logue, Philip Baker Hall, Rachael Leigh Cook, Simon Baker, West Shane Thriller. Posiwały detektywa bada trop bezwzględniego mordercy czającego się na prostytucji pracującej przy Sunset Strip w Zachodnim Hollywood. TV Trwam 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Mojżesz 13:20 Koledzy i pastorałki 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Gala Polskiej Muzyki Filmowej 15:40 Życzenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Boże Narodzenie w Krainie Jezior. Część II 17:10 Prosto o gospodarcę 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:45 Koledzy i pastorałki 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Ze szkolnej ławki 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel

Dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

środa

28 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:50 Klan - telenowela 05:15 Przysięga - serial obyczajowy 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Rodzinny ekspres - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kalendarz polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra 12:50 Natura w Jedynce - Zwierzęta budują - Miasta zwierząt SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela 18:20 Korona królów - telenowela historyczna TVP 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial 21:05 Rozmowy kontrolowane - komedia 22:50 Zabójcza kołysanka - film fabularny 00:30 The Good Doctor - serial obyczajowy	05:00 Na sygnale - serial fabularny 05:30 M jak miłość - serial 06:25 Pozyteczni.pl - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:20 Rodzinka.pl - serial komediowy 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:00 Kolo Fortuny - teleturniej 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:55 Przepis dnia 16:00 Kolo fortuny - teleturniej TELETURNIJE 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy serialu Na dobre i na złe 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy 22:55 Ludzkie historie 24:00 Step Up: All In - film 02:05 Karmazynowe wesela - serial 03:10 Karol i Diana: prawda o ślubie - dokumentalny	05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:50 Tajemnice miłości 13:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:50 Ten moment - program 16:25 Święta z Gesslerami 17:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku SERIAL OBYCZAJOWY 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy 20:55 Milionerzy 21:35 Czas mroku - film obyczajowy, Wielka Brytania, USA, 2017, reż. Joe Wright, wyk. Gary Oldman, Kristin Scott Thomas, Ben Mendelsohn, Lily James, Ronald Pickup 00:05 Motopatrul - film komedia, USA, 2017, reż. Dax Shepard, wyk. Michael Pena, Dax Shepard, Vincent D'Onofrio, Kristen Bell, Rosa Salazar, Justin Chatwin 02:10 MasterChef 03:35 Uwaga! - magazyn 03:55 Zamieszkać na plaży 04:25 Recepta na stary dom 04:55 Jak to jest zrobione?	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 20:00 New York Taxi Belle Williams jest demonem szybkości. Złotą taksówką, którą osobiście przebudowała, mknąc ulicami Nowego Jorku. KOMEDIA 22:10 Głupi i głupszy bardziej - Minęło dwadzieścia lat od pierwszej przygody, kiedy to najbardziej nieobliczalny duet komediowy współczesnego kina: Lloyd i Harry przemierzali Stany Zjednoczone. Harry odkrywa, że jest chory i potrzebuje natychmiast przeszczepu nerki. Organ może mu zapewnić tylko ktoś spokrewniony. Cudownym zrządzeniem losu okazuje się, że jest on ojcem dorosłej już dziewczyny, Penny, która mieszka z przybranymi rodzicami. 00:45 Dzień Niepodległości. Odrodzenie 03:25 Świat według Kiepskich	07:35 Informacje kulturalne - informator kulturalny 08:05 Co dalej? - program publicystyczny 08:40 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Marius Daraskevicius - rozmowa, reż. Piotr Poraj Poleski 09:15 Winnetou - Winnetou i król nafty - serial przygodowy, prod. Jugosławia, Niemcy, Francja, 1965, reż. Harald Reinl 11:00 Janosik - serial 11:55 W rytmie Kuby - film dokumentalny, prod. USA, 2018, reż. T. G. Herrington, Danny Clinch 13:30 Słodkie życie - film fabularny, prod. Francja, Włochy, 1960 16:35 Sanditon - serial 17:35 Którędy po sztukę - KPS 159 - magazyn 17:45 Przestrzeń pamięci 18:20 Winnetou - serial DRAMAT 20:00 Na wschód od Hollywood - Volver - dramat, prod. Hiszpania, 2006, reż. Pedro Almodovar, wyk. Penelope Cruz, Carmen Maura, Lola Duenas 22:10 Informacje kulturalne Tanie Dranie 23:20 Harry Gruyaert - fotograf - film dokumentalny, prod. Belgia, 2018 00:30 Wydarzenie aktualne 00:50 Moje pokolenie 02:25 ENTER Enea Festival , 2018 - Symphonie Lekkie obyczaje - Dzień świra - komediodramat, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat, Janina Traczykówna 05:35 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2	06:00 Kobra - oddział specjalny - Serial opowiada o przygodach policjantów patrolujących autostradę, którzy często uczestniczą w ciężkich sprawach kryminalnych i szalonych poscigach. Nasycony jest efektami specjalnymi i szybką akcją. 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy SERIAL KRYMINALNY 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Kariera Nikosia Dyzmy - Pracownik zakładu pogrzebowego przypadkiem trafia na wystawny bankiet. Zdobywa uznanie wpływowych ludzi, dzięki którym zaczyna robić karierę polityczną. 22:10 Sztos 2 00:15 Mobius 02:25 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 04:05 Tak jest świat	04:50 Szkoła 06:45 40 kontra 20 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Tajemnice miłości 11:50 Rozwód. Walka o wszystko 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:55 Rozwód. Walka o wszystko 14:55 Opowieści małżeńskie - Historie o miłości, związkach, ale pokazane w sposób rzeczywisty, nielukrowany, daleki od romantycznych, nierzeczywistych "love story" z obowiązkowym dobrym zakończeniem. 15:55 Ukryta prawda 16:55 Zagadki losu 17:55 Opowieści małżeńskie 19:00 Ukryta prawda 20:00 40 kontra 20 KOMEDIA 21:00 Lady Bird - film komedia, USA, 2017, reż. Greta Gerwig, wyk. Saoirse Ronan, Laurie Metcalf, Tracy Letts 22:55 Powiernik królowej - film obyczajowy, Wielka Brytania, USA, 2017, reż. Stephen Frears, wyk. Judi Dench, Ali Fazal, Tim Pigott-Smith, Eddie Izzard, Michael Gambon, Olivia Williams Historia przyjaźni królowej Wiktorii i jej hinduskiego sekretarza, Abdula Karima. 01:10 Zbrodnia w sąsiedztwie 04:10 Druga strona medalu - talk show	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Kickboxer - film sensacyjny USA, 1989, reż. DiSalle Mark, Worth David, wyk. Van Damme Jean-Claude, Alexio Dennis, Chan Dennis, Qissi Michel 23:00 Christine 01:15 Niebezpieczny związek - Kanada, USA, 2000. Były policjant Matt Sorenson prowadząc prywatne śledztwo w sprawie tajemniczej śmierci brata wchodzi w świat pornografii i perwersyjnego seksu. TV Trwam 11:00 Z wędką nad wodę 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Aniol Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Mojżesz - 10 przykazań 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Gala Polskiej Muzyki Filmowej 15:35 Rzymskie Wielkiego Króla 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Tajemnice Watykanu 17:00 Po stronie prawdy 17:50 Kody i pastorałki 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Aniol Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnot 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłak 01:20 Opowieści z Księgi Cnot 21:00 Opowieści z Księgi Cnot 21:20 Opowieści z Księgi Cnot 21:40 Polski Punkt Widenia

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek

29 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:45 Klan - telenowela 05:15 Przysięga - serial 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Dobrze historie - Nadzieja na ulicy - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kalendarz polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Korona królów 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedynce - Zwierzęta budują SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Korona królów - taka historia... - telenowela 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial 21:00 Na sygnale - serial 21:35 Sprawa dla reportera 22:35 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 23:10 Magazyn kryminalny 997 - magazyn	05:30 M jak miłość - serial 06:20 Smaki świata - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Rodzinka.pl - serial komediowy 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:05 Kolo Fortuny 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej SERIAL OBYCZAJOWY 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton 20:55 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 21:55 Biografie i obrazy - Wszystkie role Stanisława Barei 23:00 Brunet wieczorową porą - komedia kryminalna, reż. Stanisław Bareja, wyk. Krzysztof Kowalewski, Bożena Dykiel 00:50 Olivia - serial kryminalny	05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:50 Tajemnice miłości 13:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:55 Turniej Czterech Skoczni, Oberstdorf 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:40 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy 20:55 Milionerzy PROGRAM KULINARNY 21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:40 Cafe szczęście - film komedia, Polska, 2019, reż. Tomasz Konecki, wyk. Roma Gąsiorowska, Piotr Adamczyk, Maksymilian Balcerekowski, Joanna Liszowska, Tomasz Sapryk 00:50 Na pokuszenie - film obyczajowy, USA, 2017, reż. Sofia Coppola, wyk. Colin Farrell, Nicole Kidman, Kirsten Dunst, Elle Fanning, Oona Laurence 02:45 Kuba Wojewódzki 03:45 Uwaga! - magazyn prod. Polska	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Tylko mnie kochaj Michał, współwłaściciel firmy architektonicznej, prowadzi poukładane, wygodne i pozbawione większych emocji życie. 00:20 New York Taxi Belle Williams jest demonem szybkości. Złotą taksówką, którą osobiście przebudowała, mknąc ulicami Nowego Jorku. FILM OBYCZAJOWY 22:15 A więc wojna - Dwaj tajni agenci - zakochują się na zabój w uroczym i czarującym Lauren. 00:20 New York Taxi Belle Williams jest demonem szybkości. Złotą taksówką, którą osobiście przebudowała, mknąc ulicami Nowego Jorku. 00:50 Na pokuszenie - film obyczajowy, USA, 2017, reż. Sofia Coppola, wyk. Colin Farrell, Nicole Kidman, Kirsten Dunst, Elle Fanning, Oona Laurence 02:45 Kuba Wojewódzki 03:45 Uwaga! - magazyn prod. Polska	07:15 Informacje kulturalne - informator kulturalny 07:40 Zaginione - odnalezione - magazyn 08:05 Opowieści Offenbacha - film dokumentalny 09:15 Winnetou - serial przygodowy 11:00 Janosik - serial 12:00 Zasada Petera - film animowany, prod. Niemcy, 2007, reż. Jim Lacy, Kathrin Albers 12:20 Ostatnie tango - film dokumentalny, prod. Argentyna, Niemcy, 2015, reż. German Kral 14:00 Giulietta i duchy - komediodramat, prod. Francja, Niemcy, Włochy, 1965, reż. Federico Fellini, wyk. Giulietta Masina, Sandra Milo, Mario Pisu, Valentina Cortese 16:35 Sanditon - serial 17:35 Wydarzenie aktualne KOMEDIA 18:10 Kogel - Mogel - komedia, reż. Roman Zaluski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Ewa Kasprzyk, Zdzisław Wardziej, Dariusz Siatkowski, Jerzy Turek, Katarzyna Łaniewska 20:00 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu Czwartkowy klub filmowy - Wyrzutki - dramat, prod. USA, 1983 22:10 Informacje kulturalne 22:35 Muzyka - Wojciech Kilar 23:45 Górnicy - serial 00:45 Wędrowiec Polski 01:25 Na wschód od Hollywood - Volver - dramat 03:35 Michael Haneke Zawód: reżyser - film 05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2	06:00 Kobra - oddział specjalny - Serial opowiada o przygodach policjantów patrolujących autostradę, którzy często uczestniczą w ciężkich sprawach kryminalnych i szalonych poscigach. Nasycony jest efektami specjalnymi i szybką akcją. 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy SERIAL KRYMINALNY 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Książę w Nowym Jorku 22:20 Wasabi: Hubert zawodowiec 00:20 Święta doskonałe 02:20 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 03:20 Menu na miarę - program kulinarny prod. Polska 04:00 Tak jest świat - program informacyjny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy	04:50 Szkoła 05:45 Szkoła 06:45 40 kontra 20 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Tajemnice miłości 11:50 Rozwód. Walka o wszystko 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:55 Rozwód. Walka o wszystko 14:55 Opowieści małżeńskie 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Zagadki losu 17:55 Opowieści małżeńskie 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 40 kontra 20 21:00 Stosunki międzymiastowe - film komedia, USA, 2010, reż. Nanette Burstein MUSICAL 23:10 Mamma mia - film musical, USA, Niemcy, Wielka Brytania, 2008, reż. Phyllida Lloyd Christy Baranski, wyk. Meryl Streep, Pierce Brosnan 01:25 Zbrodnia w sąsiedztwie 03:25 Druga strona medalu - talk show	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Kickboxer - film sensacyjny USA, 1989, reż. DiSalle Mark, Worth David, wyk. Van Damme Jean-Claude, Alexio Dennis, Chan Dennis, Qissi Michel 23:00 Christine 01:15 Niebezpieczny związek - Kanada, USA, 2000. Były policjant Matt Sorenson prowadząc prywatne śledztwo w sprawie tajemniczej śmierci brata wchodzi w świat pornografii i perwersyjnego seksu. TV Trwam 12:00 Aniol Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Ziemia Obiecana 13:05 Kantata „Cicha noc” 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Cukierni Księża Wali. Rzecz o Ks. Infulcie Czesławie Wali 15:25 Męczennik za prawdę - bł. ks. Antoni Rewera 15:45 Święty na każdy dzień 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura, TVP Historia. INFORMUJEMY: ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Ogłoszenia i reklamy są materiałem zleconym, za ich treść odpowiedzialność ponosi ich nadawca, a nie redakcja lub wydawca gazety.

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., 85-115 Bydgoszcz, ul. Wiatrakowa 11/3, tel. 516-015-821, e-mail: wionas@magraf.pl
 Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł
 ISSN 1643-2460
 Skład komputerowy: www.klan.net.pl

Dokwaterowali im milicjanta z żoną, a ci skutecznie zatruli im życie. Żeby przetrwać, chwytały się rozmaitych zajęć. Jadwiga szyla białe kołnierzyki do szkolnych fartuchów, przepisywała dla studentów prace na starej maszynie, tkala szale. Komuniści nie tylko zabrali majątki, ale rzucali im kłody pod nogi. Adam, który skończył leśnictwo i pracował na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu, nie mógł z powodu pochodzenia zrobić profesury.

Było to dla nich tym bardziej bolesne, że dobrze pamiętali przedwojenne czasy. Babunia i mama Barbary urodziły się w pałacu w Nawojowej. I Czartoryscy, i Stadniccy przez wieki byli potężnymi właścicielami ziemskimi. - Dla nich oznaczało to nie tyle bogactwo, ile odpowiedzialność za odziedziczony majątek. Wiązało się z życiem na wsi, wieloma obowiązkami i ciężką pracą - podkreśla Barbara. Wspominała polowania. Dzieci uczyły się w domu, miały guwernantki. Języka angielskiego uczyła ich Angielka, rysunku - malarz. Były też podróże po Europie.

Fakt, że stracili wszystko, w żaden sposób ich nie złamał. - Mieli mocnego ducha - podkreśla podczas rozmowy w podhalańskim domu, który teraz należy do niej.

Dziedzictwo zobowiązuje

Co pozostało jej po dziadkach? Fizycznie Barbara jest bardzo podobna do Jadwigi, słyszy to często od krewnych. Po „babuni” ma na pewno też talent fotograficzny. - Kiedy przeglądałam albumy rodzinne, zdjęcia robione przez „babunię” jeszcze za młodych lat, zachwyciłam się poziomem artystycznym jej zdjęć, ich reporterskim charakterem - mówi. - To było bardzo rzadkie przed wojną, żeby kobiety fotografowały, nie mówiąc o tym, żeby młoda dziewczyna miała takie artystyczne oko - podkreśla Barbara.

Po dziadku Adamie ma zamiłowanie do natury. - Znał każdą roślinę, każdy detal go interesował - podkreśla.

Dziadkowie wpoili jej też szacunek dla innych, poszanowanie tradycji, patriotyzm. - Górale mają niektóre cechy wspólne z arystokracją. Też cenią sobie tradycję, religijność, młodzi szanują starszych. Przywiązują wagę do rodów - zauważa na marginesie.

Dużą wagę dziadkowie przywiązali do sposobu bycia, kultury osobistej, zachowania przy stole. - Trzeba było prosto siedzieć, łokci nie trzymać na stole. Jeść, co na talerz podadzą, i nie wstawać bez pytania - wspomina i szybko dodaje, że te same wymagania miała wobec swoich dzieci. Do dziś w rodzinie nie mówi się też do mamy, którejś z cioci czy wujów na „ty”.

Po przodkach pozostały też imiona, które w rodzinie Czartoryskich i Stadnickich przechodzą z pokolenia na pokolenie. Dłatego dzieci Barbary noszą imiona: Konstanty, Tekla, Witold i Roman.

Pogarda dla mód

Kobiety u Czartoryskich musiały być zawsze bardzo skromne. Barbara opowiada o skandalu, jaki wybuchł, gdy w rodzinie dziadka jeden z braci przywiózł w latach 20. ubiegłego wieku narzeczoną Radziwiłłównę, wychowaną w USA. Kobieta miała wymalowane paznokcie na czerwono paznokcie, co spotkało się z wielkim oburzeniem wszystkich. - W rodzinie Dziadunia kobiety zawsze ubierały się schludnie. Panny nie mogły nosić żadnej biżuterii, perły zakładały dopiero po ślubie - opowiada. Nie wolno im było też grać w karty, bo uznawane było to za hazard.

Barbara wspomina buty dziadka, robione na zamówienie we Lwowie jeszcze przed II wojną światową. Sam je pastował, bardzo szanował. Jak ścierał, to zakładał na prawidła. Chodził w nich do końca życia, do 1998 r.

„Wszczepiono mi pogardę do tandety miejskiej i modnych strojów. Jeśli coś ma być modne, to musi być tandetne, bo za rok już przestanie być modne i trzeba będzie je zmieniać. A mój kapelusz ma 40 lat i jeszcze się nie zdarł. Albo portki czy spodnie z prawdziwego płótna, które mój ojciec nosił (...). Ubranie szyło się u najlepszego krawca we Lwowie. Nie wchodziło w grę kupno gotowego ubrania, bo nigdy nie było dobrze skrojone. Ubranie nosiło się czasem dziesięć lat, zawsze było widać, że jest od dobrego krawca, a nie ostatniej mody” - te słowa Adama Czartoryskiego Barbara przytacza w swojej książce „Adam i Jadwiga Czartoryscy. Fotografie i wspomnienia”.

Bale, zjazdy, wakacje

Dziś, choć rodzina Czartoryskich rozrzucona jest po całym świecie, spotyka się na corocznych zjazdach. Także wakacje dzieci spędzają wspólnie na Mazurach. - Gdy mieszkaliśmy jeszcze we Francji, co roku przyjeżdżałam z moimi dziećmi, by spędzić czas ze swoimi kuzynami i dalszą rodziną. Okazją do spotkania są też coroczne międzypokoleniowe bale i opłatek w Warszawie. Także Stadniccy mają swoje zjazdy rodzinne.

Czy pochodzenie arystokratyczne może być ciężarem? - W komunie było wręcz przekleństwem, ale dziś, gdy się na przykład nosi nazwisko Czartoryski, to wszyscy na ciebie patrzą, oceniają. Inaczej się z tobą obchodzą. Nie zawsze chce się być w ten sposób wyróżnionym - mówi Barbara.

Beata Zalot

Babia Góra

Śnieżny grób

Ta katastrofa zdarzyła się pod szczytem Babiej Góry. Królowa Beskidów zabrała czterech młodych narciarzy. Zginęli podczas kurniawy.

Turyści wędrujący na Babią Górę od Lipnicy Wielkiej tuż przed szczytem mijają krzyż. Upamiętnia on tragiczne zdarzenie z nocy z 14 na 15 lutego 1935 r. W kurniawie zginęli tu dwie narciarki i dwóch narciarzy z Andrychowa i Wadowic. Reprezentowali Klub Sportowy Beskid Andrychów. Wybrali jedną z tras Gwiaździstego Rajdu Narciarskiego Krakowskiej Organizacji YMCA, który prowadził z Węgierskiej Góry przez Pilsko i Babią Górę do Rabki.

Na Jawornicy w Beskidzie Małym w 70. rocznicę tej tragedii stanął metalowy krzyż. Miał być widoczny z Andrychowa, i tak początkowo było. Teraz większe od krzyża są rosnące wokół drzewa.

W czasopiśmie „Turysta w Polsce” z lutego 1935 r. Stanisław Faecher opisał to zdarzenie w artykule „Tragiczna kurniawa na Babiej Górze”. Tekst zaopatrzył też w komentarz. Tak rozpoczął swoją opowieść: „W nocy z 14-go na 15-go lutego br. zdarzyła się pod szczytem Babiej Góry katastrofa, która w ofierze zabrała cztery młode życia. W orkanie śnieżnym, szalejącym tej nocy nad całym obszarem Beskidów Zachodnich, uległ zagładzie kompletny, czteroosobowy zespół K.S. „Beskid” z Andrychowa-Wadowic, biorący udział w rajdzie gwiaździstym Skimki. Zginęli: Janina Frysiówna, Helena Banachowska, Władysław Olejczyk i Kazimierz Fryś, który był kierownikiem zespołu”. Narciarze wyruszyli z Pilska przez Cyl, Kościółki i usiłowali dotrzeć do schroniska Beskidenverein pod Diablakiem. Po drodze wzmacniała się wichura, a turyści tracili siły. Byli skrajnie wyczerpani. W pewnym momencie niektórzy z nich zdjęli narty. Narciarze rozdzielili się. Zamarzali w odległości kilkuset metrów od schroniska.

„Drużyna „Beskidu” po pokonaniu Pilska wyruszyła ze schroniska ku Babiej Górze. O godzinie czwartej po południu dotarła do wsi Głuchaczki i prawdopodobnie około godziny siódmej wieczorem znalazła się na centralnej przełęczy masywu Babiej Góry, na Izdebcejskich. Już przejście Cyłu (Małej Babiej Góry) we wzmagającej się zademce dało drużynie zapowiedź tych ogromnych trudności, jakie będzie miała do pokonania w drodze na główny szczyt Babiej Góry i w późniejszym odszukaniu kamiennego schroniska niemieckiego. Było więcej niż wskazane, aby drużyna zjechała z przełęczy do pobliskiego schroniska P. T. T. na Markowych Rówienkach tembardziej, że odnalezienie drogi do niego - nawet w ciemnościach - nie przedstawiało chyba trudności” - przekonywał w swojej relacji Stanisław Faecher.

Na Jawornicy w Beskidzie Małym znajduje się krzyż, który stanął w 70. rocznicę tragedii na Babiej Górze

sław Faecher.

Kilka dni po katastrofie trójkę martwych narciarzy odnalazł Władysław Midowicz, gospodarz schroniska na Markowych Szczawinach, który zorganizował akcję ratowniczą. Ekipa poszukiwawcza zwoziła ciała ofiar przez Bronę i Markowe Szczawiny do karerek pogotowia z Wadowic, które czekały w Pośrednim Borze.

Przez następne tygodnie intensywnie poszukiwane było ciało Kazimierza Frysia, kierownika wyprawy, który - jak się później okazało - nie odpiął nart. Wyznaczono nawet nagrodę pieniężną za odnalezienie zwłok. Dopiero pod koniec maja przemysłnicy natknęli się na ciało u podnóża Babiej Góry, w pobliżu gajówki na Lniarce. „Poszukiwania były prowadzone energicznie przy współudziale nie tylko sfer turystycznych, ale i władz administracyjnych po polskiej stronie Babiej Góry” - donosił Stanisław Faecher.

Babia Góra znana jest z pięknych widoków i kapryśnej pogody. Nie bez powodu nazywana jest „Matką Niepogód”. Nie wolno jej lekceważyć.

Stanisław Faecher pisał: „Podkreślić trzeba, że zatrucie uległ zespół dobrze wyszkolonych, wytrzymałych i znających teren narciarzy. Podjęli zadanie nieprzerastające w zasadzie ich sił. Błąd ich polegać może jedynie na

tem, że nie zawrócili z drogi wtedy, kiedy to było jeszcze możliwe i kiedy potęgujące się niekorzystne warunki atmosferyczne taką konieczność nakazywały. Dalsze błędy, jak: zdjęcie nart przez obie narciarki, pogubienie się wzajemne członków drużyny itp., były już tylko konsekwencją ostatecznego wyczerpania, utraty odporności i sił. Jeżeli więc śnieżny grób na Babiej Górze znalazłby ludzi obcych z górami - tembardziej trzeba zwrócić uwagę na konieczność ostrożności i zachowania umiaru ze strony szerokiej rzeszy, której przecięcie grzeszy brakiem doświadczenia zimowo-górskiego, brakiem znajomości niebezpieczeństw, nadmierną lekkoomyślnością, nie mówiąc już o niskim poziomie technicznym w pokonywaniu przestrzeni na nartach.

Babia Góra jako obszar narciarski jest niesłusznie lekceważona. Wynika to z faktu, że z wyjątkiem północnych zboczy nie ma tam stoków w narciarskim znaczeniu trudnych. Jej tereny są naogół łagodne i nie wymagają wysokiego kunsztu narciarskiego. Co najwyżej przy przejeżdżaniu partii leśnych narciarz uważać musi nieco w przecinkach i na ścieżkach; podszczytowe zaś stoki południowe, przy dobrym ośnieżeniu, są wspaniałą krainą narciarską”.

Tekst i fot.: **Jolanta Flach**

Wydarzenia pod patronatem TP

Ostatnie dni Jarmarku

Jarmark Bożonarodzeniowy w Mieście zaczął się już w czwartek 15.12, a potrwa aż do piątku 23.12.

Jeśli zatem macie jeszcze jakieś prezenty, które trzeba kupić, albo brakuje wam czegoś w świątecznych dekoracjach, przejdźcie się na nowotarski Rynek. Tu czekają na was stoiska z bożonarodzeniowymi różniczkami, na ostatnie przedświąteczne zakupy jak znalazł.

Nadto w środę i czwartek 21-22.12 przy ratuszu pojawi się zagroda św. Mikołaja z reniferami. Dla młodszych, ale i tych starszych, którzy nadal wierzą w Świętego, to nie lada gratka.

an

Zakopane biega

Zakopiański Bieg Sylwestrowy – Marsz Nordic Walking w sobotę 31.12.

Bieg odbędzie się na dystansie o długości 5 km, a wystartuje o godzinie 9. Start i meta, podobnie jak i biuro zawodów – willa „Swo-boda”, Zakopane, ul. Podhalańska 70. Do biegu zgłaszać się można do 29.12 drogą elektroniczną na stronie internetowej: mosir.zakopane.eu lub w biurze zawodów 31.12 w godzinach 7.30-8.45. W tym czasie będą też wydawane numery startowe.

Więcej informacji i pełny regulamin zawodów znajdziecie na naszym portalu 24tp.pl/Kalendarium wydarzeń.

an

Świąteczna nuta

Dawno już Teatr Rozrywki RZT Szymaszkowa nie zapraszał nas w swe gościnne progi. Na szczęście to się zmienia.

Świąteczna Nuta – na koncert o takim tytule Teatr zaprasza w poniedziałek 26.12 na godzinę 19. Będzie on inspirowany tekstami Józefa Tischnera z nutą znanych i lubianych kołęd oraz pieśni świątecznych. Wykona je dla zebranych aktorka-wokalistka Hanna Zbryrt przy akompaniamencie Wojtka Wachuły i Leszka Nowotarskiego.

Wybierzcie się zatem w świąteczny wieczór do siedziby Teatru – ul. Szymaszkowa 1, bo warto.

an

Muzyczny przełom roku

Koniec 2022 i początek 2023 roku to oczywiście kolejne koncerty w Muzycznej Owcarni w Jaworkach.

Wę wtorek 27.12 zagra tu Kraków Street Band – grupa zgrabnie balansująca między nowoczesnym folkim, jazzem i bluesem. Środa i czwartek 28-29.12 należą będzie do Cheap Tobacco, w których muzyce energetyczny vintage rock przeplata się z zadymionymi balladami. W piątek 30.12 na scenie w Jaworkach pojawi się Stan Breckenridge – jeden z największych amerykańskich mistrzów bluesa. To z nim również będzie można przywitać kolejny rok w Muzycznej Owcarni – koncert sylwestrowy oczywiście 31.12. I wreszcie Nowy Rok rozpocznie tradycyjnie Kałe Bała. Znana romska pieśniarka i poetka Teresa Mirga z zespołem koncert zagra w niedzielę 1.01.

an

kina i teatru

ZAKOPANE

■ KINO „GIEWONT” REAL 4K, ul. Kościuszki 4, 18 201 53 04, kinogiewont.pl
● 22-23.12, 12.00/2D dubb., 16.00/3D dubb. i 19.30/2D nap. Avatar: Istota wody
● 24.12 NIECZYNNE

● 25.12, 14.30 PREMIERA! Kot w butach: Ostatnie życzenie, 16.30/3D dubb. i 20.00/3D nap. Avatar: Istota wody

● 26-29.12, 11.30 Kot w butach: Ostatnie życzenie, 13.20/2D dubb., 16.45/3D dubb. i 20.15/3D nap. Avatar: Istota wody

■ KINO „SOKÓŁ” DIGITAL 3D, ul. Orkana 2, 18 20 140 40, kinosokol.z-ne.pl

● 22.12, 16.20/3D dubb. i 20.00/2D nap. Avatar: Istota wody

● 23.12, 16.20/3D nap. i 20.00/2D dubb. Avatar: Istota wody

● 24-25.12 NIECZYNNE

● 26-29.12, 16.20/3D nap. i 20.00/2D dubb. Avatar: Istota wody

● 30.12, 16.20/wD dubb. i 20.00/2D nap. Avatar: Istota wody

● 31.12, 18.00 GALOWY KONCERT SYLWESTROWY „Muzyczną Luxtorpedą do Zakopanego” – Tatrzńska Orkiestra Klimatyczna pod batutą Agnieszki Kreiner, Joanna Trafas – sopran, Jakub Pawlik – tenor; w programie: walce, czardasze, mazury, tanga, foxtroty, piosenki z lat trzydziestych i życzenia noworoczne od burmistrza miasta

● 1.01, 14.20 PREMIERA! Kot w butach: Ostatnie życzenie, 16.20/2D dubb. i 20.00/2D nap. Avatar: Istota wody

● 2-5.01, 16.20/2D dubb. i 20.00/2D nap. Avatar: Istota wody

■ KINO „MIEJSCE” (sala studyjna kina „Sokół”), ul. Orkana 2

● 22.12, 15.45 Śubuk, 18.00 Pięć diabłów, 20.00 Nitram

● 23.12, 17.30 i 20.15 PREMIERA! I wanna dance with somebody

● 24-25.12 NIECZYNNE

● 26-30.12, 13.50 KINO DZIECI: Przytul mnie. Poszukiwacz miodu, 15.30 Kociarze, 17.30 i 20.15 I wanna dance with somebody

■ TEATR IM. ST. I. WITKIEWICZA, ul. Chramcówki 15, bilety on line: witkacy.pl. Kasa czynna wt.-sob. 10-14 (info: 600 00 15 14).

● 27.12, 19.15 METAFIZYKA DWUGŁOWEGO CIELEŃCIA St. I. Witkiewicz/Scena Witkacego

● 28.12, 19.15 AKT PRZERYWANY czyli TEATR Nie(konsekwencji) wg tekstów Tadeusza Różewicza/Scena Witkacego

● 29.12, 19.15 Z cyklu: Tatrzskie. Część III: SPI-SKI – Hej! wg Wojciecha Kuczoka/Scena Witkacego

● 30.12, 19.15 Z cyklu: Tatrzskie. Część II: CZŁAPÓWKI-ZAKOPANE wg Andrzeja Struga/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 31.12, 18.15 SPEKTAKL SYLWESTROWY Antoni Czechow WIŚNIOWY SAD/Scena Witkacego

● 1.01, 21.15 CCY – WITKAC-Y Menażeria wg Juweniliów St. I. Witkiewicz/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 3.01, 19.15 Scena Propozycji Aktorskich – NIE-TOPERZ CZYLI DWOISTOŚĆ/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 4.01, 19.15 Sławomir Mrożek – RZEŹNIA/Scena Witkacego

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

● 5.01, 19.15 STACHURA – się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

■ TEATR ROZRYWKI RZT Szymaszkowa, ul. Szymaszkowa 1

● 26.12, 19.00 ŚWIĄTECZNA NUTA – koncert inspirowany tekstami Józefa Tischnera z nutą znanych i lubianych kołęd oraz pieśni świątecznych; śpiew Hanna Zbryrt przy akompaniamencie Wojtka Wachuły i Leszka Nowotarskiego

NOWY TARG

■ KINO „TATRY”, ul. Jana Kazimierza 17, kino.nowyartarg.pl. 18 26 626 24, kinotatry@nowyartarg.pl

● 22-23.12, 13.30/2D dubb., 17.00/3D dubb., 20.30/3D nap. Avatar: Istota wody

● 24.12 NIECZYNNE

● 25.12, 15.15 PREMIERA! Kot w butach: Ostatnie życzenie, 17.00/3D dubb. i 20.30/3d nap. Avatar: Istota wody

● 26-27.12, 12.00 Kot w butach: Ostatnie życzenie, 13.50/3D dubb., 17.10/3D dubb. i 20.30/3D nap. Avatar: Istota wody

● 28.12, 15.15 Kot w butach: Ostatnie życzenie, 17.00/3D dubb. i 20.30/3D nap. Avatar: Istota wody

● 29-30.12, 11.00, 15.00 i 19.00 Avatar: Istota wody

● 31.12, 11.00 i 15.00 Avatar: Istota wody

● 2-5.01, 15.30 i 19.00 Avatar: Istota wody

RABKA-ZDRÓJ

■ KINO ŚNIEŻKA, ul. Nowy Świat 8, kino.rabka.pl, tel. 18 544 74 72

■ TEATR LALEK „RABCIO”, ul. Orkana 3C, 18 26 77 648, rabcio.pl

● 27.12, 11.00 Zimowa przygoda

● 29.12, 11.00 Pchła Szachrajka

● 5.01, 18.00 Bodzio Świerczek – koncert w podziękowaniu za wsparcie w The Voice of Poland

SUCHA BESKIDZKA

■ Centrum Kultury i Filmu im. Billy’ego Wildera

● 23.12, 15.30 Avatar: Istota wody/dubb.

● 27.12, 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 28-29.12, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 30.12, 12.30 Dziwny świat/dubb., 15.00 i 18.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 31.12, 12.30 Dziwny świat, 15.00 Avatar: Istota wody/dubb.

● 1.01, 17.00 KONCERT NOWOROCZNY w wykonaniu solistów: Wiktoria Zadvorna/sopran, Lucyna Jarząbek/sopran spinto, Serhi Makienko/bas, baryton i Tomasz Dziwizs/tenor oraz Johann Strauss Chamber Orchestra/sala widowiskowa

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

● 3-5.01, 11.30 Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

■ Dom Ludowy Związku Podhalań

● 30.12, 19.00 KONCERT ŚWIĄTECZNY zespołu Trebunie-Tutki

NOWY TARG

Rynek

● Do 23.12 JARMARK BOŻONARODZENIOWY – stoiska świąteczne, foodtrucki; 21-22.12, 12.00-

Podhalan współczesny obraz własny

Kim byli kiedyś, kim są dzisiaj? Jak siebie widzą i oceniają? Czy mają poczucie przynależności? Co stanowi o ich tożsamości? To pytania, które stanowią oś książki „Podhalanie. Wokół tożsamości” Agnieszki Gąsienicy-Giewont i Stanisławy Trebuni-Staszal.

Tytuł jest rozszerzeniem wystawy, którą TPN przygotował w Kuźnicach. Pomysł na nią zrodził się w głowie Szymona Ziobrowskiego, gdy ten w San Francisco oglądał projekt Susanne Lacy „We are here”. Jak pisze na stronie podhalanie.tpn.pl: „(...) błysnęła mi wówczas myśl: te słowa „Jesteśmy tu” mogłoby codzienne wypowiadać Podhalanie. Byliśmy, jesteśmy, będziemy. Żyjemy jednak w czasach bardzo dynamicznych zmian. Zaczęłam więc zadawać sobie pytania. Kim byli górale kiedyś, ale przede wszystkim kim są dzisiaj, jak siebie widzą i oceniają, czy tworzą zwartą grupę, czy mają poczucie przynależności, czy miejsce, które jest chronione przez Tatrzański Park Narodowy, dalej stanowi o ich tożsamości. Tak zrodził się pomysł na wystawę.”

Do projektu w pierwszej kolejności zaproszono dr Stanisławę Trebunię-Staszal, kierującą Instytutem Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie realizuje liczne prace badawcze związane z Podhalem. Ta zaproponowała z kolei dołączenie Agnieszki Gąsienicy-Giewont, równie żarliwej propagatorki kultury podhalańskiej, szefowej Muzeum Karola Szymanowskiego w Zakopanem. Do zespołu dołączyli też Katarzyna Gąsienica-Józkowa, Bartłomiej Witkowski i Jacek Poremba.

Wystawę zbudowano wokół rozmów z mieszkańcami Podhala, osobami o różnych pasjach, temperamentach,

zawodach i poglądach. Wokół zdjęć archiwalnych, bo istotne w tej narracji jest osadzenie w historii, i współczesnych wizerunków górali. W plenerze stanęła więc interesująca opowieść obrazem. Niemniej nie udało się w tej formie zawrzeć całego zebranego materiału, zwłaszcza jakże cennych rozmów przeprowadzonych przez Agnieszkę Gąsienicę-Giewont i Stanisławę Trebunię-Staszal. I tak zrodziła się myśl rozszerzenia ekspozycji o książkę. Szymon Ziobrowski wspomina: „Zebrany materiał był tak bogaty i wartościowy, że uznaliśmy, iż zasługuje na publikację (...). Wzbogaciłmy ją o fotoreportaż Bartka Solika, dołączony jako osobny zeszyt. Mamy nadzieję, że będzie ona dopełnieniem wystawy i stanie się przyczynkiem do refleksji nad przeszłością, teraźniejszością i przyszłością góralszczyzny.”

Więcej o projekcie i publikacji na: podhalanie.tpn.pl

an

Od TPN mamy dla was 2 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, która jako pierwsze napiszą do nas na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko, adres oraz odpowiedź na pytanie, gdzie stanęła wystawa „Podhalanie. Wokół tożsamości”. W tytule maila należy wpisać: Książka.

JURGÓW

■ **Zagroda Sołtysów** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Jurgów 215. **CZYNNNA:** śr.-niedz. 10-16 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Uboogie gospodarstwo spiskie. Zagrodę Sołtysów wybudował w 1861 r. pradziad ostatniego właściciela, Jakuba Sołtysa.

NIEDZICA

■ **Muzeum - Zespół Zamkowy w Niedzicy**, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, tel./fax 18 26 29 480, 26 29 489, 26 29 473, zamekniedzica.pl. **CZYNNNE:** od wtorku do niedzieli 9-16 (ostatnie wejście 15.30). Zachowany historyczny układ i charakter obiektu. We wnętrzach: meble, obrazy, bibeloty z XVII-XX w., grafiki i fotografie z XIX -XX w. oraz przedmioty z badań archeologicznych.

■ **Wozownia. CZYNNNA.** Pawilon w pobliżu zamku. Ekspozycja zabytkowych pojazdów konnych z lat 1900-1939.

CZORSZTYN

■ **Zamek Czorsztyn.** Zachowane i częściowo utracone ruiny zamku średniego i górnego, renesansowa Baszta Baranowskiego i Zieleniec. Wystawa o historii zamku i starostwa czorsztyńskiego, niewielkie lapidarium. **CZYNNY:** rezerwacja odwiedzin: 501597208, skansensidzina@interia.pl.

ZUBRZYCA GÓRNA

■ **Muzeum-Orawski Park Etnograficzny. CZYNNNE:** pon.-pt. 9-15, sob.-niedz. 11-17. Ekspozycje obrazują życie różnych warstw społecznych na Orawie na przestrzeni XVIII-XX w., wiejskie zakłady przemysłowe: olejarnię, folusz, tartak i kuźnię. Kościół pw. Matki Boskiej Śnieżnej.

SIDZINA

■ **Park Etnograficzny.** W górnej części Sidziny - Bińkówce. Ekspozycje związane z historią i etnografią regionu. **CZYNNY:** rezerwacja odwiedzin: 501597208, skansensidzina@interia.pl.

RABKA-ZDRÓJ

■ **Kościółek Muzeum im. Władysława Orkana**, ul. Sąddecka 6, 18 2676747, muzeum-orkana.pl. **CZYNNNE:** wt.-niedz. 9-16. Drewniany kościół pw. św. Marii Magdaleny to jeden z ciekawszych zabytków Rabki. Ekspozycja muzealna: garncarstwo, pasterstwo, strój i dawna rzeźba ludowa. Wystawa czasowa: SZOPKI KOŁĘDNICZE ze zbiorów Muzeum.

■ **Muzeum Górali i Zbojników** - Muzeum Gorczańskie Jana Fudali, ul. Sąddecka 4. **CZYNNNE:** po wcześniejszym kontakcie telefonicznym: 795 222 925, muzeum-zbojnikow.pl. Muzeum interaktywne w chałupie góralskiej wpisanej do rejestru zabytków, z unikalnymi kasetonami. Malarstwo na szkłe Jana Fudali, mini skansen, szlak humoru góralskiego Zygmunta Pytlika.

PORĘBA WIELKA

■ **Orkanówka - Muzeum Biograficzne Władysława Orkana. CZYNNNE:** wt.-pt. 9-17. 608 731 557. Wiele przedmiotów należących do pisarza i jego rodziny. W pobliżu domu znajdują się oryginalne zabudowania gospodarcze tzw. wironek i boisko.

CHABÓWKA

■ **Skansen taboru kolejowego w Chabówce.** Skansenchabowka.pl. **CZYNNNE:** w dni robocze 8-15, soboty, niedziele i święta 8-15. Ekspozycja: parowoz, lokomotywy elektryczne i spalino-we, wagony oraz tabor specjalny taki jak żurawie, pługi śnieżne itp.

SZLACHTOWA

■ **Muzeum Pienińskie im. Józefa Szalaya**, ul. Łemkowska 37, 18 262 22 58, **CZYNNNE:** wt.-czw. i sob.-niedz. 10-16 (ostatnie wejście na ekspozycję 15.15). Ekspozycja prowadzi szlakiem przeszłości regionu pienińskiego. Wystawa czasowa: CE-NEK. LEGENDA POLSKIEGO KAJAKARSTWA (do maja 2023).

ZAWOJA

■ **Skansen budownictwa regionalnego im. Józefa Żaka na Markowych Równiach**, Zawoja 155, 33 877 50 66. Najstarszym i najcenniejszym budynkiem w skansenie jest „kurna chałupa” z 1840 r. W skansenie odbywają się zajęcia, warsztaty i gry edukacyjne - stale i sezonowo. **CZYNNY:** od 1.10 tylko rezerwacje grupowe - terminy ustalane telefonicznie i mailowo.

ZAKOPANE

■ **Galeria Władysława Hasióra** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Jagiellońska 18b. **CZYNNNA:** wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Autorska galeria prac artysty. Znalazły tu swoje miejsce sławne sztandary, kompozycje przestrzenne i rzeźby, tworzone z różnorodnych materiałów. Wystawa czasowa: POWIDOK - autorzy: Józef Gałązka, Natan Kryszk (do 31.01.23).

■ **Galeria Sztuki XX wieku w willi Oksza** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Zamoyskiego 25, 692 029 817. **CZYNNNA:** wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Willa jest trzecim dziełem powstałym wg projektu St. Witkiewicza, twórcy stylu zakopiańskiego. Budynek wznosili góralscy cieśle pod kierunkiem Wojciecha Roja i Jana Obrochty w latach 1895-1896. Wystawa czasowa: MISIE W ZARYSIE (do 28.02.23).

■ **Galeria Sztuki na Kozińcu** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Droga na Kozinie 8. Siedziba naukowo-administracyjna Muzeum Tatrzańskiego pon.-pt. 8-16, Galeria Kobierców Wschodnich - otwarcie wkrótce, biblioteka i archiwum fotograficzne wt.-pt. 8-15, archiwum naukowe wt.-pt. 8-14. Muzeum prosi o ustalanie terminów kwerend mailowo lub telefonicznie.

■ **Zakopiańskie Centrum Kultury - Miejska Galeria Sztuki im. Wł. hr. Zamoyskiego**, ul. Krupówki 41, 18 2012792, galeria.zakopane.pl. **CZYNNNA:** wt.-sob. 10-17. Wystawa czasowa: „...TEŻ PRAWDA” - malarstwo ARKADIUSZA KARAPUDY (do 20.01.23).

■ **Willa Czerwony Dwór - Centrum Kultury Rodzimej**, ul. Kasprusie 27. **CZYNNNA:** pn.-sob. 10-17 (oprócz środy). Malarstwo na szkłe zakopiańskich artystów - wystawa stała, Galeria Sztuki Ludowej. Wystawa czasowa: W ŚWIECIE WŁADYŚŁAWA BORZECKIEGO W 100. ROCZNICĘ URODZIN (do 14.01.23).

■ **Galeria Sztuki Współczesnej „Dom Doktora”**, ul. Witkiewicza 19, 18 20 00239.

■ **TCKiS „Jutrzenka”**, ul. Grunwaldzka 3, 18 2012833. Galeria „ARTPARK”. Prace uczestników zajęć plastycznych „Jutrzenki”. Wystawa czasowa: ZAKOPIAŃSKA SZOPKA BETLEJEJSKA 2022 - wystawa pokonkursowa (do 31.01, pon.-sob. 10.00-15.00).

■ **Galeria Sztuki Współczesnej „YAM”**, ul. Krupówki 63, 18 2066984.

■ **Galeria „Pod Makiem”**, Pasaż Handlowy, ul. Krupówki 29/11L, 18 20 12044. Prace Wójcika, Fortuny, Karaska, Wątor, Popowicz, Kowalczyk, Kłossowskiego i inne, oraz rękodzieło.

■ **Dolne Krupówki, przy kawiarni Samanta.** Wystawa plenerowa: W STRONĘ NOWEGO ZAKOPANEGO - ARCHITEKTURA (do 31.12).

NOWY TARG

■ **Małopolskie Biuro Wystaw Artystycznych Galeria „Jatki”**, ul. Kościuszki 4, 18 2669482. **CZYNNNA:** pon.-pt. 10-17, sob. 10-14. Ostatnie wejście 15 minut przed zamknięciem.

RABKA-ZDRÓJ

■ **Galeria MOK „Pod Lilianną”**, ul. Nowy Świat 1, 18 267 66 26. W jednej z najstarszych rabczańskich willi „Lilianna” (1880 r.) mieści się galeria twórców ludowych, którzy zapraszają na wystawę i warsztaty.

■ **Galeria Pogotowie Sztuki**, ul. Orkana 20

SZCZAWNICA

■ **Galeria Pijalni Wód Mineralnych**, plac Dietla, szczawnica-galeria.pl. Ekspozycja przybliża ponad 200-letnią historię Uzdrowiska oraz historię rodu Stadnickich. **CZYNNNA:** wt.-niedz. 9-17.

■ **Mała Galeria - Eglander Caffé**, ul. Zdrojowa 1

■ **Galeria „Krzywa Jabłonka”**, ul. Pienińska 4, krzywajablonka.pl. Sztuka artystów pienińskich. Kontakt: 608 154 522

ZAWOJA

■ **Galeria na Uciechę**, Zawoja Wilczna, nauczyciele.pl. **CZYNNNA** pn.-sob. 9-16. Kontakt: 696 818 211

ZAKOPANE

■ **Galeria Antoniego Rząsy**, ul. Bogdańskiego 16 (codz. po umówieniu: 182066969, 695482204). Czynnna od lipca 1976 r. Po śmierci artysty w 1980 r., prowadzi ją syn, rzeźbiarz Marcin Rząsa.

■ **Galeria Rzeźby Jerzego Popielaka**, ul. Dr. do Walczaków 19 (pon.-pt. 13-17).

■ **Galeria Grzegorza Pecucha** - rzeźba, ul. Kasprzowicza 31a, pecuch.art.pl (pon.-pt. 13-16).

■ **Galeria malarstwa Rudolfa Krzyżaka**, ul. Krupówki 35a (codz. 12-19).

■ **Galeria autorska Arkadiusza Walocha**, ul. Kościuszki 12 (pon., śr., czw. 16-18).

■ **Galeria Anny i Eugeniusza Boguckich** - malarstwo na szkłe, rzeźba w drewnie, ul. Smrekowa 11 (codz. 10-13, 15-18, w innych terminach: 18 20 142 74).

■ **Galeria Marii i Jerzego Gruszczyńskich**, ul. Skibówki 26, 18 20 634-34

■ **Orski Gallery, galeria autorska Ryszarda Orskiego**, ul. Broniewskiego 4, 18 20 17 171

■ **Izba Twórcza Adama Doleżuchowicza** - rzeźba, szachy regionalne, świętki, malarstwo na szkłe, ul. Za Strugiem 30a (pon., śr., pt. 10-15)

■ **Galeria „Seba”**, malarstwo, rzeźba Sebastiana Królszewskiego, ul. Tetmajera 7c (pon.-sob. 10-17)

■ **Galeria Autorska Lidii Rosińskiej**, Kościeliska 31D.Wt- śr., sob.-niedz. 15-19. Ceramika, rysunek, malarstwo.

■ **Galeria malarstwa Ryszarda Budnika**, ul. Zamoyskiego 3a, codziennie 10-18, 601 413 605.

■ **Galeria Kenara**, Sobczakowka 9, codziennie po umówieniu: 1820 152 47

■ **Galeria AWA**, ul. Kościuszki 12. Pon., śr., czw. godz.16-18

GRONKÓW

■ **„Ozwa” - galeria autorska Beaty Zalot**. Pasterze i ceramika. Gronków 317. www.pasterze.pl

OSTROWSKO

■ **Autorska galeria malarstwa Mariana Gro-mady**, ul. S. Bryjewskiego 5. Po uzgodnieniu: 697 700 969.

CHOCHOŁÓW

■ **Izba regionalna i pracownia rzeźby w drewnie.** Rzeźbiarz ludowy Jan Zięder. Chochołów 28, 18 27 571 66.

GLICZARÓW GÓRNY

■ **„Gonzówka”.** Galeria autorska Jarosława Jamroza. Malarstwo, rzeźba. Gliczarów Górny 79, czynna codziennie 8-20.

ŁĄPSZE NIŻNE

■ **Pracownia-galeria malarstwa żel-art Jana K. Pawluśkiewicza**, ul. Długa.169/2 - po uzgodnieniu tel. 601 093 221

RABKA-ZDRÓJ

■ **Galeria autorska Ewy Łączek-Daleki**, ul. Kręta 3, (codz. 11-17).

SZCZAWNICA

■ **Pracownia Twórcza Anny i Józefa Madejów**, ul. Pienińska 4, 18 262 12 90. Malarstwo na szkłe, rzeźba.

■ **Malarstwo Józefa Ignaciuka**, ul. Flisacka 16d. Pejzaże pienińskie, portrety.

■ **Galeria Jana Wierzby**, ul. Szalaya 100. Korzenioplastyka, metaloplastyka, minerały Pienin.

■ **Izba Pamięci Michała Słowika Dzwona**, ul. Szalaya 43, 18 262 20 65. Malarstwo na szkłe, rzeźba, twórczość pisarska.

■ **Pracownia Twórcza Janiny i Tadeusza Zachwiejów**, ul. Połoniny 5, 18 262 23 08. Rzeźba - kamień, malarstwo na szkłe, hafciarstwo.

KROŚCIENKO N.D.

■ **Prywatna Galeria Tadeusza Olesia.** Wystawa przyrodnicza i nie tylko. Codz. 10-16, ul. Potoczki 2, 18 26 23 926. Tadeusz Oleś - zoolog, lepidopterolog, preparator zwierząt.

CHOCHOŁÓW

■ **Centrum Promocji i Ochrony Torfowisk**, Chochołów 40, tel. 18 265 78 12, muzeumplsk.eu. **CZYNNNE:** wt.-sob. 9-18; grupowe wejścia: 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30. Ekspozycja multimedialna. Wystawa czasowa: TORFOWISKA KAPSUŁĄ CZASU - wystawa autorstwa dra Marcina Warchałowskiego.

KROŚCIENKO N.D.

■ **Budynek dyrekcji PPN**, ul. Jagiellońska 107 B. Parking dla zwiedzających. **CZYNNY:** wt.-sob. 8-16. Wystawa przyrodnicza: makiet, model lasu naturalnej wielkości, ekspozycje geologiczne oraz słynna złamana gałąź reliktovej sosny z Sokolicy.

PORĘBA WIELKA

■ **Ośrodek Edukacyjny Gorczańskiego Parku Narodowego**, Poręba Wielka 4

BIAŁY DUNAJEC

■ **Gminny Ośrodek Kultury**, ul. Jana Pawła II 363

SUCHE

■ **Poroniańskie Centrum Kultury i Dziedzictwa Podhala**, Suche 1e

BUKOWINA TATRZAŃSKA

■ **Bukowiańskie Centrum Kultury - Dom Ludowy**, ul. Kościuszki 87, 18 20 77 221, biuro@domludowy.pl, www.domludowy.pl. **CZYNNNE:** pn.-pt. 8-16.

CZARNY DUNAJEC

■ **Centrum Kultury i Promocji Gminy Czarny Dunajec**, ul. Piłsudskiego 2A

NOWY TARG

■ **Spółdzielczy Dom Kultury**, ul. Kopernika 12. Wystawa czasowa: PRAC SZYMONA WASIELAKA tworzonych w ramach terapii zajęciowej organizowanej przez SCZP w Nowym Targu.

MAKÓW PODHALAŃSKI

■ **Dom Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna**, ul. Kościuszki 5. Wystawa czasowa: PIĘKNO SZTUKI I PRZYRODY ŚWIATA. Malarstwo Elżbiety Maśłowskiej-Łysak (Galeria Paczosówka, do 31.12).

ZAKOPANE

■ **Cafe Tygodnik Podhalański**, ul. Kościuszki 3, SDH Granit, IV p.

■ **Kawiarnia Kmicic**, ul. Staszica 11a. Wystawa czasowa: HALNY W KMICICU. EWA FORTUNA, CZESŁAW JAŁOWIECKI (do 6.01.23).

SZCZAWNICA

■ **Dworek Gościnny**, Park Górny 7

Kobiety przenoszą góry

Przewodnim tematem tegorocznego Międzynarodowego Dnia Gór było Women Move Mountains. Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem zorganizowało spotkanie z kobietami, których życie związane jest zawodowo z terenami górskimi.

Tytuł tego artykułu jest z pewnością trochę na wyrost, bo wszyscy wiemy, na jakie trudności napotykały prekursorki przewodnictwa lub ratownictwa tatrzańskiego, ale od tego czasu wiele się jednak zmieniło. Co prawda warunki, w jakich pracują w górach, są na ogół takie same, ale różne udogodnienia związane z nową technologią wkroczyły również w góry. Jest z pewnością kilkanaście kobiet, które mają wysokie kwalifikacje górskie i świetnie sobie radzą w przewodnictwie górskim i wysokogórskim, gorzej jest w ratownictwie. Kobiety mają również duże doświadczenie w prowadzeniu schronisk w górach, a z pewnością prym wśród nich wiodą Marta i Marychna Krzeptowskie ze schroniska w Dolinie Pięciu Stawów Polskich, najtrudniej dostępnego schroniska w naszych Tatrach. Kobiety na te-

Od lewej - Emilia Pomiankiewicz-Wagner, Marta i Marychna Krzeptowskie, Katarzyna Turzańska, Janina Rzepka i Justyna Żyszkowska.

Fot.: Cezary Wagner

renach górskich podejmują także pracę w innych dziedzinach, są przedsiębiorczyniami, strażniczkami bioróżnorodności, opiekunkami tradycyjnej wiedzy, mecenasami lokalnej kultury oraz ekspertkami medycyny tradycyjnej.

Międzynarodowy Dzień Terenów Górskich obchodzony jest od 2003 r. co roku 11 grudnia. Ustanowiony został rok wcześniej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ, a patronat nad nim objęła Organizacja Narodów Zjednoczonych, Komisja do spraw Wyżywienia i Rolnictwa. Muzeum Tatrzańskie 11 grudnia 2015 roku podpisało porozumienie o utworzeniu Międzynarodowego Związku Muzeów Górskich IMMA w siedzibie FAO ONZ w Rzymie. Wstąpiły do niego wówczas jeszcze cztery instytucje muzealne: Mu-

seo Nazionale della Montagna w Turynie, Musée Alpin w Chamonix, Servei General d'Informació de Muntanya w Sabadell oraz Whyte Museum of the Canadian Rockies w Banff. Od tego czasu jednym z corocznych wydarzeń Muzeum Tatrzańskie jest organizowanie spotkań w ramach Międzynarodowego Dnia Gór. Tegoroczny został poświęcony życiu i działalności kobiet na terenach górskich.

Emilia Pomiankiewicz-Wagner z Muzeum Tatrzańskie zaprosiła na to spotkanie przedstawicielki różnych zawodów związanych z górami - wspomniane powyżej siostry Martę i Marychnę Krzeptowskie, prowadzące najwyżej położone schronisko w Tatrach Polskich; Katarzynę Turzańską, ratowniczkę TOPR i aneste-

zjolożkę, specjalistkę intensywnej terapii, instruktorkę nurkowania; Justynę Żyszkowską, przewodniczkę tatrzańską, instruktorkę narciarstwa wysokogórskiego pracującą zawodowo w Obserwatorium Meteorologicznym na Kasprowym Wierchu, oraz Janinę Rzepkę, pierwszą kobietę, która po zdaniu egzaminie czeladniczym w 2013 roku została bacą i prowadzi bacznię na jednej z polan w Bukowinie Tatrzańskiej. Uczestniczki spotkania opowiadały o tym, jak wygląda ich praca, jak radzą sobie w trudnych sytuacjach, na jakie napotykają przeszkody oraz jak starają się pogodzić życie rodzinne z pracą w górach. Zaproszone do muzeum panie wspomniały także o istniejących wciąż stereotypach, z którymi muszą się mierzyć w swojej pracy, a także o pojawiających się przed nimi wy-

zwaniach. Nie brakowało anegdot i ciekawych wspomnień.

Zainteresowanie spotkaniem było duże, sala w gmachu głównym Muzeum Tatrzańskie wypełniła się do ostatniego miejsca, a spotkanie można było również śledzić online. Półtoragodzinną rozmowę prowadziła z dużym zaangażowaniem Emilia Pomiankiewicz-Wagner, zachęcając zaproszone kobiety do szczerych wypowiedzi.

Ciekawym uzupełnieniem tego tematu może być artykuł nawiązujący do historii - jak kobiety torowały sobie drogę do zawodu przewodnika tatrzańskiego i wysokogórskiego oraz do zawodu ratownika TOPR i jaki jest obecnie ich udział w tych dwóch profesjach.

Apoloniusz Rajwa

Jubileuszowy KFG za nami

20. Krakowski Festiwal Górski był wyjątkowy. Chociaż trwał zaledwie dwa dni, był bogaty w wydarzenia, a każdy z uczestników znalazł coś dla siebie.

Było dobrze i energetycznie, jak na jubileusz przystało - stwierdzono w komunikacie prasowym podsumowującym festiwal. Wszystko odbywało się we wnętrzach przestrzennego Centrum Kongresowego ICE Kraków, a pokazy filmów i spotkania w salach kinowych czy wykładowych, które wypełnione były prawie do ostatniego miejsca.

W tym krótkim podsumowaniu skupię się tylko na trzech eventach - konkursach filmowych, spotkaniach z wybitnymi gośćmi festiwalu oraz na przyznawanych na KFG nagrodach Kraków Climbing Award i Kraków Mountain Award.

W obu konkursach filmowych - międzynarodowym i polskim wzięło udział ponad 50 filmów, które oceniało jury w składzie: Dariusz Załuski - przewodniczący, Piotr Głowacki, Roberto Mantovani, Keith Patridge, Marcin Polar i Monika Witkowska. Grand Prix zdobył film „The Last Mountain” brytyjskiego reżysera Christophera Terrila. Opowiada on historię Toma Ballarda, brytyjskiego alpinisty, który zginął na Nanga Parbat w 2019 roku. Jego matką była himalaistka Alison Hargreaves, która 25 lat wcześniej zginęła na K2. Dokument ten opowiada niesamowitą i emocjonalną historię rodziny, która żyła i była gotowa umrzeć za miłość do zdobywania najwyższych szczytów świata. Przyznano również nagrody w kilku kategoriach: Najlepszy Film Gór-

ski, Najlepszy Film Wspinaczkowy, Przygoda i Eksploracja, Kultura. Przygoda. Człowiek oraz dla filmu zaangażowanego społeczeństwa. Wyróżniono dwa filmy, w tym „Dhaulagiri is My Everest” Pavla Barabáša, reżysera słowackiego wielokrotnie na festiwalach nagradzanego. W Polskim Konkursie Filmowym pierwsze miejsce zdobył film „Droga” Wojciecha Kozakiewicza, a drugie „Śniła mi się połonina” Roberta Żurakowskiego.

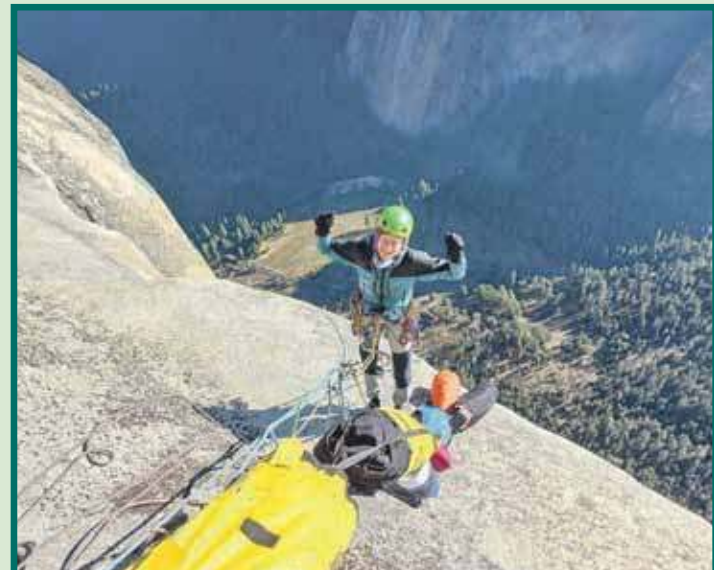
Festiwal był również okazją, by spotkać się z wybitnymi i znanymi alpinistami oraz wspinaczami. Z pewnością gwiazdą pierwszej wielkości był Hans Kammerlander, wieloletni partner wspinaczkowy Reinholda Messnera, który jako jeden z pierwszych zdobył bez tleniu 13 ośmiotysięczników, bo na Manaslu powiedział, że nie będzie się wspiął. Gościem specjalnym był Stefan Glowacz, któremu wręczono za całokształt osiągnięć górskich nagrodę Kraków Climbing Award. Była też reprezentantka młodszego pokolenia - Francuzka Mélissa Le Névé, uprawiająca różne rodzaje wspinaczki. Zaczynała od boulderingu i wspinaczki sportowej, a obecnie pokonuje najtrudniejsze drogi na dużych ścianach. Na zaproszenie organizatorów przyjechali alpinści ukraińscy Michał Fromin i Nikita Bałabanow, mający na koncie Złoty Czekan za przejście północno-zachodnim filarem Talung w 2015 roku. Niezwykłą osobistością był Peter „Peru” Chrzanowski, Kanadyjczyk

polskiego pochodzenia, jeden z prekursorów ekstremalnej jazdy na nartach, a z Włoch przyjechał mieszkający tam zakopiańczyk Filip Babicz, który opowiedział o swych rekordowych przejściach na granicach i ścianach alpejskich. O swoich tegorocznych wyczynach górskich opowiedzieli m.in. Karolina Ośka i Michał Czech, Maciej Bedrejczuk, Paweł Karczmarczyk, Piotr Sułowski, Władimir Jabłoński, Maciej Kimel, Piotr Krzyżowski i Mariusz Hatala.

Oprócz nagrody, którą otrzymał Stefan Glowacz, przyznano również Kraków Climbing Award Karolinie Ośce i Michałowi Czechowi za klasyczne przejście El Corazon o trudnościach 5.13b na El Capitanie w Yosemite. To nie tylko wyczyn sportowy, ale również piękna wspinaczkowa przygoda realizowana w skromnym, pełnym uśmiechu i umiejętności stylu a la KW Sakwa. Kraków Mountain Award - Values powołała do uczestników wyprawy Krakowskiego Klubu Alpinistycznego. W 1976 roku KKA zorganizował wyprawę w góry Afganistanu, której kierownikiem był Adam Krawczyk. Jej uczestnicy uratowali wtedy członka wyprawy baskijskiej. Podczas festiwalu ożyły wspomnienia sprzed pół wieku dzięki hiszpańskiemu filmowi „Mendiak 1976”.

20. Krakowski Festiwal Górski za nami, ale to nie koniec, bo do 15 stycznia 2023 roku będzie działała festiwalowa platforma na playkrakow.com

Apoloniusz Rajwa

Karolina Ośka na ostatnich metrach drogi El Corazon na El Capitanie.

Fot.: Michał Czech

Stefan Glowacz w kuluarach.

Fot.: Adam Kokot KFG

**TELEFONY
ALARMOWE**

PO STRONIE POLSKIEJ

- **NUMER RATUNKOWY W GÓRACH** - 601 100 300; numer alarmowy - 985
- **TOPR (Tatry)** - Zakopane, Piłsudskiego 63 a; stacja centralna 18 20 63 444. **Idziesz w góry? Pobierz specjalną aplikację „Ratunek”**. Aplikacja połączy cię z ratownikami górskimi i wysle twoją lokalizację. Wejdź na: ratunek.eu.
- **GOPR (Gorce, Pieniny, Beskid)** - Rabka, Al. 1000-lecia 1; stacja centralna - 18 26 768 80; stacje ratunkowe (całoroczne): Turbacz - schronisko PTTK 18 266 77 80, Nowy Targ Kowaniec - dyżurka 18 266 59 80, Szczawnica - dyżurka 18 262 26 80

PO STRONIE SŁOWACKIEJ

- **NUMER RATUNKOWY W GÓRACH** - 18 300
- **HZS (Horska Zachranna Služba)** - Rejon Vysoké Tatry - Starý Smokovec 52 442 28 20, Rejon Slovenský Raj 53 449 11 82, Rejon Nizke Tatry (północ) - Jasna 44 559 16 78, Rejon Orava 43 586 31 04, Rejon Malá Fatra - Vrátka 41 569 52 32, Rejon Vel'ká Fatra - Donovaly 48 419 97 24, Rejon Západné Tatry (południe) - Žiarska Dolina 44 558 62 18, Rejon Nizke Tatry (południe) - Tále 48 619 53 26

HOROSKOP

na najbliższy tydzień

21 marca - 20 kwietnia

BARAN
Twoja wrażliwość stanie się w okresie świąt bardziej wyczulona. Nagłe wzruszenia w kontaktach z innymi prowadzą do bardzo miłych chwil, ale też mogą być kłopotliwe, gdyż każda nieostrożnie wypowiedziana przez kogoś uwaga porusza twoją czułą strunę.

BYK
Zawsze lubisz stać na czele, a teraz będziesz miał wiele po temu okazji. Zorganizuj jakiś wypad z rodziną albo znajomymi w któryś ze świątecznych dni. Może to być wyjście do kina albo na łono przyrody. Dobry humor podzieliła na wszystkich kącico i dobroczynnie.

BLIŹNIĘTA
Nie okazuj swojej słabości osobie, która miała i nadal ma wpływ na twoje życie. Pomyśl raczej, bez buntu, że teraz jesteś już zupełnie niezależną osobą, która nikomu nie musi się tłumaczyć ze swojego życia. A poza tym zrób komuś miły prezent!

RAK
Korzystaj pełnymi garściami z energii, która unosi się w powietrzu! Rodzina na pewno ucieszy się, jeśli weźmiesz na siebie część obowiązków związanych ze świątecznymi przygotowaniem. Realizuj nawet najbardziej zwirowane pomysły. I pamiętaj - nie jedź zbyt wiele!

LEW
Postaraj się znaleźć sposób, by zminimalizować nieprzyjemne uczucia, które mogą towarzyszyć ci w najbliższym okresie. Sytuacje związane ze świątami czasem wywołują niechęć do niektórych krewnych. Nie masz komu czego zażądać, twoje życie jest doskonałe, bo... twoje!

PANNA
Uważaj, by w okresie świątecznym nie popaść w rozleniwienie i nie zmarnować tego czasu tylko na oglądanie telewizji. Odpoczynek jest ważny, nie zapominaj jednak o tym, że twoi najbliżsi potrzebują nie tylko pieniędzy, które im przynosisz, ale także dobrego słowa.

WAGA
Przed tobą czas spotkań rodzinnych, nie powinienes więc koncentrować się jedynie na pracy. Trudności będą powoli mijały, musisz zwalczyć pesymizm, bowiem nowe wyzwania przed tobą. Konsekwencją i uporem zdołasz każde niepowodzenie przekuć w sukces. Powodzenia!

SKORPION
Odpocznij przed bitwą! Świąta to doskonała ku temu okazja. Na początku nowego roku staną przed tobą wyzwania, teraz jednak oddaj się spokojnej i sytej radości. Usiądź przed choinką, przypomnij sobie swoje dzieciństwo i... oczekuj na prezenty!

STRZELEC
Będzie to dla ciebie nie najłatwiejszy czas - możesz w końcu zacząć być znudzony i poirytowany obecnością niektórych osób z dalszej rodziny - wyjdź wtedy po prostu na długi, samotny spacer, pamiętaj tylko, żeby się ciepło ubrać - możesz mieć skłonność do przeziębienia!

KOZIOROŻEC
Nie szalej na zakupach! Idą święta - to prawda - nie ulegaj jednak pokusie bezsensownego wydawania pieniędzy. Nie daj się zwieść żadnym „ofertom specjalnym”. Zastanów się, czy naprawdę twoim bliskim potrzebne są rzeczy, na widok których tobie oczy zaczynają się świecić.

WODNIK
Komuś, na kim bardzo ci zależy, okaż w tym świątecznym okresie swoje uczucia dotykaniem, przytulaniem - wyzwoli się wówczas rodzaj pozasłownej komunikacji, która jest esencją związków z innymi. Być może ta osoba czeka właśnie na taki gest.

RYBY
W najbliższych dniach nie okazuj nikomu swojego egoizmu. Nieważne, czy to w relacjach z rodziną, partnerem czy przyjaciółmi. Układ gwiazd wręcz wymaga od ciebie, byś podał pomocną dłoń każdemu, kto będzie tego potrzebował. I to nie tylko dlatego, że idą święta!

Pytla

51-52/2022

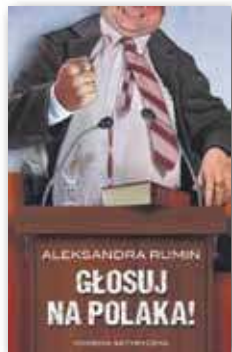
TYGODNIK Podhalański

Książki

Bardzo dochodowy interes

A jakież to? - zapytacie. Ano, bycie politykiem. I to najszczerza prawda, znana już od czasów, kiedy ludzie wzięli się za ten rodzaj sztuki. Dziś zaś wystarczy włączyć telewizor, otworzyć gazetę albo dowolny portal internetowy, żeby przekonać się, że współcześni politycy osiągnęli wyżyny. Dopowiedzcie sobie - czego.

Ale do sedna, bo sami nie chcemy tu politykować, zostawmy to innym. Na przykład takiej Aleksandrze Rumin, której cięte pióro nie raz doprowadziło was do łez, oczywiście ze śmiechu. Tymże piórem dołożyła już Polakom za granicą („Zbrodnia po irlandzku”), dziennikarzom i blokerom („Zbrodnia na blokowisku”) i policji („Zbrodnia po polsku”). Tym razem, dla odmiany, postanowiła być politycznie niepoprawna i „spłodziła” kolejne dzieło - „Głosuj na Polaka”. Żeby przy tym czytelnik nie miał złudzeń, od razu na wstępie puszcza oko, pardon - zaznacza, że wszystkie wydarzenia opisane w tej książce są wytworem jej wyobraźni. I dodaje: „No, może z wyjątkiem dwóch, góra trzech, w porządku czterech, ale kto by tam wnikał w szczegóły. Za to wszelkie, a już zwłaszcza uderzające, wyglądające na zupełnie nieprzypadkowe i całkowicie zamierzone podobieństwo do prawdziwych postaci ze świata polityki czy kultury jest kompletnie przypadkowe i niezamierzone. I niech mnie piorun trąsanie, jeśli kł... (Trzaski!)”. Skoro zatem wiecie, jak jest, przejdźmy do konkretów.

Grzeszyn to mała, urokliwa gmina, ale i miejsce zyski wszelkiej maści skompromitowanych polityków, powiązanych z władzą przestępców, mafijnych bossów, którym jeden czy drugi wiceminister wisił przysługę, etc., etc. Raj na ziemi. Jednak nie do końca. Tuż po wyborze premiera rządzący miastem z woli ludu i Boga wójt Henryk Mamrot znika bez śladu, a kilka dni później zrozpaczona żona otrzymuje list z żądaniem okupu. I choć otwiera publiczną zbiorówkę na ten cel, okazuje się, że hojność wyborców ma granice. Akcja kończy się fiaskiem, wójt zostaje uznany za zmarłego, a jego mandat ulega wygaszeniu. Ko-

Od wydawnictwa Initium mamy 3 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas we wtorek 27.12 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko i adres, a w tytule maila wpisać: Polak.

Co by tu jeszcze złożyć?

Ta książka to niezwykle przewidywalny po najlepszych sposobach składania i przechowywania ubrań, pakowania się, opakowywania prezentów, organizowania szuflad, półek, szaf, i wiele więcej. Poznajcie „The Folding Lady. Poskładaj się” autorstwa Sophie Liard.

The Folding Lady to pseudonim autorki. Sophie zaczęła jako sprzedawczyni w domu towarowym i rzec można, że to właśnie tam odkryła swoje powołanie - opanowała sztukę sprytnego składania. Potem przyszedł czas na organizację domu, co było niezwykle istotne przy dwóch synach. Jak podkreśla, przez te lata, kiedy rodzina się powiększała, zdołała dojrzeć do tego, by nauczyć się rozpoznawać i rozumieć jej potrzeby. Aż wreszcie przyszła pandemia i w sumie zmieniła jej życie. Sophie założyła wówczas kanał w social mediach, który stał się szalenie popularny. Uwięzieni w tym czasie w domach ludzie szybko odkrywali, że coś jest nie tak z ich życiową przestrzenią, a Sophie pomagała skutecznie to ogarnąć. I wcale nie dziwi, że to, czym dzieliła się i dzieli nadal na TikToku i Instagramie, postanowiła też przełożyć na książkę. Tym bardziej że „Pani od składania” inspirowała nie tylko do tego, byśmy mieli w szafach estetycznie złożone ubrania czy do porządkowania w ogóle, ale też do zmiany naszego podejścia do przestrzeni domowej - miejsca, gdzie odpoczywamy, spędzamy czas z bliskimi i przeżywamy szczęśliwe chwile.

Jeśli zatem nie jesteście pewni, czy naprawdę podoba wam się miejsce, w którym mieszkacie, nie odczuwacie zadowolenia z tego, jak funkcjonuje wasza przestrzeń, macie trudności z zarządzaniem rzeczami i walczycie o utrzymanie porządku, lektura tej książki może wam pomóc. Sophie Liard podzieliła ją na dwie części. Pierwsza - „Stwórz własną przestrzeń” to jej manifest na temat tego, jak można zmienić swoje życie poprzez metamorfozę przestrzeni wokół siebie - dążąc do maksymalizacji jej funkcjonalności i przekształcając ją w taki sposób, by pomagała nam lepiej zrozumieć, czego tak naprawdę oczekujemy od życia. Krótko mówiąc, to część o organizowaniu przestrzeni w taki sposób, by ota-

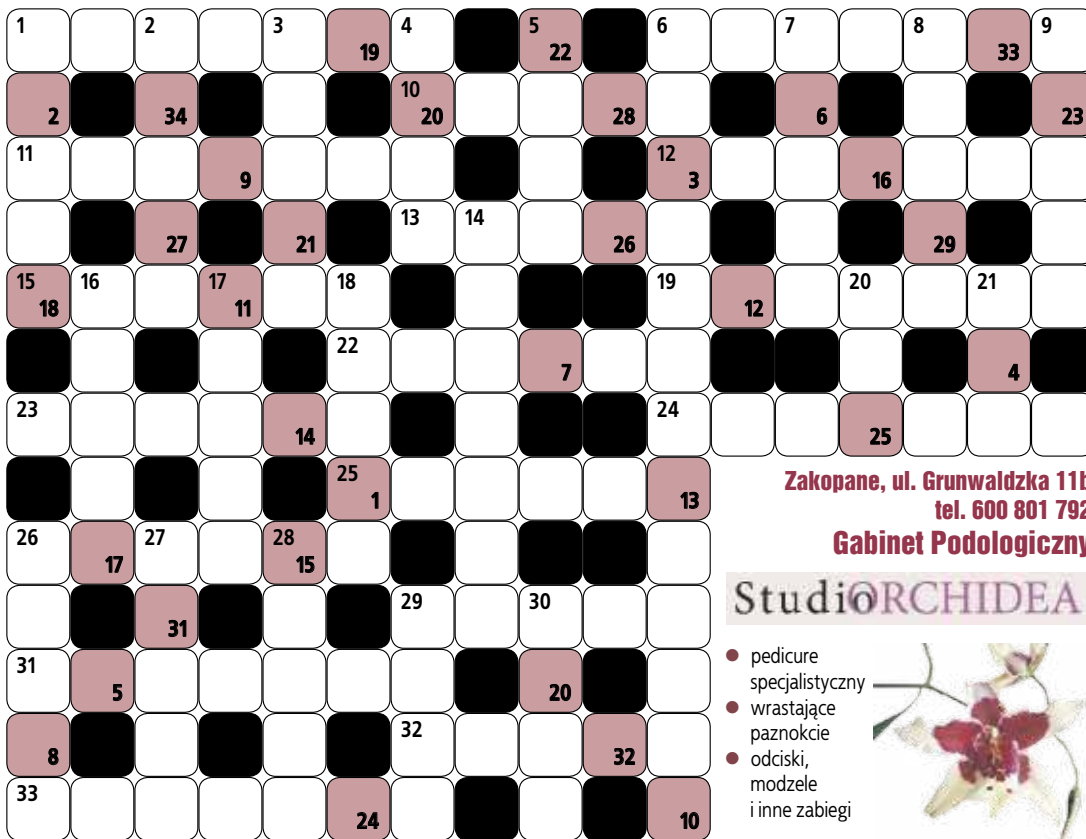
czać się tym, co ma dla nas rzeczywiste znaczenie i po prostu poczuć się w sobie jeszcze lepiej. Z opowieści autorki dowiedzieć się, że dzięki odpowiedniej aranżacji wasz dom może być w naturalny sposób motywować do radzenia sobie z codziennymi obowiązkami, a porządek w szufladzie może nie tylko skrócić czas porannych przygotowań na cały dzień, ale też złagodzić stres i przynieść wiele radości z pracy, którą włożyliście, by uzyskać ten estetyczny efekt.

Część druga to oczywiście „Poradnik składania”. Czyli, jak pisze Sophie, „(...) przewodnik po moich najbardziej efektywnych sposobach składania różnych rzeczy, uzupełniony o mnóstwo wskazówek i trików ułatwiających organizację przestrzeni.” I jeszcze o ilustracje, które krok po kroku pokazują, jak je wykonać. Według obserwatorów kanałów The Folding Lady dzięki tym patentom znacznie łatwiej jest im zarządzać domową przestrzenią, mają do dyspozycji więcej wolnego miejsca, a widok chaotycznej sterty prania nie wzbudza już w nich niepokoju. Cemu by więc nie spróbować? Tym bardziej że można zyskać coś ekstra.

Od wydawnictwa Insignis mamy 2 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas we wtorek 27.12 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko i adres, a w tytule wpisać: Składanie.

KRZYŻÓWKA

Zakopane, ul. Grunwaldzka 11b
tel. 600 801 792
Gabinet Podologiczny

StudiORCHIDEA

- pedicure specjalistyczny
- wrastające paznokcie
- odciski, modelze i inne zabiegi

POZIOMO: 1. żyje w skrajnej biedzie 6. wojskowy odwód 10. wytyczna, reguła 11. lichy wyrób 12. rozstrzygnięcie, uchwała 13. szyderstwa 15. mityczny król Teb 19. kurort u podnóża Śnieżki 22. kochała Kmicica 23. antonim postępu 24. dolna część pleców 25. wchodzi w krew 26. regeneracja 29. fiasco, niepowodzenie 31. chwast 32. żelazny środek transportu 33. znaleziony w Saragossie

PIONOWO: 1. zielona w rosale 2. pomarańczowe warzywo 3. parkowa droga 4. drogowy lub jakości 5. jezioro w Norwegii 6. popadanie w skrajności 7. składacz w drukarni 8. prezent dla niegrzecznych dzieci 9. likier kminkowy 14. wśród wielorybów 16. kierunek w sztuce 17. Polo, słynny podróżnik z Wenecji 18. rozdarta u Żeromskiego 20. sługa królowej 21. chińska jednostka długości równa 32 cm 26. parkowy krzew ozdobny 27. siedzi w osłej ławce 28. szczyt sezonu na owoce 29. efekt odgazowania węgla 30. sala wykładowa

HASŁO – PRZYSŁOWIE POLSKIE – z ponumerowanych pól od 1 do 34 wraz z kuponem prosimy przesyłać na adres: Tygodnik Podhalański, Zakopane, ul. Krupówki 54 lub mailem na adres: konkurs@24tp.pl (w tytule nr kuponu) w terminie do 10 dni od ukazania się numeru. Wśród osób, które nadesłały prawidłowe odpowiedzi, rozlosujemy nagrodę.

Rozwiązanie krzyżówki nr 48/2022

Hasło: **GDZIE ROLNIK LENIWIY TAM LENIWA I ZIEMIA**
Nagrodę niespodziankę wylosował pan **ŁUKASZ MAJEWSKI** z Szaflar. Gratulujemy! Prosimy o kontakt z biurem TP, ul. Krupówki 54 w terminie dwóch tygodni.

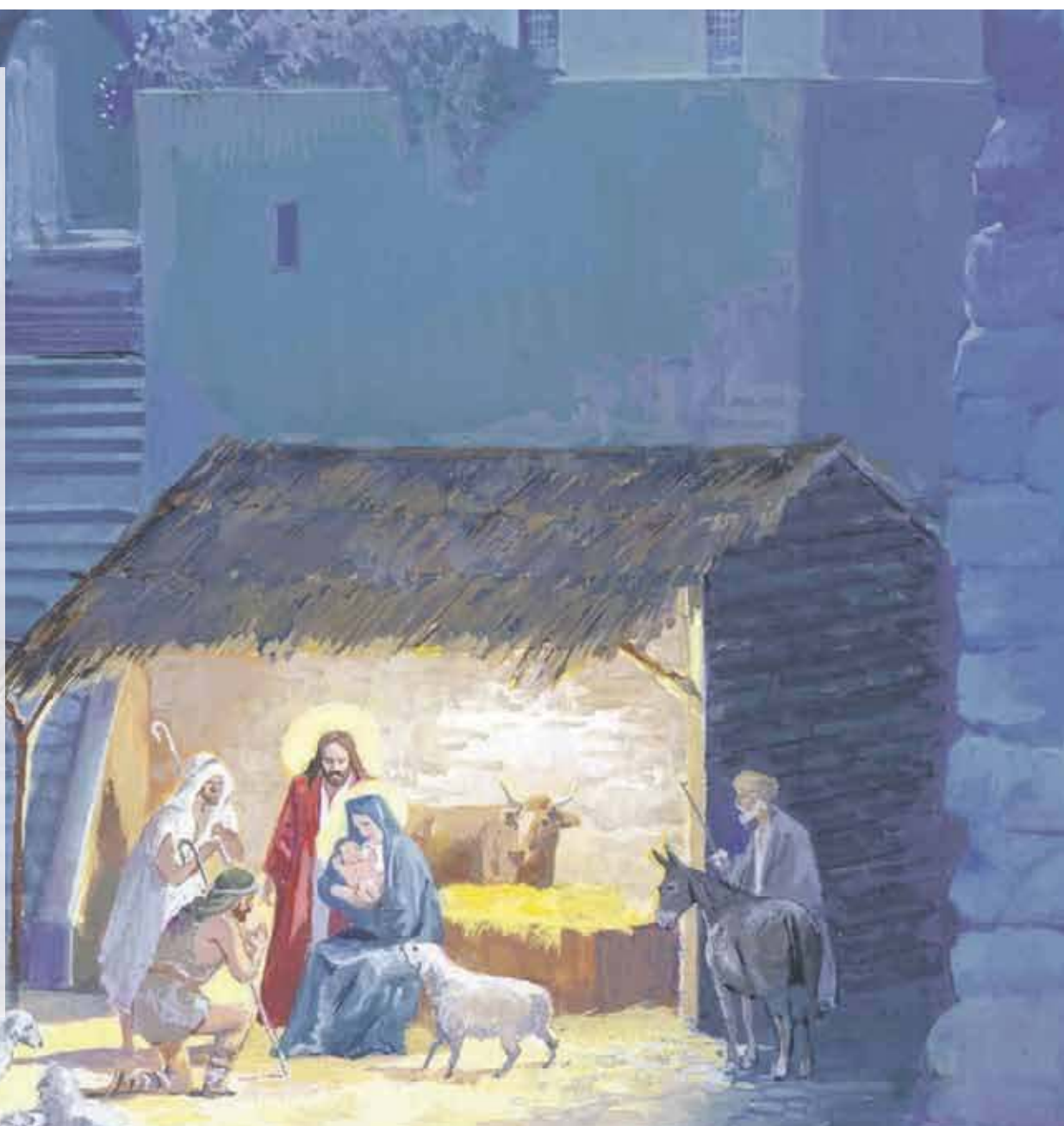
TYGODNIK KUPON 51-52/2022

**Zdrowych, wesołych
Świąt Bożego
Narodzenia
wszystkim pacjentom
i pracownikom
Podhalańskiego Szpitala
Specjalistycznego
im. Jana Pawła II
w Nowym Targu
składa w imieniu dyrekcji
Marek Wierzba**

Podhalański Szpital Specjalistyczny
im. Jana Pawła II w Nowym Targu

**Pan
Steskal**

Niech magiczna moc Wigilijnego Wieczoru
przyniesie Wam spokój, radość oraz
cudowne chwile w gronie najbliższych.
A Nowy Rok 2023 dostarczy pomyslności i szczęścia.

Wszystkim naszym Klientom, Pracownikom
jak również Współpracownikom

życzy firma Pan Steskal

Pasjonatów broni czarnoprochowej nie brakowało.

Pamięć zmarłego 7 grudnia kpt. Jerzego Widejki ps. „Jureczek” uczczono minutą ciszy.

Dochód z konkursu strzeleckiego przeznaczony zostanie na dalsze dzieła Fundacji „Dunajec”.

Pomoc Polakom na Kresach

Strzelmy sobie po jednym

Zbyszkowi Konopce, prezesowi Fundacji „Dunajec”, fantazji i weny nie brakuje. „Strzelmy sobie po jednym” - to motto jego ostatniej akcji.

Wsobotnie popołudnie 10 grudnia strzelnica sportowa w Krempach zaroila się od pasjonatów strzelectwa i fanów pomagania. A wszystko za sprawą kolejnej odsłony „Strzelania dla Kresów”, imprezy organizowanej przez Fundację „Dunajec - Pomoc Polakom na Kresach”. I choć pogoda nie bardzo dopisała, to jej niedociągnięcia z nawiązką nadrobili organizatorzy.

- To akurat „Strzelanie dla Kresów” przyszło nam robić w smutnych okolicznościach, bo

w środę 7 grudnia zmarł w wieku 89 lat członek honorowy naszej fundacji, najmłodszy partyzant wileńskiej Armii Krajowej kpt. Jerzy Widejko ps. „Jureczek” lub „Groszek” - zaznaczył na wstępie Zbigniew Konopka. Jak podkreślił, to m.in. z inicjatywy kpt. Jerzego Widejki doszło do założenia fundacji. - Sam nikogo na Kresach nie mam, to kapitan mnie nimi zaraził - tłumaczył. Pamięć zmarłego uczczono minutą ciszy.

I tradycyjnie już wszystkie środki zebrane z wpisowego do konkursu strzeleckiego, wolnych datków do puszek czy

konsumpcji przygotowanych na tę okazję smakołyków przeznaczone zostaną na dalszą pomoc humanitarną Polakom żyjącym na Kresach - zwłaszcza na Litwie, Ukrainie i Białorusi. Spособność postrzelania z karabinem sportowego zapewniła przybyłym sama krempaska strzelnica, możliwość zobaczenia na własne oczy i oddania strzału z replik dawnych rusznic, muszkietów czy koltów - Klub Oręża Dawnego „Klinga”. Wydarzenie swoją obecnością wspierał też Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Koło Nowy Targ. Instruktażu właściwego

obchodzenia się z karabinkiem sportowym tym, którzy robili to po raz pierwszy, udzielał na bieżąco gospodarz strzelnicy Józef Tazik. Sędziował Paweł Sarnacki, wolontariusz fundacji. A tego, jak załadować broń czarnoprochową i jak złożyć się do strzału, uczył Jarosław Skrabucha z Klubu Oręża Dawnego „Klinga”. - Strzelajcie jak najwięcej, bo dochód z każdego strzału przeznaczony zostanie na dzieła naszej fundacji - zachęcał przybyłych Zbigniew Konopka.

A do ostatnich sukcesów Fundacji „Dunajec” należą: transport środków medycznych

na Ukrainę, dostarczenie na Litwę polskich książek w ramach akcji „Książka dla Polaka Kresowiaka” i darów rzeczowych dla Białorusi. - Z przerzuceniem pomocy humanitarnej na Białoruś jest teraz jeszcze trudniej, bo przez wojnę na Ukrainie zaogniły się stosunki litewsko-białoruskie - ubolewał prezes Konopka. - Ale my wciąż nie odpuszczamy! On i jego współpracownicy plany na przyszłość wciąż mają bardzo ambitne - jak choćby zakup i dostarczenie dla Polaków żyjących w rejonie Odessy

dwóch agregatów prądotwórczych. Koszt jednego takiego urządzenia to aż 8 tys. zł. A potrzeby osób żyjących w realiach wojny rosną z dnia na dzień. - Za sprawą pewnego anonimowego św. Mikołaja, który domknął naszą internetową zbiórkę, wpłacając aż 10 tys. zł, na jeden agregat już mamy - cieszył się Zbigniew Konopka. I nie byłby zapewne sobą, gdyby zaraz potem nie dodał, że liczy na podobny prezent na gwiazdkę.

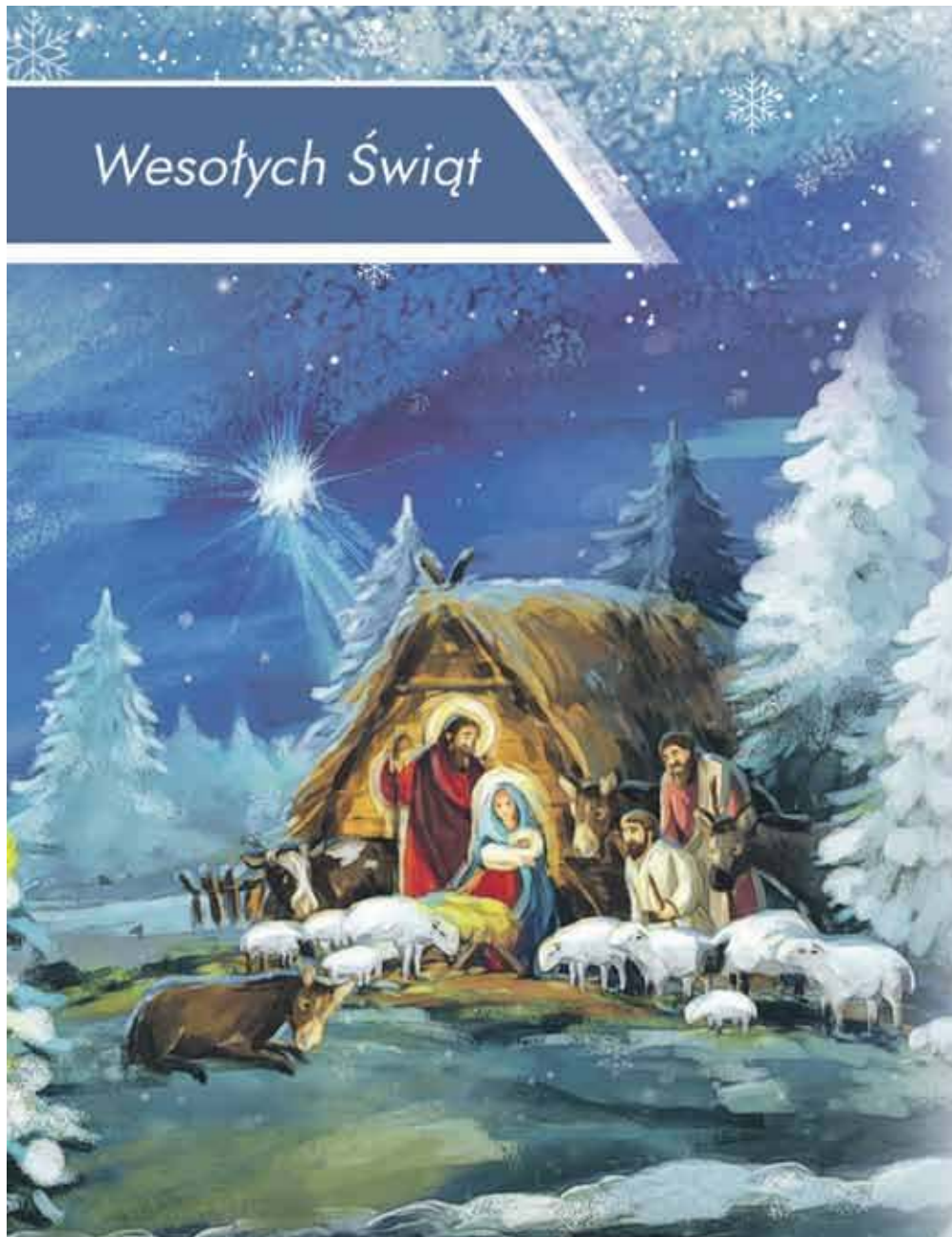
Tekst i fot.:
Krystyna Waniczek

Każdy może pomóc. Wystarczy wpłacić dowolny datkę na konto:

70 8817 0000 0209 0801 2000 0010,

zaofiarować pomoc rzeczową pod tel.: +48 695 431 564, e-mail: fundacja@fundacjadunajec.pl lub zostać wolontariuszem fundacji.

— ZYCZENIA —

Wesołych Świąt

Boże Narodzenie 2022

Zdrowych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia!

Niech ten czas spędzony w gronie najbliższych napelni Wasze serca spokojem i radością.

Niech błogostawieństwo Bożego Dzieciątka towarzyszy Wam przez całe życie

a szczerze i najpiękniejsze Bożonarodzeniowe życzenia spełniają się w każdym dniu Nowego 2023 roku.

Pracownicy oraz Zarząd PEC Geotermia Podhalańska S.A.

Wiceprezes Zarządu

Robert Wójciak

Robert Wójciak

Prezes Zarządu

Wojciech Ignacok

Wojciech Ignacok

SAMORZĄD

Rozmowa z WITOLDEM KOZŁOWSKIM, Marszałkiem Województwa Małopolskiego

Panie Marszałku, cztery lata samorządowej kadencji za nami. Okres należący do najtrudniejszych w historii samorządu województwa. Czy w tych bardzo trudnych warunkach udało się osiągnąć zakładane cele?

- Wszyscy wiemy, że czasy są trudne. Praca samorządu województwa polega przede wszystkim na realizacji polityki regionalnej - zgodnie z priorytetami określonymi w Strategii Województwa. Obejmując funkcję marszałka Małopolski nie spodziewałem się, że wybuchnie globalna pandemia i tak bardzo, i tak dużo zmieni się w naszym życiu.

Nie zakładałem również, że do Małopolski przybędzie tak duża fala uchodźców z zaatakowanej przez Federację Rosyjską Ukrainy. Stało się, ale my sobie z tą trudną sytuacją - wspólnymi siłami z administracją rządową - jak do tej pory dobrze radzimy. Dzisiaj, Drodzy Państwo, pomimo wszystko, Małopolska rozwija się gospodarczo. Małopolska jest wielkim placem budowy. Dotyczy to wszystkich obszarów naszego życia i każdej, nawet najmniejszej wspólnoty samorządowej. Dlatego, pomimo tych niespodziewanych trudności, realizujemy nasze założenia programowe, a przed nami perspektywa stabilnego i - mam nadzieję - dynamicznego rozwoju.

Panie Marszałku, skąd w samym środku globalnej zawieruchy, taka dawka małopolskiego optymizmu?

- Moja ocena wynika z wiedzy i mojego życiowego doświadczenia. Kryzys jest wszędzie. Chodzi o to, żeby sobie w tych trudnych warunkach radzić. Radzimy sobie. To nasz małopolski atut. My potrafimy rozwiązywać nawet najtrudniejsze problemy. Ostatnie lata dowiodły, że jesteśmy w tej kwestii pomysłowi i bardzo skuteczni. Natomiast mój małopolski optymizm ma też swój wyjątkowo mocny fundament. Tym fundamentem są ciężkie miliardy zainwestowane w ciągu tych ostatnich 4 lat w Małopolsce.

Gdzie i w co inwestowano w Małopolsce te miliardy?

- To są wielomiliardowe, niezwykle różnorodne zadania. Są to tysiące przedsięwzięć i projektów, które stały się w ostatnich latach kołem zamachowym małopolskiej gospodarki oraz całej naszej wspólnoty. Jako Samorząd Województwa Małopolskiego inwestowaliśmy te wielkie pieniądze konsekwentnie, w każdym z małopolskich powiatów. Na przykład; w powiatach chrzanowskim, olkuskim i oświęcimskim zrealizowaliśmy prawie 1800 róż-

nego rodzaju projektów w sumie na niemal 600 milionów złotych. To zresztą wcale nie jest rekord. W samym Nowym Sączu oraz powiatach nowosądeckim, limanowskim i gorlickim zrealizowano ponad 3370 różnorodnych projektów na kwotę dofinansowania blisko 1,3 miliarda złotych. W powiatach miechowskim, proszowickim, krakowskim i wielickim zrealizowaliśmy ponad 2660 projektów z dofinansowaniem w wysokości ponad miliarda złotych.

Idźmy dalej. Na przykład w Tarnowie oraz powiatach tarnowskim, bocheńskim, brzeskim i dąbrowskim zrealizowano ponad 3300 różnych przedsięwzięć na kwotę blisko 1,2 miliarda złotych. Zsumujmy też w takim razie środki, które trafiły na teren powiatów wadowickiego, myślenickiego, suskiego, tatrzańskiego i nowotarskiego. Także i w tym przypadku liczby mówią same za siebie. 3340 zrealizowanych projektów na sumę 1,2 miliarda złotych. Kraków zostawiłem na koniec. W sercu Małopolski mamy zrealizowanych ponad 2000 zadań na łączną kwotę niemal 2 miliardów złotych...

To są wielkie pieniądze, szkoda tylko, bo pandemia też nas pewnie wiele kosztowała.

- Pandemia dotarła wszędzie i dała się we znaki każdemu. Powtórzę jednak, że na czoło peletonu wysuwają się ci, którzy sobie z trudnościami radzą.

Przypomnę, że Małopolska Tarcza Antykryzysowa była naszą natychmiastową odpowiedzią na światową epidemię. Małopolska była wśród ab-

solutnych pionierów tego rodzaju ratunkowego działania. Wspieraliśmy mieszkańców i przedsiębiorstwa.

Błyskawiczne, potężne zakupy nowoczesnego sprzętu medycznego wzmocniły służbę zdrowia w całym regionie. Walka o zdrowie i życie to na pewno było to najważniejsze zadanie. Ale przecież nie jedyne w tych okolicznościach. Nie mogliśmy również dopuścić do szokowego załamania gospodarki. Uruchomiliśmy programy pomocowe dla małopolskich firm, dzięki którym możliwe było uratowanie ponad trzydzieści tysięcy miejsc pracy.

Czy to było wielkie wyzwanie? Tak, to było i jest bardzo trudne zadanie.

Na szczęście działaliśmy z odpowiednim rozmachem. Myślę, że nasza Małopolska Tarcza Antykryzysowa, to chyba najlepiej wydane we współczesnej historii samorządu, blisko dwa miliardy złotych.

Z koronawirusem prawie nauczyliśmy się żyć, a wtedy zaczęła się wojna...

- To prawda, że towarzyszące nam w tej kadencji okoliczności są nadzwyczajne. Także i w tym wypadku, pamiętajmy jednak, że rosyjska agresja wywołała olbrzymie gospodarcze reperkusje na całym świecie. Inflacja to jest światowy problem. Ceny rosną w całej Europie. Skala wojennego dramatu oraz globalny układ sił sprawiają, że nie ma też prostych rozwiązań. Wierzę jednak głęboko, że akurat Polska wyjdzie z tej światowej zawieruchy dużo mocniejsza.

Przyjmując pod swoje dachy miliony Ukraińców pokazaliśmy jako naród wielką duchową siłę i prawdziwe człowieczeństwo. W Małopolsce, której patronem jest św. Jan Paweł II również nie mogliśmy zachować się inaczej. Działa i sprawdza się specjalnie stworzona w tym celu Małopolska Tarcza Humanitarna. Pomagamy. Reagujemy. Dbamy o bezpieczeństwo wszystkich Małopolan.

Zakłada Pan Marszałek, że wyjdziemy z tej wojennej opresji obroną ręką?

- W Polsce dobrze rozumiemy o co toczy się gra. Trwa wielka transformacja gospodarcza i energetyczna. Stabilizujemy krajową gospodarkę. Przede wszystkim dbamy przy tym o ludzi. Wzmacniamy się jednocześnie militarnie. Rola Polski wzrasta. Drodzy Państwo, wytrzymamy. Znowu odnoszę wrażenie, że dostosowujemy się szybciej i lepiej od innych. W Małopolsce na pewno nie czekamy biernie na rozwój wypadków. Realizujemy konsekwentnie swój gospodarczy i społeczny plan. Jesteśmy aktywni. Wspieramy się wszyscy, proszę. Mobilizujemy się! O rozwój i kondycję Małopolski jestem spokojny. Mierzmy wysoko!

Czy Igrzyska Europejskie będą w przyszłym roku dla Małopolski takim pokonaniem wysokiej poprzeczki?

- Do Igrzysk Europejskich przygotowujemy się w Małopolsce już od dwóch lat. Od początku prowadzimy działania w sposób głęboko przemysłowy i racjonalny. Igrzyska Europejskie w swojej formule z założenia są niskokosztowe. Rozgrywane są bowiem na istniejących już obiektach sportowych. Gramy jednak o wysoką stawkę. Pokonaliśmy wszystkie dotychczasowe przeszkody. Mamy wsparcie Pana Prezydenta Polski, Pana Premiera, rządu, ministerstwa sportu i wielu instytucji sportowych, i małopolskich samorządów - miast partnerskich. Współpracujemy również z innymi województwami. Finiszujemy. Szacuję, że aż ponad półtora miliarda złotych trafi do małopolski, do miast partnerskich, goszczących olimpijskie konkurencje. Naszym głównym celem promocyjnym jest włączenie Małopolski do elitarnego klubu regionów europejskich. Nic nie zapewni Małopolsce lepszej reklamy niż 11 dni relacji telewizyjnych w 48 krajach Europy. Na tym etapie nie mam żadnych wątpliwości, że największym wygranym Igrzysk Europejskich będzie właśnie Małopolska.

Jest Pan zadowolony z tego, co udało się osiągnąć w ciągu tych 4 lat?

- Powiedzieliśmy już sobie o zainwestowanych miliardach. To są dobrze, z pożytkiem dla ludzi wydane pieniądze. Proszę jednak pamiętać, że pieniądź nie jest celem, a jedynie instrumentem. Tej naszej codziennej pracy muszą przyświecać autentyczne wartości. Dlatego jestem szczególnie dumny, że właśnie

w tej kadencji, Największy w historii Polak, Święty Jan Paweł II, został ustanowiony Patronem Małopolski. Z mojej strony jest to jasna ideowa deklaracja. To są nasze korzenie i wartości. To jest moja życiowa busola. Jest to zarazem publiczne zobowiązanie. W samorządzie celem nadrzędnym jest praca na rzecz dobra wspólnego i drugiego człowieka. To nie tylko idea. To przede wszystkim te codzienne międzyludzkie relacje i kolejne rozwiązane problemy. Ten praktyczny cel, służba mieszkańcom i Małopolsce, każdego dnia mojej samorządowej pracy, jest realizowany przeze mnie z pełną determinacją.

Panie Marszałku, z tych czterech lat możemy wyliczyć, wyróżnić te najważniejsze inicjatywy? Uznajmy, że chcemy wyróżnić tych dziesięć najważniejszych...

Bez wątpienia, na pierwszym miejscu będzie uchwalenie, jednogłośnie, powtarzam – jednogłośnie Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”. To bez wątpienia fenomen na skalę kraju. Jestem z tego dumny! Na drugim miejscu będzie rzecz dla mnie osobiście bardzo ważna, czyli ustanowienie św. Jana Pawła II Patronem Małopolski. Od mojego pierwszego pisma do Metropolity Krakowskiego, przez deklarację Sejmiku Województwa Małopolskiego, aż po sam dekret administracji watykańskiej, wiedziałem, że to jest słuszna idea. Kto będzie lepszym patronem dla Małopolski jak nie jeden z nas – Małopolanin, urodzony w Wadowicach Karol Wojtyła, papież, święty Kościoła Katolickiego. Przyszły trudne czasy. Mówiliśmy już o tym.

Dlatego, na kolejnym miejscu będzie powstanie Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej, której budżet przekroczył już dwa miliardy oraz Małopolskiej Tarczy Humanitarnej, która była i jest odpowiedzią na sytuację związaną z wojną na Ukrainie. Nie udało by się tego zrobić, gdyby nie porozumienie z wszystkimi służbami ratowniczymi i porządkowymi w Małopolsce, które podpisaliśmy na początku tej kadencji zarządu. To miejsce piąte.

Na szóstej pozycji, inaczej – jako szóste, bo każda inicjatywa jest równie ważna, wymienić chcę powstanie Rady Naukowej ds. Strategicznych Kierunków Rozwoju Małopolski. Kolejny fenomen – pierwsza taka rada w Polsce. Gromadzi rektorów 16 już małopolskich uczelni wyższych.

Aż wreszcie III Igrzyska Europejskie, które odbędą się już w przyszłym roku. Od samego początku wierzyłem w potencjał tego wydarzenia. Jestem dumny, że Małopolska jest współgospodarzem Igrzysk. Osiem – kultura. Nie wiem, czy Pan redaktor pamięta, ale był taki czas, jak pracownicy jednostek kultury wieszali sobie na piersiach tabliczki z hasłem „dziady kultury”. Jako jedna z pierwszych decyzji to była odpowiedź właśnie na tę sytuację, czyli poważne rozmowy z przedstawicielami instytucji i ustalona z nimi polityka płacowa. Nie po to, aby uciszyć protesty, ale żeby docenić ich pracę. Co wię-

cej – nie inwestujemy tylko w ludzi, ale także w nasze dziedzictwo. W sposób absolutnie znaczący wzrósł budżet na realizację wszystkich zadań z obszaru kultury. To druga pozycja w naszym budżecie. Troska o dziedzictwo, to materialne i niematerialne, to nasz priorytet i obowiązek, który chce wyróżnić.

Patrząc dalej: znacząco rozszerzyliśmy działalność Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Mieszkańcy Nowego Targu, Zakopanego, czy Miechowa nie muszą już jechać do Krakowa. Otworzyliśmy dla nich agendy zamiejscowe, których działalność stopniowo rozszerzamy. Będziemy otwierać kolejne. Tak samo Wojewódzki Urząd Pracy ma swoją filię już nie tylko w Nowym Sączu i Tarnowie, ale także w Oświęcimiu i Miechowie.

Te cztery lata to także wiele okazji do emocji sportowych, inspirujących wydarzeń i doświadczeń na najwyższym, światowym poziomie. Województwo Małopolskie było i jest partnerem wielu wspaniałych wydarzeń. Wyróżnić chcę Polski Kongres Przedsiębiorczości w Krakowie, Festiwal Piękna w Nowym Sączu, który udało się na nowo ściągnąć do Małopolski, I Europejski Kongres Sportu i Turystyki w Zakopanem, który już od tegorocznej, pierwszej edycji okazał się tzw. „strzałem w dziesiątkę”. W Krynicy-Zdroju odbyły się dwie ważne konferencje: Cybersec CEE Regions and Cities oraz Krynica Forum. Na nowo Krynica-Zdrój – perła polskich uzdrowisk, stała się miejscem debaty na najważniejsze tematy Europy i świata.

Małopolska na przestrzeni tych czterech lat niejednokrotnie była także areną najważniejszych wydarzeń sportowych: Puchar Świata w skokach narciarskich w Zakopanem, Mistrzostwa Świata w Karate Kyokushin w Krakowie, które po raz pierwszy były rozgrywane poza Japonią, Mistrzostwa Europy U-22 w siatkówce w Tarnowie, znany w Europie samochodowy Wyścig Górski Limanowa – Przełęcz Pod Ostrą, Mistrzostwa Europy w Karate w Myślenicach, Memoriał Huberta Wagnera w Krakowie, Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Strongman w Podegrodziu, przed nami – co tylko - Mistrzostwa Świata w piłce ręcznej. Małopolanie mogą być dumni! Ja jestem...

Do wyborów samorządowych ok. 1,5 roku. Jaki Pan Marszałek ma plan na tę ostatnią prostą? Czego należałoby w tych okolicznościach życzyć?

- Tak się składa, że na ostatniej prostej mamy akurat Igrzyska Europejskie 2023. Sportowa analogia jest zatem jak najbardziej na miejscu. W Małopolsce bardzo solidnie te ostatnie lata przepracowaliśmy. Wiary i siły w regionie nam nie brakuje. Kondycja do działania jest. Jak wszyscy ambitni sportowcy na ostatniej prostej będziemy jeszcze bardziej przyspieszać.

Życzyłbym sobie i wszystkim moim wspaniałym Współpracownikom i Pracownikom małopolskich instytucji przede wszystkim zdrowia i pogody ducha.

Będą musieli dotrzymać mi kroku...

Rok założenia - 1939

Spółem

ZAKOPANE

Centrum Handlowe SZYMONEK

Gama
tań przyjazna, tań solidna

Sklep PODHALE

Dom Handlowy Granit

www.spolem-zakopane.pl

Naszym Klientom
życzymy

ZDROWIA, MIŁOŚCI i RADOŚCI

oraz

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU 2023

pracownicy

Spółem Zakopane

Spółka z o.o

Wszystkim naszym Klientom
dziękujemy
za udaną współpracę
oraz życzymy Wam
zdrowych, wesołych,
spokojnych i radosnych
Świąt
Bożego Narodzenia!

MARIMEX

NÓWY TARG, UL. KRAKOWSKA 7, Tel: +48 18 264 88 82
 KRAKÓW-LIBERTÓW, UL. GÓRA LIBERTOWSKA 12, Tel: +48 12 270 15 04
 MYŚLENICE, UL. SOBIESKIEGO 44, Tel: +48 12 274 14 80
marimex.com.pl
opel@marimex.com.pl

OPEL

Patniczka

W wieku 80 lat pierwszy raz wsiadła do samolotu i odwiedziła Ziemię Świętą. Była też w Medjugorje. Na spełnianie marzeń nigdy nie jest za późno.

Chciałabym jeszcze polecieć do Fatimy - zdradza 83-letnia dziś Genowefa Kuruc z Łapszanki. - Matka Boska Fatimska była ze mną w najtrudniejszych momentach, mam jej za co podziękować - tłumaczy. Tych trudnych momentów w jej życiu nie brakowało. Wie, co to głód, bieda, choroby. Przeżyła trzy zawały i śmierć kliniczną. Wie, co to ciężka praca, śmierć bliskich. Ból, nie tylko ten fizyczny.

Smak ziemniaka

Jej czas zaczął się razem z wojną. Urodziła się w 1939 r. Pamięta głód i strach. Świstające nad cmentarzem kule, kiedy przechodził front. Żołnierzy w domu, którzy zabrali wszystko, co było do zjedzenia. Czy to byli Niemcy, czy Rosjanie? - nie pamięta. - Najpierw w izbie mówili „gut, gut”, a potem „charaszo, charaszo” - wspomina. Ale którzy gotowali w ich domu jedzenie i podzielili się z dziewczynką, która patrzyła na nich wygłodniałymi oczami? Nie jest pewna. Jeden z żołnierzy powiedział, że ma w domu takie same dzieci, po polsku chyba, bo rozumiała i dał jej gotowanego ziemniaka.

Cyganie od Pompy

Genowefa pochodzi z Czarnej Góry. Nazywała się Hełdak, ale wszyscy wołali „Do Uracioka”. Była najstarszą z dziewięciorga rodzeństwa. Na jej barkach spoczywała opieka nad młodszymi. Czasem trzeba było brać w chustę brata czy siostrę i iść paść krowy. Gęsi lubiła paść koło cygańskiego domu na granicy Trybsza i Czarnej Góry. - Mieszkała tam tylko jedna rodzina. Nazywali się Pompa. To byli bardzo pracowici ludzie.

Jak woda owce porwała

Po wojnie było bardzo ciężko. Nie było co w polu zasadzić. - Ale ludzie w Czarnej Górze bardzo sobie wzajemnie pomagali, jak kto miał ziarno, to się podzielił z tym, co nie miał. To samo z okrawkami ziemniaków - wspomina.

W rodzinie polepszyło się, gdy ojciec został bacą. Przez 13

lat jeździł z owcami w Bieszczady. Aż do momentu, gdy było oberwanie chmury, woda przerwała wał i porwała całe stado. Tysiąc owiec. Ojciec z juhasami ledwo uszedł z życiem. - Pamiętam jego rozpacz po powrocie do domu - opowiada. Znowu było biednie.

Brązowe trzewiki

Zabawki? - Ze szmat mama robiła nam lalki i się nimi bawiliśmy, ale nie było na to wiele czasu - mówi. Pierwsze buty? Pamięta je doskonale. Były brązowe, ze świńskiej skóry. Strasznie obcierały, aż lała się krew. - Dlatego do kościoła szło się boso, buty się wkładało przed progiem, a potem znowu wracało się na bosa-

ka - mówi. Miała też „kołcuny” ze sukna, coś w rodzaju pantofli uszytych na kopycie, które chro- niły przed zimnem.

Ucieczka w Bieszczady

Ledwo skończyła siódmą klasę, uciekła z domu. Miała 14 lat. Pojechała do PGR-u w Grabiu w Bieszczadach. - Znałam tamte okolice, bo jak ojciec bawował, jeździłam z nim naga- niać owce - opowiada. - Do wsi przyjechali z Bieszczad panowie szukać ludzi do pracy w PGR-ze. Pojechałam z nimi, mamie nic nie powiedziałam, martwiła się bardzo - opowiada. Jak dowiedzieli się, ile Gienia ma lat,

nie chcieli jej przyjąć do pracy. - Płakałam strasznie, obla- piałam kierownika po nogach, aż zgodził się mnie zatrudnić - wspomina. Szybko okazało się, że 14-latką ze Spisza, choć naj- młodsza, to najlepiej radzi so- bie z sadzeniem kapusty. Brała sobie dwa rządki zamiast jedne- go, zarobiła też więcej. - Wszyst- kie zarobione pieniądze posyła- łam mamie do Czarnej Góry. Na- wet sobie cukierka nie kupiłam - podkreśla. Dlatego, gdy wróci- ła do domu przed Bożym Naro- dzeniem, rodzice się już na nią nie gniewali. Doskonale pamię- ta, jak mama zabrała ją do kraw- ca w Białce Tatrzańskiej i zamó- wiła dla niej zieloną garsonkę, trzy spódnice i sukienkę, któ- rych inne dziewczyny bardzo jej zazdrościły. Tę garsonkę nie- dawno wyrzuciła.

Huczne wesele

W lutym wróciła w Biesz- czady, by przez kolejny sezon pracować w PGR-ze w Posa- dzie Rybotyckiej. Karmiła kro- wy, doila, wyrzucała gnój. Tam poznała swojego przyszłego męża Franciszka, który pocho- dził z Łapszanki. - Przy robo- cie my się spotkali, każdy opo- wiedział o swojej biedzie, po- żalił się, i to nas zbliżyło - tłum- czy. - Jego rodzice nie byli za- doleni z naszego ożenku, innej chcieli dla niego panny, z polem - wspomina. On miał 25 lat, ona 16. - Wesele było fest. Trwało trzy dni. Z jednej miski jadło 10 ludzi - wspomina rok 1957. Dla gości była jajecznicza, podplomy- ki, bryndza, ciasta. - Rosół, ka- pusta, fizioły, kasza manna pocu- krzona i posypana cynamonem, a na deser galaretki - wymienia weselne menu. Po ślubie wróci- li do pracy w Bieszczadach. Gdy urodziło się pierwsze dziecko, Genowefa wróciła na kilka mie- sięcy na Spisz. Potem niemow- laka zostawiła matce, a sama po- jechała do pracy.

Biednie

- Mieszkaliśmy w pokoiku, spaliliśmy na słomie, przykrywa- liśmy się kocami, nawet podusz- ki nie mieliśmy - wspomina cza- sy bieszczadzkie. W Jaśle urodzi- ła się druga córka. Gdy teściowa zobaczyła, w jakich warunkach mieszkają, namówiła ich do po- wrotu. Sama zamieszkała u dru- giego syna, młode małżeństwo zostało w starym domu z ojcem Franciszka. - Trzy lata po-

tem teścia sparaliżowało, opie- kowałam się nim przez 13 lat, już z łóżka nie wstał aż do śmierci - wspomina Genowefa. Zajmowa- ła się gospodarstwem i kolejny- mi dziećmi, które przychodzi- ły na świat. Mąż juhasił. - Żeby dorobić coś, zbierałam grzyby, maliny i borówki. Woziałam na plecach do Zakopanego - mówi. Wszyscy spali w jednej izbie - teściu, małżeństwo i piątka dzieci. Gdy już dzieci dorosta- ły, przyszła kolejna bieda. Cór- ka zostawiła pod opieką Geno- wefy szóstkę swoich dzieci i wy-jechała do Włoch. Przez 10 lat nie dała znaków życia. Najstar- sze jej dziecko miało 12 lat, naj- młodsze - 2,5. Dziadkowie zo- stali dla nich rodziną zastępczą. Aż trudno uwierzyć, że tej nie- wielkiej postury kobieta niosła na sobie taki ciężar. Nic dziwne- go, że przypląciła to utratą zdro- wia. Przeszła trzy zawały, pierw- szy, gdy miała 40 lat. Do nowe- go domu rodzina przeprowadzi- ła się dopiero w latach 90., wcze- śniej nie było za co się budować.

Czas pielgrzymek

Na pielgrzymki zaczęła jeź- dzić, gdy już odchowala swo- je dzieci i wnuki. Najpierw po Polsce - w Licheniu była jeszcze z mężem. Potem w Częstocho- wie i kolejnych sanktuariach aż po Mazury. Do Włoch pojechała tak naprawdę, by znaleźć córkę.

Od wnuków i prawnuków dostała na 80. urodziny nie- zwykły prezent. - Załatwili mi paszport i wykupili mi dwie wy- cieczki - Do Medjugorje w Bo- śni i Hercegowinie, a potem do Ziemi Świętej w Izraelu. - Bóg dał mi jakąś taką siłę, że podczas pielgrzymek w ogóle mnie nogi nie bolały. Normalnie mam skur- cze, a tam nic - ani w samolo- cie, ani potem. Jakaś taka moc na mnie spłynęła - mówi. - Boże, jaki ten świat piękny - podkre- śla. - Wszystko mnie interesowa- ło. Przyroda, jak wsie wygląda- ją, ludzie jacy są, kościoły - wy- mienia.

W wieku 82 lat wyjecha- ła też pierwszy raz na Kaspro- wy Wierch.

- Marzę jeszcze o Fati- mie, jak będą organizować piel- grzymkę, to pojadę - zapowia- da. Przysnaje, że nogi już tro- chę „gumiane”, czasem męci się w głowie, ale wierzy, że i tym ra- zem dostanie od Boga moc.

Tekst i fot.: Beata Zalot

Genowefa Kuruc wie, co to prawdziwy głód, bieda, choroby. Przeżyła trzy zawały i śmierć kliniczną. Wie, co to ciężka praca, śmierć bliskich i ból.

Mroźny opłatek

Ależ było zimno! Jednak w sercach panował niemal upał. Nowotarżanie spotkali się w niedzielne późne popołudnie 18 grudnia na Wigili w Mieście.

Jej program był nieco inny niż w poprzednich latach. Zamiast życzeń były występy artystów ze Studia Piosenki Septyma. Na plenerowej scenie na Rynku gościli także Mali Hyrni i Hyrni oraz Chór Gorce.

- Wigilia w Mieście to piękna tradycja, która doczekała się już XVI edycji - mówił Wojciech Groń, prezes nowotarskiego oddziału Związku Podhalań. Witając zgromadzonych na Rynku. Oczywiście podczas świętowania nie zabrakło życzeń, łamania się opłatkiem i przede wszystkim potraw wigilijnych, ser-

Mali Hyrni z kołędami na Wigili w Mieście.

wowanych przez członków ZP z Miasta.

- Szczególnie brzmi w te nadchodzące święta Bożego Narodzenia potrzeba zostawienia pustego miejsca przy stole, zwłaszcza dla społeczności ukraińskiej, która u nas znalazła schronienie - mówił burmistrz Grzegorz Watycha. Życzenia świąteczne złożył także Grzegorz Luberda, przewodniczący rady miasta. Do Nowego Targu przybył też Julian Kowalczyk, prezes Związku Podhalań. Zaś opłatki i chałkę poświęcił kapłan ZP w Nowym Targu ks. prałat Mieczysław Łukaszczyk.

Podczas Wigilii w Mieście można było też odwiedzić stoiska świąteczne w ramach trwającego na Rynku Jarmarku Bożonarodzeniowego.

Tekst i fot.: Jan Głąbiński

Potęga Karpat

Wołoskie wzory

Pasterze z Waksmundu byli wcześniej od Wołochów

Gdy Wołosi pojawili się na Podhalu, istniały już pasterskie wioski. Te najstarsze to Klikuszowa, Waksmund i Szaflary.

Popularne orzechy wołoskie z Italią nie mają nic wspólnego, tak naprawdę powinny się nazywać „orzechy wołoskie”, bo pochodzą z Mołdawii. Obecna nazwa jest wynikiem pomyłki. To tylko niektóre z ciekawostek, które można było usłyszeć podczas sobotniej konferencji poświęconej Wołochom właśnie, która odbyła się w Muzeum Tatrzańskim w ramach 18. edycji festiwalu „Moc Gór”.

Wołosi to temat ostatnio modny, choć często wiedza na temat tego ludu i oddziaływań na nas odbiega od historycznych faktów. Konferencja, która odbyła się w Muzeum Tatrzańskim, była okazją do zapoznania się z wynikami najnowocześniejszych badań, możliwych dzięki międzynarodowemu grantowi, który realizowany był przez kilka lat w całej Europie.

Kim są dziś Wołosi i skąd przyszli? - na to pytanie próbował odpowiedzieć dr Piotr Kłapyta z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (Rozmowa na ten temat ukazała się w TP tydzień temu). Wołosi pojawili się w Ochojnicach już w XV w., ale nie byli to pasterze, a bojarzy wynajęci przez króla, którzy pełnili rolę górskiej policji.

Dla podhalańskich górali szczególnie ciekawa była druga część jego wykładu, podczas której Kłapyta przekonywał, że kiedy Wołosi dotarli w XVI w. na Podhale (kolejna faza ich osadnictwa), pasterstwo tutaj już istniało. Jedną z najstarszych osad pasterskich - Waksmund - już w 1434 r. miała akt wolnego wypasu od Górców aż po szczyty Tatr. Obok Waksmundu najstarszymi osadami pasterskimi na Podhalu były Klikuszowa i Szaflary. Były nawet targi owcze w Nowym Targu i kozie w dzisiejszym Podczermu.

Jednym z najstarszych rodów pasterskich był ród Kalatów pochodzący z Krompach (dzisiejsza Słowacja), który miał we władaniu trzy hale: Strążyńską, Białą i Kalatówki.

Pierwsi pasterze wołoscy

pojawili się na Podhalu w następnym wieku m.in. w Łapszach Wyżnych. We wsi istniała nawet cerkiew. Potem wyemigrowali do Osturni. - Wpływu osadnictwa wołoskiego na pasterstwo i osadnictwo na Podhalu nie należy przeceniać - przekonywał dr Piotr Kłapyta.

Z kolei prof. Ilona Czamańska z uniwersytetu w Poznaniu szukała podczas badań terenowych współczesnych Wołochów, którzy są dziś ludem ginącym. Od czasów starożytnych zamieszkiwali oni wszystkie góry Bałkanów i Europy Środkowej - tereny od Peloponezu po północne Karpaty. Ich jedność kulturowa przejawiała się m.in. w powtarzalności nazw miejscowych, wspólnych elementach językowych, wspólnych wątkach mitologicznych, podobnych obrzędach. Nadal zamieszkują tereny dzisiejszej Rumunii, Mołdawii. Są ich wioski w Grecji, Macedonii, Albanii i Serbii.

Z kolei prof. Grzegorz Jawor, znawca historii średniowiecza z uniwersytetu w Lublinie, próbował odpowiedzieć na pytanie, dlaczego Wołochom udało się odnieść sukces w kolonizacji i kształtowaniu kultury Europy Środkowo-Wschodniej. Przypominał, że pierwsza faza kolonizacji na terenie dzisiejszej Polski w połowie XIV w. miała charakter wojskowy. Wołosi pełnili rolę górskiej policji. Była to elita wołoska, która tutaj docierała. Dziś kojarzą się głównie z pasterstwem. Tymczasem to byli wśród nich także rolnicy, zajmowali się bartnictwem. Byli świetnymi budowniczymi w drewnie, wykonywali też przedmioty metalowe. Prof. Grzegorz Jawor mówił o ich charakterze kameleonów, co powodowało, że szybko się asymilowali z miejscową ludnością.

Projekt „Potęga Karpat” to nie tylko wykłady i dyskusje. To także warsztaty. Miały też odbyć się wycieczki w Tatry lub Gorce z przewodnikami, będącymi równocześnie znawcami wołoskiej problematyki, choć aura nie ułatwiła realizacji tego zadania.

Tekst i fot.: Beata Zalot

— ZYCZENIA —

W dniu Bożego Narodzenia
Niech Chrystus przyniesie Wam
siłę, radość i pokój,

a łaski Narodzonego Zbawiciela napętnią
Wasze serca miłością, nadzieją i wiarą
na cały następny rok.

Regina Tokarz

Dyrektor Szpitala Powiatowego im. dr Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem

Małgorzata Czaplińska

z-ca dyrektora ds. lecznictwa

Rabka-
Zdrój

Przystań „Katarzynka”

Gdy na Kramatorsk zaczęły regularnie spadać ruskie rakiety, Swieta nie miała wątpliwości, że czas pakować dzieciaki i uciekać do Polski.

„Katarzynkowa” ekipa w niepełnym składzie.

Karolinka, córeczka Swieta, ma może z dziesięć lat. Przyjechała do Polski w pierwszych dniach marca. To był jej pierwszy wyjazd za granicę. Karolinka poszła do szkoły. Skumplowała się z Florką, córką gospodarzy pensjonatu „Katarzynka” w Rabce. Bo właśnie ten okazały drewniany budynek przy Poniatowskiego stał się dla Swieta, Karolinki i babci Nataszy prawie prawdziwym domem. Dziś Karolinka mówi po polsku doskonale. Nikt by się nie domyślił, że nie jest zwyczajnym polskim dzieckiem. Florka z kolei zaczyna mówić coraz lepiej po rosyjsku i ukraińsku.

Babcia Karolinki przyznaje, że wnuczka to jej prawdziwy łącznik ze światem. Niby polski język do ukraińskiego bardzo podobny, ale jak przyjdzie do rozmowy o szczegółach, zawsze lepiej mieć tłumacza. Karolinka jest niezastąpiona. Ale nawet jak się babcia sama na zakupy do sklepu wybierze, zawsze może liczyć na pomoc. - Naprawdę nie mam nic złego na waszych ludzi do powiedzenia. Czasami się słyszy w telewizji, że nie wszyscy Polacy są dobrzy dla uchodźców. Ale myśmymy dotąd w Rabce

na żadnego takiego złego nie trafili - śmieje się starsza pani. - Jak Polacy słyszą ukraińską mowę - od razu pomagają. Pani w sklepie doradzi, co tam na promocji mają, co się kupić lepiej opłaci albo które produkty smaczniejsze - dodaje.

♦ Jak się nam tu żyje w Polsce? Dobrze, nawet bardzo dobrze - zaznacza Swietłana, a Natasza trąca ją łokciem, żeby koniecznie o gospodarzach wspomnieć nie zapomnieli. Bo to właśnie Ala i Bogdan, właściciele „Katarzynki”, najbardziej na doskonałą opinię o Polakach wśród uchodźców zapracowali. - Oni nas tu jak rodzinę przyjęli. Brakuje słów, jakie wdzięczne jesteśmy - zaznacza Natasza, a Swieta wymownie potakuje.

♦ Wnętrza „Katarzynki” wyglądają zupełnie jakby się tu czas zatrzymał na początku ubiegłego stulecia. Pensjonat ma swoją przedwojenną historię, a gospodarze starają się ten klimat utrzymać. Historyczne sprzęty, stylowe meble i te zegary... rytmicznie oddzielające przyszłość od przeszłości. - Trochę jak w horrorze, nie? - śmieje się Florka. - Wyobraź sobie, że w nocy idziesz do kuchni napić się wody, a tu na-

gle zacznie bić zegar - poważnieje... „podkręcając” nastrój grozy. Ukraińskim gościom przytulne wnętrza pensjonatu wyłączają ciepło się kojarzą. To wymarzone miejsce dla uciekinierów przed okrutną wojną. Bo Kramatorsk, z którego pochodzi większość „katarzynkowej” ekipy, nader często przewijał się w dramatycznych doniesieniach z wojny. W pierwszych dniach kwietnia rosyjska raketa zabiła 59 osób oczekujących na ewakuację na dworcu kolejowym. Na szczęście Swieta, Karolinka i Natasza tam już wtedy nie było. - W dwie godziny się zebrałyśmy. Każda zabrała tylko najpotrzebniejsze rzeczy. Do dwóch walizek się spakowałyśmy i ruszyłyśmy na zachód - wspomina Swieta. - Nie było na co czekać. Kilka razy słyszeliśmy, jak przelatowały nad nami rakiety. Jeden z pocisków uderzył w dom po sąsiedku...

♦ W Kramatorsku Swieta mieszkała w dziewięciopiętrowym bloku. Zamknęła mieszkanie, poprosiła sąsiadów, żeby się nim zaopiekowali, i ruszyła w nieznaną... pierwszy raz w życiu za granicę, do obcego kraju. - Mamy kontakt ze znajomymi i rodziną. Opowiadają straszne rzeczy. W mieście nie ma prądu,

wody, ciepła. Ludzie w mieszkaniach rozpalają ogniska - Swieta znacząco zawiesza głos. Dodaje jednak skwapliwie, że nawet teraz sobie życia poza Ukrainą nie wyobraża. W Polsce jest dobrze, bezpiecznie, tu są bardzo dobrzy ludzie, ale jednak dom został tam... w Kramatorsku.

♦ Swieta, Natasza i Karolinka cały czas śledzą doniesienia z frontu i toną w domysłach, kiedy będzie na tyle bezpiecznie, żeby wrócić... - Najpierw mówiłyśmy sobie, że na wakacje wracamy. Później, że może jednak na święta albo na Nowy Rok. Teraz już wiemy, że się nie uda. Ale może na wiosnę... I już teraz wszystkich was zapraszamy, a szczególnie panią Alę i Bogdanę - wtrąca ze śmiechem babcia Karolinka.

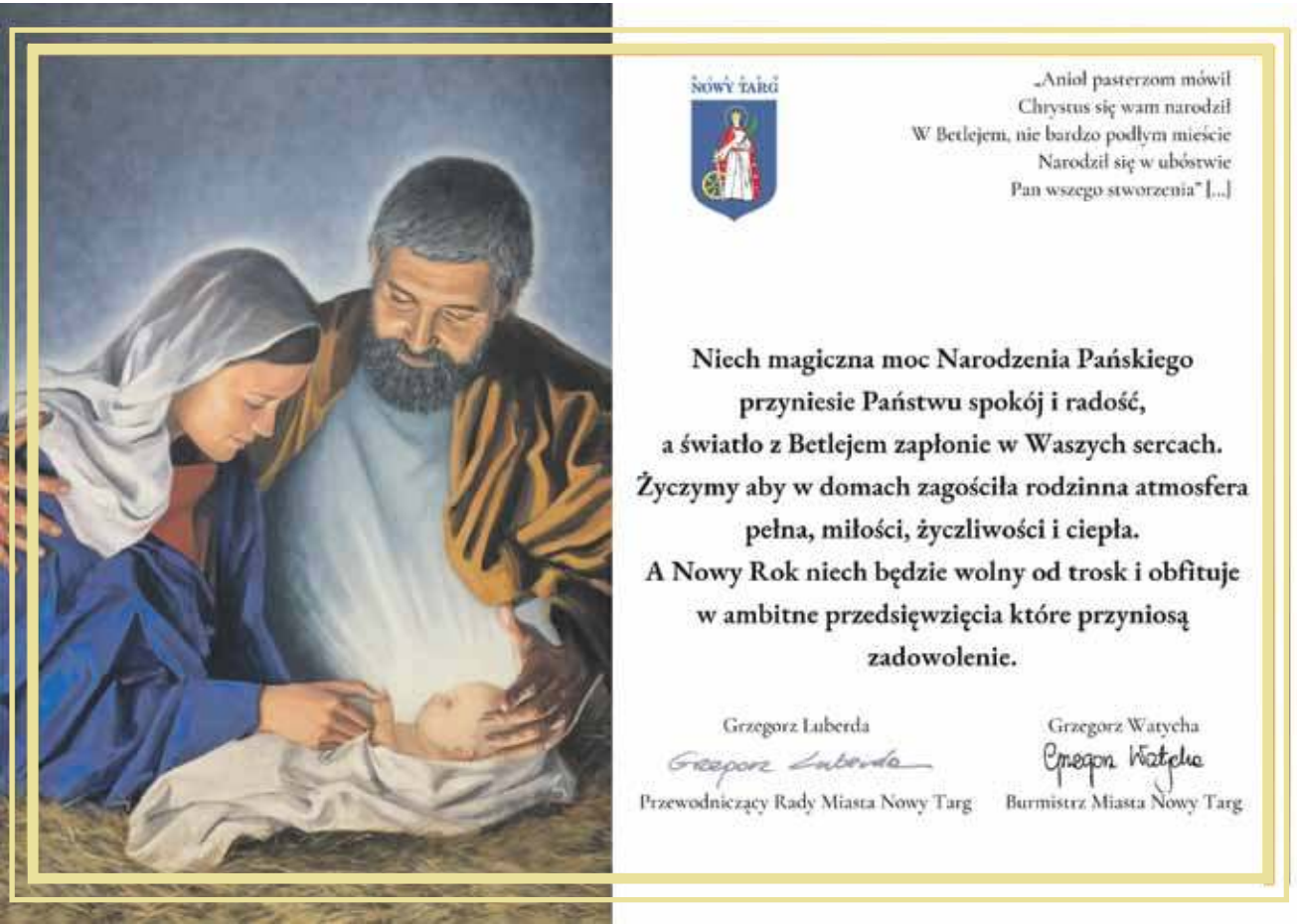
♦ Swieta i Natasza wspominają Weronikę. Ona też w „Katarzynce” znalazła schronienie. Ale nostalgia dokuczała jej szczególnie. Nie wytrzymała... Gdy tylko dowiedziała się, że ruskie wojska się wycofały - wróciła do domu, nie zważając, że idzie zima, że będzie ciężko, że niebezpiecznie, że wojna, że rakiety i bomby, że cena tego powrotu może być straszliwa...

sce zostanie. W tej decyzji utwierdziły ją doniesienia z Kramatorska. - Mam cały czas kontakt ze znajomymi. Wiem, co się dzieje. Wiem, ilu moich szkolnych kolegów poszło na wojnę i ilu już nigdy nie zobaczę. Tego się w oficjalnych komunikatach z Ukrainy nie dowiesz - podsumowuje gorzko.

♦ Swieta, Karolinka i babcia Natasza już powolutku przygotowują się do świąt. Nie będą takie wesołe, jak zwykle, ale zawsze przecież jest nadzieja, że to już długo nie potrwa. Może faktycznie na wiosnę można będzie wrócić do domu. Poza tym w tym roku będzie okazja świętować dwukrotnie. Koniecznie trzeba się wybrać do kościoła. Że do polskiego, nic nie szkodzi. Popróbować polskich potraw wigilijnych, które przygotowują Alicja i Bogdan. Ale ukraińskich przysmaków też nie zabraknie. Babcia Karolinka długo wymienia listę potraw, których nazw na polski nie potrafi przetłumaczyć nawet jej bystra wnuczka. - Przygotujemy coś specjalnego - zapowiada tajemniczo Natasza. - A na wiosnę zapraszamy do Kramatorska... daj Boże.

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

Zimowe utrzymanie dróg

Wykaz dróg oraz osób odpowiedzialnych za jakość i terminowość wykonania prac związanych z zimowym utrzymaniem dróg na terenie Nowego Targu w sezonie 2022/2023.

- **Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad:** droga krajowa nr 47 Zabornia - Zakopane i droga krajowa nr 49 Nowy Targ - Jurgów - wykonawcą będzie Podhalańskie Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe S.A. - tel. Punktu Obsługi Kontraktu 513-711-868, tel. dyżurny całodobowy.
- **GDDKiA rejon Nowy Targ – 18 266-28-86, kom: 695 588 043. Zarząd Dróg Wojewódzkich:** droga wojewódzka nr 957, ul. Ludźmierska, droga wojewódzka nr 969 Nowy Targ - Stary Sącz na odcinku od skrzyżowania z ul. Jana Pawła II do granic administracyjnych - wykonawcą będzie **Andrzej Rol – tel. 605-277-682**, odpowiedzialnym za jakość i terminowość wykonania robót będzie: **Jacek Rokicki – tel. 18 265-14-77, 798-826-365 lub 609-209-310 i Marcin Matras – tel. 609-094-547.**
- **Powiatowy Zarząd Dróg:** drogi powiatowe leżące w granicach administracyjnych Nowego Targu (ul. Szaflarska ul. św. Anny, ul. Kowaniec, ul. Waksmundzka) - wykonawcą będzie **KAL-TRANS Sp. Jawna Kalata – tel. 601-550-142, 18 275-45-73**, odpowiedzialnym za jakość i terminowość wykonania robót będzie: **Józef Maryniarczyk – tel. 18 266-47-00 lub 609-820-544.**
- **Urząd Miasta Nowy Targ:** ulice miejskie podzielono na strefy, za które odpowiedzialni są następujący wykonawcy:
 - Strefa II:** Niwa - strona zachodnia i wschodnia zjazdu od ul. Krakowskiej wszystkie odgałęzienia, os. Niwa Potok - od ul. Partyzantów z odgałęzieniami, ul. Partyzantów, łącznik Niwa - Klikuszówka, ul. Grel Boczna, ul. Starokrakowska, ul. św. Brata Alberta, os. Robów od ul. Kowaniec do ostatnich zabudowań z odgałęzieniami, os. Robów do byłego Ośrodka Wychowawczego i do budynku nr 109 c, os. Marfiana Góra do ostatnich zabudowań, os. Zadział wzdłuż potoku do końca asfaltu, os. Zadział - odgałęzienie do Buflaku, os. Zadział połączenie z os. Nowym z odgałęzieniem, os. Nowe, os. Buflak - odgałęzienie w prawo i na wprost do końca asfaltu, boczna os. Nowe działka ew. 2783 i część działki ew. 2662, boczna os. Nowe działki ew. 2824 i 3352. Wykonawcą i odpowiedzialnym za jakość i terminowość wykonania robót w tej strefie będzie: **Jan Adamczyk – tel. 603-092-388**

Standard	Opis stanu utrzymania drogi dla danego	Dopuszczalne odstępstwa od standardu	
		Po ustaniu opadów śniegu	Od stwierdzenia występowania zjawisk
3	Jezdnia odśnieżona na całej szerokości. Jezdnia posypana na całej długości	Śnieg: - luźny (6 godz.), - zajeżdżony (gr. do 5 cm występuje), - zaspy, języki śniegowe: lokalnie	W miejscach wyznaczonych: - gołoledź (5 godz.), - szron (5 godz.), - sadź (5 godz.), - pośniegową (6 godz.)
4	Jezdnia odśnieżona na całej szerokości. Jezdnia posypana na odcinkach decydujących o możliwości ruchu.	Śnieg: - luźny (8 godz.), - zajeżdżony (występuje) - języki śnieżne (występuje) - zaspy (do 8 godz.) Dopuszcza się przerwy w komunikacji do 8 godz.	W miejscach wyznaczonych: - gołoledź (8 godz.) - pośniegową (10 godz.) - lodowica (8 godz.)
6	Jezdnia zaśnieżona Prowadzi się interwencyjne odśnieżanie w zależności od potrzeb - po jednorazowym opadzie powyżej 10 cm. Po odśnieżeniu jezdnie posypane w miejscach decydujących o możliwości ruchu.	Śnieg: - luźny (występuje) - zajeżdżony (występuje - warstwa nie przekraczająca grubości 10 cm, w tym koleiny) - nabój śnieżny (występuje), - zaspy (występują) Dopuszcza się przerwy w komunikacji do 48 godz.	W miejscach wyznaczonych: - wszystkie rodzaje śliskości po odśnieżeniu (występują)

Przystąpienie do sporządzenia zmiany „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Nowy Targ na lata 2017 - 2023”

Na podstawie art. 17 ust 2 pkt 1 ustawy z 9 października 2015 roku o rewitalizacji (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 485), **PODAJE SIĘ DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI INFORMACJĘ** o przystąpieniu do sporządzenia zmiany „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Nowy Targ na lata 2017-2023”.

Zgodnie z podjętą Uchwałą nr XLVIII/513/2022 Rady Miasta Nowego Targu z 28 listopada 2022 r. Burmistrz Miasta Nowy Targ informuje o przystąpieniu do sporządzenia zmiany „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Nowy Targ na lata 2017-2023”.

Niniejszą informację umieszczono na stronie Urzędu Miasta Nowy Targ i BIP: www.nowytarg.pl oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Nowy Targ, ul. Krzywa 1, 34-400 Nowy Targ.

OGŁOSZENIE
BURMISTRZA MIASTA NOWY TARG
o ponownym wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego NOWY TARG 26 (Równia Szaflarska)

Na podstawie art. 17 pkt 9 i pkt 11 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 503 z późn. zm.) oraz uchwały nr XXVII/298/2021 Rady Miasta Nowego Targu z 8 lutego 2021 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **NOWY TARG 26 (Równia Szaflarska)** zawiadamiam o ponownym wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **NOWY TARG 26 (Równia Szaflarska)**, w dniach od 29 grudnia 2022 r. do 20 stycznia 2023 r. w siedzibie Urzędu Miasta Nowy Targ, ul. Krzywa 1, pok. 201, w godz.: pon. 7.30-16.00, wt.-pt. 7.30-13.00. Zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją: osobiście w siedzibie Urzędu w godzinach przyjmowania interesantów, po uprzednim umówieniu się i z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego, w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: www.nowytarg.pl oraz w zakładce PARTYCYPACJA w Systemie Informacji Przestrzennej pod adresem: http://mapa.inspire-hub.pl/partycypacja/nowy_targ

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie zmiany planu rozwiązaniami odbędzie się **17 stycznia 2023 r.** w siedzibie Urzędu Miasta Nowy Targ, w Sali Obrad, o godz. 12.00.

Równocześnie na podstawie art. 39 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) zawiadamiam, iż w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **NOWY TARG 26 (Równia Szaflarska)** zgodnie z art. 46 pkt 1 ww. ustawy istnieje możliwość zapoznania się z wykładanym projektem zmiany ww. planu miejscowego, opracowaną prognozą oddziaływania na środowisko, opracowaniem ekofizjograficznym, stanowiskami innych organów oraz możliwość składania uwag.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie zmiany planu miejscowego, może wnieść uwagi.

Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie do 3 lutego 2023 r. z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia, nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Uwagi można wnieść w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularza zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: www.nowytarg.pl, za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP oraz w zakładce PARTYCYPACJA w Systemie Informacji Przestrzennej pod adresem: http://mapa.inspire-hub.pl/partycypacja/nowy_targ. W przypadku poczty elektronicznej uwagi należy kierować na adres: urbanistyka@um.nowytarg.pl

Uwagi w formie papierowej należy wnieść:

- osobiście w Urzędzie Miasta Nowy Targ w Wydziale Obsługi Mieszkańców i Przedsiębiorców, ul. Krzywa 1 (Dziennik Podawczy - pok. 1),
- drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Nowy Targ, Wydział Rozwoju i Urbanistyki, ul. Krzywa 1, 34-400 Nowy Targ,
- poprzez przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonej dyskusji publicznej.

UWAGA: Liczy się data wpływu uwagi do tut. urzędu, a uwagi niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpatrzenia.

- Klauzula informacyjna:**
- Złożenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Obwieszczenie.
- Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Urząd Miasta Nowy Targ informuje, iż:
1. Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta Nowy Targ.
 2. Z Administratorem można kontaktować się poprzez adres e-mail: umnt@um.nowytarg.pl lub pisemnie na adres siedziby Administratora: Urząd Miasta Nowy Targ, 34-400 Nowy Targ, ul. Krzywa 1.
 3. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych - Pana Wiesława Kowalskiego, z którym można się kontaktować poprzez e-mail na adres: iod@um.nowytarg.pl.
 4. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w związku z realizacją obowiązku prawnego ciążącego na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) oraz wykonywaniem przez administratora zadań realizowanych w interesie publicznym lub sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO).
 5. Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane innym organom i podmiotom na podstawie obowiązujących przepisów prawa.
 6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane do chwili realizacji zadania, do którego dane osobowe zostały zebrane a następnie, jeśli chodzi o materiały archiwalne, przez czas wynikający z przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. 2020. poz. 164).
 7. Pani/Pana dane osobowe nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie będą podlegały profilowaniu.
 8. Przysługuje Pani/Panu prawo do: dostępu do swoich danych osobowych, sprostowania swoich danych osobowych, żądania ograniczenia przetwarzania swoich danych osobowych, żądania przeniesienia swoich danych osobowych, a także - w przypadkach przewidzianych prawem - prawo do usunięcia danych, a także prawo do wyrażenia sprzeciwu wobec przetwarzania Państwa danych, wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych ul. Stawki 2. 00-193 Warszawa.
 9. Jeżeli przetwarzanie danych odbywa się na podstawie zgody na przetwarzanie danych, osoba której dane są przetwarzane ma prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie swoich danych osobowych w dowolnym momencie, bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.
 10. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym. Osoba, której dane dotyczą jest zobowiązana do ich podania. Inne dane osobowe podane przez Panią/Pana - nie na podstawie obowiązującego prawa, są podawane dobrowolnie, jednak brak ich podania skutkować może m. in. ograniczeniem form komunikacji.

Makramowe ozdoby choinkowe

W remizie OSP Szaflary odbyły się kolejne warsztaty bożonarodzeniowe dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Podczas tegorocznego spotkania uczestnicy wykonywali ozdoby choinkowe ze sznurków.

Uczestnicy warsztatów zostali podzieleni na dwie grupy. Podczas dwugodzinnego spotkania z prowadzącą Moniką Śliwińską uczestnicy mogli przygotować samodzielnie od dwóch do czterech ozdób bo-

żonarodzeniowych techniką makramy.

Warsztaty zorganizowało Gminne Centrum Kultury, Promocji i Turystyki w Szaflarach oraz Podhalańska Lokalna Grupa Działania.

Tekst i fot.:
GCKPiT w Szaflarach

Hala sportowa na finiszu

Już w 2023 r. mieszkańcy Gminy Szaflary będą mogli skorzystać z nowej hali sportowej z widownią na ok. 300 osób.

Przy Szkole Podstawowej w Szaflarach trwają ostatnie prace związane z oddaniem do użytku nowego, wielofunkcyjnego obiektu. Budynek szkoły zyska dodatkowe sale lekcyjne, zaś Gminna Biblioteka Publiczna oraz Gminne Centrum Kultury Promocji i Turystyki nowe, przestronne siedziby. Dzięki wodom, pochylonom oraz odpowiednim parametrom pomieszczeń osoby z niepełnosprawnościami i starsze będą mogły korzystać z obiektu bez przeszkód.

Wartość inwestycji to prawie 11 mln zł, z czego 8 mln zł sfinansowane zostanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 w ramach projektu pt. „Przebudowa istniejącej sali gimnastycznej i rozbudowa o halę wielofunkcyjną Publicznej Szkoły Podstawowej w Szaflarach wraz z infrastrukturą”, a 200 tys. zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Pierwszy etap wodociągu gotowy

W poniedziałek 12.12.2022 r. dokonano odbioru końcowego pierwszego etapu gminnej sieci wodociągowej w Szaflarach.

Obejmuje on swoim zasięgiem ul. Boczną, Nadwodnią, Orkana do DK47 oraz częściowo ul. Zakopiańską.

W ramach zadania wykonano sieć o długości ok. 5,2 km, umożliwiającą podłączenie ok. 100 budynków. Na całej długości sieci zostały także zabudowane hydranty ppoż. Wykonawcą robót była firma MEN-GAZ. Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego oraz Sieci i Instalacji Budowlanych, Czesław Wróbel, 34-654 Męcina 597.

Całość robót o wartości ok. 2,6 mln zł została sfinansowana z subwencji wodno-kanalizacyjnej z Budżetu Państwa, przekazanej Gminie Szaflary w grudniu 2021 roku.

Wioleta Pawlak

Strażacy doposażeni

Pod koniec listopada uroczystie przekazano umundurowanie i radiostację dla jednostek OSP z gminy Szaflary.

W remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Szaflarach 27.11.2022 roku odbyło się uroczyste przekazanie umundurowania i radiostacji, zakupionych w ramach konkursu pn. „Małopolskie OSP 2022” w projekcie „Zapewnienie gotowości bojowej jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych”. Koszt projektu wyniósł 16.337,35 zł i został dofinansowany ze środków Województwa Małopolskiego na realizację pomocy finansowej jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu województwa małopolskiego w kwocie 8.090,00 zł, pozostałe środki w kwocie 8.247,35 zł pochodzą z budżetu gminy Szaflary.

Uroczystego przekazania sprzętu dokonali: wiceminister klimatu i środowiska, a zarazem prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Krakowie Edward Siarka, Wójt Gminy Szaflary Rafał Szkaradziński-

ski i skarbnik gminy Anna Golonka. Uroczystość zaszczycili swoją obecnością również: radny powiatowy Jacek Król, przewodniczący Rady Gminy Szaflary Stanisław Wąsik, radny gminy Szaflary Jacek Wątołek, prezes Oddziału Gminnego ZOSP RP w Szaflarach dh Krzysztof Gacek i Komendant Gminny OSP dh Wojciech Murzański.

Ubranie specjalne RAPTOR NXT GOLD po jednym komplecie otrzymały jednostki OSP Bańska Wyżna, Zaskale, dwa komplety OSP Pitoniówka. Jednostki te otrzymały również po dwa komplety ubrań koszarowych. Jednostka OSP Maruszyna otrzymała dwa ubrania koszarowe oraz dwie radiostacje przenośne z mikrofonogłośnikami.

Jednostki OSP składają podziękowanie za dotację na ręce Marszałka Województwa Małopolskiego, a za pozostałą kwotę zakupu na ręce wójta gminy i skarbnika gminy.

UG Szaflary
Fot.: **GCKPiT w Szaflarach**

Niech w te święta białe
z Bożej Opatrzności
w każdym naszym domu
wesele zagości
Niech śnieg butom skrzypi
na pasterkę w drodze
choinka niech mruga
wiater nie wieje srodze
I niech z Nowym Rokiem
z serdeczności Nieba
na nasz jarmark piękny
przyjdzie czego trzeba
Niechaj tłumy gości
płyną alejkami
a klienci szczerze
syplą nam dukami

*W to Boże Narodzenie życzymy także,
by w sercu każdego z Was zagościły pokój, miłość i nadzieja,
a 2023 rok przyniósł z sobą oczekiwane
i nieoczekiwane radości*

Spółka "Nowa Targowica" i "Gazeta Targowa"

REKLAMA

Od kozuchów po garnitury, od butów i skórzanych torebek po najmodniejszą odzież włoskich projektantów, od tradycji po nowoczesność. Mieszcząca się na nowotarskim jarmarku najpiękniejsza w kraju drewniana galeria handlowa „Kupiecki Dwór” codziennie zaprasza do swoich butików.

Nowy Targ, ul. Targowa 43

Drodzy Rodzice!

Co tydzień na łamach Tygodnika Podhalańskiego witamy najmłodszych Podhalan, którzy przyszli na świat w szpitalach w Zakopanem i Nowym Targu.

W związku z ogólną sytuacją epidemiologiczną prosimy o przysyłanie zdjęć Waszych nowo narodzonych pociec do redakcji Tygodnika Podhalańskiego na adres: dzieci@24tp.pl

W razie pytań, zapraszamy do kontaktu telefonicznego: 507 171 188

Szpital Położniczo-Ginekologiczny „Ujastek” w Krakowie

Kamilek Władysław Budz, syn Katarzyny i Jacka
2.12.22, 2700 g, 50 cm
Kluskowce

Franuś Bocheńczak, syn Kingi i Jana
15.12.22, 4200 g, 58 cm
Pyzówka

Córka Moniki i Mateusza Franczyków
15.12.22, 3200 g, 54 cm
Ratulów

Klara Načteková, córka Pauliny i Jana
14.12.22, 3650 g, 56 cm
Białka Tatrzańska

Julia Maria Klamerus, córka Renaty i Michała
13.12.22, 2700 g, 53 cm
Poronin

Alicja Lasak, córka Haliny i Adama
14.12.22, 3260 g, 57 cm
Biały Dunajec

Ignacy Witek, syn Pauliny i Adama
14.12.22, 3770 g, 56 cm
Nowy Targ

Córka Marii i Piotra Komperdów
16.12.22, 3650 g, 53 cm
Ciche

Hania Maśnica, córka Anny i Andrzeja
16.12.22, 3400 g, 57 cm
Zakopane

Córka Moniki i Zbigniewa Tylków
16.12.22, 3300 g, 54 cm
Dzianisz

Córka Anny i Andrzeja Zaitzów
15.12.22, 2700 g, 53 cm
Klikuszowa

Kornelia Cepielik, córka Małgorzaty i Piotra
19.12.22, 3320 g, 54 cm
Gliczarów Dolny

Szymon Oleksa, syn Katarzyny i Damiana
9.12.22, 2350 g, 51 cm
Rabka-Zdrój

Szpital im. Jana Pawła II w Nowym Targu

Kubuś Tokarczyk, syn Marioli i Jakuba
15.12.22, 3500 g, 56 cm
Knurów

Amelia, córka Katarzyny i Daniela
14.12.22, 3980 g, 56 cm
Nowy Targ

Jeremiasz Torba, syn Natalii i Krystiana
15.12.22, 3780 g, 58 cm
Podwilk

Córka Agnieszki i Pawła Kubasków
14.12.22, 3630 g, 59 cm
Kacwin

Antoś Bednarczyk, syn Sylwii i Andrzeja
16.12.22, 3320 g, 54 cm
Dursztyn

Adelina Ivanishyn
16.12.22, 3960 g, 58 cm
Niedzica

Solomija Aleksandra Stawarska
16.12.22, 3300 g, 54 cm
Nowy Targ

Kacper Tytko, syn Angeliki i Arkadiusza
15.12.22, 3200 g, 57 cm
Zakopane

Córka Joanny i Mirosława
16.12.22, 2650 g, 53 cm
Ochotnica Górna

Milena Oskwarek, córka Małgorzaty i Mirosława
10.12.22, 2200 g, 50 cm
Nowy Targ

Dawid Wiktor Dyda, syn Anny i Wiktora
12.12.22, 3830 g, 60 g
Szlachtowa

Jagna Janina Lisowicz, córka Marii i Radosława
13.12.22, 3670 g, 56 cm
Dębno

Weronika Waś, córka Anny i Piotra
12.12.22, 3960 g, 57 cm
Krauszów

Syn Joanny i Bartłomieja Kubacka
11.12.22, 3600 g, 56 cm
Zubrzyca Dolna

Antoś Matuszek, syn Katarzyny i Tomasza
11.12.22, 2710 g, 55 cm
Zaskale

Kornelia Sołtys, córka Anity i Tomasza
11.12.22, 3100 g, 57 cm
Ludźmierz

Antosia, córka Katarzyny i Karola
11.12.22, 3010 g, 56 cm
Nowy Targ

Laura i Łucja, córki Agnieszki i Pawła
14.12.22
Stare Bystre

Córka Anny i Władysława Furczoniów
19.12.22, 2700 g, 52 cm
Groń

Adam Strama, syn Agaty i Krzysztofa
18.12.22, 3470 g, 56 cm
Bańska Niżna

Łukasz Kaczmarczyk, syn Klaudii i Zbigniewa
19.12.22, 4000 g, 57 cm
Nowy Targ

Anika Doqi, córka Sylwii i Sokola
18.12.22, 3600 g, 52 cm
Nowy Targ

Jagna Lisowicz, córka Marii i Radosława
13.12.22, 3760 g, 56 cm
Dębno

OGŁOSZENIA PŁATNE

TYGODNIK Podhalański

do kawy na śniadanie

HOTELARZU! ZAMÓW U NAS
COTYGODNIOWY PREZENT DLA SWOICH GOŚCI!

Co tydzień przywieziemy Państwu na miejsce specjalnie zapakowany najnowszy numer Tygodnika Podhalańskiego.

Co tydzień Twoi goście znajdą w Tygodniku Podhalańskim bogaty informator dla turystów, aktualny program imprez kulturalnych i sportowych, darmowe bilety na spektakle teatralne, seanse kinowe, koncerty.

ul. Droga do Rojów 9 Zakopane ApartHotel

+48 18 20 138 63
+48 516 082 888

www.bambizakopane.pl

Teraz czekamy jeszcze na Twój hotel
Zadzwoń: 18 20 00 000 w. 22

APARATY SŁUCHOWE

- LEKARZ AUDIOLOG - LARYNGOLOG
- WIZYTY DOMOWE
- SPECJALISTYCZNE BADANIA SŁUCHU
- SPRZEDAŻ RATALNA
- DOBÓR KOMPUTEROWY
- REFUNDACJE NFZ i PFRON

ZAKOPANE
Droga do Olczy 8b

NOWY TARG **RABKA**
Szafarska 93 c Jana Pawła II 26

SONOMED Tel./fax: 18 20 113 55
601 460 450
605 670 638

CLI
SYSTEMY KOMPUTEROWE

34-400 Nowy Targ, ul. Sokola 16

KASY FISKALNE ONLINE
SERWIS • SPRZEDAŻ

sklep.cli.pl
tel: 18 266 40 05

OPROGRAMOWANIE DLA FIRM

APOSTOŁOWIE CZASÓW OSTATNICH WZYWAJĄ DO PODJĘCIA

NARODOWEJ, NIEUSTAJĄCEJ KRUCJATY RÓŻAŃCA ŚWIĘTEGO

Odmawiamy codziennie co najmniej jedną dziesiątkę wybranej tajemnicy Różańca Świętego w intencjach:

- 1) Prześlągnięcia BOGA w TRÓJCY ŚWIĘTEJ JEDYNEGO za grzechy nasze i naszego narodu.
- 2) Za Kościół Święty, Ojca Świętego, o pomoc Świętych Aniołów w ochronie przed antychrysem.
- 3) O rychły TRIUMF NIEPOKALANEGO SERCA MARYI w sercach Polaków.

ZAPRASZAMY DO KRZEWIENIA KRUCJATY RÓŻAŃCOWEJ

„Na koniec moje Niepokalane Serce zatriumfuje!”

USG, RTG, EEG**Zakopane**

◆ **GABINET USG - LEK. MED. AN-DRZEJ KLASIŃSKI** - specjalista rentgenolog. BADANIA USG JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, SUTKÓW, STAWÓW, DOPPLER. **UL. SIENKIEWICZA 3B**. Pon.-czw. 11.30-13, pt. 11.30-12.30. Tel. 504 108 602. (1/2)

◆ **GABINET USG - lek. med. EWA GÓRKA**, specj. rentgenolog. USG jamy brzusznej, tarczycy, głowy przez ciemiączko u dzieci, piersi. Pon., śr., czw. od godz. 14 po uzgodnieniu telefonicznym: 608 610 101. **UL. SIENKIEWICZA 4A**. (2/2)

◆ **PRACOWNIA RENTGENOWSKA** czynna od poniedziałku do czwartku w godz. 11-18. Zdjęcia zębów punktowe, panoramiczne. **UL. KOŚCIUSZKI 8, I piętro, rejestracja telefoniczna: 693 436 596**. (3/2)

◆ Badania USG jamy brzusznej, piersi, tarczycy, węzłów chłonnych, narządów męskich (jądra, nasiona). **Lek. EWA SMOŁECKA** specjalista radiolog, Certyfikat PT USG, ul. Zborowskiego 4a/6 - pon., wt., środa. Konieczna rejestracja telefoniczna - 509923737. (124/2)

◆ **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ**. Badana USG TARCZYCY, JAMY BRZUSZNEJ, PIERSI, STAWÓW (kolano, bark i inne), NACZYŃ - DOPPLER TĘTNIC SZYJNYCH I ŻYŁ KOŃCZYN DOLNYCH. Piątki od 16.30, Nowotarska 10 c. Tel. 604 916 262. (252/NT)

Nowy Targ

◆ **RTG dla dorosłych i dzieci**, nowoczesna technologia, przystępne ceny, krótki termin oczekiwania, opis zdjęć przez specjalistów radiologii. **Zaprasza NZOZ PULS**, ul. Wojska Polskiego 14, tel. 18 261 17 58. Czynne: pn., wt., śr., czw. 8-17, pt. 8-16. (210/2)

Krościenko

◆ **Lek. med. Wojciech Granowski**. **USG: JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, JĄDER, DOPPLER: TĘTNIC SZYJNYCH, TĘTNIC I ŻYŁ KOŃCZYN, OPISY ZDJEĆ RTG**. **UL. ESPERANTO 2**. Rejestracja: 604 567 583. (133/NT)

PEDIATRIA**Zakopane**

◆ **Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska - GRAZYNA MAŁEK - pediatra**. Codziennie: Droga do Olczy 8 b. Tel. 18 20 14-999, 603 610-605. (19/2)

◆ **Pediatra TERESA BURNAT** - specj. chorób dzieci. Wizyty domowe, tel. 18 20-125-92, 604 06-17-26. Gabinet: Bulwary Słowackiego 4A/3. (21/2)

◆ **PEDIATRYCZNE WIZYTY DOMOWE**. **Lek. Janina Kovacs**. Tel. 601860090 (245/NT)

OKULISTYKA**Zakopane**

◆ **Lek. med. LUCYNA GALICA-JURECKA** - OKULISTA, optometrysta **PWR**, ul. Krupówki 52 (obok Biura Ogłoszeń TP). **ZAKŁAD OPTYCZNY** i rejestracja pacjentów w godz. 10-14 (pon., wt., śr., pt.), 16-18 (czw.). **LEKARZ PRZYJMUJE** po wcześniejszej rejestracji: 18 20 66 824. (23/2)

◆ **GABINET OKULISTYCZNY**. Specjalista okulista **lek. MAŁGORZATA KWIATKOWSKA**. **UL. CHAŁUBIŃSKIEGO 37B**, tel. 18 20 62-907, 601 177-405 przyjmuje pn. i czw. od 16-17, Zakopane, ul. Sienkiewicza 3B, przyjmuje wt. 16-17, pt. 17-18. W nagłych przypadkach codziennie. (27/2)

◆ **Lek. med. NADZIEJA KLASIŃSKA** - specjalista chorób oczu, ul. Kasprusie 1b - (zakład optyczny), wtorek i czwartek 14.30-16. Tel. 18 20 149 71. Diagnostyka i leczenie okulistyczne. Pełny wybór szkielek kontaktowych. (26/2)

◆ **Lek. med. WERONIKA MARASZEWSKA** - specjalista chorób oczu przyjmuje: pon. 10-12, wt. i czw. 16-18. **UL. ZAMOYSKIEGO 17 a**, tel. 18 20 121-66, 695 996 417. (30/2)

◆ **Lek. med. TOMASZ SZTENCEL** - OKULISTA. Dobór soczewek kontaktowych. Zakład optyczny na miejscu. Zakopane, Na Wilcznik 1 a. **NAGLE PRZYPADKI: 604 42 65 92**. Rejestracja tel. czynna od 9-18, w soboty 10-13, 18 20 153 73. (28/2)

◆ **Lek. med. ESTERA RÓŻEWICZ** - OKULISTA. Diagnostyka i leczenie chorób oczu. Wtorek 9-12, czwartek 16-18, piątek 10-12. **UL. GIMNAZJALNA 1 (DOM RZEMIOSŁA)**. Tel. dom. 18 20 68 148, 606 609 406. (29/2)

◆ **GABINET OPTOMETRYCZNY**. Badanie wad wzroku i dobór okularów. **Inż. LUCYNA MARUCHA** Optometrysta UM Poznań. Zakład Optyki Okularowej, ul. Kasprusie 1 B. Tel. 18 20 149 71, www.optyka-optometria.pl (300/2)

Nowy Targ

◆ **Lek. med. Marta Kotyla** - specjalista chorób oczu. leczenie schorzeń oczu, soczewki kontaktowe, orzecznictwo, badania profilaktyczne, okulistyka dziecięca, kwalifikacje do laserowego usuwania wad wzroku, komputerowe badanie pola widzenia, badanie tomografii komputerowej oczu (OCT). **UL. KOLEJOWA 10**, pon. pt. 9-17, wt, czw. 14-17. Rej. 509 297 858, 18 26 73 272. (5/NT)

Rabka

◆ **DR N. MED. MAŁGORZATA WOŚ, SPECJALISTA OKULISTA**, Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, konsultacje, zabiegi okulistyczne, KRÓTKIE TERMINY OCZEKIWANIA NA ZABIEG USUNIĘCIA ZACMY. **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084**. (431/2)

INTERNA**Zakopane**

◆ **GASTROMED INTERNA I ENDOSKOPIA** Specjalistyczna Poradnia Internistyczna, ul. Stolarczyka 12. **Lek. med. Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po wcześniejszej rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. www.gastromedzakopane.pl (10/2)

Nowy Targ

◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski - lek. med. Witold Kalata**, specjalista chorób wewnętrznych. N. Targ, ul. Krasińskiego 3, gabinet Cardim. Rej. 600 354 696, 516 618 111. Porady internistyczne i kardiologiczne. Kwalifikacje do zabiegów operacyjnych. (167/NT)

KARDIOLOGIA**Zakopane**

◆ **Lek. med. WŁODZIMIERZ RÓŻEWICZ** - kardiolog, specjalista chorób wewn. Przyjmuje: ul. Gimnazjalna 1 (DOM RZEMIOSŁA), pon. i śr. 17-19. EKG. Tel. 18 20 68-148, 604 44-07-39. (59/2)

◆ **Lek. med. MICHAŁ STASZEL**, specjalista kardiolog, specjalista chorób wewnętrznych. EKG, Holter EKG, Holter ciśnieniowy, EKG wysiłkowe. Zakopane, ul. Sienkiewicza 4a, **rej. telefoniczna 782 24 20 00** (od 17:00). (417/2)

Nowy Targ

◆ **PAWEŁ CHRUSZCIEL**, specjalista kardiolog, specjalista chorób wewnętrznych. Echokardiografia, EKG wysiłkowe, holter ciśnienia. **UL. WOJSKA POLSKIEGO 14**, cały tydzień od godziny 16, rej. 18 26 672 56, 666 942 546. (4/NT)

◆ **CHOROBY SERCA, UKŁAD KRAŻENIA, CHOROBY WEWNĘTRZNE, EKG, ECHO SERCA, HOLTER EKG, HOLTER CIŚNIENIOWY, KONTROLA STYMULATORÓW SERCA I KARDIO-WERTERÓW - DEFIBRYLATORÓW**. **Lek. med. Daniel Pelczarski** - specjalista chorób wewnętrznych i kardiologii. **UL. KOLEJOWA 31**. Tel. 606 683 999, 502 490 805 (do godz. 19). (108/NT)

LARYNGOLOGIA**Zakopane**

◆ **WOJCIECH MAŁEK** - spec. audiolog laryngolog. Zakopane, Dr do Olczy 8 b (codziennie) i Nowotarska 79 ZAK-MED (pn., czw.) i wizyty domowe. Nowy Targ, Kopernika 7. DOBÓR APARATÓW SŁUCHOWYCH. BADANIA SŁUCHU: AUDIOMETRIA, TYMPANOMETRIA, OTOEMISJA, ABR; ENDOSKOPIA. Badania okresowe pracowników. 18 20 14 999, 601 46 04 50. (31/2)

◆ **GABINET LARYNGOLOGICZNY**. Specjalista laryngolog **lek. PAWEŁ KWIATKOWSKI**. Dobór aparatów słuchowych. **UL. SIENKIEWICZA 3B**: pon. i czw. od 16-17. **UL. CHAŁUBIŃSKIEGO 37B**, wt. i pt. 17-18. W sprawach pilnych codziennie: 18 20-62-907. Wizyty domowe, 603 125-510. (34/2)

◆ **Dr n. med. JANUSZ KWIATKOWSKI** - specjalista laryngolog, ul. Sienkiewicza 3 B: środy i piątki w godz. 16-17. Wizyty domowe, tel. 18 20 638-76, 605 200 885. (33/2)

◆ **Dr med. Emilian Kowal** - specjalista otolaryngolog dzieci i dorosłych. Konsultacje z zakresu chirurgii i onkologii głowy i szyi. Przyjmuje: **ALLMEDICA, Zakopane, Chyców Potok 26**, pon. i wt. 14-18. Rejestracja 18 265 74 88. (9/NT)

Rabka

◆ **Dr n. med. Mieczysław Kossek** - specjalista otolaryngolog. Choroby uszu, nosa, gardła i krtani u dorosłych i dzieci. Choroby alergiczne górnych dróg oddechowych. **Rabka-Zdrój**, ul. Władysława Orkana 19B (Centrum Handlowe „MAŁGOSIA” II piętro). Przyjmuje: pon., śr., pt. 16-17. **Tel. 603 055 491**. (8/NT)

◆ **DR N. MED. JAN WOŚ, SPECJALISTA OTOLARYNGOLOG**, Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, badanie dorosłych i dzieci (endoskopia w cenie), usunięcie migdałków, operacje przegrody nosa i endoskopowa zatok, leczenie chrapania. **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084**. (360/2)

ORTOPEDIA**Zakopane**

◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPEDYCZNO-URAZOWY, prof. dr hab. med. Daniel Zarzycki**, ul. Jagiellońska 34, wtorki 17-19. Rejestracja telefoniczna: 668 690 415. (268/2)

◆ **GABINET ORTOPEDYCZNY. Dr n. med. WOJCIECH KĄCKI**. Przyjmuje: piątki (17-19): Zakopane, Balzera 18, rejestracja: 606 509 539; poniedziałki (18-20): ALLMEDICA, Nowy Targ, Kolejowa 31, rejestracja: 18 265 74 88 (196/2)

◆ **PORADNIA ORTOPEDYCZNA, lek. med. SZYMON BANAK** przyjmuje w poniedziałki 17.00-19.00, ul. Makuszyńskiego 1, Zakopane. Rejestracja telefoniczna: 694 41 35 49. (405/2)

◆ **Lek. med. JANUSZ KALISKI, SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPE-DYCZNY I MEDYCYNY PRACY** (porady ortopedyczne, RTG, USG, badania profilaktyczne, badania kierowców, badania osób ubiegających się o pozwolenie na broń). **UL. TETMAJERA 23** (Centrum Medyczne STAR-MED), tel: 509 961-365. (428/2)

GINEKOLOGIA, POŁOŻNICTWO**Zakopane**

◆ **PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA, lek. med. GRZEGORZ MARKOWSKI** - spec. ginekolog-położnik, Nowotarska 79, 18 20 64 244. Przyjęcia: bezpłatne (umowa z NFZ): pn., śr., czw. 8-14.30, wt. 14-18; prywatne: wt. 18-19, pt. 16-17. (13/2)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Chorób Kobiecych i Położnictwa, USG, USG piersi i cytologia - lek. med. DANUTA GRUSZKA-WRÓBEL**, specjalista ginekolog-położnik. Droga do Samków 3A, poniedziałki i czwartki od 16. Tel. 18 20 629-50, 604 118 380. (40/2)

◆ **Lek. med. MACIEJ WIDERA** - ginekolog - położnik - **USG, CYTOLOGIA**. Przyjmuje: wt. i czw. 16-18 po uzgodnieniu tel. 602 389-411. **UL. KASZĘLEWSKIEGO 6** (dojazd od ul. Powstańców Śląskich przez parking pod Gubałówką). (41/2)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski Ginekologiczno-Położniczy - dr n. med. ANDRZEJ SAŁYK** - USG, cytologia, bezbolesne usuwanie nadżerki metodą Krio - przyjmuje: ul. Nowotarska 79 (koło ronda); pon., śr., i czw. od godz. 16. Tel. 604 802-696, rejestracja telefoniczna 13-14.: 18 20-143-79. (46/2)

◆ **SPECJALISTA GINEKOLOG POŁOŻNIK - ANNA BAŃKOWSKA-POŁOŻNIK** - **ANNA BAŃKOWSKA-POŁOŻNIK** przyjmuje w gabinecie przy ul. Ks. Stolarczyka 12 - poniedziałki, środy 17-19 - USG, cytologia. 601 28-15-79. (139/2)

◆ **GINEKOLOGIA POŁOŻNICTWO** **Dr hab. n. med. Hubert Wolski**, **lek. Magdalena Massalska-Wolska**, **lek. Jan Wolski**. Badania prenatalne. Monitorowanie ciąży. Profilaktyka onkologiczna. Badania prenatalne: USG, KTG. Profilaktyka onkologiczna: Cytologia, Kolposkopia, USG. **UL. KOŚCIUSZKI 1**, Zakopane, rejestracja 660 615 089. (316/NT)

Nowy Targ

◆ **Dr hab. n. med. Hubert Wolski**, **specjalista ginekolog-położnik** **USG 3D, 4D, cytologia**, ul. Waksmundzka 67, Nowy Targ. Rejestracja telefoniczna 660 615 089. (18/NT)

◆ **AB CLINIC CENTRUM GINEKOLOGII I LECZENIA NIEPŁODNOŚCI - dr n. med. Anna Gąsiorowska i lek. B. Pflaum**. Prowadzenie ciąży, USG, cytologia, KTG, leczenie schorzeń ginekologicznych. **UL. DŁUGA 129** (budynek Femedici), rejestracja: **603 774 775** (433/2)

SPEC. GABINETY LEKARSKIE**Zakopane**

◆ **Lek. med. ALEKSANDRA SKUPIEŃ-DUDEK** - **MEDYCYNĄ PRA-CY** - badania profilaktyczne, badania kierowców oraz dla celów sanepid. - ul. Sienkiewicza 3 b, poniedziałki 9-11, środy 15-17, tel. 603 125-551 (38/2)

◆ **Centrum Medyczne STAR-MED**, ul. Kazimierza Przerwy-Tetmajera 23, tel. 18 26 377 00, e-mail: centrummedycznem@onet.pl. **PORADNIE**: - ORTOPE-DYCZNA, - CHIRURGII OGÓLNEJ, - CHIRURGII NACZYNIOWEJ, - UROLOGII, - CHOROBY WEWNĘTRZNYCH, KARDIOLOGII, - FIZJOTERAPII, - NEUROLOGII, - ENDOKRYNOLOGII. **PRACOWNIE**: USG, RTG, EMG, punkt pobierania krwi. (429/2)

NEFROLOGIA**Nowy Targ**

◆ **CHOROBY NEREK I UKŁADU MOCZOWEGO** - specjalista nefrolog **Marek Trzcza**, przyjmuje: ul. Długa 44, we wtorki 16-18. Tel. 600 314 922. (2/NT)

CHIRURGIA**Murzasichle**

◆ **Prywatny Gabinet Chirurgiczny MAGDALENA DANIEL** - specjalista chirurgii dziecięcej. **UL. CHYCKÓWKI 1**, tel. 602651002. Choroby chirurgiczne, choroby paznokci leczone metodą podologiczną ARKADY, bezbolesne usuwanie blizn i rozstępów nieinwazyjną metodą BLOOMEA. (437/2)

ENDOSKOPIA**Zakopane**

◆ **GASTROMED INTERNA I ENDOSKOPIA** Pracownia Endoskopowa, ul. Stolarczyka 12. **Dr Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. Także w ramach NFZ. Gastroskopia, kolonoskopia. (68/2)

Nowy Targ

◆ **LEK. MED. CEZARY WOJŚLAWSKI** - **CHIRURG**. Gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia. **UL. RYNEK 24**. Wtorek: 15-17, sobota: 9-11 oraz po telefonicznym uzgodnieniu: 18 266-63-78, 606 262 796. (17/NT)

DERMATOLOGIA**Zakopane**

◆ **SPECJALIŚCI DERMATOLOGI - DZYZY - WENEROLOGI**, asystenci Kliniki CMUJ: **dr med. Marek Brzewski i dr med. Paweł Brzewski**. Przyjmują w piątki 17-19. **UL. MAKUSZYŃSKIEGO 1**. Rejestracja: 12 267 35 60, 608 472-034. (66/2)

◆ **Lek. med. KRZYSZTOF MARASZEWSKI** - **DERMATOLOG, WENEROLOG** - zamrażanie brodawek, diagnostyka znamion barwnikowych. Przyjmuje: pon. oraz pt. 16-17; w pozostałe dni - 605 596 710. **UL. ZAMOYSKIEGO 17 a**. Wizyty domowe. (67/2)

◆ **Lek. ANNA IGRAS, SPECJALISTA DERMATOLOG-WENEROLOG**. Choroby skóry, włosów, paznokci i przenoszone drogą płciową. Badanie znamion dermatoskopem, kriochirurgia, elektrokoagulacja. **UL. NOWOTARSKA 79** (wtorki, czwartki). Wizyty domowe. Tel. 600 044 624. (422/2)

◆ **PURE CLINIC** - **lek. MAŁGORZATA GAWORCZYK**. Trądzik, zmiany barwnikowe, brodawki, **AZS, łuszczyca, bielactwo. Dermatoskopia, laseroterapia, kriochirurgia, plasma, peelingi medyczne**. Czwartek, piątek, sobota: Aleje 3 Maja 5 lok. B, tel. 501 510 502. (457/2)

◆ **ŁUSZCZYCA SKÓRNA, ŁUSZCZYCA STAWOWA** oporna na leczenie dermatologiczne, nawracająca. **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ**. Piątki od 16.30, Nowotarska 10 c. Tel. **604 916 262**. (210/NT)

Nowy Targ

◆ **LEK. MED. KATARZYNA DZIUBAS-STOCH** - **SPECJALISTA DERMATOLOGII I WENEROLOGII** przyjmuje we wtorki i piątki 16-18, ul. Bolesława Wstydlwego 32. Tel. 18 264 86 38, 604 128 106. Dzwonić po 18. (77/NT)

PODOLOGIA**Zakopane**

◆ **GABINET PODOLOGICZNY „STUDIO ORCHIDEA”**, - specjalista podolog. Leczenie grzybicy paznokci, wrastające paznokcie - klamry, metoda Arkady, rekonstrukcja płytki. **Pedicure specjalistyczny, usuwanie modzelei i odciśnięć, wykonywanie odciśnięć i ortoz indywidualnych**. **UL. GRUNWALDZKA 11b**, 600 801 792, studioorchidea.net (329/2)

UROLOGIA**Zakopane**

◆ **GABINET UROLOGICZNY, lek. Janusz Szczepka** - specjalista urolog - chirurg - USG nerek, pęcherza, prostaty, uroflowmetria, cystoskopia, laseroterapia. **UL. GIMNAZJALNA 1**, pt. 15-17, sob. 9-10.30. tel. 502 733-153. (111/2)

Nowy Targ

◆ **Prywatna Poradnia Urologiczna UROVITA**, ul. Szaflarska 93d, specjalista urologi pracujący w Pododdziale Urologicznym Szpitala Powiatowego w Zakopanem: **lek. Piotr Trybek**, **lek. Leszek Michalski**, **lek. Wojciech Lewandowski**. Poradnia czynna po południu, po rejestracji telefonicznej: (32) 11 14 260 po godz. 15.00, tel: 606 201 080 w godz. 8.00-15.00. (174/NT)

REUMATOLOGIA**Zakopane**

◆ **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ**, specjalista reumatolog. Konsultacje specjalistyczne dorosłych i dzieci. USG stawów. Recepty refundowane. Piątki od 16.30, Nowotarska 10 c. Tel. 604 916 262. (237/NT)

NEUROLOGIA**Zakopane**

◆ **GABINET NEUROLOGICZNY, dr n. med. RYSZARD BIELSKI** - **specjalista neurolog**. Przyjmuje ul. Kościuszk 11 (nr jedenaście), wt. i czw. 15-16.30. Rejestracja tel.: 602 624-020. Padaczka, choroby kręgosłupa, profilaktyka udarów mózgu, nerwice. (60/2)

Nowy Targ

◆ **STANISŁAW SKRZYPEK** - specjalista neurolog. **UL. GORCZAŃSKA 29**. Przyjmuje codziennie pon.-pt., po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym. Tel. 507 060 345. (80/NT)

PSYCHOLOGIA, PSYCHIATRIA**Zakopane**

◆ **Lek. med. psychiatra ZBIGNIEW ŁABĘDZKI** - depresje, lęki, obsesje, zaburzenia psychiczne wieku podeszłego, nerwice, anoreksja i bulimia, bezsenność. **UL. SIENKIEWICZA 3 „RADOWID”**, pon. 9-14, wt. 9-19. 18 20 700-40, 501 056 947. www.zbigniew-labedzki-psychiatra.com (70/2)

◆ **Specjalista psychiatra, lek. med. EWA MAKIEŁA** - przyjmuje w Zakopanem, ul. Nowotarska 10 c - środy 15-17. Rejestracja w godz. dopołudniowych: 18 20 155 66. (231/2)

◆ **PRACOWNIA PSYCHOLOGICZNA - ANNA JANUSZEK**, ul. Krupówki 3/5, 609 664 379. Badania psychologiczne kierowców i operatorów maszyn, pomoc psychologiczna, doradztwo zawodowe. Jakość i przystępne ceny. Dorosli, młodzież, dzieci. **pracownia@psychologzakopane.pl** (279/2)

◆ **Mgr JAN DYBA, Psycholog** - psychoterapia zaburzeń psychicznych (depresja, nerwice, lęk, uzależnienia), radzenie sobie z sytuacjami trudnymi, terapia rodzin, terapia grupowa; ul. Na Wilcznik 1a, www.jandyba.pl. Tel. 602655100. (315/2)

◆ **Specjalista Psychiatrii OLGA KAŁUŻYŃSKA**. Lekarz z wieloletnim doświadczeniem, pracownik Kliniki UM w Łodzi. Gabinety Lekarskie, Sienkiewicza 4a, Zakopane. Rejestracja telefoniczna pod numerem: 605 820 589. (444/2)

Nowy Targ

◆ **MACIEJ BRYNIARSKI**. Lek. specjalista psychiatra. Nowy Targ, ul. Wojska Polskiego 24. Przyjmuje: pon. 14.30-17, czw. 14-17. Rejestracja, wizyty domowe; tel. 608 480 432. (179/NT)

◆ **SPECJALISTA PSYCHIATRA, MEDYCYNY PRACY - dr n. med. MICHAŁ GAŁECKI** - wtorki, czwartki i piątki od godz. 15, Nowy Targ, ul. Szkolna 2, rejestracja tel. 603 97-19-11. Leczenie nerwicy, depresji, psychozy, zaburzeń osobowości, uzależnień. Wizyty domowe. (74/2)

◆ **BADANIA PSYCHOLOGICZNE, PSYCHOTESTY**: kierowców i operatorów, osób skierowanych za alkohol, punkty, wypadek. Bezstresowo, bez kolejek, Nowy Targ, Szaflarska 30. Tel. 606 515 717. Zapraszamy. (306/NT)

Klikuszowa

◆ **Gabinet Psychologiczny dla Dzieci i Młodzieży**. Diagnostyka, terapia, w sparcie dla rodziców, Klikuszowa 40a, rejestracja: 535 122 256, psycholog-podhale.pl (217/NT)

ENDOKRYNOLOGIA**Zakopane**

◆ **Prof. JERZY STARZYK** - **ENDOKRYNOLOG - dorośli i dzieci**. Choroby tarczycy, przysadki, jąder, jajników, nadnerczy, niedobór wzrostu, przedwczesne i opóźnione dojrzewanie, otyłość. Zakopane, ul. Sienkiewicza 3B. **Rejestracja 18 206 22 00**. Czynne: co 2-gą sobotę od godz. 10.00. **www.StarzykEndokrynolog.pl** (36/2)

Nowy Targ

◆ **Lek. med. Elżbieta Pastuszek**, **specjalista internista - ENDOKRYNOLOG**. USG jamy brzusznej i tarczycy. Rynek 24. Przyjmuje: 1., 2. i 3. sobota miesiąca: 9-13. Tel. 602 319 259. (42/NT)

◆ **Centrum Zdrowia „INTERMED”**, **lek. med Irena Wójciak-Majerczak**, **endokrynolog, specjalista chorób wewnętrznych**. Konsultacje endokrynologiczne, usg tarczycy. Nowy Targ, ul. Pajerskiej 8a, tel. 18 549 16 66. **www.intermed24.pl**, Krościenko, przychodnia Esperanto 1, tel.

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

Zakopane

◆ **TATRA MED** ul. Chramcówki 9, Zakopane. Chirurgia stomatologiczna, implantologia, tomografia 3D. Recepcja: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (291/Z)

Poronin

◆ **IMPLANTY, S3 Stomatologia**, ul. Za Torem 28d, tel. 18 201 29 29. **Lek. dent. ANDRZEJ ŻEGLĘN** - specjalista periodontolog, lek. dent. **ANNA JAKUBIK** - specjalista periodontolog. Chirurgia stomatologiczna, zabiegi periodontologiczne, implanty. 504 104 963 (312/Z)

Nowy Targ

◆ **LEK. STOM. PIOTR BUŃDA, SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ**, N. Targ, Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., także w SOBOTĘ, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. **LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW**. Tel. 504 620 074. (285/NT)

ORTODONCJA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ**. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20-156-97, 18 20-625-40, 512 157 497. (90/Z)
◆ **GIEWONT STOMATOLOGIA** - lek. stom. **KATARZYNA MATUSIAK-HEŁMECKA**, ul. Kościuszki 1 (III p.), rejestracja: 18 542 70 18, 698 966 226. (451/Z)

STOMATOLOGIA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ**. Zakopane, Krupówki 50, 18 20-156-97, 18 20 625 40, 512 157 497. (79/Z)
◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY** - ul. Sienkiewicza 3 (Radowid). 18 20 64 220, 601 45 63 69. Pon.-pt. **LIDIA ZAREMBA-SOŁTYS, MATEUSZ SOŁTYS** i **AGNIESZKA KOWALKIEWICZ-SOŁTYS**; **ANNA NIEDZIELSKA-STEFANIK** (606 278 912). Pełny zakres usług, RTG, mikroskop. (80/Z)
◆ **TATRZAŃSKIE CENTRUM STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ I IMPLANTOLOGII TATRA MED**. Ul. Chramcówki 9, Zakopane. Pon.-pt.: 9-20; sob.: 10.30-15.30. Recepcja: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (86/Z)
◆ **Stomatologia „EVADENT”**, lek. stom. **EWA DASZKIEWICZ**. Pełen zakres usług. Stomatologia estetyczna, dziecięca, chirurgia, nowoczesna proteztyka, rtg. **Rejestracja**: 602 880 990. Ul. Zborowskiego 4a/5, Zakopane. (135/Z)

◆ **STOMATOLOGIA ZALIŃSKA**, Al. 3 Maja 23, lek. stom. **Elżbieta Zalińska**. Tel. 692 073 576. Pełen zakres usług, RTG, chirurgia, endodoncja, protetyka, stomatologia dziecięca. (290/NT)

◆ **GIEWONT STOMATOLOGIA** - gabinety stomatologiczne, **pracownia rentgenowska**: zdjęcia pantomograficzne, cefalometryczne, punktowe i tomografia komputerowa 3D. Ul. Kościuszki 1 (III p.), **rejestracja**: 18 542 70 18, 698 966 226. Przyjmują lekarze: **Anna Krynicka-Pęksa, Maciej Rajski, Anna Marciniszyn, Patryk Targoński**, chirurdzy stomatologiczni: **Paweł Nowak, Jan Miech**, oraz higienistka **Sabina Kucak** - pełen zakres usług. (202/Z)
◆ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNO-PROTETYCZNE**, ul. Sienkiewicza 22 c (18 20 132 46): **lek. stom. MONIKA PABIŚ-SIĘKA** (604 232 488), **lek. stom. SEBASTIAN SIĘKA** (606 71 61 41). Implanty, mosty i korony porcelanowe, zatrzaskowe protezy szkieletowe, rekonstrukcja złamanych zębów, piaskowanie, wybielanie zębów. (151/Z)

◆ **STOMATOLOGIA PRZY RÓWNI ANNA I BARTOSZ NIEZGODZIŃSCY**. Nowoczesne leczenie stomatologiczne. Stomatologia bez bólu. Pełen zakres usług, implantologia, endodoncja, protetyka. Mikroskop, pantomograf, tomografia liniowa. Ul. Sienkiewicza 4A/4, pn.-sob. Tel. 530 602 603, www.przyrowni.eu (298/NT)
◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY - MEDYCYNĄ ESTETYCZNA - STOMATOLOGIA ESTETYCZNA - lek. stom. JUSTYNA KĘDZIERSKA**. Tomografia 3D + pantomogram + cefalo. Ul. Chyców Potok 26 (CH „Szymonek”), poniedziałek-sobota 9-20. Rejestracja: 506 36 58 56. (405/Z)

Poronin

◆ **SICHELSKI - STOMATOLOGIA**. Poronin, ul. Kasprowicza 75 a (przy zakupiance), pn.-śr. 12-19, czw.-pt. 9-16, tel. 18 20 751 51. Przyjmują: **lek. stom. Adam Sichelski, lek. dent. Ewa Kościelniak**. Kompleksowe i nowoczesne leczenie. (81/Z)

Nowy Targ

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY LEK. DENT. PAULINA SAMOLEJ-UJWARY**. Leczenie dzieci i dorosłych. **EKSPRESOWE WYKONYWANIE PROTEZ ZĘBOWYCH** - pon. i czw. godz.12. Gabinet czynny pon.-pt. Tel. 609 209 290. (105/NT)
◆ **ANNA STOKŁOSA-PIELA lek. stom.**, dyżur całonocowy - 606 463 125, 18 266 32 89, N. Targ, Kolejowa 127. Leczenie i usuwanie zębów w znieczuleniu komputerowym „the Wand”, leczenie paradontozy, laseroterapia, ozonoterapia, rentgen - panorama cyfrowa. Od pon.- sob. do godz. 21. Rejestracja wyłącznie telefoniczna. (27/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY, LEK. STOM. MAŁGORZATA BUŃDA, LEK. STOM. PIOTR BUŃDA - SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ**, ul. Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., także W SOBOTĘ, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. Pełny zakres usług, chirurgia stomatologiczna. **LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW**. Tel. 504 620 074. (142/NT)

Bukowina Tatrzańska

◆ **BUKOWINA TATRZAŃSKA WIERCH RUSIŃSKI 66. GABINET STOMATOLOGICZNY lekarz dentysta: MICHAŁ PA-SICH, GABINET CZYNNY**: piątek, sobota, niedziela - kontakt tel. 784-151-943 (259/Z)

Jabłonka

◆ **Gabinet Stomatologiczny**. Przyjmuje lek. dent. **MAGDALENA FITRUTKOWSKA**. Usługi stomatologiczne. Ul. Sobieskiego 7. Gabinet otwarty we wtorki, czwartki i piątki. Rejestracja tel. 18 26 525 04, 609 952 778. (207/Z)
◆ **CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ „IMPLADENT”**, lek. stom. **MARZENA BOGACZ-KLUCZ**, lek. stom. **WOJCIECH KLUCZ**. Jabłonka, ul. Wąska 2 (Juta). **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE I PROTETYCZNE**, IMPLANTY, WYBIELANIE. Poniedziałek-sobota. 660 459 439, 606 621 014, 18 26 528 83. (221/Z)

Czarny Dunajec

◆ **Gabinet Stomatologiczny**. Przyjmuje lek. dent. **MAGDALENA FITRUTKOWSKA**. Usługi stomatologiczne. Ul. Kamieniec Dolny 18. Gabinet jest otwarty w środy w godz. 13-18. Rejestracja tel. 609 952 778. (438/Z)

Zubrzyca Górna

◆ **Gabinet w Zubrzycy Górnej 488 oferuje: stomatologia zachowawcza i dziecięca, protetyka, chirurgia, rentgen**. Czynne: pon.-pt. 10-20, sob. 12-16. Tel.: 604 519 887, 735 989 347, (12) 272 63 55. (294/NT)

PROTETYKA

Zakopane

◆ **Specjalistyczny Gabinet Stomatologiczny dr ZBIGNIEW RASZCZYK**, Sobiechowska Bór 57, Kościelisko. Protezy, korony, mosty porcelanowe. Pełny zakres usług. Protezy refundowane przez NFZ. **602 11 93 02, 18 20 70 539**. (288/Z)

STOMATOLOGIA ESTETYCZNA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. Jasiewicz**, ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97. (311/Z)

PERIODONTOLOGIA

Poronin

◆ **S3 STOMATOLOGIA**, Za Torem 28 d, 18 201 29 29, **lek. dent. ANDRZEJ ŻEGLĘN** - specjalista periodontolog, **lek. dent. ANNA JAKUBIK** - specjalista periodontolog. Kompleksowe leczenie chorób przyzębia (paradontozy), usuwanie kamienia poddziąsłowego, chirurgiczne wydłużanie koron klinicznych. Zabiegi periodontologiczne. Przeszczepy dziąseł, pokrywanie recesji. (266/Z)

Rabka-Zdrój

◆ **CENTRUM STOMATOLOGII DOMINIK**, ul. Zakopiańska 6a, Rabka. **Lek. dent. specjalista periodontolog ANNA JAKUBIK** - skuteczne leczenie paradontozy, odsłoniętych szyjek zębowych, przeszczep dziąseł, korekta uśmiechu dziąsłowego, usuwanie kamienia poddziąsłowego. Tel. 696 025 147 (414/Z)

IMPLANTO-PROTETYKA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL, A. W. JASIEWICZ**. Ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97, 18 20 625 40, 512 157 497. (230/Z)
◆ **IMPLANTY** - lek. stom. **PAWEŁ SKOWIK**, ul. Sabają 2, Zakopane. Poniedziałek-piątek 10-19. Tel. 18 20 14 931, 602 49 09 24. (249/Z)
◆ **IMPLANTY - IMPLANTOPROTETYKA**, lek. stom. **Sebastian Sięka**, ul. Sienkiewicza 22c, tel. 606 71 61 41. TOMOGRAFIA 3D (281/Z)

Jabłonka

◆ **IMPLADENT S. C. CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ** - ul. Wąska 2, Jabłonka. KOMPUTEROWE PLANOWANIE W PROGRAMIE SIMPLANT IMPLANTACJA NATYCHMIASTOWA, ODBUDOWY TYMCZASOWE NA IMPLANTACH DO 48 GODZIN. Tel. 606 621 014, 660 459 439, 18 26 528 83. (219/Z)

MEDYCYNĄ ESTETYCZNA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL**. Krupówki 50, Zakopane, tel. 18 20 156 97. (208/Z)
◆ **PURE CLINIC**, dr.n. med. **Paweł Wnuk**. Botox, kwas hialuronowy (wypełnienie ust i zmarszczek), osocz i fibryna, nici, mezoterapia, stymulatory tkankowe. Aleje 3 Maja 5 lok. B, tel. 501 510 502. (458/Z)

ALERGOLOGIA

◆ **PRYWATNA PORADNIA Alergologiczna**, Zakopane, ul. Gimnazjalna 5. Lekarz med. **ZOFIA KOMUSIŃSKA-BIEDERMANN** - specjalista alergolog, specjalista pulmonolog, pediatra. Wtorek-środa od godz. 14. Rejestracja telefoniczna: 18 20 64-064, 531 841 890. (96/Z)

UZALEŻNIENIA

Zakopane

◆ **ODTRUCIE POALKOHOLOWE, ODWODNIENIA, NIEDOŻYWIENIA - WIZYTY W DOMU PACJENTA**. Lekarz **MACIEJ WÓJCİK**. Kropiółki, zastrzyki, tabletki. TERAPIA. Tel. 601 525 588, 696 213 825. (148/Z)

Rabka

◆ **OŚRODEK TERAPII UZALEŻNIEŃ „DEZYDERATA”** - terapia stacjonarna, konsultacje indywidualne z zakresu uzależnień od alkoholu, narkotyków, leków, hazardu i innych zachowań kompulsywnych. Rabka-Zdrój, ul. Zaryte 25, www.dezyderata.com, +48 530940354, +48 18 5447247, biuro@dezyderata.com.pl (450/Z)
◆ **INDYWIDUALNA TERAPIA UZALEŻNIEŃ**: alkohol, narkotyki, dopalacze, leki, hazard, nowe technologie, itp. **Konsultacje dla osób z problemem i ich bliskich**. Rabka-Zdrój, tel. 515268322. (456/Z)

Koninki

◆ **WYJĄTKOWO SKUTECZNY PROGRAM TERAPII** - Prywatne Centrum Terapii Uzależnień „KONINKI”, DYSKRECJA - POMOC. **DETOKS - ODTRUCIA - BADANIA**. Bezpiecznie w szpitalu. 18 33 17 250, 18 33 19 737, www.terapienet.pl, www.pomoc.terapienet.pl (92/NT)

ANALITYKA

Zakopane

◆ **ANALIZY LEKARSKIE** - mgr farm., **analityk kliniczny Włodzimierz Danielewski**. Zakopane, UL. SIENKIEWICZA 3B (18 20 622 00). **Badania diagnostyczne. ILOŚCIOWE OZNACZANIE POZIOMU PRZECIWCIAŁ anty SARS-Cov-2**. Wyniki również mailem. (97/Z)
◆ **LABORATORIUM „HORMONDIA”** - o/Zakopane, ul. Makuszyńskiego 1, 18 20 174 22. Poniedziałek-piątek 7.30-12.00. Pełny zakres badań laboratoryjnych. **Wynik możesz sprawdzić w internecie, poproś o kod dostępu**. Aktualne informacje zawsze na www.hormondia.pl (98/Z)
◆ **PURE CLINIC**. Punkt pobrań, diagnostyka. Aleje 3 Maja 5 lok. B, tel. 501 510 502. (459/Z)

OTYŁOŚĆ

Zakopane

◆ **CENTRUM DIETETYCZNE NATURHOUSE W ZAKOPANEM, UL. KOŚCIUSZKI 15, ZAPRASZA NA BEZPŁATNĄ KONSULTACJĘ DIETETYCZNĄ**: pomiary antropometryczne ciała, badanie ilości tkanki tłuszczowej w organizmie, wskazówki dotyczące prawidłowego żywienia. 18 20 156 19. (337/Z)
◆ **PORADNIA DIETETYCZNA** - mgr inż. **ANETA ZAJĄC**. Indywidualny plan żywieniowy w zdrowiu i w chorobie (hipercholesterolemia, celiakia, niedoczynność tarczycy, itp.). Bezpłatna analiza składu ciała. Droga do Olczy 11 c, 880 563 097. (355/Z)

REHABILITACJA

Zakopane

◆ **CENTRUM REHABILITACJI SPORTOWEJ mgr Michał Zarzycki**, ul. Jagiellońska 34. Rejestracja telefoniczna 604 504 966. (269/Z)

Nowy Targ

◆ **GABINET REHABILITACJI LECZNICZEJ** - rehabilitacja wszystkich schorzeń kręgosłupa, po urazach układu kostnego, po urazach układu nerwowego - NIEDOWŁADY, po udarach mózgu. Korekcja wad postawy. Możliwość wykonania zabiegów w domu pacjenta. Nowy Targ, ul. Gorgańska 29, 605 079 054. (97/NT)

OPIEKA

Skrzypne

◆ **DOM SENIORA TATRZAŃSKA JESIEŃ** - opieka długoterminowa, krótkoterminowa i dzienna. Skrzypne, ul. Wierchowa 20. Tel. 601 364 265, www.tatrzańskajesen.pl (169/NT)

Maniowy

◆ **DOM SENIORA EDEN** - komfortowe warunki. Opieka długoterminowa, krótkoterminowa, dzienna, pobyty rehabilitacyjne. Maniowy, ul. Jana Pawła II 12. Tel. 692 999 103, www.pensjonat-eden.com (315/NT)

WETERYNARYJNE

Zakopane

◆ **PRZYCHODNIA WETERYNARYJNA „TATRAVET”**, ul. Staszica 5b. Pon.-pt. 10-18, sob. 10-14. Ze względu na epidemię Covid-19 prosimy o telefoniczne umawianie wizyt: **18 54 277 04, 669 897 438**. www.tatrabvet.pl (320/Z)

REKLAMA

POLSKI FM
92.7 FM CHICAGO

RADIO NUMER 1
NA KAŻDĄ PORĘ ROKU!

7 DNI W TYGODNIU OD 5.00 RANO DO 7.00 WIECZOREM!
NON-STOP W INTERNECIE!

WWW.WETRZNERADIO.COM | WWW.POLSKIFM.COM | WWW.POLSKIFM.COM

RADIO-TAXI TELE
196-27
18 266 90 94
NOWY TARG
tel. 018 26 690 94

tatrynet
Internet service provider
14-506 Zakopane
ul. Chałubińskiego 5A
tel. 18 20 149 46
e-mail: info@tatrynet.pl

RADIO
1490 AM
"Na Góralską Nutę"
Wojciech Dorula
773 401-1518

ODZIEŻ TERMOAKTYWNA
idealna na zimę i dla osób aktywnych fizycznie
Fryda - Salon Firmowy Kegel-Błażusiak
ul. Składowa 26, Nowy Targ, tel. 18 266 99 96
Zamów online! - www.odziez.fryda.com.pl

SZYBKOTANIO BEZPIECZNIE
INTER RADIO TAXI
196-21
18 20 142-32
ZAKOPANE

APARATY SŁUCHOWE

- refundacja NFZ
- szeroki asortyment
- dobór komputerowy
- raty nieoprocentowane
- laryngolog
- diagnostyka szumów usznych
- bezpłatne badania słuchu
- wizyty domowe

Nowy Targ, ul. Krzywa 13
Zakopane,
ul. Sienkiewicza 3b
Tel./fax (018) 264 64 39

Zapraszamy do biur ogłoszeń: ZAKOPANE, ul. Krupówki 54 NOWY TARG, Rynek 11

PRACA dam

- ◆ Pensjonat w Zakopanem zatrudni KUCHARZA - 601 464 274.
- ◆ PANIA NA TEREN ZEWNĘTRZNY - Zakopane lub Kościelisko - stała praca - 601 496 513.
- ◆ Hotel Skalny *** w Zakopanem zatrudni RECEPCJONISTKĘ/ RECEPCJONISTĘ. Poszukiwana osoba na cały etat. Oferujemy atrakcyjne wynagrodzenie, premie, prowizję od sprzedaży, podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Oferta bez zakwaterowania. 603475638 praca@wo-ma.com
- ◆ Wypożyczalnia w Bukowinie Tatrzańskiej zatrudni pracowników. 601529290 biuro@juswik.pl
- ◆ Firma budowlana zatrudni pracowników do prac wykończeniowych. Praca od zaraz. 696415209 danutapotoczak@gmail.com
- ◆ Restauracja Per Amore zatrudni osobę do przygotowywania makaronów i pierogów. Zapewniamy dobre wynagrodzenie oraz bardzo przyjemną atmosferę pracy. Chętnych prosimy o kontakt - 511 711 711.
- ◆ Zatrudnię kierowcę z kat. D do obsługi linii regularnej i grup turystycznych. 601 529 290 biuro@juswik.pl
- ◆ Hotel Paryski Zakopane zatrudni ratownika wodnego oraz recepcjonistę. 603036396
- ◆ Restauracja Zadyma w Szaflarach zatrudni Kucharza z doświadczeniem lub po szkole. Atrakcyjne wynagrodzenie, elastyczny grafik, świetna atmosfera! Skontaktuj się z nami i pracuj w Zadymie! 530 117 111 biuro@zadyma.eu https://zadyma.eu/

Bania
HOTEL
Hotel Bania Thermal & Ski
w Białce Tatrzańskiej
zatrudni:

**CUKIERNIKA
OCHRONIARZA
POMOC KUCHENNA
KUCHARZA FOOD TRUCK'A
PRACOWNIKA BUDKI
GASTRONOMICZNEJ
RECEPCJONISTĘ**

rekrutacja@bania.pl Tel. 517 229 996
Istnieje możliwość zatrudnienia uczniów (18+) oraz studentów.

- ◆ WIZY USA, WYJAZDY, ZIELONA KARTA. 501 809 644
- ◆ Praca w sklepie spożywczo przemysłowym w Poroninie. Sklep u Burdy. Pełny etat. 600031301 km.bunda@wp.pl
- ◆ KUCHARZ/KA, PIZZER/KA, KELNER/KA, POMOC KUCHENNA z doświadczeniem, do karczmy w Bukowinie Tatrzańskiej. Możliwość zamieszkania. 602755354.
- ◆ Praca na stanowisku sprzątnia apartamentów (2 apartamenty). Miejsce pracy- Włotów Płazówka Stawka: 150 złotych za apartament 30 złotych za dodatkowe prace Za interesowana musi mieć swój samochód ze względu na dojazd. Chemia zapewniona. 575808803 adrian.wloka@kcity.pl
- ◆ RESTAURACJA W ZAKOPANEM ZATRUDNI KELNERKĘ. PRACA STAŁA + świadczenia. 601 533 566, 18 20 64 305
- ◆ Restauracja Per Amore zatrudni osobę na zmywak. Zapewniamy dobre warunki i wynagrodzenie oraz przyjemną atmosferę pracy. Chętnych prosimy o kontakt telefoniczny - 511711711. 511711711
- ◆ SPRZĄTANIE APARTAMENTÓW, praca jazdy, 791 353 569
- ◆ Praca - pokojowa na sezon zimowy styczeń/luty 2023r. Bez zakwaterowania. Willa/ domki w okolicach Nosala w Zakopanem. Dobre warunki pracy i płaca. Miłe widzenie doświadczenie. 602430532 kontakt@willamagdalena.pl www.willamagdalena.pl
- ◆ Zatrudnię panią do sprzątnia pokoi w Zakopanem, elastyczne godziny pracy, atrakcyjne wynagrodzenie, praca na umowę. tel. 609 400 800.
- ◆ Zatrudnię KIEROWCĘ DO CATERINGU, Zakopane - 601 322 993.

- ◆ Piekarnia w Zakopanem zatrudni PIEKARZA. Pełen etat. Bardzo dobre warunki pracy. 604 102 804, 602 285 793.
- ◆ KARCZMA W ZAKOPANEM zatrudni: KUCHARZA/KĘ (doświadczenie), POMOC KUCHENNA, PANIĄ NA ZMYWAK, KELNERKI. Praca stała lub sezonowa, dobre wynagrodzenie. Kontakt: 514 699 722
- ◆ RESTAURACJA CHOCHOŁÓW PRZYJMIE POMOC KUCHENNA NA STAŁE. DOBRE ZAROBKI. 722 055 093

EURO LABORA
PRACA w AUSTRII
na warunkach austriackich dla:
**CIEŚLI SZALUNKOWYCH,
MURARZY, ZBROJARZY,
DEKARZY, ELEKTRYKÓW,
HYDRAULIKÓW,
SPAWACZY, ŚLUSARZY,
MONTERÓW, STOLARZY,
OPERATORÓW ŻURAWIA**
Komunikatywny i niemiecki

Kontakt:
praca@euro-labora.com
+48 32 417 20 56, 502 693 712,
535 655 034, 533 550 034
Certyfikat: 14601

- ◆ PRACA W HOLANDII REMONTOWO-BUDOWLANA. STAWKA 18-20€. 506 825 995
- ◆ RESTAURACJA W ZAKOPANEM ZATRUDNI ENERGETYCZNĄ OSOBĘ DO PRACY ZA BAREM Z ALKOHOLEM, praca stała. 601 533 566, 18 20 64 305
- ◆ Przyjmę do pracy na stanowisko ZAKRĘCONA FRYTKA 20 zł/godz. Lokalizacja: Gubałówka. 798 181 981.
- ◆ Piekarnia w Zakopanem zatrudni OSOBĘ DO KROJENIA CHLEBA. 604 102 804, 602 285 793.
- ◆ PIEKARNIA DAŃCA w Zakopanem zatrudni OSOBY DO PRZYUCZENIA. Wynagrodzenie od 22 zł netto. Tel. 604 901 207.
- ◆ NORWEGIA - TYNKARZ, MALARZ, BLACHARZ, STOLARZ. Norwegia (Oslo). Zatrudnimy tynkarzy, malarzy, blacharzy, stolarzy. Języki obce NIE wymagane. Praca z pracownikami z Podhala. Zjazd do kraju (samolot) co 1-3 tygodni wg. własnego uznania - pełna elastyczność i swoboda co do wyjazdów. Zarobki w przeliczeniu 20-27 Euro/godz. ZAPRASZAMY. Tel. 667 602 602.
- ◆ Poszukujemy osoby na stanowisko PORTIER. Miejsce pracy jest czterogwiazdkowy Grand Hotel Starmy w Zakopanem. Praca na cały etat lub 1/2 etatu. Możliwość podjęcia pracy od zaraz. Oferta bez zakwaterowania. 669 700 699 praca@wo-ma.com

terma
Bania
w Białce Tatrzańskiej
zatrudni:

- Pracownika Działu Sprzątnącego (zmiana nocna)
- Saunamistrza
- Hosta/Hostesse
- Kasjera

e-mail: rekrutacja@termabania.pl
Tel. 517 229 996
Istnieje możliwość zatrudnienia uczniów (18+) oraz studentów.

- ◆ NIEMCY - PODATKI, RODZINNE, TŁUMACZENIA. 50227 9748.
- ◆ PIEKARNIA DAŃCA w Zakopanem zatrudni PIEKARZA na zmianę nocną i ranną. Wynagrodzenie od 28 zł netto/godz. Tel. 604 901 207.
- ◆ Zatrudnię DO ZAKRĘCONEJ FRYTKI - Zakopane - 798 181 981.
- ◆ Dołącz do naszego zespołu w Grand Hotelu Starmy*** w Zakopanem. Poszukujemy pracowników na stanowisko: Kelner/Barman, Kelner śniadaniowy, Kelner a la carte. 667707901 praca@wo-ma.com
- ◆ Karczma w Zakopanem przyjmie do pracy na stanowisko: kelnera, kucharza, pomocy kuchennej. Kontakt pod nr tel 600035080, 600035355. 600035080

50 OGŁOSZENIA DROBNE

TYGODNIK
Podhalański

51-52/2022

- ◆ PIZZERIA, RESTAURACJA ZATRUDNI NA STANOWISKA: KUCHARZA, PIZZERA, POMOC KUCHENNA, OSOBĘ NA ZLEW, KELNERKĘ, KIEROWCĘ. 881 445 462
- ◆ Piekarnia w Zakopanem zatrudni MAGAZYNIERA/KĘ (praca na noc). Bardzo dobre warunki pracy. 604 102 804, 602 285 793.
- ◆ RESTAURACJA na Krupówkach zatrudni na sezon PIZZERA, KELNERKĘ, POMOC KUCHENNA oraz DOSTAWCĘ. 668 404 790.
- ◆ DO SPRZĄTANIA POKOI, 2-3 razy w tygodniu od godz. 10. Zakopane. 663 948 553.
- ◆ Praca w zakładzie kuśnierskim. 793395901 bernadeta@uzior.op.pl

szukam

- ◆ PRZERÓBKI - FUTER, KOŻUCHÓW, ODZIEŻY SKÓRZANEJ, NIEDROGO, PROFESJONALNIE. 606989935.

KANCELARIE PRAWNE

- ◆ Kancelaria Prawna TatraLEX świadczy usługi doradztwa prawnego, mediacji, reprezentacji przed urzędami i sądami oraz udziela wsparcia przy rozwiązywaniu sporów. Rzetelność, poufność i dostępność cenowa gwarantowane. Niemiecki, rosyjski, angielski. Usługi świadczone zdalnie oraz u Klienta. Kontakt: kancelaria@tatralex.pl, +48 500-372-428
- ◆ POLSKO-AMERYKAŃSKA KANCELARIA PRAWNA: - sprawy cywilne, - sprawy konsularno-administracyjne, - sprawy spadkowe i rodzinne, - nieruchomości w Polsce i w USA (kupno, sprzedaż, wynajem, zarządzanie), - tłumaczenia j. angielski, - zakładanie spółek w Polsce. DOŚWIADCZENIE PRAWNE W USA. T.P. +48 882 157 414, T.US +1(312) 380 09 34, e-mail: biuro@polskiedokumenty.com, www.polskiedokumenty.com, ul. Kościuszki 8, Zakopane.

BIZNES

- ◆ Profesjonalnie i kompleksowo poprowadzę: willę, pensjonat, apartamentowiec. Dzierżawa lub prowizja. Możliwe referencje. 0048 788 63 36 33
- ◆ AGENCJA OCHRONY OSÓB I MIENIA „KUGUAR” Security Waldemar Wojtowicz - ochrona fizyczna obiektów i osób, monitoring, konwoje (koncesja MSWiA nr L0011/00) usługi detektywistyczne (koncesja K3/00). 600 345 007
- ◆ BIURO RACHUNKOWE - DORADZTWO PRAWNE - PEŁNY ZAKRES ORAZ SZKOLENIA BHP I PPOŻ - PROFESJONALNIE - PRZYSTĘPNE CENY - UL. STOLARCZYKA blok 8, mieszkania 29 (parter) -182000678, 501515342.
- ◆ Przyjmujemy nowych klientów, przystępne ceny, pliki JPKV7 i VAT9M wysyłamy gratis. Biuro Rachunkowe FINEO tel. 508 676 897

BIURA RACHUNKOWE

- ◆ BIURO RACHUNKOWE - DORADZTWO PRAWNE - PEŁNY ZAKRES ORAZ SZKOLENIA BHP I PPOŻ - PROFESJONALNIE - PRZYSTĘPNE CENY - UL. STOLARCZYKA blok 8, mieszkania 29 (parter) -182000678, 501515342.
- ◆ Przyjmujemy nowych klientów, przystępne ceny, pliki JPKV7 i VAT9M wysyłamy gratis. Biuro Rachunkowe FINEO tel. 508 676 897
- ◆ pośrednictwo
- ◆ RE/MAX DUO - MIĘDZYNARODOWE BIURO NIERUCHOMOŚCI. ZAKOPANE 182073773, NOWY TARG, 182755541, KRAKÓW. www.remax-polska.pl/duo
- ◆ BESTATE Nieruchomości Zakopane Wielka Krokiew-Czecha 1. www.bestate.com.pl/zakopane + 48 506131463
- ◆ Biuro Nieruchomości TRZY KORONY - Monika Mastalska, licencja nr6224, SZCZAWNICA, Główna 28, Galeria Centrum II p. 182622708, 607282401, www.nieruchomosci.018.pl, e-mail: biuro@nieruchomosci.018.pl
- ◆ DOMATOR - BIURO NIERUCHOMOŚCI - Zakopane. 665105040, www.domator-nieruchomosci.pl
- ◆ PANORAMA Nieruchomości Zakopane, ul. Zamojskiego 20a. tel.504 331 188, Zapraszamy do współpracy.
- ◆ CHATA POD TATRAMI - nieruchomości, Zakopane, Gimnazjalna 1 pok. 205 (Dom Rzemiosła), 606 701 770, 660 503 770, www.nieruchomoscizakopane.com.pl
- ◆ VEGA - NIERUCHOMOŚCI ZAKOPANE, UL. DROGA NA BYSTRZE 5 600223020, 609999989 www.vega.biz.pl

- ◆ PERFECT NIERUCHOMOŚCI ul. Kościuszki 8 Zakopane, tel. 600820576, 886896759 www.perfect-nieruchomosci.pl
- ◆ DOMSA NIERUCHOMOŚCI - KUPNO, SPRZEDAŻ, WYCENA - Zakopane, ul. Witkiewicza 14, 608 841 184, biuro@domsa.eu
- ◆ PROFESJONALNE ADMINISTROWANIE/ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI - licencja TATRA-DOMUS Hubicki Oskar. Kilkunastoletnie doświadczenie. oskarhubicki@tatra-domus.com, tel. 889189154
- ◆ VISITZAKOPANE.PL - NIERUCHOMOŚCI, SPRZEDAŻ, WYNAJEM. Ul. Zwierzyńceńska 31, Z-ne, tel. 600494949.

wynajem

- ◆ DOM w Czarny Dunajcu wynajmę, sprzedam lokal 18 26 471 50
- ◆ Szukam do wynajęcia PARTER DOMU na biuro i magazyn - 513 835 301
- ◆ Poszukuję domu na wynajem - bez pośredników. Czas najmu minimum rok lub dłużej. 790496875
- ◆ Zakopane - MAŁY POKÓJ do wynajęcia, centrum - 502 879 648.
- ◆ ZAOPIEKUJĘ SIĘ DOMEM W ZAKOPANEM LUB OKOLICY. KOBIETA Z PODHALA. 509088858
- ◆ SZUKAM na wynajem działki w Zakopanem na min 10 lat. 513 835 301
- ◆ WYNAJMĘ POKÓJ 1-2-os. NA DŁUŻEJ. 788 815 508.
- ◆ KAWALERKA oraz MIESZKANIE - ZAKOPANE KRZĘTÓWKI - do wynajęcia. 604 882 870.

kupno

- ◆ MIESZKANIE kupię. 791 236 577.
- ◆ KUPIĘ działkę, dom, mieszkanie - 513 835 301
- ◆ SKUPUJEMY NIERUCHOMOŚCI ZA GOTÓWKĘ, PODHAŁE; DOMY, DZIAŁKI MIESZKANIA . 600 404 554.
- ◆ Witoj. Górol kupi działkę na terenie Podhala. 667907986
- ◆ KUPIĘ DZIAŁKĘ W JABŁONCE UL. LEŚNA. tel. 660 491 567

sprzedaż

- ◆ DZIAŁKA BUDOWLANA W MURZASICHU ok. 19 arów, widokowa, kameralna. Kontakt: 517 018 380.
- ◆ ZAKOPANE - PENJONAT blisko centrum. DOMATOR 665 105 040
- ◆ Zakopane - CENTRUM NOWE APARTAMENTY Z GARAZEM PODZIEMNYM. DOMATOR 665105040
- ◆ ZAKOPANE, DZIAŁKA BUDOWLANA 1200m2, cena 670000zł. DOMATOR. 665105040

**Studnie
Głębinyne**

Pompy Ciepła

**Od projektu
do realizacji**

**510 018 800
604 907 204**

**Brak wody
zero kosztów**

SPRZEDAŻ

budowlane

- ◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

**STUDNIE
GŁĘBINOWE**

**system szwedzki, w 1 dzień
MOŻLIWOŚĆ PROJEKTÓW**

POMPY CIEPŁA

**ODWIERTY
DO 150 m**

**Tel. 607 980 682
605 632 978**

- ◆ DREWNO na opał, suche. 530 161 671.
- ◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHIE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730
- ◆ PŁAZY I POŁÓWKI. 600 264 336
- ◆ DESKI JESIONOWE I ŚWIERKOWE. 660 079 941.

tv,agd,komputery

- ◆ SERWIS KOMPUTERÓW, LAPTOPÓW I KONSOL - TANIO I PROFESJONALNIE - 505451211.
- ◆ TELEWIZJA: SATELITARNA/NAZIEMNA, TELEWIZORY, INTERNET, KAMERY, PRĄD. SPRZEDAŻ, MONTAŻ, SERWIS INSTALACJE INDYWIDUALNE I ZBIORCZE. Tel: 603 055 556, 18 207 42 27
- ◆ INSTALACJE TV SAT DVB-T, MONITORING. 505451211.

maszyny, narzędzia

- ◆ CIĄGNIK C-355. 692 180 309.
- ◆ Sprzedam BELARKĘ. 880 152 379.
- ◆ MASZYNY DO SZYCIA CIĘŻKIEGO CONSEV. 501 673 728.
- ◆ CIĄGNIK T-25 GLEBOGRYZARKĘ, ROTACYJNĄ I INNE. tel. 696 398 199
- ◆ FERGUSON 255 Z KABINĄ. 607 59 44 98.
- ◆ Kupię KOSIARKĘ KONNĄ S7 , VSK. tel. 508658302
- ◆ PRZYCZEPY, SIEWNIK, BECZKOWÓZ, ROZRZUTNIKI, PŁUGI, PRZEWRA-CARKI, WCIĄGARKA, KOPACZKA, GRABIARKI, KOSIARKI, BRONY, ŁADOWACZ. 18 33 16 158.
- ◆ SILNIKI ELEKTRYCZNE. 501 673 728.

różne

- ◆ BRYKIET TORFOWY, EKOLOGICZNY ZAMIENNIK WĘGLA DO PIECÓW CO KOMINKÓW - 788 838 705

**NAGROBKI
GROBOWCE
KOMINKI**

**Telefon:
601 958 378**

- ◆ ZIEMNIANKI JADALNE, ZIEMNIANKI OPADOWE - OD ROLNIKA. 517 752 815.
- ◆ Sprzedam BALE suche. 880 152 379.
- ◆ LED do kostki brukowej na wymiar, 510557980
- ◆ FOTOWOLTAIKA SOLARY DO BACÓWEK - 510 557 980
- ◆ Sprzedam GOBELIN - pejzaż zimowy - (145/80). TORBY JUHASKIE. CHODNIKI TKANE NA KROŚNIE. Tel. 793 887 893
- ◆ SPRZEDAM OPAŁ IGLASTY - 661 86 73 63
- ◆ Tanio AKORDEONY. 511 918 801
- ◆ BRAMY GARAZOWE PRODUCENT Tel. 18 3331597, 508656559.
- ◆ Pilnie! FORTEPIAN krótki, biały. PANINO białe, nowe. AKORDEON guzikowy system B. AKORDEON klawiszowy. 531 402 576.
- ◆ Kompleksowe INSTALACJE FOTOWOLTAICZNE, hurtowa sprzedaż wysokiej jakości modułów i falowników, możliwość montażu, 6000zł dotacji. 504 307 504
- ◆ Profesjonalne oświetlenie LED Budynków 510 557 980
- ◆ LEDy na wymiar do Hotelu Pensjonatów 510 557 980
- ◆ Sprzedam GÓRALSKI WYSZYWANY KOŻUCH, r. 36 - 664 360 200.
- ◆ Drewno opałowe. 784-137-761

zwierzęta

- ◆ JAŁÓWKI. 791 635 747
- ◆ CIELAKI I ŻREBIĘTA. 664 218 177.
- ◆ Gniada kłacz 4 letnia. 669365326
- ◆ Sprzedam KROWĘ. 18 26 586 30
- ◆ Gęsi Indyki Kaczki. 888341556
- ◆ INDYKI. 500 789 382

StramaPALIWA

- gaz grzewczy propan
- olej opałowy
- paliwa - hurt

**Tel. 601 500 321
609 456 201**

Stacja Paliw MOYA
Szaflary, ul. Zakopiańska 2k

StramaEKO

- Odbiór odpadów:
- KOMUNALNYCH
- W KOSZACH O POJ.
od 120 do 1100 l
- BUDOWLANYCH
- POREMONTOWYCH
- INNYCH
- WYNAJEM KONTENERÓW
od 7 m³ do 40 m³
- Wywóz nieczystości
płynnych
- Oferujemy również usługi
maszynami budowlanymi

**Tel. 607 500 231
601 500 321**

- ◆ Sprzedam MŁODE BARANKI - 662 469 707.
- ◆ JAŁÓWKĘ cielną. 600 264 336
- ◆ JAŁÓWKA cielna. 609 075 094.
- ◆ OWCZARKI PODHALAŃSKIE - szczenięta - 602 705 117.
- ◆ SZCZENIĘTA RATLERKI. 731 654 522

ANTYKI

- ◆ ANTYKI - SKUP. SPRZEDAŻ - Zakopane, Kościuszki 3 (Granit, III p.). Tel. 601 464 133

KUPNO

- ◆ KUPIĘ KSIĄŻKI, PŁYTY. Dojazd. Gortówka. Tel. 508-245-450.
- ◆ Kupię STAROCIE: OBRAZY, RAMY Z OBRAZÓW, ZEGARKI, MOTORY, MOTOROWY, BIZUTERIĘ. 501 714 859.
- ◆ Kupię DRZEWO W LESIE na pnii - 661 867 363.

MAXMIL
STACJA PALIW

**OLEJ OPAŁOWY
ekoterm plus
PALIWA ORLEN**

NOWY TARG
ul. Składowa 12b
tel. 18 26 48 019,
609 820 296

ZAKOPANE
ul. Żeromskiego (COS)
tel. 18 20 614 71

- ◆ SKUP STARYCH SPAWAREK. 536269912.

MOTORYZACJA

sprzedaż

- ◆ NISSAN X-TRAIL 4x4, 1.9 diesel, 2004 r., 26.000 km przebieg, tel. 533 441 840.
- ◆ FIAT PANDA. 531 402 576.

**AUTA OSOBOWE
DOSTAWCZE
TERENOWE 4X4**

KUPIĘ

531 666 333

AUTO-COMPLEX
Nowy Targ
SERWIS SAMOCHODÓW
JAPONSKICH I KOREAŃSKICH

TOYOTA, MITSUBISHI
SUZUKI, SUBARU, NISSAN,
HYUNDAI, KIA I INNE

OFERUJE: PRZEGLĄDY,
NAPRAWY, DIAGNOSTYKĘ
KOMPUTEROWĄ,
CZĘŚCI ZAMIENNE

tel. 18 264 14 50
501 454 148
serwisnt@auto-complex.pl

kupno

◆ SKUP SAMOCHODÓW, PŁACĘ LEPIJ
OD INNYCH. GOTÓWKĄ. 600225631.

USŁUGI

budowlane

◆ MALOWANIE DACHÓW, ELEWA-
CJI. Wieloletnia praktyka, dobór materia-
łów. 338730601, 602882325 www.malu-
ty.com.pl

◆ TYNKI I WYLEWKI MASZYNOWE,
CEMENTOWO-GIPSOWO-WAPIENNE,
TRADYCYJNE. ZACIERANIE MECHANICZ-
NE. 513 851 780, 18 26 598 80.

SKUP
AUT
SPRZEDAŻ CZĘŚCI
NAJLEPSZE CENY

Nowy Targ,
ul. Ceramiczna 7A
Tel. 696 774 738

◆ TYNKI MASZYNOWE I TRADYCYJNE
NA PIASKU KWARCOWYM, WYLEWKI
MASZYNOWE, 507581818.

◆ PARKIETY, UKŁADANIE, CYKLINO-
WANIE BEZPYŁOWE - NOWOCZESNYMI
MASZYNAMI. MONTAŻ PODŁÓG: deski,
panele. PBogacz, Zakopane. 18 20-160 09,
602 138 575

Dorabiamy
KLUCZE
SAMOCHODOWE
z immobilizerami
do samochodów europejskich,
japońskich, amerykańskich.

AWARYJNE OTWIERANIE
ZATRZAŚNIĘTYCH SAMOCHODÓW

AUTO SERWIS GALICA
ul. Piłsudskiego 19
34-520 Poronin
Tel. 18 20 741 74
605 610 691, 601 56 11 18

◆ WYKOŃCZENIA WNĘTRZ, MALO-
WANIE. 787 479 002.

ZŁOMOWANIE
POJAZDÓW
WŁASNY TRANSPORT

SKUP ZŁOMU
Tel. 606 523 404
Najlepsze ceny!
Nowy Targ, ul. Ceramiczna 10

SPRZEDAŻ CZĘŚCI
UŻYWANYCH
Tel. 18 26 637 50

◆ KAMIENIARSTWO. 882080371.
◆ DOCIEPLANIE STYROPIA-
NEM - 606433864

◆ ELEKTRYK - Tel. 662 140 933.

◆ OKNO-SERWIS WYKONUJEMY PE-
ŁEN SERWIS OKIEN PCV I DREWNI-
ANYCH: WYMIANA USZCZELK, WYMI-
ANA SZYB. tel. 503 325 050, 664 048 647

◆ MALOWANIE WNĘTRZ TRADY-
CYJNE, NATRYSKOWE (do 1000 m2/
dzień), TYNKI DEKORACYJNE, GŁA-
DZIE - 660921810.

◆ RYNNY - DEMONTAŻ, MONTAŻ,
OKUCIA BALKONÓW BLACHĄ. 600 998
377.

◆ TYNKI, WYLEWKI MASZYNOWE.
PROFESJONALNIE, TANIO. 606433864.

◆ POKRYCIA DACHOWE, RYNNY, OB-
RÓBKI, PODBITKI, MALOWANIE DA-
CHÓW, WYKOŃCZENIA WNĘTRZ, FA-
SADY, ELEWACJE, OCIEPLENIA, KOMINY,
MONTAŻ OKIEN DACHOWYCH. 531
001 608.

◆ TYNKI TRADYCYJNE Z BIAŁEGO
KWARCU, POD MALOWANIE - ATRAK-
CYJNA CENA, WYLEWKI MASZYNOWE.
665719051.

◆ DOKŁADY, TAKŻE W
SZWEDZKIM STYLU - 604 503 802.

◆ USŁUGI BUDOWLANE ocieplenia, roz-
budowa budynków, remonty poddasza i ogro-
dzenia. 692806021

◆ BUDOWA DOMÓW OD PODSTAW,
CIEŚLA, BLACHARZ. 516 563 400.

◆ Schody drewniane stolarstwo.
609922221 kingabobak2@wp.pl

◆ Wykonam tynki maszynowe. 698197928

◆ ROBOTY ZIEMNE - 604 503 802

◆ KOMINY. 882080371.

◆ KOMINKI, PARAPETY, SCHODY MAR-
MUROWE, NAGROBK, GROBOWCE.
KRÓTKIE TERMINY. 601 958 378

◆ SZPACHLOWANIE, MALOWANIE,
ADAPTACJE PODDASZY, REGIPSY. 508
950 884

◆ USŁUGI REMONTOWO-WYKOŃ-
CZENIOWE, KONSTRUKCJE GK, ADA-
PTACJE PODDASZY, SZPACHLOWANIE,
MALOWANIE I INNE. 660 079 941.

◆ HYDRAULIK + USŁUGI MINIKOPAR-
KA. 516 796 321.

◆ Odśnieżanie, Malowanie, Szpachlowanie
tel. 604267727. 604267727

◆ OGRODZENIA, www.hajdukowie.pl.
692 069 284.

◆ REMONTY, WYKOŃCZENIA.
882080371.

◆ OCIEPLANIE DOMÓW. 787 479 002.

◆ FASADY - DOCIEPLENIA - NA MATE-
RIALACH WYSOKIEJ JAKOŚCI. ATRAKCY-
JNE CENY. 507581818

◆ ŁAZIENKI. 667 063 354.

inne

◆ ZABEZPIECZANIE OBIEKTÓW PRZED
SZKODNIKAMI zgodnie z założeniami GMP
GHP, HACCP. 18 20 63 868 w.21, 602 229
658

◆ WYCINKA, PRZYCINKA DRZEW W
TRUDNYCH WARUNKACH - 691 317
098.

◆ BEZPŁATNA ZBIÓRKA ZŁOMU. 880
321 013.

◆ Specjalistyczny ZAKŁAD ZWALCZA-
NIA OWADÓW I GRYZONI. 18 20 63 868
w.21, 602 229658

◆ ODŚNIEŻANIE DACHÓW I POSE-
SJI PRYWATNYCH, PARKINGÓW, itp. 889
174 177.

RÓŻNE

◆ OBWOŻNY SKUP ZŁOMU - dojazd do
klienta. 536269912.

MATRYMONIALNE

◆ Sympatyczny pan, niezależny pozna panią
do lat 55 - do stałego związku. 501 637 715.

TŁUMACZENIA

◆ TŁUMACZENIA RABKA. CH MAŁGO-
SIA. 606504790

◆ TŁUMACZENIA PRZYSIĘGŁE
WSZYSTKIE JĘZYKI - M. WAGNER. N. Targ.
Rynek 11. 182661033, 502279748.

REKLAMA

Na tablicy ogłoszeń Urzędu
Gminy Nowy Targ oraz na stronie
internetowej www.ugnowyartarg.pl,
w BIP-ie Urzędu Gminy Nowy
Targ i na tablicach ogłoszeń
w miejscowości Krauszów
znajdują się

WYKAZY NIERUCHOMOŚCI
stanowiących własność
Gminy Nowy Targ
do użyczenia i sprzedaży w trybie
bezpłatnego wyceny na poprawę
warunków zagospodarowania
nieruchomości przyległej.

Szczegółowych informacji udziela
Urząd Gminy Nowy Targ,
ul. Bulwarowa 9, pokój nr 206,
tel. 18 26 32 222

GABINET
STOMATOLOGICZNY
- MEDYCYN
ESTETYCZNA
- STOMATOLOGIA
ESTETYCZNA

lek. stom.
Justyna Kędzierska

ul. Chyców Potok 26
(CH „Szymonek”), Zakopane
tel. **506 36 58 56**

BUDYNEK Z DZIAŁKĄ
do oddania w dzierżawę
na działalność gospodarczą
na lotnisku w Nowym Targu

Zarząd Aeroklubu Nowy Targ odda w dzierżawę na 10
lat budynek z działką na lotnisku w Nowym Targu z prze-
znaczeniem na działalność gospodarczą.

Powierzchnia lokalu użytkowego budynku: 129,46 m2.
Powierzchnia magazynu budynku: 56,50 m2. Powierzchnia
działki: 600 m2 (6 ar). Budynek wymaga przeprowadzenia re-
montu wewnętrznego. Bezpośrednio przy działce znajdują się
2 parkingi na 90 pojazdów samochodowych oraz park lino-
wy. W sąsiedztwie działki realizowane są loty szybowcowe, sa-
molotowe i skoki spadochronowe.

Wymagana działalność gastronomiczna.

Usytuowanie budynku sprzyja dodatkowej działalności re-
kreacyjno-sportowej typu: wypożyczalnia rowerów latem, wy-
pożyczalnia nart biegowych zimą, kemping czy inna według
pomysłu dzierżawcy.

Koszty stałe Dzierżawcy:

1. Czynsz dzierżawny dla Wydzierżawiającego.
2. Energia elektryczna - rozliczenie z dostawcą energii elek-
trycznej według zużycia.
3. Podatek od nieruchomości - według stawek ustalonych
przez Radę Miasta Nowego Targu.
4. Wywóz nieczystości stałych - według stawek ustalonych
przez Radę Miasta Nowego Targu.
5. Wywóz nieczystości płynnych - zużycie według licznika
zużycia wody i ceny usługi wywozu za 1 m3 w dniu wy-
wozu.
6. Pobór wody z istniejącej studni wyposażonej w hydrofor

Istnieje możliwość obejrzenia obiektu z działką po wcze-
śniejszym uzgodnieniu telefonicznym - tel. 602458554, oraz
uzyskanie dodatkowych informacji w siedzibie Aeroklubu przy
ul. Lotników 1.

Pisemne oferty na dzierżawę należy składać w zaklejonych
kopertach z napisem „Dzierżawa Budynku” w sekretariacie Ae-
rokklubu przy ul. Lotników 1 do 11 stycznia 2023 roku w dni ro-
bowe w godzinach od 9.00 do 17.00.

Oferty mają zawierać:

1. Propozycję miesięcznej kwoty czynszu dzierżawy netto
i brutto dla Wydzierżawiającego (punkt 1 kosztów sta-
łych, punkty 2-6 są kosztami własnymi dzierżawcy)
2. Koncepcję wykorzystania przedmiotu dzierżawy na inną
działalność poza gastronomiczną
3. Informację nt. dotychczasowej działalności dzierżawcy
w branży gastronomicznej.

OBWIESZCZENIE

Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Zakopanem
Bogusław Kłoczek Kancelaria Komornicza w Zakopanem
zawiadamia na podstawie art. 953 kpc
w związku z art. 955 kpc, że:

9 stycznia 2023 r. o godz. 13.30

w sali nr 227 Sądu Rejonowego w Zakopanem odbędzie się:

PIERWSZA LICYTACJA NIERUCHOMOŚCI
stanowiącej przedmiot użytkowania wieczystego

położonej w woj. małopolskim, powiat tatrzański, gmina Koście-
lisko, miejscowość Kościelisko, ul. Strzelców Podhalańskich, central-
no-wschodnia część gminy – strefa przygraniczna z gminą Zakopa-
ne oraz południowa część gminy Kościelisko o łącznej powierzch-
ni 0,6317 ha (powierzchnia ujawniona w rejestrze gruntów staro-
stwa tatrzańskiego). Są to tereny przygraniczne z terenami Tatrzań-
skiego Parku Narodowego. Nieruchomość stanowi dawny kompleks
ośrodka wypoczynkowego „Karolina”, obejmującego łącznie 17 po-
koi z łazienkami, salę kominkową, salę konferencyjną, jadalnię (w
obu budynkach pensjonatowych). Działka nr 3934/6 o regularnym
i foremnym kształcie zblizonym do trapezu, położona w I linii zabu-
dowy do drogi wojewódzkiej nr 958, częściowo płaska oraz o łą-
godnym nachyleniu stoku w kierunku wschodnim. Działka zabudo-
wana budynkiem niemieszkalnym – dawnym obiektem pensjonatu
„Karolina” oraz budynkiem niemieszkalnym – kołownią, częściowo
ogrodzona. Działka nr 3934/9 o regularnym i foremnym kształcie
zblizonym do litery L, położona w I linii zabudowy do drogi nr 958,
o łagodnym nachyleniu stoku w kierunku wschodnim oraz części-
owo płaska. Działka zabudowana obiektem pensjonatu, częściowo
ogrodzona. Działka nr 3934/10 o regularnym i foremnym kształ-
cie zblizonym do trapezu, położona w II linii zabudowy do drogi nr
958, o łagodnym nachyleniu stoku w kierunku wschodnim oraz pół-
nocnym. Działka niezabudowana, częściowo ogrodzona. Działka nr
3934/11 o nieregularnym i foremnym kształcie zblizonym do trape-
zu, położona w III linii zabudowy do drogi nr 958, o łagodnym na-
chyleniu stoku w kierunku wschodnim i północnym oraz częściowo
płaska, zabudowana budynkiem niemieszkalnym – obiektem prze-
pompowni, ogrodzona. Działka nr 3934/12 o regularnym i forem-
nym kształcie zblizonym do litery L, położona w II linii zabudowy do
drogi nr 958 o łagodnym nachyleniu stoku w kierunku wschodnim.,
niezabudowana, częściowo ogrodzona.

Według MPZP gminy Kościelisko nieruchomość położona jest
w przeważającej części w terenie oznaczonym symbolem M19 –
tereny zabudowy mieszkaniowej pensjonatowej, związanej z nie-
uciążliwą działalnością usługową i gospodarczą, w tym rolniczą,
oraz niezbędne wewnętrzne drogi dojazdowe i towarzysząca im in-
frastruktura techniczna (§6) oraz w pasie wzdłuż drogi – ul. Strzel-
ców Podhalańskich w terenie oznaczonym symbolem KZ – tere-
ny komunikacyjne.

W najbliższym otoczeniu znajduje się zabudowa jednorodzin-
na w zabudowie wolnostojącej, częściowo z pokojami gościnnymi,
obiekty pensjonatowe, hotele, sklep spożywczy, skład budowlany,
działki niezabudowane – łąki, nieużytki, dalej zabudowa mieszkani-
owa z pokojami gościnnymi, pensjonatowa, stacja paliw, Urząd Gmi-
ny Kościelisko, tereny TPN – lasy, szlaki turystyczne, wojskowy ośrodek
szkoleniowy, działki niezabudowane, łąki, pastwiska, pola uprawne,
nieużytki, strefa przygraniczna z gminą Zakopane oraz z obrębem
Witów. W dalszym sąsiedztwie małe stoki narciarskie.

Nieruchomość przylega bezpośrednio do drogi publicznej i po-
siada do niej bezpośredni i urządzony wjazd. Dostępność usług
i handlu zadowalająca – sklep spożywczy, budowlany oraz stacja
paliw w najbliższym sąsiedztwie. Atrakcyjność lokalizacyjna zado-
walająca dla celów mieszkaniowych oraz pensjonatowych, nieru-
chomość położona przy jednej z głównych tras prowadzących z Ko-
ścieliska do Zakopanego, zadowalające walory widokowe z części-
owym widokiem na Giewont, brak uciążliwej zabudowy w najbliższym
sąsiedztwie, dobry dostęp do lokalnego handlu oraz komunikacji.

Nieruchomość jest objęta księgą wieczystą nr **NS1Z/00017747/8**
i należy do:

CROBIS spółka z o.o. z siedzibą w Mysłowicach (dane adre-
sowe w aktach sprawy)

Nieruchomość oszacowana jest na kwotę: **6.325.336,00 zł**
brutto

Cena wywoławcza w powyższej licytacji wynosi: **trzy czwarte**
wartości oszacowania, tj. kwotę: **4.744.002,00 zł**.

Przystępując do licytacji zobowiązany jest złożyć rękojmię
w wysokości **10% ceny oszacowania nieruchomości, tj. kwotę:**
632.533,60 zł, najpóźniej w dniu poprzedzającym przetarg w kan-
celarii komornika bądź na rachunek bankowy komornika lub w po-
staci książeczki oszczędnościowej banków upoważnionych według
prawa bankowego do jej wystawienia, zaopatrzonej w upoważnie-
nie właściciela do wypłaty całego wkładu stosownie do prawomoc-
nego postanowienia sądu o utracie rękojmi.

Nieruchomości można oglądać w ciągu dwóch tygodni przed li-
cytacją, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z komornikiem. Ela-
borat szacunkowy tej nieruchomości znajduje się do wglądu w kan-
celarii komornika. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do prze-
prowadzenia licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez
zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem licytacji nie złożą do-
wodu, iż wniosły powództwo o zwolnienie spod egzekucji tej nieru-
chomości lub innych przedmiotów razem z nią zajętych i uzyskały
w tym zakresie orzeczenie wstrzymujące egzekucję. Użytkowanie,
służebności i prawa dożywności, jeżeli nie są ujawnione w księdze
wieczystej i nie zostaną zgłoszone najpóźniej na trzy dni przed roz-
poczęciem licytacji, nie będą uwzględnione w dalszym toku egzeku-
cji i wygasną z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przy-
sądzeniu własności.

KOMORNIK SĄDOWY
Bogusław Kłoczek

ZAK-COP
OCHRONA

Monitoring Konwoje
Ochrona fizyczna

kom: 0 604 560 918 e-mail: zak-cop@zakopane.biz.pl

Rewelacyjny początek polskich snowboardzistów

Znakomicie rozpoczęli sezon polscy snowboardziści alpejscy w Pucharze Świata.

Pierwsze zawody rozegrano w niemieckim Witerbergu. Był to slalom równoległy mixtów. Polacy wystawili trzy duety: Aleksandra Król z Oskarem Kwiatkowskim, Michał Rutkowski z Marią Chyc i Michał Nowaczyk z Weroniką Dawidek. Najlepiej zaprezentował się nasz najlepszy duet A. Król - O. Kwiatkowski. W doborowej stawce nasz eksportowy mixt wywalczył 3. miejsce. Walkę o miejsce w finale nasi reprezentanci przegrali ze Szwajcarami zaledwie o 0,02 sekundy. W rywalizacji o 3. miejsce Polacy zmierzili się z Austriakami i wygrali. M. Nowaczyk i W. Dawidek wprawdzie awansowali do ćwierćfinału, ale zajęli w nim 16. miejsce, natomiast M. Rutkowski wspólnie z M. Chyc zostali sklasyfikowani na 21. miejscu.

Jeszcze lepiej było w włoskiej Carezzie. Tam rozegrano indywidualny slalom gigant równoległy. Fantastycznie pojechała w nim Aleksandra Król, która wywalczyła 2. miejsce. Po kwalifikacjach nic nie zapowiadało takiego sukcesu Polki, bowiem zajęła w nich 11. miejsce. W rozgrywce pucharowej nowotarzańska, aczkolwiek zawodniczka F2 Dawidek Team Zakopane, najpierw pokonała Ukrainkę Danczę, następnie Austriaczkę Ulbing. W półfinale pewnie wygrała ze Słowenką Glorią Kotnik, brązową medalistką igrzysk olimpijskich z Pekinu. W finale A. Król zmierzyła się z Holenderką Michelle Dekker. Początek rywalizacji należał do Polki, ale w końcówce Holenderka pojechała brawurowo i wyprzedziła naszą reprezentantkę o 0,25 sekundy. Dla Aleksandry Król to czwarte podium w PŚ. Znakomicie swój start w Carezzie rozpoczął Oskar Kwiatkowski, zawodnik zakopiańskiego AZS-u, który w eliminacjach uzyskał drugi czas. W 1/8 finału Kwiatkowski trafił na mistrza olimpijskiego z Pekinu Austriaka Benjamina Karla. Walka o awans była bardzo zacięta, ale zwycięsko wyszedł z niej Austriak. Był szybszy o 0,17 sekundy. Polak ostatecznie zajął 9. miejsce. Michał Nowaczyk został sklasyfikowany na 19. miejscu.

zk

Fot.: Maciej Jonek

We włoskiej Carezzie Aleksandra Król wywalczyła drugie miejsce w Pucharze Świata.

SKOKI NARCIARSKIE

Kubacki nie schodzi z podium

Dawid Kubacki wygrał i był drugi w zawodach PŚ we szwajcarskim Engelbergu. Skocznia Gros-Titlis-Schanze (HS 140) z reguły jest bardzo przyjazna dla polskich skoczków. I tak też było tym razem.

W pierwszym konkursie po pierwszej serii prowadził Kubacki, ale zaledwie o 0,5 punktu nad Słowencem Anze Laniskiem. Trzecie miejsce zajmował Piotr Żyła. Kamil Stoch był ósmy, a Paweł Wąsek mimo długiego skoku na 136 m miał problemy przy lądowaniu i zajmował 15. lokatę. Pozostali nasi reprezentanci nie zakwalifikowali się do drugiej finałowej serii. W finale toczyła się zacięta walka o wygraną. Prowadzenie zmieniało się po każdym skoku zawodników z czołówki. Skaczący jako trzeci od końca Żyła uzyskał 139 metrów i zdołał wyprzedzić Austriaka Stefana Krafta i Norwega Halvora Egnera Graneruda. Anze Lanisek poszybował na odległość aż 142 metrów i uzyskał dwie spośród pięciu not po 20 punktów. Więcej od sędziów już dostać nie można. Gdy na belce startowej zasiadł Dawid Kubacki, starter z zupełnie niezrozumiałych powodów trzymał naszego zawodni-

ka ponad 30 sekund, mimo że warunki były dobre i mieściły się w wyznaczonych granicach. Kubacki skoczył na odległość 140 metrów i musiał uznać wyższość Słowenca. Kamil Stoch utrzymał swoją ósmą pozycję.

Podobny przebieg miał drugi niedzielny konkurs. Po pierwszej serii prowadził Kubacki, ale już ze znaczną przewagą nad Austriakiem Fettnerem. Trzeci, jak w pierwszym konkursie, był Piotr Żyła. Kamil Stoch trafił na fatalne warunki wietrzne, mocny wiatr w plecy i nie zdołał zakwalifikować się do drugiej serii. Do konkursu nie został dopuszczony Paweł Wąsek, zdyskwalifikowany za nieprawidłowy kombinezon. Pozostali nasi reprezentanci skakali znowu słabiej, plasując się pod koniec piątej dziesiątki, a Tomasz Pilch nie przebrnął nawet kwalifikacji. W drugiej serii bardzo daleko, 140 metrów, skoczył Niemiec Geiger, ale miał upadek. Bardzo dobry skok w finale oddał Lanisek i z czwartej pozycji wskoczył na najniższy stopień podium. Odwrotnie Piotr Żyła, który wprawdzie dodał dobry skok, ale wystarczyło to tylko na 5. miejsce. Walkę o wygraną stoczyli Fettner z Kubackim. Austriak ponownie uzyskał 138 metry, ale i tak musiał uznać wyższość naszego zawodnika. Kubacki uzyskał 135,5 metra, która to odległość zapewniła mu wygraną. Dla Dawida Kubackiego to

ogólnie dziewiąte zwycięstwo w zawodach PŚ i czwarte w tym sezonie. W klasyfikacji generalnej PŚ prowadzi Kubacki z przewagą 74 punktów nad Laniskiem. Piotr Żyła nadal jest piąty. Kamil Stoch zajmuje 18. miejsce i widać, że nadal się mu w tegorocznym PŚ nie wiedzie. Nasz trzykrotny mistrz olimpijski miał nadzieję, że konkursy w Engelbergu będą dla niego przełomowe, tak jak bywało to w poprzednich sezonach. Niestety tak się na razie nie stało. Może po świątecznym odpoczynku i spędzeniu czasu z rodziną nastąpi dla Kamila Stocha nowa faza dobrych występów z miejscami na podium. Tego odpoczynku nasi skoczkowie nie będą mieli zbyt wiele, bowiem już na 22 grudnia zaplanowano mistrzostwa Polski z Wisły. Po Świętach Bożego Narodzenia nasza ekipa uda się na tradycyjny już 71. Turniej Czterech Skoczni. Pewnie dopiero po MP zostanie wytypowana nasza ekipa na ten turniej. Zmiany poza najlepszą aktualnie czwórką wydają się być konieczne.

HS-140

I konkurs:

1. Anze Lanisek (Słowenia) 320,3 (139,5, 142)
2. Dawid Kubacki 317,0 (139, 140)
3. Piotr Żyła 306,3 (141, 139)
4. Stefan Kraft (Austria) (136,5, 138)

5. Halvor Egnar Granerud (Norwegia) (134,5, 141)
6. Andreas Wellinger (Niemcy) (137, 139)
8. Kamil Stoch (130, 135,5)
23. Paweł Wąsek (136, 129,5)
46. Aleksander Zniszczoł (118,5)
49. Jakub Wolny (129,5).

II konkurs:

1. Dawid Kubacki 300,4 (141,5, 135,5)
2. Manuel Fettner 297,2 (138, 138)
3. Anze Lanisek 293,7 (135, 142)
4. Halvor Egnar Granerud 293,1 (135, 137,5)
5. Piotr Żyła 293,3 (139,5, 134)
6. Stefan Kraft 283,3 (135, 130)
37. Aleksander Zniszczoł 103,5 (119,5)
39. Kamil Stoch 101,8 (117,5)
50. Jakub Wolny 88,2 (105,5).

Klasyfikacja Pucharu Świata

1. Dawid Kubacki	650
2. Anze Lanisek	576
3. Stefan Kraft	467
5. Piotr Żyła	377

Klasyfikacja Pucharu Narodów

1. Austria	1475
2. Polska	1297
3. Norwegia	1221

zk

TYGODNIK
Podhalanski

Więcej zdjęć
w internecie na
www.24tp.pl

e-mail:
p.pelka@24tp.pl

Pierwsza edycja Kotelnica CUP za nami

Trzytygodniowy cykl piłkarskich zmagani w ramach Kotelnica Białczańska CUP pod patronatem Wójta Gminy Bukowiny Tatrzańskiej dobiega końca, a końcówka turnieju to prawdziwy maraton dla organizatorów. Sobota zaczęła się od zmagani skrzatów, a po nich na boisko weszli starsi koledzy z kategorii orlików.

W kategorii skrzatów rywalizacja toczyła się na trzech boiskach równocześnie, oddzielonych bandami, a wystąpiło łącznie trzynaście zespołów. Każdy z nich rozegrał po dziesięć spotkań a formuła to 3+1. Organizatorzy zapewnili ponad cztery godziny gry na trzech boiskach.

Ceremonia zakończenia w najmłodszej kategorii to radość z każdego upominku, a tych było aż nad stan dzięki hojności partnerów oraz Gminy Bukowiny Tatrzańskiej, którzy ufundowali wiele gadżetów dla każdego uczestnika turnieju oraz dedykowane medale z serii Kotelnica Białczańska CUP - główny sponsor turnieju. W każdym zespole został wybrany przez swojego trenera jeden zawodnik MVP.

Orliki, to była jedyna kategoria, która rozgrywała popołudniowy turniej. Klasyczna formuła osiem zespołów dwie grupy. W roli gospodarzy wystąpili: Watra oraz Szkółka Młode Wilki w postaci zespołu dziewczyn, które pokazały mocny charakter i to,

że dziewczyny w piłkę grać potrafią. Turniej osiągnął rangę międzynarodową, wystąpiła m.in. drużyna z Słowackiej części FK Svit, a także Polska Akademia Piłki Nożnej z Krakowa. Najlepszą drużyną okazała się ekipa Huraganu Waksmund.

Ponad pięć tygodni przygotowani i pracy przed dniami turniejowymi, żeby wszystko zgrać. W dniu turnieju już nie jest to widoczne, dlatego dziękuję wszystkim, którzy pomagali przy organizacji i po nocach zostawiali na hali, aby rano wszystko było gotowe. To była dobra sportowa impreza, która cieszyła się ogromnym zainteresowaniem - podsumował Kamil Lupa, koordynator oraz organizator turnieju.

Jako że orliki były ostatnią kategorią z cyklu, to można podsumować liczbowo Kotelnicę CUP - wystąpiły 34 zespoły i 361 uczestników. Ponad 500 osób zasiadło na trybunach. Spikerem podczas turniejów był znany na Podhalu Przemysław Kępa. Wszystkie turnieje odbyły się w Gminnym Centrum Sportu i Rekreacji w Białce Tatrzańskiej.

mz

W piłkarskich zmaganiach w ramach Kotelnica Białczańska CUP rywalizowały 34 zespoły.

PLYWANIE

„Worek medali” pływaków UKS Delfin w Mistrzostwach Małopolski

Aż 18 krążków przywieźli z Mistrzostw Małopolski reprezentanci Uczniowskiego Klubu Sportowego Delfin z Nowego Targu. Klasą samą w sobie był Szymon Tokarski, który sięgnął po pięć (!) złotych medali.

Trzy srebra i jeden brąz to dorobek Adrianny Widy, a jedno srebro i jeden brąz wywalczyła Aleksandra Węgrzyn. UKS Delfin stawał też na podium w wyścigach sztafetowych. Adrianna Wida, Lena Tola, Oliwia Świerczek i Zofia Judasz trzykrotnie stawały na najwyższym stopniu podium! Dwa razy brąz wywalczyła sztafeta w skła-

dzie: Aleksandra Węgrzyn, Iga Gąsior, Julia Leśniakiewicz i Wiktoria Ruchała. Srebro i brąz to z kolei dorobek sztafety: Szymon Tokarski, Franciszek Leśnicki, Mikołaj Molek, Alex Jamrożek oraz Alex Warzecha. W klasyfikacji klubowej UKS Delfin zajął 3. miejsce na 21 startujących w mistrzostwach klubów. Indywidualnie w generalce Tokarski był 3., Tola 9., Wida i Węgrzyn 10.

mz

BIEGI NARCIARSKIE. Cross Country Tatra Cup. Małopolska Liga Biegowa

Zofia i Jerzy Leśnikowie, twórcy UKS Regle Kościelisko, z częścią swoich wychowanków na zawodach Cross Tatra Country.

Inauguracja zawodów biegowych w Polsce

Pierwsze tegoroczne zawody w biegach narciarskich zostały rozegrane na trasach zakopiańskiego COS-u w ramach Cross Country Cup, których integralną częścią jest Małopolska Liga Biegowa.

Na starcie stanęło około 200 biegaczy i biegaczki z małopolskich szkół podstawowych. Biegano stylem dowolnym na trasie ok. 1300 metrów, usytuowanej w okolicach Średniej Krokwi. Zawody przeprowadzono w pięciu kategoriach wiekowych na dystansach 3, 2 i 1,3 km w zależności od kategorii wiekowej. W poszczególnych rocznikach wśród dziewcząt zwyciężyły: Wiktoria Leśnik, zawodniczka ZSMS Zakopane pochodząca z Rabki-Zdroju, Magdalena Michniak z Dzianisz, ale zawodniczka UKS Regle Kościelisko, Justyna Rysula też UKS Regle, kuzynka jednego z najlepszych polskich biegaczy narciarskich, nieżyjącego już Józefa Rysuli i siostra bardzo dobrej niegdyś juniorki Joanny Rysuli, Maja Niemczycka z SP 18 Nowy Sącz, która na dwukilometrowej tra-

sie uzyskała świetny wynik, lepszy niż starsze zawodniczki, oraz Mara Panek z Wiśniowej w roczniku 2012 i młodsze. Z kolei wśród chłopców triumfowali Tomasz Mulica z ZSMS Zakopane, Dawid Opoka z SP Zalesie, Klimek Stopka z Kościeliska, Dawid Kiełbasa z SP 1 Ptaszkowa i Jakub Klimek, też z Ptaszkowej, ale z SP 2. Kolejne zawody w ramach MLB mają się odbyć 3 stycznia 2023 r.

DZIEWCZĘTA

Rocznik 2008. 3 km: 1. Wiktoria Leśnik (ZSMS Zakopane) 9.14,0, 2. Lena Wyraz (ZSMS Zakopane) +6,5, 3. Zuzanna Ponicka (SP Ponice) +46,9.

Rocznik 2009. 2 km: 1. Magdalena Michniak (SP Dzianisz) 6.16,5, 2. Alicja Galica (SP Kościelisko) +35,5, 3. Weronika Damian (ZSP 2 Nowy Sącz) +49,4.

Rocznik 2010. 2 km: 1. Justyna Rysula (SP Kościelisko) 6.16,5, 2. Aleksandra Czubernat (SP Klikuszowa) +46,8, 3. Paulina Leśniak (SP Najświętszej Rodziny Rabka-Zdrój) +58,3.

Rocznik 2011. 2 km: 1. Maja Niemczycka (SP 18 Nowy Sącz) 6.11,3, 2. Marta Michniak (SP Dzianisz) +19,4, 3. Anna Grela (SP

Poronin) +57,9.

Rocznik 2012 i młodsze. 1,2 km: 1. Maria Panek (SP Wiśniowa) 3.55,9, 2. Maria Gąsienica (SP 2 Zakopane) +4,5, 3. Hanna Ustupka (SP Obidowa) +7,7.

CHŁOPCY

Rocznik 2008. 3 km: 1. Tomasz Mulica (ZSMS Zakopane) 8.27,4, 2. Antoni Damian (ZSS Nowy Sącz) +16,2, 3. Oskar Wierzycki (SP Zalesie) +1.36,6.

Rocznik 2009. 2 km: 1. Dawid Opoka (SP Zalesie) 5.19,2, 2. Hubert Smajdor (ZSP 2 Nowy Sącz) +30,7, 3. Andrzej Michalik (SP Kościelisko) +31,1.

Rocznik 2010. 2 km: 1. Dawid Kiełbasa (SP 1 Ptaszkowa) 6.37,4, 2. Paweł Wierzycki (SP Zalesie) +1,5, 3. Bronisław Stoch-Michna (ZSP Kościelisko) +2,9.

Rocznik 2011. 2 km: 1. Klimek Stopka (ZSP Kościelisko) 6.37,4, 2. Bartłomiej Ogórek (SP Witów) +8,6, 3. Andrzej Kiełbasa (SP 2 Ptaszkowa) +19,2.

Rocznik 2012. 1,2 km: 1. Jakub Klimek (SP 2 Ptaszkowa) 3.30,3, 2. Krzysztof Florek (SP Zalesie) +11,7, 3. Stanisław Halaćzek (SP 2 Zakopane) +23,0.

zk

BIATHLON. Puchar Świata

Fatalne strzelanie polskich biathlonistek w Hochfilzen

Po dobrym starcie polskich biathlonistek w fińskim Kontiolahti spodziewano się równie dobrego startu w austriackim Hochfilzen. Niestety dla sympatyków tej dyscypliny w Polsce, a i dla samych zawodniczek, przyszło duże rozczarowanie.

W sprincie, który jest jednocześnie kwalifikacją do biegu pościgowego, z naszych reprezentantek tylko Kamila Żuk zdołała zakwalifikować się do 60., dającą przepustkę do biegu pościgowego. Żuk w sprincie była 42., a więc punktów do PŚ nie zdobyła. Joanna Jakiela i Anna Mąka takie punkty w Kontiolahti zdobyły. Punktowały tam także w biegu pościgowym. W Hochfilzen obie zawodniczki BKS WP Kościelisko strzelały fatalnie i zajęły odpowiednio 64. miejsce Anna Mąka i 80. Joanna Jakiela. Obu naszym biathlonistkom szczególnie nie powiodło się w postawie stojącej, bowiem Mąka miała dwa pudła, a Jakiela aż cztery. Trzeba dodać, że strzelanie

w postawie stojącej odbywa się po pokonaniu 2/3 dystansu, a więc przy dużym już zmęczeniu. Oczywiście dobrze wytrenowanym zawodnikom i zawodniczkom wielkiej różnicy to nie robi. Najczęściej trafiają do tarczy bezbłędnie. Wyniki ze sprintu nie nastrojały optymizmem przed startem naszych pań w sztafecie. I rzeczywiście, nasze biathlonistki nie tylko musiały doładowywać po niecelnych pięciu strzałach, ale biegały jeszcze rundy karne. Nie mogło to przynieść dobrych wyników w końcowej klasyfikacji. Polki zajęły w sztafecie 16. miejsce, a w Kontiolahti były na 12. miejscu. Taką samą 16. lokatę zajęła nasza męska sztafeta, ale nasi panowie puki co plasują się zazwyczaj w granicach tej lokaty. W Kontiolahti przynajmniej strzelali

celnie, w Hochfilzen strzelali podobnie jak ich koleżanki, czyli bardzo słabo.

Nieco lepsze wiadomości nadeszły z włoskiego Martell-val Martello, gdzie zawody PŚ rozgrywali juniorzy. Konrad Badacz wygrał bieg ze startu wspólnego i był 6. w supersprincie. Badacz prowadzi w klasyfikacji juniorskiego PŚ. Juniorki już tak dobrze nie startowały, ale przynajmniej plasują się w pierwszych trzydziestkach. Z zawodników BKS WP Kościelisko w juniorskim PŚ startują: Anna Nędza-Kubiniec, Klaudia Topór i Grzegorz Galica. Kolejne zawody seniorskiego PŚ zostały rozegrane we francuskim Annecy-le Grand Bernard 15-18 grudnia. Juniorzy spotkali się w Austriacki Obertilliach 14-17 grudnia.

zk

BASENY TERMALNE
BASENY-SAUNY-RESTAURACJE-STREFA ZABAW DLA DZIECI
Gorący Potok
PARK LINOWY-30 METROWA HUSTAWKA BIG SWING

www.goracypotok.pl | info@goracypotok.pl | +48 727 525252

MS Szarotka dziękuje Basenom Gorący Potok za wsparcie

Złoto Witolda Skupnia w Vuokatti

Dystans mierzył 10 km, a 33-letni paranciarz biegowy z Klubu Sportowego Obidowiec-Obidowa pokonał go w czasie 36.59,3 minut, zdobywając w środę 14 grudnia Złoty Medal w Pucharze Świata w Vuokatti.

Zawody Pucharu Świata Fis Para World Cup odbyły się w fińskiej miejscowości Vuokatti w dniach 10-14 grudnia i dostarczyły Witoldowi Skupniowi i Krzysztofowi Plewie, dwóm paranciarzom biegowym z Klubu Sportowego Obidowiec-Obidowa, niezapomnianych wrażeń. Już 10 grudnia na dystansie 5 km stylem klasycznym Witold wywalczył dla siebie srebro. A 14 grudnia w biegu na 10 km stylem klasycznym sięgnął po złoto. Ta sama „dziesiątka” okazała się też szczęśliwa dla jeżdżącego na sledżu Krzysztofa Plewy ze Sromowiec Niżnych, który zajął w niej najlepszą swoją lokatę - 5. miejsce. - Jestem ogromnie dumna z nich obu - skomento-

wała osiągnięcia swoich zawodników Zofia Faron, szefowa KS Obidowiec-Obidowa.

A złoto i srebro w Pucharze Świata dla parającego się narciarstwem biegowym Witolda Skupnia jest osiągnięciem tym większym, że z powodu amputacji prawej dłoni i utraty większej części lewej, biega bez kijków. „Kiedy jedni pchną i sobie jadą, ja muszę biec nawet w dół” - żartuje na swoim profilu w mediach społecznościowych. Porażony w dzieciństwie prądem paranciarz ma na pewno do siebie duży dystans, ale też wiele od siebie wymaga. - Ciężka praca popłaca - podkreśla. Podobną filozofię wyznaje w życiu Krzysztof Plewa, któremu w wyniku nieszczęśliwego wypadku amputowano obie nogi. I choć los tak ciężko obu doświadczył, zarażają werwą, optymizmem

i niespożytymi pokładami energii.

Na podium Pucharu Świata Skupień stawał już trzykrotnie. Ale zawsze były to sprinty. Zwycięstwo na dystansie, w tym wypadku 10-kilometrowym, świętuje więc po raz pierwszy. I choć karierę rozpoczął późno, bo w wieku 22 lat, to sukcesywnie, krok po kroku, wspina się po kolejnych jej szczeblach. Od kiedy biega na nartach, reprezentował Polskę w Zimowych Igrzyskach Paraolimpijskich w Soczi (2014 r.), w Pjongczangu (2018 r.) i w Pekinie (2022 r.), zajmując wysokie lokaty. Nie dalej jak w styczniu 2022 r. powtórzył swój wyczyn z 2017 r., zdobywając na dystansie 12,5 km stylem klasycznym tytuł Wicemistrza Świata w zawodach zorganizowanych w Lillehammer. - Lubię biegać klasykiem. A przy mojej niepełno-

Radości Witolda Skupnia ze zdobytego złota nie sposób opisać słowami.

sprawności, tj. bieganiu bez kijków, bardzo dużo zależy od właściwie przygotowanych nart. Kiedy takie dostaję, wiem, że mam czym powalczyć - zapewnia.

Zapytany o szczegóły swoich osiągnięć z Vuokatti zdradza, że sukces lub jego brak leżą we właściwym rozłożeniu sił, ale też i w warunkach zastanych. - W stylu klasycznym i na moich koronnych - tj. 10- i 20-kilometrowych dystansach biegnie się tak naprawdę głową. Dobrze, gdy jest kilkunastostopniowy mróz i twardy śnieg, bo wtedy bez kijków biegnie się łatwiej. A w Finlandii takie warunki były - tłumaczy.

Przed Witoldem Skupniem i Krzysztofem Plewą w styczniu 2023 r. kolejne zawody. Tym razem Mistrzostwa Świata w sportach biegowych w Szwecji. Z powodu kontuzji w tym sezonie zimowym zawody odpuściła utalentowana biatlonistka i paranciarzka biegowa Iweta Faron.

Krystyna Waniczek

HOKEJ

Rozbite przez chorobę „Szarotki” bez szans w Krakowie

Po przerwie mecze reprezentacji wznowiła Polska Hokej Liga. W meczu 31. kolejki hokeiści Taruon Podhale Nowy Targ wysoko przegrali wyjazdowe spotkanie z Comarch Cracovia. Duży wpływ na wynik i sam przebieg spotkania miały olbrzymie problemy kadrowe, z jakimi borykają się nowotarżanie.

Trenerzy „Szarotek” mieli do dyspozycji zaledwie 16 zawodników, w tym 2 bramkarzy. To skutek problemów zdrowotnych, z jakimi zmagają się nowotarżanie. Brakowało m.in. Ondreja Vorlaba, Roberta Mrugały, Oleksandra Woronina, Dominika Szlembarskiego, Luka Zorko, Patrika

Frica, Fabiana Kapicy, Filipa Wielkiewicz i Jakuba Worwy.

Po pierwszej tercji gospodarze prowadzili 2:0. W 6. minucie podczas liczebnej przewagi „Pasów” Radosław Sawicki zmienił tor lotu krążka po strzale Saku Kinnunena. W 13. minucie z kolei po ładnej składnej akcji trzeciej formacji, między parkanami Pawła Bizu-

ba krążek do bramki Podhala posłał Erik Nemec. W międzyczasie kilka szans miały „Szarotki”. Najlepszych nie wykorzystali Łukasz Kamiński i Mykiali Czikanzew.

Początek drugiej tercji to mocny napór krakowian, który zaowocował trzema golami w niespełna 10 minut. Najpierw, po kontrataku, Ales Jezek uderzył mocno i precyzyjnie.

Potem ponownie sprytem pod bramką nowotarską wykazał się Sawicki, a strzelanie w tej odśrobie zakończył Robert Arrak, skuteczną dobitką strzału Marka Bdzocha.

W trzeciej tercji Podhale opadło z sił i nie obroniło się przed „dwucyfrowką”.

Comarch Cracovia - Tauron Podhale Nowy Targ 10:0 (2:0, 3:0, 5:0)

Bramki: 1:0 Sawicki - Kinnunen, Rac (05:22, 5/4), 2:0 Nemec - Gula, Racuk (12:57), 3:0 Jezek - Sawicki, Krejci (21:15), 4:0

Sawicki - Krejci, Kasperlik (24:47), 5:0 Arrak - Bdzoch, Gula (30:29), 6:0 Kapica (Wronka, Jezek) 46, 7:0 Tomi (Husak, Graborenko) 47, 8:0 Arrak (Kinnunen, Brynkus) 52, 9:0 Kasperlik (Sawicki, Krejci) 57, 10:0 Gula (Wronka, Jezek) 58.

Podhale: Bizub - Kudin, Aleksandrow, Kamiński, Czikanzew, Neupauer - Wsół, Słowakiewicz, Przygodzki, Svitana, Maunula - Saroka, Bochnak, Malasiński, Worona.

mz

TEKST PŁATNY

Marszałek Witold Kozłowski:

Środki europejskie to miły prezent świąteczny dla Małopolski

SAMORZĄD.

Rozmowa z WITOLDEM KOZŁOWSKIM, Marszałkiem Województwa Małopolskiego, dotycząca zaakceptowanego przez Komisję Europejską - programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027

Panie Marszałku, informacja o tym, że Małopolska otrzyma z UE blisko 2,7 miliarda euro jest pewnie wymarzoną zwieńczeniem Pańskich 4 lat pracy w obecnej kadencji samorządu regionu. Spodziewał się Pan, że otrzymamy tak dobrą wiadomość jeszcze przed świętami?

- Powiem więcej. Spodziewałem się, a nawet byłem święcie przekonany, że zdobędziemy te wielkie pieniądze już trzy lata temu, gdy zgodnie z unijnym harmonogramem, byliśmy na samym początku tej drogi i rozpoczynaliśmy starania o kolejną, nową transzę funduszy europejskich. Znam swój zespół. To znakomici fachowcy. Prace nad kształtem regionalnego programu na lata 2021-2027 były też bardzo szeroko, społecznie konsultowane. Wiedzieliśmy więc, że pod względem jakości małopolskich projektów oraz urzędowych procedur wszystko zostanie dopięte na ostatni guzik. To jest też, nie ukrywamy, kwestia pewności siebie wynikającej z odpowiedniego doświadczenia. Sądzę, że dowiedliśmy w Małopolsce w ostatnich latach, w zasadzie na każdej płaszczyźnie, że unijne dofinansowanie potrafimy spożytkować w najlepszy możliwy sposób.

Z korzyścią dla każdego mieszkańca Małopolski.

- To jest fundamentalna zasada Zarządu Województwa, którego pracami mam zaszczyt kierować. Z wielką przyjemnością zabrałbym dzisiaj każdego z Państwa, najlepiej każdego z mieszkańców, na wycieczkę po wszystkich i najdalszych zakątkach Małopolski. Po to, żeby pokazać, ile udało nam się wspólnie do tej pory, dzięki dobrym, innowacyjnym projektom oraz unijnemu dofinansowaniu zrobić. Chociaż uprzedzam, że mogłoby nie wystarczyć urlopu. To naprawdę byłaby ciekawa wyprawa. Nie-

stety, światowa pandemia i wojna na Ukrainie odcisnęły na wszystkim swoje piętno. Jestem dziś jednak ostatnim, który będzie narzekać i załamywać ręce. Działamy. Reagujemy. Drodzy Państwo, oto solidny dowód, właśnie otrzymaliśmy 2,7 miliarda euro unijnego dofinansowania na najbliższe lata. Dzięki tym środkom na pewno rozwiążemy wiele problemów. Zapewniam, że pieniędzy wystarczy, by spełnić także wiele małopolskich marzeń.

A czy był może taki krytyczny moment, kiedy obawiał się Pan Marszałek, że te miliardy euro, czyli obecnie ok. 13 miliardów złotych, nie trafi z takich czy innych powodów do Małopolski? Polityka bywa bardzo brutalna...

- Owszem, życie bywa brutalne, czego też w ostatnich latach wszyscy doświadczamy. Powtórzę jednak. Samorząd nie jest od parady. Samorząd jest od tego, żeby sobie radzić, również w kryzysowych warunkach. Z prądem, przy lekkim wietrzyku popłynie każda łódka. Sztorm pokazuje klasę żeglarza. Negocjowaliśmy zatem twardo. Kawa na ławę. Mieliśmy przede wszystkim bardzo mocne argumenty. Dlatego nigdy nie było mowy o strachu czy lęku. Jestem osobą, która generalnie wierzy w ludzi. Wierzę także, że w Unii Europejskiej, pomimo występujących różnic, odmiennych niekiedy interesów czy różnych grup nacisku, powinny spajać nas fundamentalne wartości. Jestem też ciągle przekonany, że potrafimy się porozumieć. Zwłaszcza w sytuacji, gdy brak współpracy i solidarności mogłoby poważnie zaważyć na przyszłości Europy i świata.

Przedstawiciele Komisji Europejskiej dają do zrozumienia, że te „proste” projekty infrastrukturalne po-

woli w Małopolsce się kończą. Bo drogi w Małopolsce już zrobione, zasadnicze projekty rewitalizacyjne zrealizowane, projekty edukacyjne zrealizowane, projekty kulturalne podobnie...

- Tego rodzaju stwierdzenia w ustach przedstawicieli Komisji Europejskiej traktuję jako pozytywną, rzeczową ocenę naszej pracy, której efekty widać czarno na białym. Wiele zostało zrobione. Nie da się przecież zaprzeczyć. Małopolska jest dziś jednym z najszybciej rozwijających się regionów, nie tylko w Polsce, ale można śmiało powiedzieć w Europie. Natomiast rzeczywiście, co do zasady, Fundusze Europejskie, szczególnie Europejski Fundusz Społeczny, to nie są środki dla tych, którzy najlepiej i najszybciej się rozwijają. Co powodowałoby jeszcze większe różnice pomiędzy regionami.

Czyli UE, co zrozumieli, chce finansowo wspierać tam, gdzie jest to potrzebne najbardziej.

- W tych okolicznościach tym bardziej uważam, że w negocjacjach dotyczących unijnych miliardów dla Małopolski odnieśliśmy sukces. To była wielka zespołowa praca Małopolan. To była wielka praca wielu instytucji i organizacji. Świątną robotę wykonała nasza wewnętrzna enklawa Funduszy Europejskich, czyli marszałkowskie departamenty przy ulicy Wielickiej w Krakowie. Dzięki temu wszystkim, którzy byli zaangażowani w proces negocjacyjny. Mamy historyczne osiągnięcie.

Na jakiego rodzaju przedsięwzięcia Pan Marszałek zamierza w takim razie spożytkować te unijne 13 miliardów złotych?

- Stawiamy na rozwój nowoczesnej gospodarki. W Małopolsce mamy wspaniały potencjał naukowo-badawczy. Chcemy aby wiedza ta pomagała nam rozwiązywać praktyczne gospodarcze problemy. Potrzebne są zatem badania i wsparcie techniczne. Potrzebne są innowacje. Konieczny jest dalszy rozwój cyfryzacji, wdrażanie powszechnie dostępnych rozwiązań np. z zakresu e-zdrowia, e-administracji czy e-kultury. Niewątpliwie musimy w Małopolsce inwestować w rozwój zielonej energetyki i generalnie zwiększać odporność na związane z kluczowym energetycznym sektorem zagrożenia, wynikające też np. ze zmian klimatu. Musimy kontynuować inwestycje w infrastrukturę komunalną i gospodarkę ściekową. W ostatnich latach intensywnie inwestujemy w Małopol-

sce w kolej, transport publiczny. Efektywne wykorzystanie nowoczesnego transportu publicznego, by odciążyć ruch drogowy, to dla nas kolejna bardzo ważna sprawa. Na pewno nieustannie inwestujemy w człowieka. Strategicznym celem jest ciągłe podnoszenie poziomu edukacji na wszystkich poziomach. Trzeba rozwijać kształcenie zawodowe, pobudzać kształcenie ustawiczne, czyli uczenie się przez całe życie. Musimy kształcić kadry medyczne. Poszerzanie dostępu do usług w obszarze ochrony zdrowia to jest temat rzeka. Wśród małopolskich priorytetów jest rozwój sektora kultury, rozwój turystyki... Proszę się więc nie obawiać. Cały czas mamy w co zainwestować te unijne miliony, a także środki, które napłyną do Małopolski ze wszystkich innych źródeł.

Jednym z ciekawszych aspektów w ramach unijnego finansowania są też środki z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. 264 miliony euro kierowane są specjalnie w obszary graniczące ze Śląskiem. Jaki jest w tym cel?

- W tym przypadku 264 mln euro zostaną przeznaczone na łagodzenie wielopłaszczyznowych skutków transformacji energetycznej. Problem dotyka przede wszystkim naszych śląskich sąsiadów. W naszym województwie tego rodzaju wyzwania ogniskują się w Małopolsce Zachodniej. Program dotyczy konkretnie czterech powiatów: wadowickiego, oświęcimskiego, chrzanowskiego i olkuskiego. Do 2026 roku wydamy więc około 1,3 miliarda złotych na łagodzenie skutków transformacji energetycznej. To są inwestycje w gospodarkę i środowisko. To przede wszystkim inwestycje w człowieka, by osoby stopniowo tracące prace w górnictwie, mogły się przekwalifikować i miały też gdzie pracować. Takich przedsięwzięć będzie wiele.

Panie Marszałku, uda się mądrze wydać te wszystkie pieniądze?

- Do tej pory w Małopolsce nam się ta sztuka, jak wiemy, całkiem dobrze udawała. Przy czym to nie jest kwestia szczęścia, tylko codziennej pracy. Gwarantuję, że 2,7 miliarda euro przyczyni się już w najbliższych latach do dynamicznego rozwoju regionu. Każdy z mieszkańców Małopolski na tym skorzysta.

Dziękuję za rozmowę.

"Dla świata byłaby tylko ciepłota,
dla nas całym światem"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 19.12.2022 r. o godz. 14.15 po długiej chorobie zmarł nasz kochany Mąż, Tata, Dziadek i Brat

Maria MISINIEC
Zam. Zubrzyca Górna 442

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 16 grudnia odszedł do wieczności w wieku 86 lat nasz ukończony Mąż, Tata, Dziadek i Brat

Ś.P. **JÓZEF LENART**

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 20 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 84 lat, zasłużony Sakramentem Świętym, nasz kochany Mąż, Tata, Dziadek i Pradziadek

LEON BYLIŃSKI
Zam. Nanów, ul. Mickiewicza 14

"Dla świata byłaby tylko ciepłota,
dla nas całym światem"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 19.12.2022 r. o godz. 14.15 po długiej chorobie zmarł nasz kochany Mąż, Tata, Dziadek i Brat

Zofia CIELUCH
zam. Jablonka ul. Na Skarpie 17

Ś.P.

STANISŁAW KUCZAJ
NAJUKOCHAŃSZY MAŻ, TATA, DZIADK

"Jestem ciężko, ciężko, ciężko...
Lecz mój Bóg jest moim ratunkiem. Niechaj Bóg nasz przywróci"

Ś.P.

KAROL CHMIELARCZYK
NAJUKOCHAŃSZY MAŻ, TATA, BRAT, DZIADK

"Jestem ciężko, ciężko, ciężko...
Lecz mój Bóg jest moim ratunkiem. Niechaj Bóg nasz przywróci"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 20 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 87 lat zasłużony Sakramentem Świętym

TADEUSZ HANDZEL
zam. Nowy Targ ul. Wokamundzka 201

"Spieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 19 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 87 lat zasłużony Sakramentem Świętym

NASZA NAJUKOCHAŃSZA MAMA, BABCIA, SIÓSTRA, CIOTKA

Ś.P. **ANNA MICHNIEWSKA**
z domu Kucza

"Odszedł ale w sercach naszych pozostanie na zawsze"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 18 grudnia 2022 r. Odszedł od nas w wieku 81 lat zasłużony Sakramentem Świętym

Nasz Najukochańszy Mąż, Tata, Teści, Dziadek, Pradziadek, Brat, Swagier i Wujek

Stefan WĄTOREK

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 18 grudnia 2022 r. zasłużony Sakramentem Świętym zmarł w wieku 85 lat

Nasz Najukochańszy Mąż, Tata, Dziadek, Brat, Ciotka i Młody

Świętej Pamięci

Andrzej Król
„WOJCIESEK”

"Odszedł ale w sercach naszych pozostanie na zawsze"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 17 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 83 lat zasłużony Sakramentem Świętym

Nasz Najukochańszy Mąż, Tata, Dziadek, Brat, Ciotka i Wujek

Anna KRAMARZ
Zam. Ciche 599

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 18 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 81 lat, zasłużony Sakramentem Świętym, nasz kochany Mąż i Wujek

Nasz Najukochańszy Syn, Tata, Teści, Brat, Dziadek, Swagier i Wujek

Świętej Pamięci

ANDRZEJ GĄSIENICA

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 16 grudnia 2022 r. zasłużony Sakramentem Świętym zmarł w wieku 94 lat

Ś.P.

STANISŁAWA ŚMIETANA
NAJUKOCHAŃSZA MAMA, BABCIA I PRABABCIA

"Jestem ciężko, ciężko, ciężko...
Lecz mój Bóg jest moim ratunkiem. Niechaj Bóg nasz przywróci"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 17 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 83 lat zasłużony Sakramentem Świętym

Nasz kochany Mąż, Tata, Dziadek i Pradziadek

WŁADYSŁAW SULKA
zam. Nowy Targ ul. Głębka 22 a

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 19 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 81 lat, zasłużony Sakramentem Świętym, nasz kochany Mąż i Wujek

Nasz Najukochańszy Syn, Tata, Teści, Brat, Dziadek, Swagier i Wujek

Świętej Pamięci

Leszek Staszek

"NTO ŻYJE W PAMIĘCI NASZYCH,
LEKIE SIE TYŁO OCHODZI"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 13 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 94 lat zasłużony Sakramentem Świętym nasz kochany Mąż, Tata, Dziadek, Brat i Wujek

ANDRZEJ ŻÓLTEK
zam. Nowy Targ ul. 1000-lecia 44/40

"Jestem ciężko, ciężko, ciężko...
Lecz mój Bóg jest moim ratunkiem. Niechaj Bóg nasz przywróci"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 18 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 92 lat zasłużony Sakramentem Świętym

Nasz kochany Mąż, Tata, Dziadek i Pradziadek

JANINA JURKIEWICZ
zam. Nowy Targ ul. Koperska 4/8

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 16 grudnia odszedł do wieczności w wieku 68 lat

Ś.P. **TADEUSZ WSOLAK**

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 19 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 76 lat, zasłużony Sakramentem Świętym, nasz kochany Mąż, Tata, Dziadek, Pradziadek i Brat

STANISŁAW SZEWCHYK
zam. Łopuchowa, ul. Podhalanka 3

Nie powiniemy od śmierci, nie kochać rozpowszechniać jej gołębny

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 18 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 77 lat Nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Ciotka

Zofia BAFIA
z domu JANIK
Zam. Bańska Niżna ul. Topory 42

"NTO ŻYJE W PAMIĘCI NASZYCH,
LEKIE SIE TYŁO OCHODZI"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 19 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 68 lat, zasłużony Sakramentem Świętym, nasz kochany Mąż, Tata, Dziadek, Brat, Teści, Ciotka i Wujek

MARIA BORKOWSKA
Zam. Bańska Niżna ul. Topory 42

ZAKŁAD OSTATNIEJ POSŁUGI

CAŁUN

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
PRZEWÓZ MIĘDZYNARODOWY
Czynne w godz. 7-18, tel./fax: 18 201 20 80
Całodobowy tel. 798 467 667, 519 631 731
Zakopane, ul. Nowotarska 18 (vis a vis cmentarza)
— **KWIACIARNIA KROKUS** —
Czynne: poniedziałek-sobota: 8.00-20.00, niedziela: 9.00-19.00
tel. 18 20 128 12, Zakopane, ul. Kościuszki 19A
calun-zakopane.pl

JABŁOŃSKI
Zakład Pogrzebowy

DOM POGRZEBOWY
W MIĘTUSTWIE OBOK CMENTARZA

KOMPLEKSOWA ORGANIZACJA
CEREMONII POGRZEBOWYCH

JABŁONKA
601-966-905

RATUŁÓW
661-429-750

CZARNY DUNAJEC
661-429-750

KAPLICA DO MODLITW I POŻEGNAŃ
ZMARŁYCH

AR
BRZOSTOWSCY

ZAKŁAD USŁUG PORZEBOWYCH

NOWY TARG
ul. Św. Anny 46

TEL. CAŁODOBOWY 18 266 98 94
kom. 601 46 57 59 kom. 507 52 33 34
www.arbrzostowscy.pl
Filia Łapsze Niżne, ul. Jana Pawła II
tel. 18 265 92 21

STYKS

Zakład Usług Pogrzebowych
K.M.Janiczek S.C.
34-700 Rabka-Zdrój
ul. Zakopiańska 58B, ul. Kilińskiego 46B
tel. 18 26 79 260 kom. 609 106 956
www.styksrabka.pl
km.janiczek.styks@op.pl

ZAKŁAD POGRZEBOWY

CENTRUM
KONTAKT: 515 540 000

NOWY TARG, UL. NORWIDA 59

NAJNOWSZY I NAJNOWOCZĘŚNIEJSZY
ZAKŁAD POGRZEBOWY NA PODHALU
Z WIELOLETNIM DOŚWIADCZENIEM
NAJNIŻSZE CENY

"NTO ŻYJE W PAMIĘCI NASZYCH,
LEKIE SIE TYŁO OCHODZI"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 17.12.2022 r. o godz. 14.15 po długiej chorobie zmarł nasz kochany Mąż, Tata, Dziadek, Brat, Teści, Ciotka i Wujek

Ś.P.

Władysław JURCZASIAK
Zam. Podzkle 14

KRAINA
ŚWIATŁA

Kraina Światła

na szczycie Gubałówki

**Czas
zabłysnąć!**

Daj się zaprosić i spędź z nami
niezapomniany wieczór.

Codziennie
od 16:00

